

SADRŽAJ

stranica

1.	NADLEŽNOST UREDA	2
2.	ORGANIZACIJA, ZAPOSLENICI I MATERIJALNI UVJETI RADA	4
3.	STRATEŠKI PLAN	8
4.	UNUTARNJA REVIZIJA	11
5.	MEĐUNARODNA SURADNJA	13
6.	PROVEDBA GODIŠNJEG PROGRAMA RADA	18
6.1.	Postupci revizije	19
6.2.	Mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju	20
7.	REVIZIJA PRORAČUNA I KORISNIKA PRORAČUNA	22
7.1.	Sustav nadzora nad proračunskim sredstvima	22
7.2.	Prihodi i primici proračuna	32
7.3.	Rashodi i izdaci proračuna	38
7.4.	Državni proračun i korisnici državnog proračuna	43
7.4.1.	Prihodi državnog proračuna	44
7.4.2.	Rashodi državnog proračuna	46
7.4.3.	Primici i izdaci državnog proračuna	49
7.4.4.	Sažetak nalaza i preporuka revizije korisnika državnog proračuna	51
7.4.5.	Izražena mišljenja	59
7.5.	Proračuni lokalnih jedinica	60
7.5.1.	Prihodi i primici proračuna lokalnih jedinica	61
7.5.2.	Rashodi i izdaci proračuna lokalnih jedinica	87
7.5.3.	Sažetak nalaza i preporuka revizije lokalnih jedinica	96
7.5.4.	Izražena mišljenja	100
7.5.5.	Prihodi i primici te rashodi i izdaci po županijama	100
7.6.	Drugi proračunski korisnici	185
7.6.1.	Prihodi i primici	185
7.6.2.	Rashodi i izdaci	185
7.6.3.	Sažetak nalaza i preporuka revizije drugih proračunskih korisnika	186
7.6.4.	Izražena mišljenja	189
8.	REVIZIJA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA	191
8.1.	Trgovačka društva u državnom vlasništvu	191
8.1.1.	Prihodi	192
8.1.2.	Rashodi	195
8.1.3.	Sažetak nalaza i preporuka revizije trgovačkih društava u državnom vlasništvu	198
8.1.4.	Izražena mišljenja	208
8.2.	Trgovačka društva u vlasništvu lokalnih jedinica	208
8.2.1.	Prihodi	210
8.2.2.	Rashodi	211
8.2.3.	Sažetak nalaza i preporuka revizije trgovačkih društava u vlasništvu lokalnih jedinica	212

8.2.4.	Izražena mišljenja	221
9.	REVIZIJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	222
9.1.	Prihodi	222
9.2.	Rashodi	224
9.3.	Sažetak nalaza i preporuka revizije neprofitnih organizacija	227
9.4.	Izražena mišljenja	231
10.	REVIZIJA NACIONALNIH PARKOVA I PARKOVA PRIRODE	232
10.1.	Prihodi	233
10.2.	Rashodi i izdaci	236
10.3.	Sažetak nalaza i preporuka revizije nacionalnih parkova i parkova prirode	239
10.4.	Izražena mišljenja	243
11.	REVIZIJA PROJEKATA	244
11.1.	Projekti financirani iz programa Europske unije	244
11.1.1.	Projekti iz programa ISPA	245
11.1.2.	Projekti iz programa CARDS	248
11.1.3.	Projekti iz programa PHARE	250
11.2.	Projekt Razvoj sustava odgoja i obrazovanja	253
11.3.	Projekt Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj	254
11.4.	Projekt Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj - potprojekt Razvoj znanja i vještina u upravljanju projektima i gospodarenju poljoprivrednim zemljištem	257
12.	PRAĆENJE IZVRŠENJA NALOGA I PREPORUKA	259
13.	ZAKLJUČAK	261

IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOG UREDA ZA REVIZIJU ZA 2010.

Godišnje izvješće o obavljenim revizijama i o svome radu, Državni ured za reviziju (dalje u tekstu: Ured) podnosi Hrvatskom saboru u skladu s odredbama članka 11. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04). Izvješća se podnose do konca tekuće za prethodnu godinu.

Izvješće o radu Ureda za 2010. (dalje u tekstu: Izvješće) sadrži podatke o organizaciji, zaposlenicima i materijalnim uvjetima rada, strateškom planu razvoja, te o unutarnjoj reviziji i međunarodnoj suradnji. Osim toga, Izvješće sadrži opis postupaka revizije, podatke o provedbi Programa rada za 2010., te o broju izraženih mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju prema vrstama i prema grupama subjekata. Nadalje, u Izvješću se daju podaci o prihodima i primicima, rashodima i izdacima proračuna u 2009., sažeci nalaza i preporuka obavljenih revizija s pregledom danih mišljenja za korisnike državnog proračuna, za proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice), te za revizijom obuhvaćene druge proračunske korisnike. Također, u Izvješću se daje sažetak nalaza i preporuka s pregledom danih mišljenja za revizijom obuhvaćena trgovačka društva u državnom vlasništvu, trgovačka društva u vlasništvu lokalnih jedinica, neprofitne organizacije, te nacionalne parkove i parkove prirode. Izvješće sadrži i podatke o obavljenim revizijama projekata financiranih sredstvima Europske unije i drugih međunarodnih institucija. Osim navedenog, daju se i podaci o broju danih naloga i preporuka revizije.

1. NADLEŽNOST UREDA

Ured je osnovan i počeo raditi 1994. u skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji iz 1993., koji je uredio sva temeljna pitanja položaja Ureda u sustavu vlasti Republike Hrvatske, nadležnosti prema kriteriju vrsta tijela vlasti i drugih subjekata na državnoj i regionalnoj razini, kao i prema kriteriju izvora sredstava čije se trošenje revidira, ali i sva druga pitanja koja se odnose na unutarnji ustroj, obuhvat i način obavljanja revizija, izradu revizijskih izvješća, izvješćivanje, odnos prema revidiranim subjektima, njihovim tijelima i zakonskim predstavnicima, te pitanja statusa i posjedovanja odnosno stjecanja stručnih, radnih i moralnih kvaliteta ovlaštenih državnih revizora.

Zakon o državnoj reviziji, a time i sam Ured, kao i ovlašteni državni revizori, dobili su još značajniju ulogu, pravni i društveni autoritet promjenama Ustava Republike Hrvatske iz 2010. u koji su unesene odredbe o Uredu kao najvišoj revizijskoj instituciji Republike Hrvatske koja je samostalna i neovisna u svom radu i o glavnom državnom revizoru koji njime upravlja i o njegovu radu izvješćuje Hrvatski sabor. Time je ispunjena obveza iz predpristupnih pregovora za članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji, kao formalnom i tehničkom uvjetu, a istodobno je afirmiran i Ured kao vrhovna revizijska institucija i sama Republika Hrvatska kao stabilna demokratska i pravna država.

Prema odredbama Zakona o državnoj reviziji, nadležnost Ureda obuhvaća reviziju:

- državnih prihoda i rashoda
- financijskih izvještaja i financijskih transakcija:
 - o jedinica državnog sektora,
 - o jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprava,
 - o pravnih osoba koje se djelomice ili u cijelosti financiraju iz proračuna,
 - o javnih poduzeća, društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno lokalne jedinice imaju većinsko vlasništvo nad dionicama odnosno udjelima, te
- korištenje sredstava Europske unije i drugih međunarodnih organizacija ili institucija za financiranje javnih potreba.

Državni prihodi obuhvaćaju prihode i primitke središnje države iskazane u državnom proračunu, fondovima i zavodima na državnoj razini, te sve prihode i primitke lokalnih jedinica. Državni rashodi su rashodi i izdaci koji se financiraju iz spomenutih izvora.

Pod jedinicama državnog sektora podrazumijevaju se tijela zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti, kao i sve agencije, institucije i drugi subjekti na državnoj razini i razini lokalnih jedinica, koji se financiraju iz proračuna. Navedenim odredbama je na jasan i nedvosmislen način uređena nadležnost Ureda, odnosno obuhvat subjekata i sredstava koji podliježu reviziji. U skladu s odredbama članka 3. Zakona o državnoj reviziji, revizija se obavlja svake godine za:

- državni proračun,
- fondove odnosno zavode na državnoj razini, te
- proračune lokalnih jedinica, u opsegu koji se utvrđuje godišnjim programom rada Ureda.

Prema načinu provedbe postupaka revizije, Ured u okviru svojih ovlaštenja obavlja:

- ispitivanje dokumenata, isprava, izvješća, sustava unutarnje kontrole i unutarnje revizije, računovodstvenih i financijskih postupaka, te drugih evidencija radi utvrđivanja objektivnosti i istinitosti financijskih izvještaja, financijskog položaja i rezultata financijskih aktivnosti,
- ispitivanje financijskih transakcija koje predstavljaju državne prihode i rashode u smislu zakonitog korištenja sredstava,
- davanje ocjene o djelotvornosti i ekonomičnosti obavljanja djelatnosti, te ocjene o učinkovitosti ostvarenja ciljeva iz određenih programa.

U skladu s političkim i društvenim razvojem države i nadležnost Ureda proširena je temeljem kasnije donesenih zakona, koji uređuju specifična područja i subjekte, odnosno način financiranja i trošenja javnih sredstava. Tako je prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07) Ured, uz Ministarstvo financija - Poreznu upravu, nadležan za provedbu nadzora nad financijskim poslovanjem političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, a prema odredbama Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba (Narodne novine 109/07 i 125/08), obavlja uvid u izvore i visinu sredstava za financiranje izborne promidžbe kandidata za navedene funkcije.

Postupci i način obavljanja revizije odvijaju se u skladu sa Zakonom o državnoj reviziji, a prema načelima i pravilima utvrđenim INTOSAI – revizijskim standardima (Narodne novine 93/94), unutarnjim normativnim aktima i procedurama, te pravilima struke uz poštivanje Kodeksa profesionalne etike državnih revizora i drugih drugih propisa.

2. ORGANIZACIJA, ZAPOSLENICI I MATERIJALNI UVJETI RADA

- Organizacija

U skladu s ranije navedenim nadležnostima, uređenim Ustavom Republike Hrvatske, Zakonom o državnoj reviziji i drugim propisima koji određuju Ured kao vrhovnu revizijsku instituciju nadležnu za kontrolu planiranja, prikupljanja, raspoređivanja i trošenja javnih sredstava, provedena je i unutarnja organizacija Ureda.

Statutom Ureda, kao temeljnim podzakonskim aktom, uz druga pitanja nužna za rad, za rukovođenje i zakonito i učinkovito funkcioniranje Ureda, uređena su i osnovna pitanja unutarnjeg ustroja, a podrobni razrada teritorijalnog i funkcionalnog ustroja provedena je Pravilnikom o unutarnjem redu. Unutarnji ustroj Ureda je usklađen s potrebom stalnog i potpunog obuhvata i mogućnosti učinkovitog revizijskog nadzora nad svim tijelima državne, regionalne i lokalne vlasti, ali i svih drugih krajnjih korisnika i subjekata koji obavljaju javne funkcije i u svome radu koriste javna sredstva. Respektirajući razlike između razine državnih i lokalnih tijela vlasti, njihovom broju, veličini, te javnim sredstvima kojima u svom radu raspoložu, prigodom donošenja normativnih rješenja o unutarnjem ustroju, utvrđen je i broj, veličina i teritorijalni raspored unutarnjih jedinica.

Polazeći od činjenice da se najveći dio javnih sredstava prikuplja i troši na razini središnje države i kroz rad državnih tijela, u što su uključena i sredstva socijalnih fondova - sustava mirovinskog i zdravstvenog osiguranja i zapošljavanja, ustrojen je Središnji ured kao najveća organizacijska jedinica smještena u Zagrebu, gdje se nalaze i subjekti koji podliježu reviziji. Središnji ured je ustrojen na funkcionalnom principu kako bi se osigurala lakša organizacija i koordinacija poslova, odnosno učinkovit rad revizijskih timova i obavljanje pojedinih revizija, te ostvario ujednačen stručni pristup postupcima revizija i revizijskog izvješćivanja.

Radi ostvarivanja osnovnog cilja - obavljanja revizija, unutarnjom organizacijom, ali i unutarnjim normativnim aktima - priručnicima, uputama i procedurama, osigurana je najviša razina vodoravne i okomite koordinacije. Zbog istog razloga osnovan je i poseban Odjel za pravne poslove i suradnju s drugim tijelima vlasti, koji pomaže u radu drugim odjelima i istodobno ostvaruje suradnju s drugim tijelima izvršne i sudbene vlasti koje u okviru svojih ovlasti provode upravne i sudske postupke pri čemu se koriste i podacima iz revizijskih izvješća.

U 20 županijskih sjedišta osnovani su područni uredi koji na taj način korespondiraju teritorijalnoj organizaciji vlasti u državi i rasporedu regionalnih i lokalnih jedinica. Tako je na racionalan način osigurano revidiranje svih javnih sredstava na tim razinama i kontrola rada tijela koja ih troše, kao drugih subjekata, u okviru socijalnih, neprofitnih i komunalnih djelatnosti. S obzirom na velike razlike u veličini županija, kao jedinica područne vlasti, i područni uredi se po veličini i broju državnih revizora razlikuju jer revidiraju različiti broj subjekata i iznose javnih sredstava. Unutar ovakvog funkcionalnog i teritorijalnog ustroja Ureda, odgovarajućim normativnim rješenjima omogućena je i preraspodjela poslova, kako bi tijekom cijele godine, a s obzirom na određene zakonske rokove, svi dijelovi Ureda i svi državni revizori i njihovi radni i stručni potencijali bili potpuno iskorišteni. To znači da pojedini državni revizori ili cijeli revizorski timovi, u skladu s programom rada, mogu obavljati revizije u okviru drugih odjela, ili se takva preraspodjela poslova obavlja i između Središnjeg ureda i područnih ureda.

U cilju izvršavanja međunarodnih obveza i skorog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, unutarnja organizacija Ureda prilagođena je izvršavanju obveza revizije sredstava Europske unije i drugih međunarodnih organizacija, kao dijela javne potrošnje, a osigurano je i sudjelovanje Ureda, odnosno njegovih državnih revizora u radu tijela međunarodnih organizacija i provođenju njihovih programa.

Radi uspješnog obavljanja revizija, kao temeljnih poslova i zadataka, osnovane su i unutarnje jedinice koje ne obavljaju poslove revizije, ali ih kao logistika podržavaju i omogućuju. To su odjeli za kadrovske, administrativne, opće, financijske, računovodstvene i informatičke poslove, s detaljno određenim i razrađenim zadaćama, kao i međusobnim vezama i odgovornostima.

- **Zaposlenici**

Poštujući zakonski okvir o statusu i nadležnosti Ureda, kao i s time usklađeni funkcionalni i teritorijalni ustroj, Pravilnikom o unutarnjem redu kao unutarnjim normativnim aktom, utvrđen je broj, vrsta i teritorijalni razmještaj zaposlenika Ureda.

Temeljne poslove i zadatke Ureda u izvršavanju njegove funkcije obavljaju ovlaštene državni revizori. Prema odredbama Zakona o državnoj reviziji, ovlaštene državni revizori su stručne osobe s visokom školskom spremom ekonomskog, pravnog, informatičkog ili drugog odgovarajućeg smjera i potrebnim radnim iskustvom, s posebno naglašenim moralnim i etičkim kvalitetama. Ovlaštene državni revizori rade u skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji i drugim propisima koji uređuju javne financije u svim fazama i aspektima planiranja, prikupljanja i trošenja javnih sredstava, ali i u skladu s pravilima struke, s posebnim naglaskom na pridržavanje standarda, načela, pravila i normi INTOSAI – revizijskih standarda i Kodeksa profesionalne etike državnih revizora.

Poslove i zadatke koji predstavljaju logistiku u izvršavanju temeljnog zadatka obavljanja revizija i koji imaju opći i tehnički karakter, obavljaju zaposlenici sa statusom državnih službenika i namještenika. U Uredu je sistematizirano 307 radnih mjesta, a na dan 30. rujna 2010. bilo je popunjeno 279. Od navedenog broja 229 su državni revizori, 42 službenici i 8 namještenici. Iz navedenih podataka može se uočiti da 28 radnih mjesta nije popunjeno. U ovom izvještajnom razdoblju Ured nije zapošljavao nove zaposlenike zbog poštivanja odluke o ograničenju zapošljavanja u državnim tijelima. Prema kvalifikacijskoj strukturi, 229 zaposlenika ili 82% ima visoku stručnu spremu (ekonomske, pravne, informatičke ili druge odgovarajuće struke), od čega su 3 doktora znanosti, 13 magistara znanosti i 4 magistra specijalista.

Revizijski poslovi obavljaju se timski, što omogućava korištenje različitih stručnih znanja pojedinih državnih revizora i njihovo nadopunjavanje, ali je cilj Ureda, ipak prvenstveno, svestrano stručno osposobljavanje svakog državnog revizora za samostalan rad i poznavanje cijelog procesa revizije i izrade izvješća, što se nastoji postići stalnim stručnim usavršavanjem i stjecanjem novih radnih vještina kroz razne oblike školovanja i prenošenja novih znanja unutar Ureda, ali i u suradnji s odgovarajućim visokoškolskim i drugim institucijama u zemlji i inozemstvu. U izvještajnom razdoblju četiri zaposlenika Ureda upućena su na višemjesečno stručno usavršavanje u državnu reviziju Europske unije u Luksemburgu.

- Materijalni uvjeti rada

U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, sredstva za rad Ureda osiguravaju se u državnom proračunu.

U tablici u nastavku, daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima Ureda u 2009., te planiranim rashodima za 2010.

Tablica broj 1

Planirani i izvršeni rashodi u 2009. i plan za 2010.

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	2009.		Plan za 2010.
		Plan	Izvršenje	
1	2	3	4	5
I.	Administracija i upravljanje	52.205.877,00	51.188.048,96	52.955.980,00
1.	Plaće za redovni rad	36.474.480,00	36.390.155,97	36.575.980,00
2.	Ostali rashodi za zaposlene	947.300,00	847.872,53	1.100.000,00
3.	Doprinosi na plaće	6.314.141,00	6.280.471,93	6.250.000,00
4.	Naknade troškova zaposlenima	1.985.335,00	1.874.620,73	2.060.000,00
5.	Rashodi za materijal i energiju	1.880.701,00	1.745.227,38	2.010.000,00
6.	Rashodi za usluge	3.886.596,00	3.484.572,63	4.290.000,00
7.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	399.896,00	339.169,88	490.000,00
8.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja	200.000,00	121.530,00	30.000,00
9.	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	117.428,00	104.427,91	150.000,00
II.	Opremanje ureda	73.735,00	66.226,97	230.000,00
10.	Postrojenja i oprema	73.735,00	66.226,97	230.000,00
III.	Informatizacija	442.124,00	442.123,93	460.000,00
11.	Rashodi za usluge	200.000,00	200.000,00	210.000,00
12.	Postrojenja i oprema	242.124,00	242.123,93	250.000,00
IV.	Obnova voznog parka	0,00	0,00	250.000,00
13.	Prijevozna sredstva	0,00	0,00	250.000,00
UKUPNO (I.+II.+III.+IV.)		52.721.736,00	51.696.399,86	53.895.980,00

- Izgradnja i korištenje informacijskog sustava

Tijekom 2010. kao i prethodnih godina nastavljena je izgradnja informacijskog sustava, čija je temeljna zadaća pružanje podrške radu državnih revizora i drugih zaposlenika Ureda.

Ured je povezan sa SAP sustavom državne riznice, što omogućava izravan uvid u podatke plana i izvršenja proračuna i proračunskih korisnika.

Kao i u prethodnim godinama, pri obavljanju revizija korištene su baze podataka o:

- korisnicima državnog proračuna i proračuna lokalnih jedinica te njihovim financijskim izvještajima,
- lokalnim jedinicama i njihovim financijskim izvještajima,
- trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama u vlasništvu države,
- komunalnim društvima u vlasništvu lokalnih jedinica, te
- neprofitnim organizacijama.

Također, tijekom 2010.:

- praćena su dostignuća u informatičkoj tehnologiji, s ciljem poboljšanja postojećeg informacijskog sustava,
- razvijene su vlastite programske podrške koje omogućavaju primjenu informatičke tehnologije u svim fazama revizijskog procesa (od planiranja i provedbe do izvješćivanja o obavljenoj reviziji), te
- organizirana je i provedena edukacija državnih revizora na korištenju najnovijih programskih alata koji se koriste u provedbi revizije.

U okviru Strateškog plana donesena je i IT strategija za razdoblje 2008. - 2012. Na temelju navedene Strategije, donesen je plan nabave hardvera i softvera za 2010., a potkraj 2010. nakon analize stanja i potreba donesen je plan nabave hardvera i softvera za 2011. te je nastavljeno sa zamjenom računala i pisača. Za sve revizorske timove osigurani su softverski alati potrebni za praćenje, provedbu i podršku revizijskog procesa. Putem računalne mreže, ACL program dostupan je svim revizorskim timovima.

Ured kontinuirano radi na poboljšanju programa za praćenje tijeka revizije, koji omogućuje zaposlenicima zaduženim za provedbu kontrole kvalitete revizije uvid u pojedinačne postupke u provedbi revizije. Primjenom spomenutog programa te korištenjem najnovijih informatičkih rješenja koji standardiziraju i ubrzavaju postupke revizije, podignuta je razina kvalitete rada državnih revizora.

3. STRATEŠKI PLAN

Strateški plan Ureda je donesen za razdoblje 2008. - 2012. Njegovo donošenje se temeljilo na analizi ostvarenja ciljeva i zadataka iz Strateškog plana razvoja za razdoblje 2003. - 2007., analizi rezultata twinning projekta, te rezultata poslovanja Ureda.

Strateški plan za razdoblje 2008. - 2012. (dalje u tekstu: Strateški plan) definira viziju, misiju, vrijednosti i ciljeve Ureda, te utvrđuje glavne aktivnosti Ureda u njime obuhvaćenom petogodišnjem razdoblju, a koje su usmjerene na tri posebna cilja:

- povećanje kvalitete revizija,
- podizanje stručnih i etičkih kvaliteta zaposlenika i
- osiguravanje visokog stupnja primjene tehničkih dostignuća, računalnih tehnika i alata u provedbi revizija.

Kao i prethodne dvije godine obuhvaćene Strateškim planom, aktivnosti usmjerene na postizanje prvog cilja (povećanje kvalitete revizija), tijekom 2010. su se odvijale na dvije razine:

- na razini revizorskih timova (uvođenje u primjenu softverskog rješenja za praćenje tijeka revizije) i
- na razini pojedinih stupnjeva kontrole kvalitete (unaprjeđivanje izrade prijedloga i obrazloženja prijedloga mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju subjekta revizije, jačanje kontrola u slučajevima nepovoljnog i uvjetnog mišljenja, te naknadne kontrole koje po nalogu glavnoga državnog revizora provodi Odjel za unutarnju reviziju).

Kontrola kvalitete je određena Procedurama rada, dok su postupci kontrole definirani priručnicima i naputcima objavljenim na Intranet stranicama Ureda, a odnose se prije svega na provjeru primjene revizijskih standarda i smjernica. Sustav kontrole kvalitete je pod stalnim nadzorom, te se redovno usklađuje s razvojem struke i revizijske prakse u svijetu i to pomoću analize rezultata rada, te ažuriranjem metodologije rada, priručnika, smjernica i naputaka za rad ovlaštenih državnih revizora.

Postizanje drugog cilja (podizanje stručnih i etičkih kvaliteta zaposlenika), ostvaruje se temeljem Strategije razvoja kadrova za razdoblje 2008. - 2012. Kod izrade Strategije uvaženi su zahtjevi navedeni u temeljnim dokumentima za rad Ureda i definirana tri strateška cilja, za čiju su realizaciju razrađeni planovi zadataka s očekivanim rezultatima, osobe odgovorne za provedbu i rokovi provedbe. Strategijom razvoja kadrova definirani su sljedeći ciljevi:

- zapošljavanje i zadržavanje osoblja s najboljim znanjima i vještinama,
- pružanje mogućnosti za stručno usavršavanje i osobni razvoj zaposlenika, te
- uključivanje izvrsnosti u sva područja rada Ureda.

Sadržaj, oblici i način provedbe stručnog usavršavanja zaposlenika Ureda, trajanje izobrazbe te procjena troškova, utvrđeni su Programom stručnog usavršavanja službenika koji se donosi na godišnjoj razini. Tijekom 2010., stručno i znanstveno usavršavanje zaposlenika provedeno je putem dodiplomskih i poslijediplomskih studija, konferencija, savjetovanja, stručnih seminara, radionica i tečajeva organiziranih u suradnji s fakultetima, stručnim udruženjima u zemlji i inozemstvu, a posebno u okviru organizacija INTOSAI i EUROSAI i stručne suradnje s institucijama državne revizije drugih zemalja.

Također je intenzivirana suradnja s Europskim revizorskim sudom, kako kroz misije vezane uz revizije koje Europski revizorski sud obavlja na području Republike Hrvatske, tako i putem stažiranja državnih revizora u sjedištu suda u Luksembourgu. Tako su dva zaposlenika Ureda stažirala u razdoblju od 1. ožujka do 31. srpnja 2010., a jedan zaposlenik je nakon završenog stažiranja dodatno angažiran na poslovima revizije u trajanju od narednih pet mjeseci, u ulozi nacionalnog stručnjaka. U organizaciji domaćih i inozemnih strukovnih i savjetničkih institucija, ministarstava i drugih državnih tijela, održano je više konferencija, simpozija, seminara, tečajeva i radionica, na kojima su sudjelovali zaposlenici Ureda u svojstvu predavača ili polaznika. Nadalje, u organizaciji Ureda je održano više tematskih seminara i radionica za sve ovlaštene državne revizore u Središnjem uredu i područnim uredima. Cilj radionica bio je prezentirati izmjene u načinu izrade revizijskih izvješća i pojasniti državnim revizorima kako dokumentirati obavljeni rad pomoću obrazaca sadržanih u Priručniku za financijsku reviziju, dok je težište izobrazbe bilo na izradi programa revizije za pojedina, posebno rizična područja. Seminare i radionice su pripremili i održali pomoćnici glavnoga državnog revizora u suradnji s načelnicima pojedinih odjela i višim državnim revizorima koji su sudjelovali u pilot revizijama. U listopadu 2009. održane su dvije radionice za ovlaštene državne revizore za davanje smjernica za obavljanje uvida u završna izvješća o izvorima i visini sredstava utrošenih za izbornu promidžbu kandidata i zamjenika kandidata za načelnike općina, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, te o troškovima provedbe lokalnih izbora u 2009. U studenome 2009. je održan seminar državnih revizora na temu Financijska revizija nacionalnih parkova i parkova prirode, na kojem je sudjelovalo 20 ovlaštenih državnih revizora uključujući pročelnike područnih ureda na čijem području su navedene revizije planirane, odnosno svi timovi uključeni u obavljanje revizija nacionalnih parkova i parkova prirode. U prosincu 2009. je u organizaciji Ureda za ovlaštene državne revizore održan jednodnevni seminar na temu Financijska revizija lokalnih jedinica i neprofitnih organizacija. U veljači 2010. je u organizaciji Ureda održan seminar o obavljanju revizije uspostave i provedbe sustava unutarnjih financijskih kontrola kod korisnika proračuna, na kojem je sudjelovalo pedesetak ovlaštenih državnih revizora. Koncem ožujka 2010. održan je seminar o obavljanju financijske revizije političkih stranaka i nezavisnih zastupnika, na kojem su sudjelovali državni revizori i pročelnici područnih ureda na čijem području su navedene revizije planirane (ukupno 20 osoba), odnosno timovi uključeni u obavljanje navedenih revizija. Kao djelotvoran način stalnog stručnog usavršavanja redovito su održavani sastanci koordinatora i članova timova. Na početku obavljanja revizije zajednički su raspravljani ciljevi i način rada. Na koncu obavljanja revizije raspravljano je o mogućnosti postizanja veće kvalitete rada i razmatrani su konkretni prijedlozi za poboljšanja. Ovisno o okolnostima i koliko je ocijenjeno potrebnim, organizirano je više zajedničkih sastanaka i dogovarana su rješenja te prilagođavan pristup novim uvjetima i okolnostima. Na taj način učenjem kroz rad na primjerima konkretnih revizija i vlastitom iskustvu postižu se stalna poboljšanja. Dobivanjem povratne informacije o kvaliteti obavljenoga rada poticana je organizacijska kultura koja promiče visokokvalitetan rad, odgovornost i uključivanje svih zaposlenika u postizanje ciljeva Ureda. Također, tijekom 2009. i 2010. u skladu s pokazanim rezultatima i zalaganjem na radu, te sadašnjim i budućim potrebama Ureda, zainteresiranim zaposlenicima omogućeno je stjecanje raznih specijalističkih znanja i vještina.

Zahtjevi za etičkim kvalitetama zaposlenika, posebice ovlaštenih državnih revizora, regulirani su Zakonom o državnoj reviziji, revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora, na temelju kojih se stalno prati etičko ponašanje zaposlenika Ureda, a imenovan je i povjerenik za etiku, koji je zadužen za zaprimanje pritužbi službenika, građana i drugih osoba na neetičko i moguće koruptivno ponašanje zaposlenika Ureda, te promoviranje etičkog postupanja kod državnih službenika.

Radi lakšeg ostvarivanja trećeg cilja (praćenje najnovijih tehničkih dostignuća, uz pomoć odgovarajuće računalne podrške i računalnih sustava usmjerenih povećanju učinkovitosti rada), u okviru Strateškog plana donesena je i IT strategija za razdoblje 2008. - 2012. Na temelju navedene Strategije, svake se godine donose planovi nabave hardvera i softvera za narednu godinu. Za sve revizorske timove osigurani su softverski alati potrebni za praćenje, provedbu i podršku revizijskog procesa. Putem računalne mreže, ACL program dostupan je svim revizorskim timovima. Prema potrebi, tijekom 2010. su održavane jednodnevne radionice za ovlaštene državne revizore s ciljem unapređenja primjene ACL programa u reviziji. Tijekom 2009. i 2010. se također nastavilo s primjenom posebnog programa, koji je Ured ranijih godina kao pomoć u provedbi kontrole kvalitete revizija osmislio i izradio kao posebno softversko rješenje za praćenje tijeka revizije.

Provedba Strateškog plana je predviđena u razdoblju od siječnja 2008. do prosinca 2012., te je pod stalnim nadzorom Radne skupine za izradu strateškog plana, glavnoga državnog revizora i Stručnog vijeća Ureda, koje je u izvještajnom razdoblju na svojim sjednicama redovno raspravljalo o aktivnostima za njegovu provedbu i, u skladu s razvojem struke i promjenama u okruženju, davalo prijedloge za daljnja poboljšanja.

4. UNUTARNJA REVIZIJA

Unutarnja revizija je dio sveobuhvatnog sustava unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru. Obveza ustrojavanja unutarnje revizije propisana je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06). Unutarnja revizija je neovisna aktivnost koja procjenjuje sustav unutarnjih kontrola, daje neovisno i objektivno stručno mišljenje i savjete za unapređenje poslovanja, pomaže korisniku proračuna u ostvarenju ciljeva primjenom sustavnog i disciplinarnoga pristupa vrednovanju i poboljšanju djelotvornosti procesa upravljanja rizicima, kontrola i gospodarenja. Unutarnja revizija ispituje cjelokupno poslovanje i daje preporuke za njegovo unapređenje kao i prijedloge za uvođenje i poboljšanje financijskog upravljanja i kontrola. Prema odredbama članka 17. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, korisnici proračuna su obvezni uspostaviti unutarnju reviziju na jedan od sljedećih načina: ustrojavanjem neovisne jedinice za unutarnju reviziju izravno odgovorne čelniku korisnika proračuna ili imenovanjem unutarnjeg revizora izravno odgovornog čelniku korisnika proračuna, osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju na prijedlog više korisnika proračuna uz prethodnu suglasnost ministra financija, te sporazumom o obavljanju poslova unutarnje revizije s mjerodavnim ministarstvom, te jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost ministra financija. Ministar financija pravilnikom propisuje kriterije za uspostavljanje unutarnje revizije kod proračunskih korisnika ovisno o broju zaposlenih i financijskim sredstvima kojima raspolažu, te uvjete koje moraju ispunjavati unutarnji revizori. Pravilnik o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika (Narodne novine 35/08) (dalje u tekstu: Pravilnik), donesen je u ožujku 2008.

Prema odredbama Pravilnika, unutarnji revizor mora ispunjavati određene uvjete za obavljanje poslova unutarnje revizije, a to su: visoka stručna sprema, uvjeti propisani za prijam u državnu službu, te stručno ovlaštenje ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru, koje se stječe prema programu i postupku koji donosi ministar financija. Po završetku cjelokupnog programa, stječe se stručno ovlaštenje za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor.

Unutarnji revizori koriste metodologiju koja se temelji na međunarodnim revizijskim standardima za unutarnju reviziju te na propisima i smjernicama koji uređuju unutarnju reviziju u Republici Hrvatskoj. U svome radu unutarnji revizori moraju se pridržavati Kodeksa strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru (Narodne novine 18/08).

Odlukom glavnoga državnog revizora, od 1. listopada 2004. u Uredu je ustrojen Odjel za unutarnju reviziju. Odjel obavlja neovisnu funkciju kontrole u sustavu unutarnje financijske kontrole i poslovanja Ureda, obavlja revizije sustava unutarnjih kontrola i poslovanja u skladu sa strateškim planom razvoja i godišnjim programom rada, daje preporuke i savjete glavnom državnom revizoru i zaposlenicima o mogućnostima poboljšanja kontrole i učinkovitosti rada, sastavlja izvješća o obavljenim aktivnostima i utvrđenim činjenicama za glavnoga državnog revizora. Donesen je Strateški plan unutarnje revizije za razdoblje 2008. - 2010. i Program rada za 2010. Strateškim planom unutarnje revizije predviđen je djelokrug rada unutarnjih revizora koji se odnosi na procjenu pouzdanosti i cjelovitosti financijskih i poslovnih informacija, kao i način prepoznavanja, procjenjivanja, razvrstavanja i predočavanja, ocjenjivanje cjelokupne učinkovitosti poslovanja, te zaštite imovine. U postupku unutarnje revizije provjerava se dosljednost u primjeni planova, procedura, zakonskih propisa, priručnika, standarda i smjernica u obavljanju poslova.

Programom rada za 2010. planirano je obaviti poslove:

- revizije poslovanja područnih ureda s osvrtom na postupke revizije, te prikupljanje i čuvanje dokumentacije u svrhu revizijskih dokaza,
- provjere pravilnosti primjene zakonskih i drugih propisa, priručnika, smjernica i procedura u postupcima revizije financijskih izvještaja i poslovanja lokalnih jedinica,
- provjere primjene načela i standarda u izradi izvješća o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja i poslovanja lokalnih jedinica,
- revizije financijskih izvještaja i poslovanja Ureda, te
- praćenje izvršenja preporuka danih u prethodnim izvješćima o obavljenim unutarnjim revizijama.

Svi planirani poslovi unutarnje revizije izvršeni su u cijelosti.

5. MEĐUNARODNA SURADNJA

Ured putem međunarodne suradnje:

- kontinuirano radi na unaprjeđivanju kvalitete svog rada i revizijskih izvješća i to prije svega kroz razmjenu stavova, iskustava i stručne literature, izobrazbu zaposlenika putem sudjelovanja na međunarodnim skupovima, seminarima te radionicama i programima i
- znatno pridonosi nastojanju Republike Hrvatske da se što brže i uspješnije uključuje u međunarodne integracije.

Osnovni ciljevi međunarodne suradnje i odnosa utvrđeni su Strategijom međunarodne suradnje, a odnose se na:

- razmjenu znanja, iskustava, stručnih materijala, dokumentacije i informacija radi ujednačavanja metodologije rada u okviru opće prihvaćenih međunarodnih standarda,
- praćenje modernih pravaca razvoja revizijske profesije u svijetu,
- doprinos razvoju revizijske profesije u svijetu na temelju vlastitih iskustava,
- informiranje drugih o radu, rezultatima i profesionalnim dostignućima Ureda, te doprinos njegovom ugledu i prihvaćanju kao stručne i uvažene institucije od strane drugih državnih revizija i njihovih strukovnih udruga.

Navedene ciljeve Ured ostvaruje kroz aktivnosti svrstane u četiri osnovne kategorije:

- članstvo u međunarodnim strukovnim udrugama,
- pripreme za pridruživanje Europskoj uniji,
- suradnja s državnim revizijama drugih zemalja, te
- druge međunarodne aktivnosti.

5.1. Članstvo u međunarodnim strukovnim udrugama

- INTOSAI

INTOSAI¹ je međunarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucija osnovana 1953., s ciljem razmatranja pitanja i donošenja preporuka vezanih uz predmete od zajedničkog profesionalnog interesa svih zemalja članica (danas ih je 189), iniciranja i unaprjeđivanja razmjene profesionalnih iskustava i ideja, te kontinuiranog poboljšavanja i unaprjeđivanja međunarodnih revizijskih standarda za javni sektor. Ured je član INTOSAI-a od 1994., te je od samog početka aktivan u radu ove organizacije kroz sudjelovanje na kongresima, konferencijama, seminarima i radionicama u njegovoj organizaciji, kao i u radu različitih radnih skupina i specifičnim programima izobrazbe državnih revizora. Od 2006. Ured je član Glavnog odbora za jačanje kapaciteta, čime aktivno sudjeluje u ostvarivanju ciljeva zacrtanih Strateškim planom INTOSAI za razdoblje 2005.-2010. U okviru INTOSAI-a, Ured aktivno sudjeluje u radu Radne skupine za izradu vodiča dobre prakse za neovisne vanjske uvide (tzv. peer-review), kao i u radu INTOSAI Pododбора za izradu smjernica za financijsku reviziju, čiji je cilj INTOSAI Smjernice za financijsku reviziju uskladiti s Međunarodnim revizijskim standardima (*ISA – International Auditing Standards*) Međunarodnog odbora za revizijske standarde (*IAASB – International Auditing and Assurance Standards Board*).

¹ eng. International Organisation of Supreme Audit Institutions

- EUROSAI

EUROSAI² je Europska organizacija vrhovnih revizijskih institucija, osnovana 1990., kao jedna od sedam granskih regionalnih organizacija INTOSAI-a, a u svoje članstvo danas okuplja državne revizije iz 48 zemalja te Europski revizorski sud. Osnovna zadaća EUROSAI-a je poticanje i podržavanje prijateljske suradnje među članicama, radi omogućavanja razmjene stručnih informacija, mišljenja i iskustava. Ured vrlo aktivno sudjeluje u radu EUROSAI-a, od uključivanja u rad njegovih radnih skupina, preko sudjelovanja na stručnim tematskim seminarima, pa sve do sudjelovanja na kongresu koji predstavlja vrhovno tijelo ove organizacije. Tako je u listopadu 2009. predstavnik Ureda sudjelovao na seminaru o primjeni okvira revizijskih standarda, koji je održan u Varšavi. Na seminaru se raspravljalo o načinima razvoja i mogućnostima primjene standarda i temeljem njih donesenih smjernica i drugih dokumenata koji predstavljaju podlogu i pomoć u obavljanju revizijskih poslova.

5.2. Pripreme za pridruživanje Europskoj uniji

Strategija Europske unije povezana s pripremom svih državnih funkcija u zemljama kandidatima kao potencijalnim članicama, odnosi se prije svega na izgradnju odgovarajućeg institucionalnog okvira, zatim usklađivanje zakonskog okvira, te njegovu primjenu u radu i funkcioniranju državne i lokalne uprave. Takve nove okolnosti su već u predpristupnom razdoblju za Ured predstavljale nove izazove, kao primjerice praćenje napretka pojedinih institucija i sustava u prilagodbi pravilima i zahtjevima Europske unije na koje se Republika Hrvatska obvezala Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, što je također zahtijevalo dodatnu edukaciju državnih revizora na različitim područjima povezanim s predpristupnim procesima, novim oblicima revizija, novim pravilima i postupcima, kao i promjenu organizacijske i kadrovske strukture, te pojačanu međunarodnu suradnju.

- Mreža vrhovnih revizijskih institucija zemalja kandidata, potencijalnih kandidata i Europskog revizorskog suda

Radi brže i lakše prilagodbe novim uvjetima i radi razmjene iskustava i zajedničkog traženja najboljih rješenja, Europski revizorski sud je osnovao Mrežu vrhovnih revizijskih institucija zemalja kandidata i potencijalnih kandidata³ (dalje u tekstu: Mreža), uz podršku Kontaktnog odbora Europske unije. Suradnja unutar Mreže odvija se putem sastanaka čelnika državnih revizija, sastanaka predstavnika državnih revizija, tematskih radnih skupina, te obavljanja paralelnih i zajedničkih revizija. Sastanak predstavnika državnih revizija unutar Mreže održan je u travnju 2010. u Pragu. U okviru navedene Mreže, u siječnju 2010. je, u suradnji sa SIGMA-om, u Parizu organiziran sastanak predstavnika državnih revizija zemalja kandidata i potencijalnih kandidata odnosno članica Mreže uključujući Republiku Hrvatsku, kako bi se razmotrile potrebe i dogovorile teme od zajedničkog interesa i aktivnosti koje bi ih pratile u narednom razdoblju. Također, istog mjeseca je u Parizu, u organizaciji SIGMA-e i Europskog revizorskog suda održan pripremni sastanak prema programu PIFC seminara, planiranog za veljaču 2010., a na kojem je sudjelovao i predstavnik Ureda.

² eng. European Organisation of Supreme Audit Institutions

³ Članice Mreže su državne revizije Republike Hrvatske, Turske, Makedonije, Bosne i Hercegovine, Albanije i Crne Gore, te Europski revizorski sud.

U veljači 2010. je u Sarajevu održan PIFC seminar za zemlje članice Mreže, na kojem je izložen velik broj tema od zajedničkog interesa, te je raspravljen niz pitanja vezanih uz uspostavu i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima, kao i pitanja povezanih s revizijom tih sustava. Na seminaru su sudjelovala četiri predstavnika Ureda, koji su ujedno predstavili reviziju učinkovitosti PIFC sustava koju je Ured obavio 2008., njene rezultate i načine praćenja učinjenog po preporukama Ureda, kao primjer dobre prakse u regiji, ali i izvan nje.

- **Kontaktни odbor Europske unije**

Kontaktни odbor Europske unije sastoji se od čelnika vrhovnih revizijskih institucija zemalja članica Europske unije i Europskog revizorskog suda. Sastaje se u pravilu jednom godišnje radi rasprave o pitanjima od zajedničkog interesa kao što je razvoj načina i metodologije rada, jačanje uloge i položaja državnih revizija, jačanje međusobne suradnje i razvoj revizijske struke. Ured sudjeluje u radu Kontaktnog odbora u svojstvu aktivnog promatrača. Na zadnjem sastanku održanom u studenome 2009. u Budimpešti, Ured je kao predstavnik Mreže vrhovnih revizijskih institucija zemalja kandidata, potencijalnih kandidata i Europskog revizorskog suda, prezentirao izvješće o aktivnostima i rezultatima Mreže u proteklom izvještajnom razdoblju, na temelju kojeg je Kontaktни odbor odlučio i dalje aktivno podržavati rad i napredak državnih revizija članica Mreže na putu prema priključivanju Europskoj uniji. U okviru Kontaktnog odbora djeluje i odbor predstavnika državnih revizija zemalja članica Europske unije, u čijem radu, kao i radu njihovih radnih skupina redovno sudjeluje predstavnik Ureda. Tijekom izvještajnog razdoblja održan je jedan sastanak i to u travnju 2010. u Pragu.

- **Europski revizorski sud**

Osim u okviru Kontaktnog odbora Europske unije i Mreže vrhovnih revizijskih institucija zemalja kandidata i potencijalnih kandidata, Ured surađuje s Europskim revizorskim sudom i kroz razne druge aktivnosti, kao što je suradnja kroz revidiranje projekata u Republici Hrvatskoj koji su djelomično ili u cijelosti financirani sredstvima Europske unije i sudjelovanje državnih revizora u programu Europskog revizorskog suda za izobrazbu revizora iz državnih revizija zemalja kandidata za pristupanje Europskoj uniji. Tijekom ovog izvještajnog razdoblja, suradnja se odvijala kroz razmjenu informacija, zajednički rad u različitim radnim skupinama, na seminarima, radionicama i drugim oblicima komunikacije. Osim toga, Ured je u okviru dvije revizije koje su revizori Europskog revizorskog suda obavljali na projektima u Republici Hrvatskoj financiranim sredstvima Europske unije (listopad 2009., travanj 2010.), surađivao s njihovim timovima i pomagao u prikupljanju za tu svrhu potrebnih informacija i ostvarivanju kontakata s institucijama odgovornim za provedbu revidiranih projekata.

- **Poglavlje 32 – Financijska kontrola**

Ostvarivanje aktivnosti Ureda planiranih u smislu potpunog usklađivanja s međunarodnim revizijskim standardima i dobrom europskom praksom, prate se i kroz proces pregovora Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji, posebice u okviru Poglavlja 32 – *Financijska kontrola*. Ured je, zajedno s Ministarstvom financija nositelj navedenog poglavlja, a zaposlenik Ureda je voditelj Radne skupine za pregovore o tom poglavlju.

Pregovori o Poglavlju 32 – *Financijska kontrola* započeli su u lipnju 2007., čime su još više intenzivirane međunarodne aktivnosti Ureda, kao i njegova uloga u revidiranju i praćenju drugih područja razmatranih u okviru pregovora, a posebice područja uspostave i razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. U okviru pregovaračkog procesa, Ured se prema potrebi aktivno uključuje i u druga poglavlja i ključna pregovaračka područja, te u tom smislu kontinuirano surađuje s institucijama nadležnim za ta poglavlja: Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvom pravosuđa, Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva, Državnim odvjetništvom i Ministarstvom financija. U studenome 2009. predstavnici Europske komisije su, u okviru redovnog godišnjeg ocjenjivanja napretka Republike Hrvatske u pripremama za pridruživanje Europskoj uniji, posjetili i Ured, te dali ocjenu napretka Ureda, posebice u ispunjavanju mjerila za zatvaranje Poglavlja 32, a koji se odnosio na potrebu unošenja odredbi o Uredu u Ustav Republike Hrvatske radi jačanja njegove neovisnosti. U lipnju 2009., izmjenom Ustava Republike Hrvatske, Ured je postao ustavna kategorija, čime su zadovoljeni svi uvjeti za zatvaranje predmetnog poglavlja.

5.3. Suradnja s vrhovnim revizijskim institucijama drugih zemalja

U skladu sa Strategijom međunarodne suradnje, Ured kontinuirano održava postojeće i ostvaruje nove profesionalne bilateralne i multilateralne kontakte s istovrsnim institucijama drugih zemalja. Intenzivniju bilateralnu suradnju s državnim revizijama drugih zemalja Ured je ostvarivao i u ovom u izvještajnom razdoblju, posebice sa zemljama u regiji, te sa slovačkom državnom revizijom, s kojom je dogovoren i realiziran radni posjet u listopadu 2010.

5.4. Druge međunarodne aktivnosti

Međunarodna suradnja Ureda se, osim kroz navedene aktivnosti sa strukovnim organizacijama i državnim revizijama drugih zemalja, ostvaruje i na brojne druge načine. Posebno je važno spomenuti suradnju s međunarodnim institucijama i organizacijama kao što su GRECO, SIGMA, OESS, MMF i OLAF, ostvarenu u okviru različitih antikorupcijskih programa i inicijativa, programa ocjenjivanja stanja prevencije i suzbijanja pojava prijave i korupcije, razvoja sustava javne nabave, korištenja i upravljanja fondovima Europske unije, kao i sudjelovanja u razvoju i provedbi programa i projekata vezanih uz reformu državne uprave. Tako je u proteklom izvještajnom razdoblju održan niz sastanaka s predstavnicima Europske komisije (studen 2009.), SIGMA-e (studen 2009. i travanj 2010.) i OESS-a (prosinac 2009.). Posebno valja istaknuti sudjelovanje dvoje predstavnika Ureda na 45. redovnoj sjednici Skupine zemalja za borbu protiv korupcije (GRECO), održanom u prosincu 2009., a na kojem se raspravljalo o izvješću GRECO ocjenjivačkog tima o financiranju političkih stranaka u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, predstavnik Ureda je sudjelovao na IV. Međunarodnom samitu o borbi protiv prijave i korupcije u ožujku 2010. u Londonu, gdje je na poziv organizatora održao predavanje o ulozi državnih revizija u sprječavanju prijave i korupcije. U istom mjesecu, predstavnici Ureda su sudjelovali na V. regionalnoj konferenciji internih revizora Srednje i Istočne Europe, održanoj u Opatiji, u organizaciji Hrvatskog instituta internih revizora, na kojoj je održano predavanje na temu «Provjera sustava unutarnjih financijskih kontrola od strane Državnog ureda za reviziju».

U travnju 2010. Ured je, u okviru radnog posjeta Odboru za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora, posjetilo izaslanstvo Odbora za financije, proračun i valutu Narodnog parlamenta Slovačke.

Ulaskom Republike Hrvatske u NATO, Ured je ostvario pravo sudjelovanja u skupini kompetentnih nacionalnih revizijskih tijela, tzv. CNAB-u⁴. U svibnju 2010. predstavnici Ureda su po prvi put sudjelovali na godišnjem sastanku te skupine, održanom u sjedištu NATO-a u Bruxellesu, na kojem se redovno raspravlja o preporukama iz Godišnjeg izvješća Međunarodnog revizorskog odbora za NATO. Na navedenom sastanku je Uredu ujedno dodijeljena zadaća predsjedavanja narednim sastankom koji će se održati u svibnju 2011. u Bruxellesu.

U lipnju 2010. glavni državni revizor je sa suradnicima održao sastanak s izaslanstvom Europskog parlamenta sastavljenom od članova Odbora za proračun EU i članova Odbora za proračunski nadzor. Riječ je o uobičajenoj radnoj posjeti izaslanstva navedenih odbora Europskog parlamenta državi obuhvaćenoj procesom proširenja, s ciljem dobivanja uvida u pripremljenost Republike Hrvatske kao buduće članice u pogledu proračuna Europske unije, upravljanja i nadzora programa Europske unije, posebice IPA-e, te statusa pregovora u relevantnim pregovaračkim poglavljima koja nose značajne financijske implikacije.

U lipnju 2010. je održan redovan godišnji sastanak s Misijom nezavisnih stručnjaka Europske komisije za borbu protiv korupcije, na kojem su, uz predstavnike Ureda sudjelovali i predstavnici Ministarstva financija – Porezne uprave, Ministarstva pravosuđa i Delegacije Europske komisije u Republici Hrvatskoj. Na sastanku se uglavnom raspravljalo o ulozi i aktivnostima Ureda vezanim uz prevenciju prijevare i korupcije, posebice u dijelu revizije financiranja političkih stranaka i nezavisnih kandidata, kao i njihovih izbornih kampanja.

Također, dio svojih aktivnosti Ured ostvaruje kroz suradnju s Hrvatskom udrugom računovođa i financijskih djelatnika i to:

- sudjelovanjem na konferencijama, simpozijima i seminarima u organizaciji Udruge i njenih sekcija, na kojima kroz tematska izlaganja prenosi svoja iskustva, kao i dostignuća i nove međunarodne razvojne pravce u području državne revizije, te
- objavom stručnih i znanstvenih članaka svojih djelatnika u strukovnim časopisima.

⁴ eng. *Competent National Audit Bodies*

6. PROVEDBA GODIŠNJEG PROGRAMA RADA

Godišnjim programom rada utvrđuje se opseg obavljanja revizije. To je propisano odredbom članka 3. stavka 4. Zakona o državnoj reviziji. Sastavni dio godišnjeg programa rada je i Plan revizija prema vrstama i subjektima.

Kao i prethodnih godina, kriteriji za odabir subjekata revizije bili su:

- obveza revizije propisana zakonom,
- izraženo nepovoljno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju u prethodnom razdoblju,
- materijalna značajnost,
- podnesene prijave i podnesci državnih tijela, lokalnih jedinica i drugih subjekata u vlasništvu države ili lokalnih jedinica, te drugih pravnih i fizičkih osoba i
- saznanja iz javnih medija.

Obuhvaćeni su svi subjekti za koje je Zakonom o državnoj reviziji i Zakonom o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisana obveza godišnje revizije (državni proračun, lokalne jedinice, političke stranke i nezavisni zastupnici). Osim navedenih revizija, planirane su i revizije ustanova nacionalnih parkova i parkova prirode, revizije korisnika proračuna lokalnih jedinica, kao i revizije trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska ili lokalne jedinice imaju većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima. Također, planirano je obavljanje uvida u završna izvješća o izvorima i visini sredstava utrošenih za izbornu promidžbu kandidata i zamjenika kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, te u podatke o troškovima provedbe lokalnih izbora u 2009. Sve navedene aktivnosti Ureda, predviđene godišnjim programom rada, su usklađene s Akcijskim planom uz Strategiju suzbijanja korupcije.

Program rada za 2010. je u cijelosti ostvaren. U ovom izvještajnom razdoblju obavljeno je 770 revizija, od čega su 444 subjekta obuhvaćena financijskom revizijom (revizija financijskih izvještaja i poslovanja), 315 uvidom u proračun i financijske izvještaje lokalnih jedinica i 10 uvidom u financijske izvještaje izvanparlamentarnih političkih stranaka. Obavljena je i revizija Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu. U skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine broj 87/09), Vlada Republike Hrvatske je Hrvatskom saboru za 18. sjednicu u svibnju 2010. podnijela Prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna za 2009. godinu, u čijem je prilogu dostavljeno za raspravu i Izvješće o obavljenoj reviziji. Također, Ured je obavio i 1 763 uvida u završna izvješća o izvorima i visini sredstava utrošenih za izbornu promidžbu kandidata i zamjenika kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba.

Prije, u tijeku i nakon provedbe revizija, Ured surađuje s drugim državnim institucijama. Suradnja obuhvaća razmjenu dokumenata i izvješća, odgovore na upite i zamolbe, davanje pojašnjenja, te sudjelovanje na organiziranim sastancima u vezi predmeta revizije. U ovom izvještajnom razdoblju razmijenjeni su dokumenti i izvješća u vezi 113 predmeta u okviru provedbe mjera iz Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije, s ciljem afirmacije pristupa "nulte tolerancije" na korupciju.

Također, u ovom izvještajnom razdoblju Ured je odgovorio na upite i dostavio izvješća o obavljenim revizijama na 66 zahtjeva predstavnika medija, te 108 zahtjeva pravnih ili fizičkih osoba.

Financijska revizija (revizija financijskih izvještaja i poslovanja) obavljena je za:

- 25 korisnika državnog proračuna,
- 261 lokalnu jedinicu,
- 35 drugih korisnika proračuna,
- 68 trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države ili lokalnih jedinica,
- 18 neprofitnih organizacija,
- 18 nacionalnih parkova i parkova prirode,
- 4 projekta,
- 11 parlamentarnih političkih stranaka, te za
- 4 nezavisna kandidata.

U ovom izvještajnom razdoblju, kao i prethodnih godina, ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje subjekta revizije.

Provedbom revizija u ovom izvještajnom razdoblju obuhvaćena su javna sredstva u ukupnom iznosu 178.099.531.308,00 kn.

6.1. Postupci revizije

Financijske revizije se obavljaju u skladu s INTOSAI - revizijskim standardima. Revizijom se obuhvaćaju sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo subjekata s osvrtom na organizaciju i obavljanje poslova unutarnje revizije, računovodstveno poslovanje, prihodi i rashodi, te imovina i obveze. U okviru rashoda, postupcima revizije posebno se obuhvaćaju kapitalna ulaganja i javne nabave. Također, ocjenjuje se djelotvornost i ekonomičnost korištenja javnih sredstava. Za svaku pojedinu reviziju radi se procjena rizika revizije te procjena rizika pojave prijave i korupcije u skladu s donesenim Smjernicama za postupanje revizora u slučaju sumnje na prijevaru i korupciju.

U skladu s odredbama članka 7. Zakona o državnoj reviziji, po okončanju revizije sastavlja se izvješće, koje se sastoji od tri dijela:

- opisa činjenica utvrđenih revizijskim postupcima, sistematiziranih po pojedinim područjima,
- nalaza, u kojem su ukratko opisana područja u kojima su revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti (uz svako područje daje se nalog, prijedlog ili mišljenje, odnosno preporuka u vezi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti), te
- mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju subjekta revizije.

Prije izrade konačnog izvješća o obavljenoj reviziji, nacrt izvješća se dostavlja na očitovanje zakonskom predstavniku subjekta revizije. U očitovanju, zakonski predstavnik pojašnjava i obrazlaže okolnosti i razloge zbog kojih su nastale uočene nepravilnosti. Očitovanje se ugrađuje u konačno izvješće o obavljenoj reviziji, kojeg potpisuju ovlašteni državni revizori. Izvješće se dostavlja zakonskom predstavniku subjekta revizije, koji ima pravo prigovora u roku osam dana. Prema odredbama Zakona o državnoj reviziji, o prigovoru odlučuje glavni državni revizor u roku 30 dana. Mišljenje čini sastavni dio izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji.

Mišljenje se ne izražava i ne čini sastavni dio izvješća o obavljenom uvidu u proračun i financijske izvještaje lokalnih jedinica, uvidu u financijske izvještaje izvanparlamentarnih stranaka, te uvidu u završna izvješća o izvorima i visini sredstava utrošenih za izbornu promidžbu kandidata i zamjenika kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba.

6.2. Mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju

Mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izražava se u standardiziranom obliku, u skladu s INTOSAI revizijskim standardima. Za svaki subjekt izražava se jedno od sljedećih mišljenja:

- bezuvjetno,
- uvjetno,
- nepovoljno ili
- suzdržano.

Po okončanju postupka revizije, ovlaštene državni revizori predlažu vrstu mišljenja i daju o tome obrazloženje. U skladu s točkom 139. INTOSAI - revizijskih standarda, sva predložena mišljenja kao i izvješća o obavljenoj reviziji provjeravaju se na višoj razini (više stupnjeva kontrole), s ciljem stjecanja čvrstog uvjerenja da su revizijski dokazi koji služe kao podloga za izražavanje mišljenja, dostatni, mjerodavni, pouzdani, pravilno identificirani i dokumentirani.

Kod izražavanja mišljenja odlučujuću ulogu ima prag značajnosti, koji se određuje prema utvrđenoj metodologiji. Na određivanje praga značajnosti utječu značajnost po vrijednosti i značajnost po prirodi ili sadržaju. Značajnost po vrijednosti se određuje izravno, u apsolutnom iznosu i neizravno u postotku od ukupnih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka ili vrijednosti imovine, a značajnost po prirodi ili sadržaju ovisi o vrsti poslovnih događaja koji su značajnije utjecali na financijske izvještaje ili poslovanje subjekta.

U tablici u nastavku, daju se podaci o vrstama izraženih mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju, prema grupama subjekata revizije.

Tablica broj 2

Vrste mišljenja prema grupama subjekata revizije

Redni broj	Grupe subjekata revizije	Broj subjekata	Vrsta mišljenja		
			Bezuvjetno	Uvjetno	Nepovoljno
1	2	3	4	5	6
1.	Korisnici državnog proračuna	25	12	13	0
2.	Lokalne jedinice	261	11	247	3
3.	Drugi korisnici proračuna	35	14	21	0
4.	Trgovačka društva u državnom vlasništvu	13	0	13	0
5.	Trgovačka društva u vlasništvu lokalnih jedinica	55	6	49	0
6.	Neprofitne organizacije	18	3	13	2
7.	Nacionalni parkovi i parkovi prirode	18	7	11	0
8.	Projekti	4	3	1	0
9.	Političke stranke	11	8	3	0
10.	Nezavisni zastupnici	4	4	0	0
UKUPNO		444	68	371	5

Od ukupno 444 subjekta, za 68 ili 15,3% izraženo je bezuvjetno mišljenje, za 371 ili 83,6% uvjetno, te za 5 ili 1,1% nepovoljno mišljenje.

7. REVIZIJA PRORAČUNA I KORISNIKA PRORAČUNA

Državni proračun Republike Hrvatske donosi najviše zakonodavno tijelo, a proračune lokalnih jedinica njihova predstavnička tijela. To su najvažniji financijski dokumenti države i lokalnih jedinica kojima se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu godinu.

Zakonom o proračunu se propisuje postupak planiranja, izrade, donošenja i izvršavanja proračuna te područja vezana uz upravljanje imovinom i dugovima, zaduživanje i davanje jamstva, računovodstvo, proračunski nadzor i druga pitanja vezana uz upravljanje javnim financijama i proračunskim odnosima u javnom sektoru. Prema Zakonu o proračunu, nova proračunska načela pri donošenju i izvršavanju proračuna se odnose na jedinstvo i točnost proračuna, donošenje za jednu godinu, uravnoteženost, obračunsku jedinicu (kunu), univerzalnost, specifikacije (klasifikacije), dobro financijsko upravljanje i transparentnost. Odredbama članka 23. Zakona o proračunu je propisano da ministarstva i druga državna tijela izrađuju strateške planove za trogodišnje razdoblje prema uputama Ministarstva financija. Trogodišnji strateški planovi sadrže: viziju, strateške ciljeve, načine ispunjavanja ciljeva, mjere procjene rezultata i sustav praćenja postizanja rezultata. Na temelju navedenih strateških planova Vlada Republike Hrvatske donosi strategiju Vladinih programa za trogodišnje razdoblje, gdje su, između ostalog, naznačena glavna strateška područja djelovanja Vlade Republike Hrvatske s postavljenim ciljevima, načinima ispunjavanja ciljeva i mjerama procjene rezultata. To je ujedno podloga za izradu smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje koje služe za izradu prijedloga državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Proračunsko računovodstvo, odnosno načela, sadržaj i primjena proračunskog računovodstva, te financijsko izvještavanje je također propisano odredbama Zakona o proračunu. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, što je potrebno iskazati i u poslovnim knjigama. Na temelju podataka iz poslovnih knjiga i knjigovodstvenih evidencija, proračun i proračunski korisnici sastavljaju financijske izvještaje čiji se oblik i sadržaj te rokovi dostavljanja propisuju Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 27/05 i 2/07), a cjelovito proračunsko računovodstvo odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07).

Izvršavanje državnog proračuna propisano je Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske, koji se donosi svake godine zajedno s državnim proračunom. Pojedine odredbe ovog Zakona odnose se i na proračune lokalnih jedinica.

7.1. Sustav nadzora nad proračunskim sredstvima

Sustav nadzora proračunskih sredstava na državnoj i lokalnoj razini, propisan je odredbama Zakona o proračunu, Zakona o državnoj reviziji, Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06), Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 i 73/08), te drugim propisima odnosno uredbama kojima je uređen djelokrug i ustrojstvo pojedinih tijela i propisan nadzor ili kontrola nad proračunskim sredstvima koja se transferiraju korisnicima iz njihove nadležnosti.

Proračune lokalnih jedinica nadzire njihovo predstavničko tijelo, i to u dijelu financijskog, materijalnog i računovodstvenog poslovanja vezano uz namjenu, opseg i dinamiku korištenja sredstava.

Odredbama Zakona o proračunu je propisano da se proračunska sredstva moraju koristiti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti, te da su odgovorne osobe lokalnih jedinica i proračunskih korisnika odgovorne za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna, odnosno financijskog plana. Također su odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Nadzor proračunskih sredstava provodi se sustavno, tijekom cijelog proračunskog ciklusa koji se sastoji od planiranja, donošenja i izvršavanja, izvješćivanja i proračunskog računovodstva, i to kako za državni proračun tako i za proračune lokalnih jedinica. Nadzor nad proračunskim sredstvima može biti vanjski i unutarnji. Neovisno o kojoj se vrsti nadzora radi, cilj je uvijek isti – poboljšanje i unapređenje rada proračunskih korisnika, odnosno povećavanje općeg dobra osiguravanjem jakih kontrolnih sustava s ciljem sprječavanja i što ranijeg otkrivanja nepravilnosti i propusta u poslovanju subjekata.

Zakon o proračunu i Zakon o državnoj reviziji propisuju vanjske oblike nadzora koje provodi Ministarstvo financija, Sektor za proračunski nadzor i Ured. Vanjski nadzor, odnosno revizija provodi se nad sredstvima državnog i lokalnih proračuna.

Razvijanje unutarnjih kontrolnih mehanizama potreba je svih korisnika proračunskih sredstava, bilo na državnoj ili lokalnoj razini. Osim potrebe za uspostavom unutarnjeg nadzora i kontrola postoji i zahtjev Europske unije, u okviru Poglavlja 32 – Financijski nadzor, prema kome je potrebno uspostaviti i razvijati sustave unutarnjih financijskih kontrola.

- Sustav unutarnjih financijskih kontrola

U Republici Hrvatskoj, sustav unutarnjih financijskih kontrola se uspostavlja i razvija na temelju Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (dalje u tekstu: Zakon). Zakonom je propisana metodologija, standardi, odnosi i odgovornosti, te nadležnost Ministarstva financija i drugih tijela u provedbi ovog sustava. Za provedbu koordinacije ovog sustava zadužena je Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija.

Čelnici korisnika proračuna su odgovorni za uspostavu, razvoj i provedbu sustava unutarnjih financijskih kontrola. Cilj uspostavljanja ovog sustava je uspješno upravljanje svim resursima, ostvarivanje zadaća korisnika proračuna i poboljšanje njihova poslovanja. Sustav unutarnjih financijskih kontrola se sastoji od:

- financijskog upravljanja i kontrola, te
- unutarnje revizije.

Prema odredbama Zakona, financijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sustav unutarnjih kontrola koji uspostavlja i za koji je odgovoran čelnik korisnika proračuna, a kojim se, upravljajući rizicima, osigurava razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva proračunska i druga sredstva koristiti pravilno, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Svrha uvođenja financijskog upravljanja i kontrola je poboljšanje financijskog upravljanja i odlučivanja te jačanje upravljačke odgovornosti za uspješno ostvarenje zadaća.

Svi korisnici proračuna, bez iznimaka, obvezni su uspostaviti i razvijati financijsko upravljanje i kontrolu. Za razliku od financijskog upravljanja i kontrola, unutarnju reviziju su u obvezi uspostaviti korisnici proračuna koji ispunjavaju uvjete i kriterije propisane Zakonom i pravilnikom kojeg donosi ministar financija, ovisno o broju zaposlenih i raspoloživim financijskim sredstvima.

Unutarnja revizija je neovisna aktivnost koja procjenjuje sustave unutarnjih kontrola, daje neovisno, objektivno i stručno mišljenje za unapređenje poslovanja te pomaže korisniku proračuna u ostvarenju ciljeva i pridonosi poboljšanju djelotvornosti u procesu upravljanja rizicima, kontrolama i gospodarenju.

Propisi kojima je određen sustav unutarnjih financijskih kontrola su:

- Strategija razvoja unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. – 2011. za državnu razinu (dalje u tekstu: Strategija),
- Strategija neovisnog razvoja unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru (PIFC) u Republici Hrvatskoj za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2007.- 2010. Obje Strategije sadrže i akcijske planove kojima su određene aktivnosti, odgovorne osobe i rokovi za njihovo provođenje. Mjere za poboljšanje sustava unutarnjih financijskih kontrola predviđene Strategijom za državnu razinu potrebno je ugraditi i primijeniti i na lokalnim razinama.
- Zakon o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru,
- Pravilnik o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08),
- Pravilnik o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna,
- Kodeks strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru,
- Naputak za izradu godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 8/07), te drugi provedbeni propisi.

S ciljem razvoja i unapređenja sustava unutarnjih financijskih kontrola, a u skladu s odredbama Zakona, osnovano je Vijeće za unutarnju financijsku kontrolu u javnom sektoru (dalje u tekstu: Vijeće), koje je savjetodavno tijelo ministra financija. Ako Vijeće, provodeći aktivnosti iz svoje nadležnosti, utvrdi da postoje određeni problemi i otvorena pitanja o navedenome izvješćuje Vladu Republike Hrvatske s ciljem poduzimanja određenih radnji.

Na temelju prijedloga Vijeća, Vlada Republike Hrvatske je u ožujku, srpnju, rujnu i prosincu 2009. donijela zaključke kojima je odredila poduzimanje određenih aktivnosti s ciljem poboljšanja i unapređenja cjelovitog sustava unutarnjih financijskih kontrola. Ključni zaključci Vlade Republike Hrvatske odnosili su se na donošenje nove Strategije razvoja ovog sustava za trogodišnje razdoblje, zajedno s akcijskim planom provođenja aktivnosti, što je ostvareno u rujnu 2009. Strategija koja određuje daljnje pravce razvoja ovog sustava treba polaziti od pratećih proračunskih reformi i razvoja sustava upravljanja predpristupnim fondovima Europske unije.

Stoga je Strategijom stavljen veći naglasak na prisutnost i povezanost financijskog upravljanja i kontrola s proračunskim procesima, s obzirom da je raspoloživost proračunskim sredstvima uvijek ograničena, te se nameće potreba da organizacije u javnom sektoru (korisnici proračuna) moraju razviti učinkovite sustave unutarnjih kontrola koji im pomažu da odgovore na zahtjeve koji se pred njih postavljaju, a da se pri tome osigura učinkovito i ekonomično korištenje proračunskih sredstava. Stoga sustav unutarnjih financijskih kontrola mora pronaći odgovarajuće mjesto i ulogu u procesima upravljanja, posebice upravljanja proračunom, kako bi se osigurala odgovarajuća potpora provođenju proračunskih reformi i općenito što kvalitetnije upravljanje proračunskim sredstvima.

Zaključcima Vlade Republike Hrvatske zaduženi su čelnici korisnika državnog proračuna, koji koriste sredstva iz predpristupnih fondova Europske unije da popune radna mjesta u jedinicama za unutarnju reviziju, te da koordinaciju aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola stave u nadležnost postojećih ustrojstvenih jedinica za financije i proračun.

Jedan od poslova državne revizije, propisan odredbama članka 2. Zakona o državnoj reviziji, je ispitivanje i procjena sustava unutarnjih financijskih kontrola, odnosno provjera financijskog upravljanja i provođenja unutarnje revizije. Pri obavljanju revizije korisnika proračuna za 2009., državni revizori su provjeravali kako se uspostavljaju i razvijaju sustavi unutarnjih kontrola, te usklađenost sa zakonom i provedbenim propisima, odnosno jesu li ostvarene sve organizacijske pretpostavke za uspostavu sustava i jesu li izvršene aktivnosti predviđene za daljnji razvoj sustava. Provjeravali su i provođenje zaključaka Vlade Republike Hrvatske u tom dijelu, te provođenje aktivnosti iz akcijskog plana uz Strategiju.

- Financijsko upravljanje i kontrole

Isključiva odgovornost na uspostavi financijskog upravljanja i kontrola je na čelniku korisnika proračuna koji je odgovoran za uspostavu prikladnog, učinkovitog i djelotvornog sustava.

Prema odredbama članka 8. Zakona, osim čelnika korisnika proračuna, za uspostavu ovog sustava su zaduženi:

- voditelj za financijsko upravljanje i kontrole (dalje u tekstu: voditelj),
- koordinator za financijsko upravljanje i kontrole (dalje u tekstu: koordinator),
- jedinica, odnosno odjel koji će koordinirati razvoj ovog sustava kod većih korisnika proračunskih sredstava.

Zakonska obveza je imenovanje voditelja, što je obveza čelnika korisnika proračuna, a imenovanje koordinatora, financijskog kontrolora i organiziranje jedinice, odnosno službe ovisi o procjeni čelnika koji će uvažavajući potrebe i posebnosti u poslovanju korisnika, odlučiti o navedenom. Za praćenje ovog sustava može se imenovati i radna skupina za financijsko upravljanje i kontrolu koja u okviru korisnika proračuna prati sve aktivnosti i faze u uspostavi i razvoju sustava. Voditelj je obvezan, uz suglasnost čelnika korisnika proračuna, izraditi plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola (dalje u tekstu: Plan) te metodologiju za provođenje Plana. Planom treba odrediti aktivnosti, vremenski okvir i osobe nadležne za provođenje pojedinih aktivnosti u uspostavi ovog sustava.

Korisnici proračuna su trebali donijeti izmjene i dopune Plana koje je trebalo uskladiti s novom Strategijom i uputama Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija te naznačiti nove rokove u provođenju određenih aktivnosti. Upute za izradu izmjena i dopuna Plana za korisnike proračuna državne razine donesene su u veljači, a za korisnike proračuna lokalnih jedinica u svibnju 2010. Izmjenama i dopunama Plana trebalo je naglasiti jačanje uloga postojećih službi (uprava, sektora) za financije za potrebe koordinacije aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola, poticanje razvoja financijskog upravljanja i kontrola u procesima iz proračunskog ciklusa, te razvoj procesa upravljanja rizicima. S obzirom da su upute za izmjene i dopune Plana donesene početkom 2010., korisnici proračuna su pristupili izmjenama i dopunama Plana u prvoj polovini 2010. Tako se tijekom 2009. u većini slučajeva nisu ostvarivale aktivnosti iz Plana, a donošenjem izmjena i dopuna Plana produženi su rokovi za provođenje pojedinih aktivnosti te je na taj način odgođeno njihovo ostvarenje za buduće razdoblje.

Jačanje uloga postojećih službi za financije za potrebe koordinacije aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola te odgovarajuće organizacijske promjene nisu provedene kod određenih subjekata tijekom 2009., što se planira učiniti tijekom 2010., kada se donesu izmjene uredbi i drugih provedbenih akata o unutarnjem ustrojstvu.

Temeljne aktivnosti u uspostavi ovog sustava su: utvrditi misiju, viziju i ključne ciljeve korisnika proračunskih sredstava, te procijeniti (samoprocjena) i razvijati pet komponenti ovog sustava propisanih Zakonom. Odredbama članka 23. Zakona o proračunu je propisano da su korisnici proračuna u obvezi donijeti strategiju razvoja za trogodišnje razdoblje u kojoj je, između ostaloga, potrebno odrediti viziju i ključne ciljeve potrebne za ostvarenje ciljeva korisnika proračuna. Stoga svega nekoliko korisnika proračuna na državnoj razini nije odredilo viziju i ključne ciljeve poslovanja.

Tijekom 2009. kod većine korisnika proračuna popisani su i opisani poslovni procesi te sačinjene mape poslovnih procesa, odnosno okončani su poslovi s kojima se započelo još u 2008. Za navedene procese trebalo je utvrditi rizike, te uspostaviti kontrolne mehanizme kako bi se smanjio negativni utjecaj rizika, odnosno osiguralo ostvarenje ciljeva. Većina korisnika proračuna nije procijenila rizike i nije donijela strategiju upravljanja rizicima kojom se svake godine ažuriraju rizici značajni za cjelokupno poslovanje, što je propisano odredbama članka 11. Zakona. Središnja harmonizacijska jedinica je smjernice o upravljanju rizicima donijela koncem rujna 2009., a izobrazbu o tome provodila koncem 2009., te početkom 2010., što je bio osnovni razlog za neprovođenje ovih aktivnosti tijekom 2009. Osim toga, akcijskim planom za realizaciju ciljeva i mjera iz Strategije, je određeno da se poslovi na razvoju procesa upravljanja rizicima odvijaju i tijekom 2011.

U skladu s odredbama člana 36. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, čelnik korisnika proračuna treba imenovati osobu zaduženu za nepravilnosti, koja će uz svoj redovan posao zaprimati obavijesti o nepravilnostima i sumnjama na prijevaru ili samostalno poduzimati radnje protiv nepravilnosti i prijevara.

O aktivnostima na razvoju ovog sustava treba jednom godišnje (do 31. siječnja) izvijestiti Središnju harmonizacijsku jedinicu Ministarstva financija.

U tablici u nastavku daju se podaci koji se odnose na organizacijsku uspostavu i aktivnosti vezane uz financijsko upravljanje i kontrolu kod revidiranih subjekata, korisnika sredstava državnog proračuna i proračuna lokalnih jedinica.

Tablica broj 3

Podaci o organizacijskoj uspostavi i aktivnostima
financijskog upravljanja i kontrola kod revidiranih korisnika proračuna i lokalnih jedinica

Redni broj	Organizacijska uspostava i aktivnosti vezane za financijsko upravljanje i kontrolu	Stanje	Korisnici državnog proračuna	Proračuni lokalnih jedinica
1	2	3	4	5
1.	Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole	imenovan	24	141
2.	Koordinator za financijsko upravljanje i kontrole	imenovan	14	25
3.	Jedinica ili odjel za financijsko upravljanje i kontrole	ustrojena	14	4
4.	Radna skupina za financijsko upravljanje i kontrole	osnovana	15	36
5.	Financijski kontrolor	imenovan	3	3
6.	Osoba zadužena za nepravilnosti	imenovana	23	138
7.	Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrole	donesen	22	129
8.	Samoprocjena pet komponenti financijskog upravljanja i kontrola	obavljena	21	66
9.	Misija, vizija i ključni ciljevi	utvrđena	22	68
10.	Pridržavaju li se rokova određenih planom uspostave	pridržavaju	13	60
11.	Popisani poslovni procesi	popisani	19	46
12.	Opisani poslovni procesi	opisani	16	39
13.	Sastavljena mapa poslovnih procesa	sastavljena	13	30
14.	Sastavljena strategija upravljanja rizicima	sastavljena	2	11
15.	Doneseni planovi za otklanjanje nedostataka unutarnjih kontrola	doneseni	1	4
16.	Godišnje izvješće o sustavu unutarnjih financijskih kontrola dostavljeno Ministarstvu financija do 31. siječnja tekuće za prethodnu godinu	dostavljeno	24	90

Revizijama za 2009. je obuhvaćeno 25 korisnika sredstava državnog proračuna i 261 proračun lokalnih jedinica. Kod revidiranih subjekata vezano uz organizacijsku uspostavu utvrđeno je sljedeće:

- voditelj je imenovan kod 24 korisnika državnog proračuna (od 25 revidiranih), a imenovane su 23 osobe zadužene za nepravilnosti. Na razini lokalnih jedinica imenovan je 141 voditelj i 138 osoba zaduženih za nepravilnosti. Voditelji i osobe zadužene za nepravilnosti su imenovani u gotovo svim ministarstvima, županijama i županijskim sjedištima;
- imenovanje koordinatora, financijskog kontrolora, uspostavljanje jedinice i radne skupine nije zakonska obveza te iz tabelarnog pregleda proizlazi da je mali broj korisnika proračuna proveo imenovanja, odnosno poduzeo ove aktivnosti;
- Plan uspostave i razvoja sustava donijela su 22 korisnika državnog proračuna, 129 na razini lokalnih jedinica, a samoprocjenu sustava unutarnjih kontrola obavio je 21 korisnik državnog proračuna i 66 na lokalnoj razini;
- mali broj korisnika proračuna pridržava se rokova određenih Planom uspostave i razvoja sustava (13 na državnoj razini i 60 na lokalnoj razini). Jedan od razloga je što zaposlenici nisu prošli izobrazbu koja je trebala pomoći u provođenju aktivnosti određenih Planom, te što je Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija upute za izmjene i dopune Plana donijela početkom 2010.;
- misiju, viziju i ključne ciljeve poslovanja odredilo je 22 korisnika državnog proračuna i 68 korisnika proračuna lokalnih jedinica;

- na državnoj razini 13 korisnika sastavilo je mapu poslovnih procesa gdje se nalaze opisani i popisani ključni poslovni procesi, a na lokalnoj razini to je učinilo 30 revidiranih subjekata;
- dva korisnika državnog proračuna i jedanaest na lokalnoj razini sastavilo je strategiju upravljanja rizicima. Poslovi oko utvrđivanja rizika u poslovnim procesima i izrade strategije rizika te donošenje planova za uklanjanje nedostataka unutarnjih kontrola nisu se mogli obavljati tijekom 2009., jer je izobrazba u vezi ovih poslova održana koncem 2009., a smjernice za upravljanje rizicima izdane su koncem rujna 2009., tako da je zanemariv broj korisnika obavio ove poslove;
- godišnje izvješće o sustavu unutarnjih financijskih kontrola dostavila su Ministarstvu financija do 31. siječnja tekuće za prethodnu godinu 24 korisnika državnog proračuna i 90 korisnika s lokalne razine. Pojedini korisnici proračuna, prema odredbama članka 16. Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru, dužni su Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija dostaviti godišnje izvješće u navedenom roku kako bi informirali o aktivnostima poduzetim na razvoju ovog sustava.

Iz navedenoga proizlazi da korisnici proračuna uspostavljaju i razvijaju sustave kontrola u poslovanju, ali da još uvijek nisu svi uključeni u ove aktivnosti. U dosadašnjem razdoblju uloženo je mnogo u organizacijsku uspostavu sustava, međutim ovaj sustav još uvijek nije u cijelosti integriran u postojeće procese upravljanja, osobito upravljanja proračunom, što je u narednom razdoblju potrebo provesti. Potrebno je i nadalje jačati svijest čelnika korisnika proračuna o financijskom upravljanju kao sastavnom dijelu procesa upravljanja, odnosno o potrebi ovog sustava koji će omogućiti bolje upravljanje svim resursima i poboljšati upravljačku odgovornost. Stoga su državni revizori u svojim izvješćima nalagali da se sustav organizacijski uspostavi, tamo gdje to još nije učinjeno, a zatim razvija u skladu sa Zakonom i provedbenim propisima koji određuju ovo područje, odnosno u skladu s izmjenama i dopunama Plana uspostave i razvoja ovog sustava kojeg su korisnici proračuna dužni donijeti u skladu sa Strategijom i uputama Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija.

- Unutarnja revizija

Prema odredbama članka 17. Zakona, korisnici proračuna obvezni su uspostaviti unutarnju reviziju na jedan od sljedećih načina:

- a) ustrojavanjem neovisne jedinice za unutarnju reviziju izravno odgovorne čelniku korisnika proračuna ili imenovanjem unutarnjeg revizora izravno odgovornog čelniku korisnika proračuna,
- b) osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju na prijedlog više korisnika proračuna, uz prethodnu suglasnost ministra financija,
- c) sporazumom o obavljanju poslova unutarnje revizije s mjerodavnim ministarstvom/institucijom te lokalnom jedinicom, uz prethodnu suglasnost ministra financija.

Korisnici proračuna koji koriste sredstva Europske unije obvezni su ustrojiti vlastitu jedinicu za unutarnju reviziju.

Ministar financija je Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna propisao kriterije za uspostavljanje unutarnje revizije kod korisnika proračuna, ovisno o broju zaposlenih i financijskim sredstvima kojima raspolažu. Tako je propisano da su sva ministarstva, središnji državni uredi, izvanproračunski zavodi, županije, Grad Zagreb, županijska središta i gradovi s više od 35 000 stanovnika obvezni ustrojiti neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju.

Osim navedenih korisnika proračuna, unutarnju su reviziju, ustrojavanjem neovisne jedinice izravno odgovorne čelniku korisnika proračuna, obvezni uspostaviti i:

- korisnici koji zapošljavaju više od 50 zaposlenika, a imaju godišnje rashode i izdatke iznad 30.000.000,00 kn, ili
- korisnici čije je područje poslovanja visokorizično, a obavljanje zadaća specifično, iako ne zadovoljavaju neki od navedenih kriterija.

Prema Objedinjenom godišnjem izvješću o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2009., s kojim je Ministarstvo financija upoznao Vladu Republike Hrvatske u lipnju 2010., proizlazi da je 238 korisnika proračuna obvezno ustrojiti unutarnju reviziju, od čega 111 na državnoj razini, a 127 na lokalnoj razini. Unutarnju reviziju je uspostavilo 110 subjekata (46,2%).

Dio unutarnje revizije organiziran je kao služba ili zasebni odjel, dio korisnika imenovao je unutarnje revizore za obavljanje poslova, a nekoliko korisnika proračunskih sredstava uspostavilo je zajedničku jedinicu za obavljanje poslova unutarnje revizije.

Na državnoj razini unutarnju reviziju su uspostavila sva ministarstva, Hrvatski sabor, Ured Predsjednika Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske i uredi Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje, te svi središnji državni uredi.

Zajednička jedinica unutarnje revizije na državnoj razini je uspostavljena u okviru Ministarstva financija (obavljaju se poslovi za Ministarstvo financija u užem smislu te za Carinsku i Poreznu upravu), te u Vladi Republike Hrvatske (jedinica obavlja poslove unutarnje revizije za sve urede Vlade Republike Hrvatske, te na temelju sporazuma sa Središnjim državnim uredom za e-Hrvatsku i Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom).

Tijekom 2009. sve županije su uspostavile unutarnju reviziju, osim Dubrovačko-neretvanske županije koja je započela s aktivnostima oko uspostave i Istarske županije koja je organizacijski uspostavila unutarnju reviziju, ali se poslovi unutarnje revizije nisu obavljali, kao ni na području Bjelovarsko - bilogorske županije. Prema podacima Ministarstva financija u 2010. sve županije su organizacijski uspostavile unutarnju reviziju na jedan od propisanih načina.

S ciljem daljnjeg jačanja unutarnje revizije, Strategijom je određeno jačanje unutarnje revizije u pogledu njene kompetentnosti i djelokruga rada, učinkovitije korištenje postojećih revizorskih resursa provođenjem horizontalnih i vertikalnih revizija te stvaranjem specijalističkih revizorskih timova (primjerice za informacijsku tehnologiju), te razvoj modela procjene kvalitete uspostavljenih sustava unutarnjih financijskih kontrola.

Tijekom 2009. unutarnja revizija korisnika proračuna je bila aktivnije uključena u provođenju unutarnjih revizija za potrebe predpristupnih fondova Europske unije, a manje su bile zastupljene složenije revizije nacionalnih sredstava.

U tablici u nastavku daju se podaci o uspostavi i aktivnostima unutarnje revizije kod korisnika proračuna na državnoj i lokalnoj razini, kod kojih je obavljena revizija.

Tablica broj 4

Podaci o uspostavi i aktivnostima unutarnje revizije
kod revidiranih korisnika proračuna i proračuna lokalnih jedinica

Redni Broj	Organizacijska uspostava i aktivnosti vezane za unutarnju reviziju	Stanje	Korisnici državnog proračuna	Proračuni lokalnih jedinica
1	2	3	4	5
1.	Unutarnja revizija - zakonska obveza		25	55
2.	Unutarnja revizija	uspostavljena	25	50
2.1.	Služba – odjel	uspostavljena	19	29
2.2.	Unutarnji revizor	imenovan	0	21
2.3.	Zajednička jedinica	uspostavljena	4	0
2.4.	Na temelju sporazuma	uspostavljeno	2	0
3.	Broj zaposlenih unutarnjih revizora		79	64
4.	Povelja unutarnje revizije	donesena	22	39
5.	Strateški plan obavljanja revizije	donesen	22	44
6.	Godišnji plan obavljanja revizije	donesen	21	43
7.	Strateški i godišnji plan dostavljen Ministarstvu financija	dostavljen	22	44
8.	Broj planiranih revizija tijekom 2009.		153	168
9.	Broj obavljenih revizija tijekom 2009.		147	146
10.	Broj danih preporuka u 2009.		836	666
11.	Broj provedenih preporuka u 2009.		345	354
12.	Provođenje preporuka dano revizorskim izvješćem	prati se	21	40
13.	Strukture i sredstva Europske unije	revidirane	14	1
14.	Broj revizija strukture i sredstva Europske unije		67	1
15.	Unutarnja revizija je procijenila uspostavljene unutarnje kontrole	procijenila	16	32
16.	Godišnje izvješće o obavljenim revizijama i radu unutarnje revizije dostavljeno Ministarstvu financija do 31. siječnja	sastavljeno i dostavljeno	22	44

Unutarnju reviziju, temeljenu na objektivnoj procjeni rizika, obavljaju unutarnji revizori, osobe koje imaju stručno ovlaštenje ministra financija. Iz tablice je razvidno da na državnoj razini ove poslove obavlja 79, a na lokalnoj razini 64 unutarnja revizora, odnosno ukupno 143. Čelnici korisnika proračuna obvezni su na prijedlog unutarnje revizije donijeti povelju unutarnjih revizora, kojom se utvrđuju prava i obveze unutarnjih revizora u odnosu na revidirani subjekt, te strateški i godišnji plan unutarnje revizije kojima se određuju planirani poslovi revizije, što je većina i učinila.

Revidirani subjekti su tijekom 2009. planirali obaviti 321 unutarnju reviziju, a obavili su 293, od čega 147 kod korisnika državnog proračuna, a 146 na lokalnoj razini. S ciljem poboljšanja poslovanja na državnoj razini dano je 836 preporuka, a na lokalnoj razini 666.

Provedeno je 345 preporuka na državnoj razini te 354 na lokalnoj razini. Razlog manjeg broja provedenih preporuka je što se dio preporuka provodi kroz duže vremensko razdoblje, a dio se provodi djelomično.

Tijekom 2009. unutarnja revizija je bila usmjerena na obavljanje revizija strukture i sredstava Europske unije, te je obavljeno 68 revizija, od čega svega jedna na lokalnoj razini. U prethodnoj, 2008. je obavljeno 33 unutarnjih revizija koje se odnose na predpristupna sredstva, što ukazuje na veće angažiranje unutarnjih revizora na tim poslovima. Obveza unutarnje revizije je da procjeni uspostavljene sustave financijskog upravljanja i unutarnjih kontrola, što je učinjeno kod 48 korisnika proračunskih sredstava, a obvezu predaje godišnjeg izvješća o obavljenim poslovima unutarnje revizije Ministarstvu financija ispunilo je 66 korisnika proračuna i to 22 na državnoj i 44 na lokalnoj razini.

U postupku revizije Ured je predlagao određena poboljšanja za rad unutarnje revizije te dao nalog za uspostavu unutarnje revizije gdje za to postoji zakonska obveza. Zakon ne predviđa kaznene mjere odnosno sankcioniranje neispunjenja određenih propisanih obveza, jer je uspostava unutarnjeg kontrolnog sustava u nadležnosti čelnika korisnika proračuna koji sam procjenjuje potrebe vezano uz uspostavu i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola. To je upravljačka odgovornost čelnika svake institucije.

Na temelju provedene revizije sustava unutarnjih financijskih kontrola uočeno je da je manje aktivnosti poduzeto u dijelu financijskog upravljanja i kontrola u odnosu na unutarnju reviziju, te je stoga potrebno usmjeriti i provoditi više aktivnosti na tom području. Radi daljnjeg razvoja unutarnje revizije potrebno je provoditi izobrazbu unutarnjih revizora s ciljem poboljšanja njihove stručnosti i kvalitete rada, te voditi brigu o kadrovskoj popunjenosti, posebice kod korisnika proračuna koji provode pripreme i izgrađuju strukture za preuzimanje sredstava iz predpristupnih fondova Europske unije. Osim revizija struktura za preuzimanje sredstava Europske unije, potrebno je obavljati unutarnje revizije i nad procesima koji se odnose na trošenje nacionalnih sredstava.

Daljnje aktivnosti razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola, određene Strategijom, trebaju biti usmjerene prema:

- razvoju financijskog upravljanja kroz cijelu organizaciju,
- jačanju koordinacijske uloge uprava/sektora/službi za financije u razvoju financijskog upravljanja,
- razvoju financijskog upravljanja i kontrole u procesima iz proračunskog ciklusa (planiranje, programiranje, izrada financijskog plana, realizacija financijskog plana, uključujući procese nabave i ugovaranja, praćenje realizacije financijskog plana te sustave internog izvješćivanja),
- razvoju računovodstvenih sustava kao podloge kvalitetnih financijsko-informacijskih sustava za potrebe financijskog upravljanja (upravljačko i troškovno računovodstvo),
- razvoju upravljanja rizicima, te
- razvoju procjene kvalitete sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Kako bi provedba ovih aktivnosti zaživjela u praksi, Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija treba jačati svoju koordinacijsku ulogu i provoditi izobrazbu o ovom sustavu na svim razinama kako bi se razvila svijest i upravljačka odgovornost o potrebi razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola s konačnim ciljem cjelokupnog poboljšanja poslovanja.

7.2. Prihodi i primici proračuna

Prema odredbama Zakona o proračunu, u proračunima se iskazuju prihodi i primici koji pripadaju državi i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i svi rashodi i izdaci za pojedine namjene. Ukupni prihodi i primici moraju biti dostatni za pokriće svih rashoda i izdataka čime se postiže uravnoteženost proračuna.

Prihodi proračuna su prihodi od poreza, doprinosi, pomoći, prihodi od imovine pristojbi i naknada, od prodaje nefinancijske imovine, te drugi prihodi, dok se pod primicima podrazumijevaju primici od financijske imovine i zaduživanja.

U tablici u nastavku daju se zbrojni podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima državnog i lokalnih proračuna, te proračuna Grada Zagreba za 2009. Podaci nisu konsolidirani, odnosno u okviru prihoda lokalnih jedinica iskazani su i prihodi što ih lokalne jedinice ostvaruju iz državnog proračuna (decentralizirana sredstva i pomoći).

Tablica broj 5

Planirani i ostvareni prihodi i primici proračuna za 2009.

u kn

Redni broj	Proračun	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Državni	131.681.349.180,00	137.152.137.260,00	104,2	85,0
2.	Grada Zagreba	7.680.000.000,00	6.899.942.557,00	89,8	4,3
3.	Lokalnih jedinica	20.609.827.215,00	17.214.409.686,00	83,5	10,7
UKUPNO		159.971.176.395,00	161.266.489.503,00	100,8	100,0
4.	Više ostvareni prihodi u odnosu na planirane		1.295.313.108,00		

Prihodi i primici državnog proračuna i lokalnih jedinica za 2009. planirani su u iznosu 159.971.176.395,00 kn, a ostvareni su u iznosu 161.266.489.503,00 kn, što je za 1.295.313.108,00 kn ili 0,8% više od planiranih. Prihodi i primici državnog proračuna ostvareni su 4,2% više od planiranih. Prihodi i primici proračuna Grada Zagreba ostvareni su 10,2%, a prihodi i primici proračuna lokalnih jedinica 16,5% manje od planiranih.

U odnosu na prethodnu godinu ukupno ostvareni prihodi i primici veći su za 6.997.485.631,00 kn ili 4,5%.

U ukupnim prihodima i primicima proračuna, prihodi i primici državnog proračuna sudjeluju 85,0%, lokalnih jedinica 10,7%, a Grada Zagreba 4,3%, što je vidljivo iz grafičkog prikaza broj 1.

Grafički prikaz broj 1

Podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima proračuna prema vrstama za 2009. daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 6

Planirani i ostvareni prihodi i primici proračuna
za 2009. prema vrstama

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	15.230.287.090,00	14.255.204.881,00	93,6	8,8
2.	Porez na dobit	9.554.265.129,00	9.443.909.770,00	98,8	5,8
3.	Porez na dodanu vrijednost	36.818.812.380,00	37.050.353.546,00	100,6	23,0
4.	Trošarine	7.978.069.488,00	8.205.060.508,00	102,8	5,1
5.	Porez na promet nekretnina, imovinu, proizvoda i usluga, te naknade od igara na sreću	2.776.038.986,00	2.495.263.587,00	89,9	1,5
6.	Županijski porezi	293.202.610,00	288.257.770,00	98,3	0,2
7.	Gradski i općinski porez	377.340.017,00	333.103.463,00	88,3	0,2
8.	Carine i carinske pristojbe	1.784.632.137,00	1.721.163.808,00	96,4	1,1
9.	Ostali prihodi od poreza koji plaćaju fizičke osobe	755.000.000,00	1.057.408.794,00	140,1	0,7
I.	UKUPNO PRIHODI OD POREZA (1.- 9.)	75.567.647.837,00	74.849.726.127,00	99,0	46,4
10.	Doprinosi	40.771.077.581,00	39.994.738.956,00	98,1	24,8
11.	Pomoći	3.786.191.271,00	2.712.930.082,00	71,7	1,7
12.	Prihodi od imovine	6.869.249.926,00	6.997.681.185,00	101,9	4,3
13.	Prihodi po posebnim propisima i od administrativnih pristojbi	4.298.307.016,00	4.177.984.407,00	97,2	2,6
14.	Komunalna naknada i doprinosi	3.527.643.869,00	3.210.865.949,00	91,0	2,0
15.	Drugi prihodi	783.533.840,00	748.942.934,00	95,6	0,5
II.	UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA (1.-15.)	135.603.651.340,00	132.692.869.640,00	97,9	82,3
16.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.941.164.201,00	1.184.315.573,00	61,0	0,7
17.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	21.456.510.471,00	27.389.304.290,00	127,7	17,0
18.	Višak prihoda i primitaka	969.850.383,00	0,00	0,0	0,0
III.	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI (1.-18.)	159.971.176.395,00	161.266.489.503,00	100,8	100,0

Ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 161.266.489.503,00 kn, što je za 1.295.313.108,00 kn ili 0,8% više od planiranih. U ukupno ostvarenim prihodima i primicima najznačajniji su prihodi od poreza, ostvareni u okviru planiranih, u iznosu 74.849.726.127,00 kn. U ukupno ostvarenim prihodima i primicima sudjeluju s 46,4%.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od poreza su prihodi od poreza na dodanu vrijednost, ostvareni u iznosu 37.050.353.546,00 kn, koji su u cijelosti prihod državnog proračuna. U ukupno ostvarenim prihodima i primicima sudjeluju s 23,0%.

Prihodi od poreza i prireza na dohodak su ostvareni u iznosu 14.255.204.881,00 kn, od čega je 1.399.410.792,00 kn ili 9,8% prihod državnog proračuna, a 12.855.794.089,00 kn ili 90,2% prihod lokalnih jedinica. U ukupnim prihodima i primicima sudjeluju s 8,8%.

Prihodi od trošarina su ostvareni u iznosu 8.205.060.508,00 kn i u cijelosti su prihod državnog proračuna. U ukupnim prihodima i primicima sudjeluju s 5,1%. Ostvareni su u nešto manjem iznosu nego u 2008. kada su iznosili 8.948.921.888,00 kn.

Prihodi od poreza na dobit su ostvareni u iznosu 9.443.909.770,00 kn i čine 5,8% ukupnih prihoda i primitaka proračuna. U odnosu na 2008. smanjeni su za 1.128.150.479,00 kn ili 10,7%, što je jednim dijelom rezultat cjelokupne gospodarske situacije.

Prihodi od poreza na promet nekretnina, imovinu, proizvoda i usluga, te naknada od igara na sreću ostvareni su u iznosu 2.495.263.587,00 kn i u ukupnim prihodima i primicima proračuna sudjeluju s 1,5%. Od navedenog iznosa, 1.721.309.876,00 kn ili 69,0% je prihod državnog proračuna, a 773.953.711,00 kn ili 31,0% prihod proračuna lokalnih jedinica.

Županijski, gradski i općinski porezi se ostvaruju isključivo na lokalnoj razini i ostvareni su u iznosu 621.361.233,00 kn, što čini 0,4% ukupnih prihoda i primitaka proračuna.

Prihodi od carina i carinskih pristojbi su ostvareni u iznosu 1.721.163.808,00 kn i u cijelosti su prihod državnog proračuna. U ukupnim prihodima i primicima proračuna sudjeluju s 1,1%. U odnosu na 2008. ostvareni su manje za 179.701.387,00 kn ili 9,5%.

Ostali prihodi od poreza koji plaćaju fizičke osobe odnose se na «krizni porez» koji je planiran u iznosu 755.000.000,00 kn, a ostvaren u iznosu 1.057.408.794,00 kn, ili 40,1% više od plana. U potpunosti je prihod državnoga proračuna. Navedeni porez uveden je prema odredbama Zakona o posebnom porezu na plaće, mirovine i druge primitke (Narodne novine 94/09 i 56/10) i primjenjuje se od kolovoza 2009. Plaća se po stopi 2,0% na ukupne iznose plaća, mirovina i drugih primitaka ako je iznos veći od 3.000,00 kn, odnosno po stopi 4,0% ako je iznos navedenih primanja veći od 6.000,00 kn u tijeku jednog mjeseca.

Doprinosi su ostvareni u iznosu 39.994.738.956,00 kn ili 98,1% od planiranih. Odnose se na doprinose za mirovinsko osiguranje u iznosu 19.838.374.844,00 kn, za zdravstveno osiguranje u iznosu 18.287.811.222,00 kn, te na doprinose za zapošljavanje u iznosu 1.868.552.890,00 kn. U ukupnim prihodima i primicima proračuna sudjeluju s 24,8%.

Pomoći su ostvarene u iznosu 2.712.930.082,00 kn, od čega na državnoj razini u iznosu 675.330.832,00 kn, a na lokalnoj razini u iznosu 2.037.599.250,00 kn.

Prihodi od imovine su ostvareni u iznosu 6.997.681.185,00 kn ili 1,9% više od plana. U okviru državnog proračuna ostvareni su u iznosu 5.308.035.995,00 kn, a u okviru proračuna lokalnih jedinica u iznosu 1.689.645.190,00 kn.

Odnose se na prihode od naknada za ceste u iznosu 2.793.849.771,00 kn, te kamata, dividendi, dobiti trgovačkih društava i banaka u vlasništvu države, koncesija, zakupa i najma u iznosu 4.203.831.414,00 kn.

Prihodi po posebnim propisima i od administrativnih pristojbi su ostvareni u iznosu 4.177.984.407,00 kn. Odnose se na prihode državnog proračuna u iznosu 3.097.590.496,00 kn i lokalnih jedinica u iznosu 1.080.393.911,00 kn.

Komunalna naknada i komunalni doprinosi su ostvareni isključivo na lokalnim razinama u iznosu 3.210.865.949,00 kn, odnosno 91,0% od planiranih.

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 748.942.934,00 kn. Odnose se na prihode od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika, kazni i donacija od pravnih i fizičkih osoba.

Svi navedeni prihodi čine prihode poslovanja koji su ostvareni u iznosu 132.692.869.640,00 kn. U ukupnim proračunskim sredstvima, prihodi poslovanja sudjeluju s 82,3%, a prihodi od prodaje nefinancijske imovine i primici od financijske imovine i zaduživanja sa 17,7%.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine su ostvareni u iznosu 1.184.315.573,00 kn, a u ukupnim prihodima sudjeluju s 0,7%. U lokalnim jedinicama ostvareni su u iznosu 880.310.511,00 kn, a u okviru državnog proračuna u iznosu 304.005.062,00 kn.

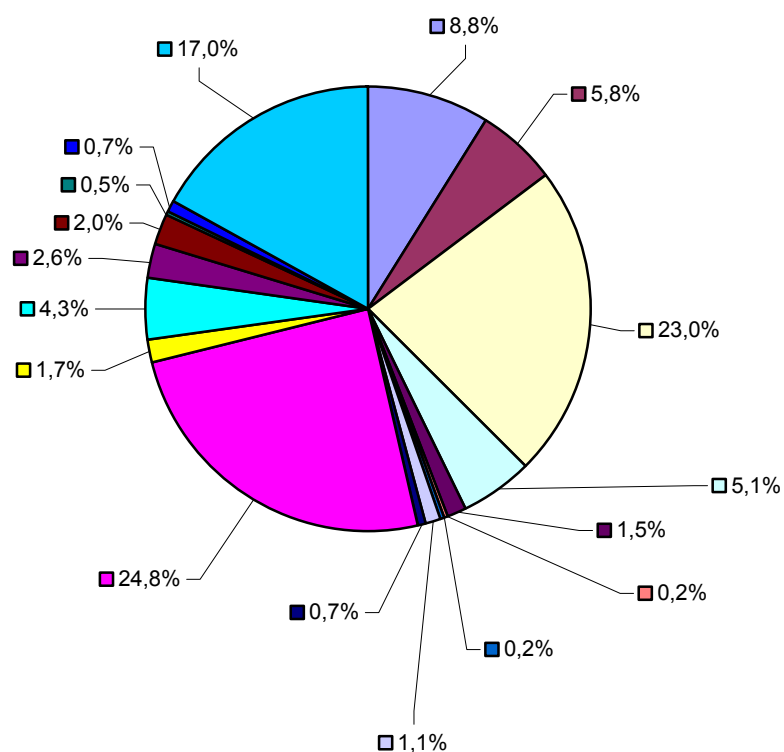
Primici od financijske imovine i zaduživanja su ostvareni u iznosu 27.389.304.290,00 kn ili 27,7% više od planiranih. U odnosu na 2008., kada su iznosili 13.154.167.345,00 kn porasli su za 14.235.136.945,00 kn ili 108,2%. U ukupnim proračunskim sredstvima sudjeluju sa 17,0% i pretežno su ostvareni na državnoj razini u iznosu 26.590.185.460,00 kn, a na lokalnim razinama u iznosu 799.118.830,00 kn. U 2008. primici od zaduživanja na lokalnim razinama iznosili su 845.754.725,00 kn, a na državnoj razini 12.308.412.620,00 kn. Dok su na lokalnoj razini u 2009. primici od zaduživanja bili manji za 46.635.895,00 kn ili 5,5%, na državnoj razini su porasli za 14.281.772.840,00 kn ili 116,0%.

Primici od financijske imovine i zaduživanja na državnoj razini u iznosu 26.590.185.460,00 kn pretežno su ostvareni od prodaje vrijednosnih papira u iznosu 17.984.969.300,00 kn te od primljenih zajmova u iznosu 8.454.656.479,00 kn. Iznos od 150.559.681,00 kn se odnosi na povrate glavnice danih zajmova i na primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici.

U nastavku se daje grafički prikaz ostvarenih prihoda i primitaka prema vrstama, a u tablici broj 7 se daju podaci o ostvarenim prihodima i primicima proračuna za 2009., prema vrstama i razinama financiranja javnih potreba.

Grafički prikaz broj 2

Ostvareni prihodi i primici proračuna po vrstama za 2009.

- Porez i prirez na dohodak
- Porez na dobit
- Porez na dodanu vrijednost
- Trošarine
- Porez na promet nekretnina, imovinu, proizvoda i usluga, te naknade od igara na sreću
- Županijski porezi
- Gradski i općinski porez
- Carine i carinske pristojbe
- Ostali prihodi od poreza koji plaćaju fizičke osobe
- Doprinosi
- Pomoći
- Prihodi od imovine
- Prihodi po posebnim propisima i od administrativnih pristojbi
- Komunalna naknada i doprinosi
- Drugi prihodi
- Prihodi od prodaje nefinancijske imovine
- Primici od financijske imovine i zaduživanja

Tablica broj 7

Ostvareni prihodi i primici proračuna za 2009.
prema vrstama i razinama financiranja

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Državni proračun	Udjel ostvarenja u %	Proračuni lokalnih jedinica	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	1.399.410.792,00	1,0	12.855.794.089,00	53,3
2.	Porez na dobit	9.439.857.956,00	6,9	4.051.814,00	0,0
3.	Porez na dodanu vrijednost	37.050.353.546,00	27,0	0,00	0,0
4.	Trošarine	8.205.060.508,00	6,0	0,00	0,0
5.	Porez na promet nekretnina, imovinu, proizvoda i usluga, te naknade od igara na sreću	1.721.309.876,00	1,3	773.953.711,00	3,2
6.	Županijski porezi	0,00	0,0	288.257.770,00	1,2
7.	Gradski i općinski porez	0,00	0,0	333.103.463,00	1,4
8.	Carine i carinske pristojbe	1.721.163.808,00	1,2	0,00	0,0
9.	Ostali prihodi od poreza koji plaćaju fizičke osobe	1.057.408.794,00	0,8	0,00	0,0
I.	UKUPNO PRIHODI OD POREZA (1.- 9.)	60.594.565.280,00	44,2	14.255.160.847,00	59,1
10.	Doprinosi	39.994.738.956,00	29,1	0,00	0,0
11.	Pomoći	675.330.832,00	0,5	2.037.599.250,00	8,4
12.	Prihodi od imovine	5.308.035.995,00	3,9	1.689.645.190,00	7,0
13.	Prihodi po posebnim propisima i od administrativnih pristojbi	3.097.590.496,00	2,3	1.080.393.911,00	4,5
14.	Komunalna naknada i doprinosi	0,00	0,0	3.210.865.949,00	13,3
15.	Drugi prihodi	587.685.179,00	0,4	161.257.755,00	0,7
II.	UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA (1.- 15.)	110.257.946.738,00	80,4	22.434.922.902,00	93,0
16.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	304.005.062,00	0,2	880.310.511,00	3,7
17.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	26.590.185.460,00	19,4	799.118.830,00	3,3
III.	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI (1.- 17.)	137.152.137.260,00	100,0	24.114.352.243,00	100,0

7.3. Rashodi i izdaci proračuna

Rashodi i izdaci proračuna propisani su Zakonom o proračunu i propisima donesenim na temelju navedenoga Zakona. Proračunima i financijskim planovima proračunskih korisnika planiraju se rashodi i izdaci kojima se podmiruje obavljanje poslova, funkcija i programa iz njihove nadležnosti. Pod rashodima se podrazumijevaju rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, financijski rashodi, subvencije, pomoći, naknade građanima i kućanstvima, te drugi rashodi koji čine rashode poslovanja. Osim navedenog, postoje i rashodi za nabavu nefinancijske imovine te izdaci proračuna koji se odnose na odljeve novca za financijsku imovinu i otplatu zajmova i kredita.

Ukupni rashodi i izdaci državnog proračuna i lokalnih jedinica za 2009. iznose 158.928.504.938,00 kn, i u odnosu na ostvarene prihode i primitke u iznosu 161.266.489.503,00 kn izvršeni su 98,6%, odnosno manji su za 2.337.984.565,00 kn.

U tablici u nastavku daju se podaci o izvršenim rashodima i izdacima proračuna u odnosu na ostvarene prihode za 2009. prema razinama potrošnje. Rashodi i izdaci proračuna obuhvaćaju zbrojne podatke rashoda i izdataka državnog proračuna i proračuna lokalnih jedinica (bez konsolidacije).

Tablica broj 8

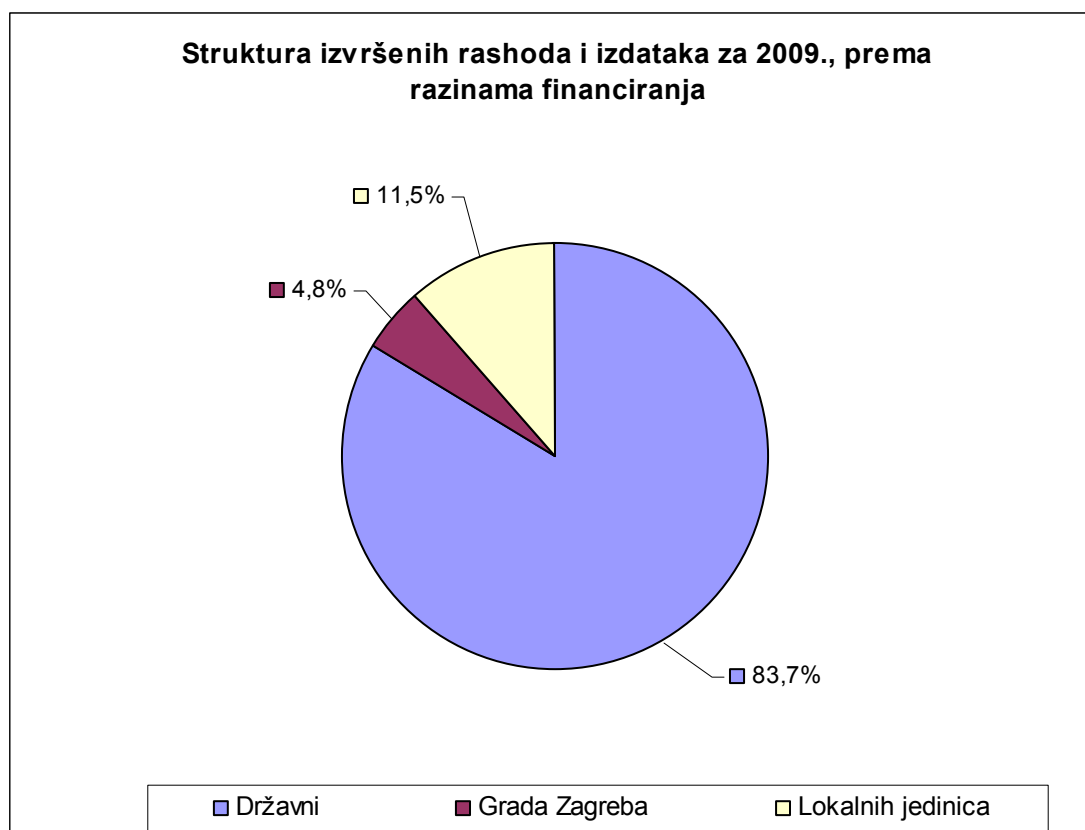
Ostvareni prihodi i primici te izvršeni rashodi i izdaci
proračuna za 2009.

u kn

1	2	3	4	5	6	7
Proračun	Ostvareni prihodi i primici	Izvršeni rashodi i izdaci	Izvršenje u %	Udjel u %	Višak ili manjak (3-4)	
1.	Državni	137.152.137.260,00	133.024.337.553,00	97,0	83,7	4.127.799.707,00
2.	Grada Zagreba	6.899.942.557,00	7.616.961.521,00	110,4	4,8	-717.018.964,00
3.	Lokalnih jedinica	17.214.409.686,00	18.287.205.864,00	106,2	11,5	-1.072.796.178,00
UKUPNO		161.266.489.503,00	158.928.504.938,00	98,6	100,0	2.337.984.565,00

U grafičkom prikazu u nastavku daje se struktura izvršenih rashoda i izdataka za 2009. prema razinama financiranja.

Grafički prikaz broj 3

U tablici u nastavku daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima proračuna prema vrstama, a u grafičkom prikazu struktura izvršenih rashoda i izdataka.

Tablica broj 9

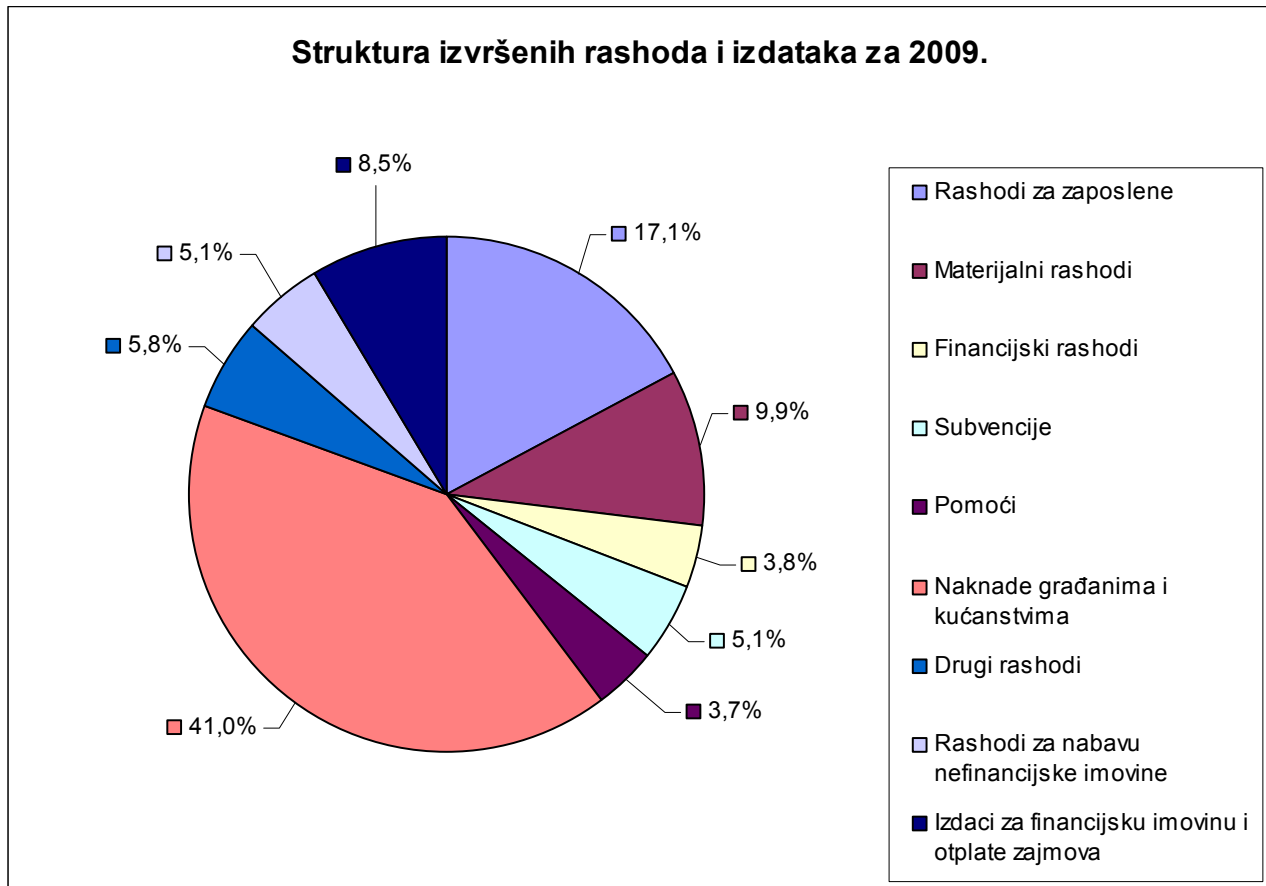
Planirani i izvršeni rashodi i izdaci proračuna za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	27.321.006.881,00	27.154.073.926,00	99,4	17,1
2.	Materijalni rashodi	16.505.990.834,00	15.718.876.980,00	95,2	9,9
3.	Financijski rashodi	5.553.858.936,00	6.044.223.932,00	108,8	3,8
4.	Subvencije	8.228.559.754,00	8.114.272.660,00	98,6	5,1
5.	Pomoći	5.681.452.539,00	5.879.965.305,00	103,5	3,7
6.	Naknade građanima i kućanstvima	65.749.291.623,00	65.172.248.764,00	99,1	41,0
7.	Drugi rashodi	9.719.240.172,00	9.237.698.026,00	95,0	5,8
I.	UKUPNI RASHODI POSLOVANJA (1.-7.)	138.759.400.739,00	137.321.359.593,00	99,0	86,4
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	9.089.957.789,00	8.126.772.903,00	89,4	5,1
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	11.821.081.910,00	13.480.372.442,00	114,0	8,5
10.	Pokriće manjka prihoda iz ranijih godina	303.614.057,00	0,00	0,0	0,0
II.	UKUPNI RASHODI I IZDACI (1.-10.)	159.974.054.495,00*	158.928.504.938,00	99,3	100,0

* Planirani rashodi su veći za 2.878.100,00 kn od planiranih prihoda, jer kod dvije lokalne jedinice s područja Osječko – baranjske županije proračun nije bio uravnotežen. Planirani rashodi veći su za navedeni iznos od planiranih prihoda.

Grafički prikaz broj 4

Ukupni rashodi i izdaci proračuna u 2009. su izvršeni za 1.045.549.557,00 kn ili 0,7% manje u odnosu na planirane, a u odnosu na 2008. su izvršeni više za 5.728.816.882,00 kn ili 3,7%. Najznačajniji su rashodi poslovanja izvršeni u iznosu 137.321.359.593,00 kn, koji u ukupnim proračunskim rashodima i izdacima sudjeluju s 86,4%. U okviru ovih rashoda najznačajnije su naknade građanima i kućanstvima u iznosu 65.172.248.764,00 kn ili 41,0% ukupnih rashoda i izdataka proračuna za 2009., a odnose se na isplaćene mirovine, naknade za zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, te druge naknade, što ih građani i kućanstva dobivaju iz proračuna neovisno o sustavima osiguranja (naknade za nezaposlene, naknade za porodilje, dječji doplatak i drugo). U odnosu na 2008. veće su za 4.015.083.267,00 kn ili 6,6%.

Rashodi za zaposlene su izvršeni u iznosu 27.154.073.926,00 kn i u ukupnim rashodima i izdacima sudjeluju 17,1%. U odnosu na 2008. veći su za 1.261.216.464,00 kn ili 4,9%.

Materijalni rashodi iznose 15.718.876.980,00 kn i u odnosu na prošlogodišnje manji su za 137.770.559,00 kn ili 0,9%.

Od ukupno izvršenih rashoda i izdataka, na rashode za nabavu nefinancijske imovine (građevinskih objekata, zemljišta, postrojenja, opreme i prijevoznih sredstava) odnosi se 8.126.772.903,00 kn ili 5,1%. Ovi izdaci u odnosu na 2008. su smanjeni za 1.683.978.750,00 kn ili 17,2%.

Na izdatke za financijsku imovinu (nabavu vrijednosnih papira) i otplate zajmova je utrošeno 13.480.372.442,00 kn ili 8,5% ukupnih rashoda i izdataka. U odnosu na 2008. ovi izdaci su veći za 4.159.589.053,00 kn ili 44,6%.

U tablici broj 10 daju se podaci o izvršenim rashodima i izdacima proračuna za 2009. prema vrstama i razinama javne potrošnje.

Tablica broj 10

Izvršeni rashodi i izdaci proračuna za 2009.
prema vrstama i razinama javne potrošnje

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Državni proračun	Lokalne jedinice	Ukupno (3+4)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	22.510.492.998,00	4.643.580.928,00	27.154.073.926,00
2.	Materijalni rashodi	8.018.255.831,00	7.700.621.149,00	15.718.876.980,00
3.	Financijski rashodi	5.788.119.755,00	256.104.177,00	6.044.223.932,00
4.	Subvencije	6.710.032.870,00	1.404.239.790,00	8.114.272.660,00
5.	Pomoći	5.431.865.088,00	448.100.217,00	5.879.965.305,00
6.	Naknade građanima i kućanstvima	63.999.141.591,00	1.173.107.173,00	65.172.248.764,00
7.	Drugi rashodi	5.466.083.555,00	3.771.614.471,00	9.237.698.026,00
I.	UKUPNI RASHODI POSLOVANJA (1.-7.)	117.923.991.688,00	19.397.367.905,00	137.321.359.593,00
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.267.406.263,00	5.859.366.640,00	8.126.772.903,00
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	12.832.939.602,00	647.432.840,00	13.480.372.442,00
II.	UKUPNI RASHODI I IZDACI (1.-9.)	133.024.337.553,00	25.904.167.385,00	158.928.504.938,00

7.4. Državni proračun i korisnici državnog proračuna

Državni proračun Republike Hrvatske za 2009. godinu i Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu (Narodne novine 95/09 i 44/09) je donio Hrvatski sabor u prosincu 2008. Polazište za procjenu prihoda državnog proračuna za 2009. je bilo očekivano ostvarenje za 2008. i procijenjena dinamika osnovnih makroekonomskih pokazatelja.

Ukupni prihodi su planirani u iznosu 124.636.253.400,00 kn. U strukturi prihoda, vrijednosno najznačajniji su prihodi od poreza, koji su planirani u iznosu 69.930.747.885,00 kn (56,1% ukupnih prihoda). Ukupni rashodi državnog proračuna su planirani u iznosu 126.991.236.762,00 kn, a vrijednosno najznačajniji rashodi su planirani za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (najvećim dijelom mirovine, zdravstvo i socijalne naknade) u iznosu 64.639.833.367,00 kn. Manjak prihoda nad rashodima državnog proračuna je planiran u iznosu 2.354.983.362,00 kn, a pokriva se razlikom između primitaka i izdataka. Primici od financijske imovine i zaduživanja planirani su u iznosu 13.183.276.127,00 kn, a izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 10.828.292.765,00 kn.

Tijekom 2009. donesene su tri izmjene i dopune državnog proračuna, uz obrazloženje da su se posljedice svjetske ekonomske krize proširile i na Republiku Hrvatsku. Nakon izmjena i dopuna državnog proračuna, ukupni prihodi su planirani u iznosu 111.210.059.496,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 120.537.131.293,00 kn, a manjak prihoda nad rashodima državnog proračuna u iznosu 9.327.071.797,00 kn. Primici od financijske imovine i zaduživanja planirani su u iznosu 20.471.289.684,00 kn, a izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 11.144.217.887,00 kn.

Nakon posljednjih izmjena i dopuna državnog proračuna, donesene su i objavljene tri preraspodjele prema odlukama Vlade Republike Hrvatske, pri čemu je ukupno preraspodijeljeno 2.990.539.685,00 kn. Prema odredbama članka 7. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva financija donosi odluku o preraspodjeli sredstava za rashode poslovanja, nabavu nefinancijske imovine, izdatke za dane zajmove i izdatke za dionice i udjele u glavnici, u okviru proračunom planiranih sredstava za navedene rashode i izdatke. Vlada Republike Hrvatske izvještava Hrvatski sabor u roku 15 dana od dana donošenja odluke.

Osim preraspodjela prema odlukama Vlade Republike Hrvatske, tijekom 2009. preraspodijeljena su i sredstva na pojedinim proračunskim stavkama prema odobrenjima ministra financija u ukupnom iznosu 20.848.502,00 kn. Preraspodjele su obavljene na temelju odredbe članka 46. stavak 2. Zakona o proračunu, odnosno do 5,0% rashoda i izdataka na proračunskim stavkama koje se umanjuju. O obavljenim preraspodjelama, Vlada Republike Hrvatske je izvijestila Hrvatski sabor u zakonom propisanim rokovima. Nakon preraspodjela, planirani rashodi su povećani za 15.418.531,00 kn i iznose 120.552.549.824,00 kn, te manjak prihoda nad rashodima državnog proračuna iznosi 9.342.490.328,00 kn.

U tablici u nastavku je prikazan izvorni plan računa prihoda i rashoda i računa financiranja za 2009., nakon svih izmjena i dopuna te nakon preraspodjela prema odlukama Vlade Republike Hrvatske i ministra financija.

Tablica broj 11

Plan računa prihoda i rashoda
i računa financiranja za 2009.

u kn

Redni broj	Opis	Izvorni plan	Plan nakon izmjena i dopuna	Plan nakon preraspodjela
1	2	3	4	5
RAČUN PRIHODA I RASHODA				
1.	Prihodi poslovanja	124.241.740.214,00	110.871.510.886,00	110.871.510.886,00
2.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	394.513.186,00	338.548.610,00	338.548.610,00
I.	Ukupni prihodi (1.+2.)	124.636.253.400,00	111.210.059.496,00	111.210.059.496,00
3.	Rashodi poslovanja	123.396.894.184,00	118.041.063.711,00	118.200.218.464,00
4.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.594.342.578,00	2.496.067.582,00	2.352.331.360,00
II.	Ukupni rashodi (3.+4.)	126.991.236.762,00	120.537.131.293,00	120.552.549.824,00
Razlika – manjak (I.-II.)		-2.354.983.362,00	-9.327.071.797,00	-9.342.490.328,00
RAČUN FINANCIRANJA				
5.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	13.183.276.127,00	20.471.289.684,00	20.471.289.684,00
6.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	10.828.292.765,00	11.144.217.887,00	11.128.799.356,00
III.	Neto financiranje (5.-6.)	2.354.983.362,00	9.327.071.797,00	9.342.490.328,00
SVEUKUPNO PRORAČUNSKA SREDSTVA				
Ukupni prihodi i primici (1.+2.+5.)		137.819.529.527,00	131.681.349.180,00	131.681.349.180,00
Ukupni rashodi i izdaci (3.+4.+6.)		137.819.529.527,00	131.681.349.180,00	131.681.349.180,00

7.4.1. Prihodi državnog proračuna

Ukupni prihodi državnog proračuna planirani su u iznosu 111.210.059.496,00 kn, a ostvareni su u iznosu 110.561.951.800,00 kn, što je za 0,6% manje od plana. Vrijednosno najznačajniji su prihodi od poreza i doprinosa, koji su ostvareni u okviru planiranih. Kod određenih drugih prihoda (prihodi od dividendi, naknade za koncesije, donacije, prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika, te prihodi od prodaje nefinancijske imovine) su ostvarena značajnija odstupanja od plana (više od 10,0%), ali s obzirom na njihov relativno mali udjel u ukupnim prihodima, nemaju značajniji utjecaj na odstupanje ukupno ostvarenih prihoda od planiranih.

U tablici u nastavku su prikazani planirani i ostvareni prihodi državnog proračuna za 2009. prema vrstama prihoda.

Tablica broj 12

Prihodi državnog proračuna za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja
1	2	3	4	5
I.	Prihodi poslovanja	110.871.510.886,00	110.257.946.738,00	99,4
1.	Prihodi od poreza	60.346.778.841,00	60.594.565.280,00	100,4
1.1.	Porez na dohodak	1.555.815.144,00	1.399.410.792,00	89,9
1.2.	Porez na dobit	9.550.173.013,00	9.439.857.956,00	98,8
1.3.	Porezi na imovinu	596.426.393,00	532.296.921,00	89,2
1.4.	Porezi na robu i usluge	46.104.732.154,00	46.444.427.009,00	100,7
1.4.1.	Porez na dodanu vrijednost	36.818.812.380,00	37.050.353.546,00	100,6
1.4.2.	Porez na promet	142.218.965,00	123.479.327,00	86,8
1.4.3.	Trošarine	7.978.069.488,00	8.205.060.508,00	102,8
1.4.4.	Porez i naknade od igara na sreću i zabavnih igara	634.218.266,00	532.833.762,00	84,0
1.4.5.	Ostali porezi na robu i usluge	531.413.055,00	532.699.866,00	100,2
1.5.	Carine i carinske pristojbe	1.784.632.137,00	1.721.163.808,00	96,4
1.6.	Ostali prihodi od poreza koje plaćaju fizičke osobe	755.000.000,00	1.057.408.794,00	140,1
2.	Doprinosi (socijalni)	40.771.077.581,00	39.994.738.956,00	98,1
2.1.	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	18.711.035.098,00	18.287.811.222,00	97,7
2.2.	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	20.156.472.498,00	19.838.374.844,00	98,4
2.3.	Doprinosi za zapošljavanje	1.903.569.985,00	1.868.552.890,00	98,2
3.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i iz proračuna	1.043.058.393,00	675.330.832,00	64,7
4.	Prihodi od imovine	5.099.504.444,00	5.308.035.995,00	104,1
4.1.	Od kamata, tečajnih razlika i drugih prihoda	171.310.218,00	169.722.548,00	99,1
4.2.	Od dividendi	89.899.415,00	106.624.478,00	118,6
4.3.	Od dobiti trgovačkih društava, banaka i financijskih institucija	1.342.495.215,00	1.342.416.793,00	100,0
4.4.	Ostali prihodi od financijske imovine	557.000,00	85.236,00	15,3
4.5.	Naknade za koncesije	532.057.181,00	626.337.441,00	117,7
4.6.	Od zakupa i iznajmljivanja imovine	80.189.784,00	78.802.468,00	98,3
4.7.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	196.501.484,00	190.197.260,00	96,8
4.8.	Naknade za ceste	2.686.494.147,00	2.793.849.771,00	104,0
5.	Prihodi od administrativnih pristojbi i posebnim propisima	3.032.829.303,00	3.097.590.496,00	102,1
5.1.	Administrativne (upravne) pristojbe	588.407.947,00	630.167.386,00	107,1
5.2.	Prihodi po posebnim propisima	2.444.421.356,00	2.467.423.110,00	100,9
6.	Drugi prihodi	578.262.324,00	587.685.179,00	101,6
6.1.	Prihodi od vlastite djelatnosti prorač. korisnika	67.193.082,00	56.359.223,00	83,9
6.2.	Kazne	499.325.242,00	515.461.271,00	103,2
6.3.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan javne države	11.744.000,00	15.864.685,00	135,1
II.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	338.548.610,00	304.005.062,00	89,8
7.	Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	50.944.786,00	38.392.341,00	75,4
8.	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	284.909.988,00	257.881.035,00	90,5
9.	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	2.693.836,00	7.731.686,00	287,0
UKUPNO (I.+II.)		111.210.059.496,00	110.561.951.800,00	99,4

Vrijednosno najznačajniji prihodi državnog proračuna su prihodi od poreza, koji su ostvareni u iznosu 60.594.565.280,00 kn i čine 54,8% ukupnih prihoda proračuna u 2009. U strukturi prihoda od poreza, najznačajniji je udjel poreza na dodanu vrijednost (61,1%), zatim slijede porez na dobit (15,6%) i trošarine (13,5%), dok svi drugi porezi (porez na dohodak, porez na imovinu, porez na promet, porez i naknade od igara na sreću i zabavnih igara, carine te drugi porezi) čine 9,8% prihoda od poreza.

Drugi po vrijednosnoj značajnosti prihodi državnog proračuna su prihodi od doprinosa. Za 2009. su ostvareni u iznosu 39.994.738.956,00 kn i čine 36,2% ukupnih prihoda proračuna. Doprinosi za mirovinsko osiguranje su ostvareni u iznosu 19.838.374.844,00 kn. Doprinosi za zdravstveno osiguranje su ostvareni u iznosu 18.287.811.222,00 kn, a odnose se na doprinose za zdravstveno osiguranje u iznosu 17.712.149.767,00 kn i doprinose za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu u iznosu 575.661.455,00 kn. Doprinosi za zapošljavanje su ostvareni u iznosu 1.868.552.890,00 kn, a odnose se na doprinose za zapošljavanje na plaće zaposlenika u iznosu 1.771.945.480,00 kn, za zapošljavanje osoba s invaliditetom u iznosu 96.532.037,00 kn, te doprinose za zapošljavanje na plaće po sudskim presudama u iznosu 75.373,00 kn.

Prihodi od poreza i doprinosi zajedno čine 91,0% ukupnih prihoda proračuna za 2009. Svi drugi prihodi čine 9,0% državnog proračuna, od kojih su vrijednosno značajniji prihodi ostvareni od naknade u cijeni goriva u iznosu 2.793.849.771,00 kn, te prihodi po posebnim propisima u iznosu 2.467.423.110,00 kn.

Prihodi od naknade u cijeni goriva se odnose na naknadu za financiranje građenja i održavanja javnih cesta koja je uračunana u cijenu naftnih derivata. Navedena naknada je kao izvor financiranja javnih cesta propisana odredbama Zakona o javnim cestama (Narodne novine 180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09, 153/09), a plaćaju je proizvođači i uvoznici naftnih derivata te nadležno tijelo državne uprave za robne zalihe za: motorne benzine, olovne i bezolovne, neovisno o oktanskoj vrijednosti i komercijalnom nazivu, dizelska goriva, neovisno o oktanskoj vrijednosti i komercijalnom nazivu. Plaća se u iznosu 1,20 kn po litri isporučenih i uvezenih naftnih derivata. Naknada je prihod državnog proračuna koji se prenosi na račune društava Hrvatske ceste d.o.o. i Hrvatske autoceste d.o.o., svakom u iznosu 0,60 kn po litri naftnih derivata.

Vrijednosno značajniji prihodi po posebnim propisima odnose se na prihode od sudjelovanja u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite - participacija (533.435.621,00 kn), premije dopunskog zdravstvenog osiguranja (497.763.779,00 kn), povrat neiskorištenih sredstava iz prethodnih godina (177.491.416,00 kn), te prihode od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti (125.791.417,00 kn).

7.4.2. Rashodi državnog proračuna

Ukupni rashodi državnog proračuna planirani su u iznosu 120.552.549.824,00 kn, a ostvareni su u iznosu 120.191.397.951,00 kn, što je za 0,3% manje od plana.

U tablici u nastavku prikazani su rashodi državnog proračuna za 2009. prema vrstama rashoda.

Tablica broj 13

Rashodi državnog proračuna za 2009. prema vrstama rashoda

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	% izvršenja
1	2	3	4	5
I.	Rashodi poslovanja	118.200.218.464,00	117.923.991.688,00	99,8
1.	Rashodi za zaposlene	22.572.457.218,00	22.510.492.998,00	99,7
1.1.	Plaće	18.090.082.325,00	18.050.864.144,00	99,8
1.2.	Ostali rashodi za zaposlene	914.642.796,00	898.852.668,00	98,3
1.3.	Doprinosi na plaće	3.567.732.097,00	3.560.776.186,00	99,8
2.	Materijalni rashodi	8.326.634.818,00	8.018.255.831,00	96,3
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	1.377.287.616,00	1.341.565.456,00	97,4
2.2.	Rashodi za materijal i energiju	1.797.123.939,00	1.752.077.896,00	97,5
2.3.	Rashodi za usluge	4.758.466.204,00	4.522.544.802,00	95,0
2.4.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	393.757.059,00	402.067.677,00	102,1
3.	Financijski rashodi	5.268.883.678,00	5.788.119.755,00	109,9
3.1.	Kamate za izdane vrijednosne papire	3.542.618.313,00	3.851.108.663,00	108,7
3.2.	Kamate za primljene zajmove	1.180.163.470,00	1.374.065.776,00	116,4
3.3.	Ostali financijski rashodi	546.101.895,00	562.945.316,00	103,1
4.	Subvencije	6.786.069.407,00	6.710.032.870,00	98,9
4.1.	Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru	2.189.516.766,00	2.196.411.824,00	100,3
4.2.	Subvencije trgovačkim društvima, obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima izvan javnog sektora	4.596.552.641,00	4.513.621.046,00	98,2
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	5.174.755.340,00	5.431.865.088,00	105,0
5.1.	Pomoći inozemnim vladama	78.307.441,00	78.183.895,00	99,8
5.2.	Pomoći međunarodnim organizacijama	6.491.660,00	6.309.522,00	97,2
5.3.	Pomoći unutar opće države	5.089.956.239,00	5.347.371.671,00	105,1
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	64.523.272.551,00	63.999.141.591,00	99,2
6.1.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja	49.107.045.886,00	48.599.138.884,00	99,0
6.2.	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	15.416.226.665,00	15.400.002.707,00	99,9
7.	Ostali rashodi	5.548.145.452,00	5.466.083.555,00	98,5
7.1.	Tekuće donacije	1.541.076.291,00	1.554.503.635,00	100,9
7.2.	Kapitalne donacije	799.248.947,00	804.660.407,00	100,7
7.3.	Kazne, penali i naknade štete	247.983.048,00	240.203.895,00	96,9
7.4.	Izvanredni rashodi	311.583.710,00	226.408.546,00	72,7
7.5.	Kapitalne pomoći	2.648.253.456,00	2.640.307.072,00	99,7
II.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.352.331.360,00	2.267.406.263,00	96,4
8.	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	123.645.273,00	117.732.514,00	95,2
9.	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.024.401.024,00	1.907.381.918,00	94,2
10.	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	4.434.000,00	8.929.241,00	201,4
11.	Strateške zalihe	2.000.000,00	43.143.443,00	-
12.	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	197.851.063,00	190.219.147,00	96,1
UKUPNO (I.+II.)		120.552.549.824,00	120.191.397.951,00	99,7

U strukturi rashoda, vrijednosno najznačajniji su rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koji su izvršeni u iznosu 63.999.141.591,00 kn i čine 53,2% ukupnih rashoda. Rashodi za zaposlene čine 18,7%, materijalni rashodi 6,7%, a svi drugi rashodi (za nabavu nefinancijske imovine, subvencije, pomoći i donacije, te financijski rashodi i ostali rashodi) 21,4% ukupnih rashoda.

U okviru rashoda za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, vrijednosno značajniji su rashodi za mirovine i mirovinska primanja i naknade u sustavu zdravstva i socijalne skrbi. Mirovine i mirovinska primanja isplaćena su korisnicima na temelju prava koja su utvrđena propisima o mirovinskom osiguranju, te posebnim propisima, u iznosu 34.384.936.773,00 kn. Naknade za zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, evidentirane u okviru rashoda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje izvršene su u iznosu 21.434.950.008,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda, vrijednosno su najznačajniji rashodi za usluge koji su izvršeni u iznosu 4.522.544.802,00 kn i čine 56,4% materijalnih rashoda. U strukturi rashoda za usluge, najviši udjel imaju intelektualne i osobne usluge 24,7%, usluge telefona, pošte i prijevoza 14,0%, računalne usluge 10,7% te usluge zakupnine i najamnine 10,4%.

Rashodi za subvencije izvršeni su u iznosu 6.710.032.870,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi izvršeni su za sljedeće programe: poticanje poljoprivredne proizvodnje i intervencije na tržištu 2.570.851.238,00 kn, održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa 1.168.900.000,00 kn, poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija 387.000.000,00 kn, poticanje željezničkog putničkog prijevoza 370.000.000,00 kn, subvencije brodogradilištima 283.100.000,00 kn, za program povlaštenog financiranja po kreditnim programima Hrvatske banke za obnovu i razvitak 260.000.000,00 kn, očuvanje prometne povezanosti regija - domaći linijski zračni prijevoz 94.692.640,00 kn, restrukturiranje i razvoj pojedinih grana industrije 79.999.999,00 kn, te zbrinjavanje viška zaposlenih 67.000.000,00 kn.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države izvršeni su u iznosu 5.431.865.088,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 1.447.175.726,00 kn, sredstva doznačena društvu Hrvatske ceste d.o.o. za financiranje građenja i održavanja javnih cesta u skladu s odredbama Zakona o javnim cestama (Narodne novine 180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09 i 159/09) u iznosu 1.392.621.884,00 kn, kapitalne pomoći za program integralnog razvoja lokalne zajednice - EIB 318.055.945,00 kn, tekuće pomoći područjima od posebnog državnog interesa 301.684.564,00 kn, te tekuće pomoći za prijevoz učenika u javnom međumjesnom prijevozu 208.999.812,00 kn.

Financijski rashodi, koji su izvršeni u iznosu 5.788.119.755,00 kn, odnose se na kamate za izdane vrijednosne papire u iznosu 3.851.108.663,00 kn, kamate za primljene zajmove u iznosu 1.374.065.776,00 kn, te druge financijske rashode u iznosu 562.945.316,00 kn.

U ostalim rashodima, vrijednosno su značajnije kapitalne pomoći u iznosu 2.640.307.072,00 kn, te tekuće i kapitalne donacije u iznosu 2.359.164.042,00 kn.

Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći dane su za financiranje građenja i održavanja javnih cesta (doznačeno društvu Hrvatske autoceste d.o.o. u skladu s odredbama Zakona o javnim cestama) 1.392.621.884,00 kn, osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture 446.893.400,00 kn, modernizaciju željezničkih vozila 228.500.000,00 kn, obnovu željezničke pruge Vinkovci-Tovarnik-državna granica 142.750.721,21 kn, te za kapitalna ulaganja u autoceste po koncesijskom ugovoru 93.000.000,00 kn.

Rashodi za kapitalne donacije izvršeni su putem više ministarstava. Vrijednosno značajnije kapitalne donacije su doznačene korisnicima putem Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva u iznosu 322.490.274,00 kn, Ministarstva kulture 286.858.513,00 kn i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture 154.709.010,00 kn. Prema namjeni, vrijednosno značajnije kapitalne donacije dane su za stambeno zbrinjavanje na područjima posebne državne skrbi u iznosu 143.726.585,00 kn, obnovu u ratu oštećenih stambenih jedinica 123.070.632,00 kn, zaštitu i očuvanje kulturnih dobara 104.717.547,00 kn, izgradnju, održavanje i opremanje ustanova kulture 55.996.696,00 kn, te obnovu i razvoj Vukovara 41.000.000,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije dane su putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u iznosu 493.378.372,00 kn, Ministarstva financija 326.814.024,00 kn, Ministarstva kulture 174.274.732,00 kn i Ministarstva turizma 112.281.000,00 kn. Prema namjeni, vrijednosno značajnije tekuće donacije dane su na temelju međunarodnog sporazuma u iznosu 250.999.999,98 kn, za turističku promidžbu Republike Hrvatske 105.520.000,00 kn, poticanje programa javnih potreba - šport 102.682.910,00 kn, smještaj i prehranu studenata 102.350.000,00 kn, programe poboljšanja studentskog standarda 71.000.000,00 kn, potpore političkim strankama 57.887.653,00 kn, te za kinematografiju 34.500.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine su izvršeni za nabavu poslovnih objekata u iznosu 632.596.296,00 kn, uredske opreme i namještaja 268.875.555,00 kn, stambenih objekata 253.084.630,00 kn, za dodatna ulaganja na građevinskim objektima 169.840.667,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu 166.077.606,00 kn, te prijevozna sredstva u zračnom prometu u iznosu 147.131.392,00 kn.

7.4.3. Primici i izdaci državnog proračuna

Primici i izdaci državnog proračuna iskazuju se u Računu financiranja. Za 2009. planirani su ukupni primici u iznosu 20.471.289.684,00 kn, a ostvareni su u iznosu 26.590.185.460,00 kn ili 29,9% više od plana. Značajno više od plana ostvareni su primici od prodaje vrijednosnih papira, koji su planirani u iznosu 9.648.587.279,00 kn, a ostvareni u iznosu 17.984.969.300,00 kn, što je za 8.336.382.021,00 kn ili 86,4% više od plana. Značajno manje od plana ostvareni su primici od otplate glavnice danih zajmova koji su planirani u iznosu 409.684.142,00 kn, a ostvareni su u iznosu 142.181.371,00 kn, što je za 267.502.771,00 kn ili 65,3% manje od plana.

Ukupni izdaci planirani su u iznosu 11.128.799.356,00 kn, a izvršeni su u iznosu 12.832.939.602,00 kn, što je za 1.704.140.246,00 kn ili 15,3 % više od plana. Svi su izdaci izvršeni u okviru planiranih, osim izdataka za dane zajmove koji su planirani u iznosu 917.513.627,00 kn, a izvršeni u iznosu 2.460.385.456,00 kn, što je za 1.542.871.829,00 kn ili 168,2 % više od plana.

U tablici u nastavku prikazan je Račun financiranja za 2009.

Tablica broj 14

Račun financiranja za 2009.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja/ izvršenja
1	2	3	4	5
1.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	20.471.289.684,00	26.590.185.460,00	129,9
1.1.	Primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova	409.684.142,00	142.181.371,00	34,7
1.2.	Primici od prodaje vrijednosnih papira	9.648.587.279,00	17.984.969.300,00	186,4
1.3.	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	0,00	8.378.310,00	-
1.4.	Primici od primljenih zajmova	10.413.018.263,00	8.454.656.479,00	81,2
2.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	11.128.799.356,00	12.832.939.602,00	115,3
2.1.	Izdaci za dane zajmove	917.513.627,00	2.460.385.456,00	268,2
2.2.	Izdaci za dionice i udjele u glavnici	388.749.000,00	387.918.355,00	99,8
2.3.	Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	4.597.195.720,00	4.656.179.118,00	101,3
2.4.	Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	5.225.341.009,00	5.328.456.673,00	102,0
3.	Promjena u stanju depozita	-	4.127.799.707,00	-
4.	Neto financiranje	9.342.490.328,00	9.629.446.151,00	103,1

U strukturi ukupnih primitaka, najznačajniji udjel imaju primici od prodaje vrijednosnih papira koji čine 67,6% ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja. Odnose se na neto primitke od izdanih trezorskih zapisa (kratkoročno zaduživanje) u iznosu 5.129.331.800,00 kn i primitke od izdanih obveznica na inozemnom tržištu kapitala u iznosu 12.855.637.500,00 kn.

Primici od zajmova u iznosu 8.454.656.479,00 kn čine 31,8% ukupnih primitaka. Vrijednosno najznačajniji primitak u iznosu 5.571.566.100,00 kn odnosi se na zaduženja Republike Hrvatske deviznim kreditom sindiciranim kod tuzemnih banaka.

U ukupnim izdacima, vrijednosno najznačajniji su izdaci za otplatu glavnice izdanih vrijednosnih papira u iznosu 5.328.456.673,00 kn, koji čine 41,5% ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova. Odnose se na otplatu glavnice za obveznice izdane u inozemstvu u iznosu 5.054.565.000,00 kn i u zemlji u iznosu 273.891.673,00 kn.

Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova u iznosu 4.656.179.118,00 kn čine 36,3% ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova. Vrijednosno najznačajniji su izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova od banaka i drugih financijskih institucija izvan javnog sektora u iznosu 3.071.808.728,00 kn i izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova drugih razina vlasti, inozemnih vlada i međunarodnih financijskih organizacija u iznosu 1.250.681.220,00 kn.

Izdaci za dane zajmove u iznosu 2.460.385.456,00 kn sudjeluju s 19,2% u ukupnim izdacima za financijsku imovinu i otplatu zajmova. Vrijednosno najznačajniji su izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 2.114.451.807,00 kn, od čega se na isplate po jamstvima odnosi 2.113.232.128,00 kn.

U izdacima za dionice i udjele u glavnici u iznosu 387.918.355,00 kn, vrijednosno najznačajniji izdaci, koji su izvršeni u iznosu 220.000.000,00 kn, odnose se na kreditiranje poticanja izvoza, infrastrukture i gospodarskih djelatnosti, te malog i srednjeg poduzetništva.

U ovom izvještajnom razdoblju obavljena je revizija Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, te revizija financijskih izvještaja i poslovanja 25 korisnika državnog proračuna, u okviru kojih je provjereno izvršavanje njihovih programa, odnosno aktivnosti i projekata.

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje korisnika državnog proračuna.

7.4.4. Sažetak nalaza i preporuka revizije korisnika državnog proračuna

Revizijom utvrđene nepravilnosti odnose se na sustav unutarnjih financijskih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, te na postupke javne nabave.

- Sustav unutarnjih financijskih kontrola

Tijekom 2009. su poduzimane daljnje aktivnosti oko uspostave i razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola, kako bi bio usklađen s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i provedbenih propisa.

Vlada Republike Hrvatske je u rujnu 2009. donijela novu Strategiju razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009.-2011. (dalje u tekstu: Strategija). Strategijom su određeni daljnji pravci razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola, dana je podrška provođenju proračunskih reformi i ujednačenom pristupu te općoj dosljednosti u razvoju navedenog sustava, kako za potrebe upravljanja nacionalnim sredstvima tako i za potrebe upravljanja sredstvima Europske unije. Prema navedenoj Strategiji, potrebno je jačati ulogu postojećih službi za financije kao koordinatora razvoja financijskog upravljanja i kontrola, razvijati sustav u procesima proračunskog ciklusa (od planiranja do realizacije i korištenja proračunskih sredstava) te razvijati upravljanje rizicima, što je sastavni dio procesa upravljanja. U dijelu razvoja unutarnje revizije, naglašena je pojačana suradnja s upravljačkom strukturom, te jačanje njene kompetentnosti i šireg djelokruga rada. S tim u vezi, proračunski korisnici su trebali donijeti izmjene i dopune planova za uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola, što je većina revidiranih subjekata i učinila koncem 2009. i početkom 2010., te odredila nove rokove u uspostavi sustava.

Aktivnosti proračunskih korisnika bile su koncem 2009. usmjerene na utvrđivanje rizika, o čemu su djelatnici prošli izobrazbu i dobili smjernice Ministarstva financija u rujnu 2009.

Sastavni dio smjernica je Akcijski plan kojim su određene aktivnosti za uspostavu upravljanja rizicima, u kojem se, između ostalog, navodi potreba za imenovanjem osoba odgovornih za koordinaciju uspostave procesa upravljanja rizicima i donošenje odluka o ustrojavanju registra rizika. Navedene aktivnosti se predviđaju okončati tijekom 2010., kako je planirano Akcijskim planom Ministarstva financija.

U dijelu unutarnje revizije, poslovi revizije i njihov broj intenziviran je u odnosu na 2008., a unutarnji revizori su većim dijelom bili angažirani na poslovima revizije sredstava Europske unije, tako da revizije nacionalnih sredstava nisu bile dostatne, što je potrebno poboljšati, odnosno povećati broj unutarnjih revizija u narednom razdoblju.

Do sada uspostavljeni sustavi unutarnjih financijskih kontrola još uvijek nisu u cijelosti integrirani u postojeće procese upravljanja, osobito upravljanja proračunom, što je i utjecalo na utvrđene nepravilnosti u njihovom poslovanju. Stoga, sustav unutarnjih financijskih kontrola mora pronaći svoje pravo mjesto i ulogu u procesima upravljanja, osobito upravljanja proračunom.

Ured je na navedeno upozoravao tijekom obavljanja revizije, posebice na odgovornost čelnika proračunskih korisnika za uspostavu i razvoj ovog sustava, te jačanju svijesti i njihovoj upravljačkoj odgovornosti, kako bi se ostvarili ciljevi korisnika državnog proračuna i poboljšalo poslovanje s naglaskom na racionalno gospodarenje i trošenje proračunskih sredstava.

- Planiranje

Odredbama Zakona o proračunu propisani su sadržaj i postupci za izradu proračuna i financijskog plana, te postupci donošenja i izvršavanja proračuna. Prema odredbama navedenog Zakona, ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, izrađuju strateške planove za trogodišnje razdoblje koji sadrže viziju, strateške ciljeve, načine ispunjavanja ciljeva, mjere procjene rezultata i sustav praćenja postizanja rezultata. Na temelju tih strateških planova, izrađuje se strategija vladinih programa koja sadrži zajedničku viziju, strateški cilj i makroekonomski okvir, te glavna strateška područja djelovanja Vlade, odnosno prioritete i ciljeve Vlade, na temelju koje Ministarstvo financija izrađuje nacrt smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje. Ministarstvo financija je na temelju Smjernica ekonomske i fiskalne politike za 2009. - 2011. (dalje u tekstu: Smjernice) izradilo Upute za izradu prijedloga državnog proračuna te ih dostavilo proračunskim korisnicima, radi sastavljanja prijedloga financijskih planova. Proračunski korisnici su obvezni prijedloge financijskih planova izraditi u skladu s projekcijama rashoda državnog proračuna i limitima rashoda utvrđenim po razdjelima državnog proračuna. U okviru odobrenog limita, korisnici raspoređuju sredstva na programe i aktivnosti iz svog djelokruga.

Revizijom je utvrđeno da kod pojedinih proračunskih korisnika financijski planovi nisu realni ili cjeloviti. Iako su uočena poboljšanja uvođenjem programskog planiranja i pokretanjem inicijative za izvještavanjem o postignutim ciljevima i rezultatima programa, korisnici i dalje učestalo upućuju zahtjeve za preraspodjelom sredstava. U 2009. je prema odlukama Vlade i ministra financija preraspodijeljeno ukupno 3.011.388.187,00 kn ili 2,3% proračunskih sredstava. U odnosu na 2008., kada je preraspodijeljeno 3.623.692.071,00 kn, iznos preraspodjela u 2009. manji je za 612.303.884,00 kn ili 16,9%.

Prema odredbi članka 46. stavak 3. Zakona o proračunu, uz zahtjev za preraspodjelom odobrenih sredstava, proračunski korisnik državnog proračuna mora priložiti određenu dokumentaciju na temelju koje se Ministarstvu financija daju na uvid razlozi potrebe za dodatnim sredstvima na proračunskoj stavci koja se povećava do kraja godine, odnosno razlozi za smanjenje odobrenih proračunskih stavki. U obrazloženjima koje su proračunski korisnici upućivali uz zahtjeve o preraspodjelama sredstava državnog proračuna, najčešće se navode uštede na određenim proračunskim stavkama, uz istodobnu potrebu usmjeravanja sredstava na druge proračunske stavke radi podmirjenja obveza. Preraspodjele sredstava po odlukama Vlade uslijedile su u posljednjem tromjesečju 2009., nakon donošenja izmjena i dopuna državnog proračuna (kolovoz 2009.).

Proračunski korisnici, osim iz općih prihoda i primitaka proračuna, ostvaruju i prihode iz drugih izvora (namjenski i vlastiti prihodi). Navedeni prihodi se uplaćuju u proračun, odnosno na jedinstveni račun Državne riznice, osim izuzetaka koji se definiraju godišnjim zakonom o izvršavanju proračuna. Da bi se u proračunu osiguralo praćenje korištenja tih prihoda, uvedena je klasifikacija izvora financiranja, a rashodi se izvršavaju s obzirom na plan i ostvarenje prihoda prema izvorima. Revizijom je utvrđeno da financijski planovi određenog broja proračunskih korisnika nisu cjeloviti u dijelu koji se odnosi na planiranje namjenskih i vlastitih prihoda. Financijski planovi proračunskih korisnika u pravilu sadrže sredstva koja su pojedinom proračunskom korisniku određena limitom, a ne sve prihode koje ostvaruje pojedini proračunski korisnik. Neki proračunski korisnici ne planiraju pojedine prihode, iako je izvjesno da će se ostvariti jer su propisani ili se ostvaruju na temelju ugovora, a s obzirom da financijski plan mora biti uravnotežen, ne mogu se planirati ni rashodi koji se tim prihodima mogu financirati.

Ured je upozoravao korisnike na važnost sveobuhvatnog i što realnijeg planiranja. S obzirom da su, prema odredbama Zakona o proračunu, proračunski korisnici odgovorni za utvrđivanje te potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, potrebno je planirati sve prihode i primitke za koje je izvjesno da će se ostvariti, radi mogućnosti praćenja ostvarenja prihoda i poduzimanja radnji u slučaju kada se prihodi ne ostvaruju prema planu.

- Računovodstveno poslovanje

Osnovni propisi koji reguliraju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika su Zakon o proračunu, Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Učinkovito upravljanje i nadzor nad javnim financijama podrazumijeva primjenu obračunskog koncepta u financijskom izvještavanju, što je određeno i propisima proračunskog računovodstva. Sustav proračunskog računovodstva temelji se na modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja što, između ostalog, znači da se prihodi priznaju na temelju priljeva novčanih sredstava u izvještajnom razdoblju, a rashodi na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju. Dosljedna i potpuna primjena navedenog načela jednim dijelom je ograničena primjenom programskog rješenja računovodstveno informacijskog sustava Državne riznice (dalje u tekstu: SAP sustav Državne riznice). SAP sustav Državne riznice evidentira poslovne događaje isključivo transakcijski (načelo novčanog tijeka), stoga u Glavnoj knjizi državnog proračuna nisu evidentirane određene obveze.

Proračunski korisnici u pravilu koriste dva odvojena računovodstveno informacijska sustava. U jedan, koji podržava načelo nastanka događaja, unose se obveze i rashodi u trenutku nastanka, a u drugi, koji je povezan sa SAP sustavom Državne riznice, unose se zahtjevi za podmirenjem obveza. Nakon plaćanja, SAP sustav Državne riznice evidentira rashode na odgovarajućim proračunskim pozicijama. Podaci o vrsti, strukturi i iznosu obveza proračunskih korisnika evidentirani su u njihovim glavnim knjigama i financijskim izvještajima. U Ministarstvu financija provodi se projekt Integracija informatičkih sustava za praćenje financija u područnim riznicama s informacijskim sustavom Državne riznice i izgradnja sustava za upravljanje matičnim podacima. Spomenuti Projekt je početna faza realizacije procesa integracije sustava za upravljanje financijama Državne riznice i sustava područnih riznica, a cilj Projekta je potpuna kontrola nad preuzimanjem obveza proračuna, odnosno proračunskih korisnika.

Revizijom je utvrđeno da određeni proračunski korisnici evidentiraju rashode u vrijeme kad su podmirene obveze koje se na njih odnose, umjesto u vrijeme nastanka poslovnog događaja. Posljedica toga je da su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazani samo rashodi koji su plaćeni, dok se dio obveza koji se odnosi na tekuću godinu, prenosi u sljedeću godinu i podmiruje proračunskim sredstvima namijenjenim za financiranje rashoda sljedeće godine.

U reviziji Godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009., Ured je izrazio mišljenje da je za uspostavu učinkovitog i efikasnog sustava upravljanja javnim financijama, uz uspješnu realizaciju projekata koji imaju za cilj upotpuniti računovodstveno informacijski sustav Državne riznice sa svim podacima, potrebno pravodobno donošenje svih provedbenih proračunskih propisa koji se odnose na planiranje, izvršavanje i upravljanje proračunskim procesima. Naime, Zakonom o proračunu koji je u primjeni od 1. siječnja 2009., propisana je obveza donošenja više provedbenih propisa za koje su određeni rokovi donošenja. Kao zadnji zakonski rok donošenja svih propisa određen je konac travnja 2009. Ministarstvo financija je nadležno za donošenje pravilnika, a jednako tako je nadležno za predlaganje tekstova uredbi koje donosi Vlada Republike Hrvatske. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2010.) doneseno je pet pravilnika, i to: Pravilnik o utvrđivanju korisnika proračuna i o vođenju registra korisnika proračuna (Narodne novine 128/09), Pravilnik o zaduživanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, davanju jamstava jedinica područne (regionalne) samouprave i davanju suglasnosti (Narodne novine 55/09), Pravilnik o proračunskom nadzoru (Narodne novine 20/09), Pravilnik o službenoj iskaznici inspektora proračunskog nadzora (Narodne novine 20/09), te Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10). Veći broj propisa koji u bitnome određuju proračunska pravila izvršavanja proračuna, izvještavanja u proračunskom računovodstvu, načinu davanja državnih jamstava, metodologiji pripreme, ocjene i izvedbe investicijskih projekata, odgodi plaćanja, obročnoj otplati, odnosno otpisu potraživanja, te izobrazbi u području javnih financija, nisu doneseni.

Najčešće nepravilnosti u okviru računovodstvenog poslovanja kod proračunskih korisnika i dalje se odnose na popis imovine i obveza, koji kod pojedinih subjekata nije cjelovit, odnosno popisom se ne obuhvaća određena imovina i obveze ili se nakon obavljenog popisa ne obavlja usklađenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja. Osnovna svrha popisa imovine i obveza je utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem koje se utvrdi popisom. Obveza popisa imovine i obveza za proračunske korisnike propisana je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Propisano je vrijeme obavljanja popisa, način unosa podataka u popisne liste, nadležnosti u osnivanju povjerenstva, obveze povjerenstva, te djelokrug odlučivanja zakonskog predstavnika. U slučajevima gdje su utvrđene nepravilnosti, Ured je naložio postupanje u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu i Računskom planu.

Evidencije o imovini u vlasništvu Republike Hrvatske vode se u više državnih tijela. Državna imovina u obliku vlasničkih udjela u trgovačkim društvima ili vlasništva nad nekretninama upisana je na Republiku Hrvatsku, Hrvatski fond za privatizaciju, ministarstva ili druge institucije čiji je osnivač Republika Hrvatska. Revizijom je utvrđeno da spomenute evidencije nisu potpune, odnosno pojedina imovina nije evidentirana u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima. Tijekom 2009. u poslovnim knjigama su evidentirane dionice i udjeli 37 društava u vlasništvu Republike Hrvatske. Dionice i udjeli evidentirani su po nominalnoj vrijednosti u iznosu 29.623.091.450,00 kn. Ured je upozorio i na nužnost uspostave jedinstvene i cjelovite evidencije imovine u državnom vlasništvu kao pretpostavke za učinkovito upravljanje državnom imovinom. Uspostava i vođenje baze podataka koja sadrži popis državne imovine, u nadležnosti je Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom. Odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske propisano je uspostavljanje, sadržaj i način vođenja očevidnika imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Očevidnik imovine je skup podataka i isprava o nekretninama, pokretninama, te pravima i obvezama vezanih za nekretnine i pokretnine u vlasništvu Republike Hrvatske. Osnovni cilj ustrojavanja Očevidnika imovine je izgradnja i održavanje središnje evidencije imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, informiranost o stanju državne imovine u cilju donošenja kvalitetnih odluka o upravljanju imovinom, te nadzor nad stanjem imovine u funkciji državne uprave. Revizijom je utvrđeno da pojedini obveznici ne dostavljaju nadležnom tijelu državne uprave podatke za Očevidnik imovine. U takvim je slučajevima naložena dostava podataka nadležnom tijelu kako bi Očevidnik imovine bio cjelovit i mogao poslužiti svrsi za koju je i uspostavljen.

Revizijom su uočene nepravilnosti u evidentiranju poslovnih događaja. Računskim planom proračuna utvrđeni su računi, prema kojima su proračuni i proračunski korisnici obvezni u poslovnim knjigama iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode i rashode. U poslovnim knjigama pojedinih revidiranih subjekata, istovrsni poslovni događaji evidentirani su na različitim računima računskog plana. U pravilu se navedena nepravilnost odnosi na evidentiranje rashoda. Evidentiranjem istovrsnih poslovnih događaja na više računa, odnosno na računima na koje se ne odnose, otežano je praćenje i kontrola izvršavanja proračuna. Sustav proračuna obuhvaća više hijerarhijski financijski povezanih subjekata, te nepravilnosti vezane uz točnost i realnost financijskih izvještaja pojedinih subjekata imaju utjecaj na točnost i realnost informacija u financijskim izvještajima proračuna u cjelini, jer se podaci o financijskom poslovanju svih subjekata u sustavu proračuna konsolidiraju.

- Prihodi

Prihodi državnog proračuna uplaćuju se na jedinstveni račun Državne riznice. Za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda iz svoje nadležnosti odgovorni su proračunski korisnici, što je propisano odredbama članka 47. Zakona o proračunu. Potraživanja za prihode državnog proračuna proračunski korisnici evidentiraju u svojim poslovnim knjigama. Odgovorni su za njihovu naplatu u skladu sa zakonima i propisima iz kojih proizlazi njihova nadležnost.

Evidentiranje potraživanja državnog proračuna (porezi, doprinosi, carine i druga potraživanja) u Glavnoj knjizi državnog proračuna uvjetovano je povezivanjem računovodstveno informacijskih sustava nadležnih proračunskih korisnika sa SAP sustavom Državne riznice. U Ministarstvu financija u tijeku je provedba više projekata s ciljem izgradnje efikasnog sustava upravljanja državnim prihodima.

Revizijom je utvrđeno da nisu poduzimane sve zakonske mjere za naplatu potraživanja, te da subjekti ne iskazuju u poslovnim knjigama potraživanja za određene prihode iz svoje nadležnosti, odnosno u poslovnim knjigama nisu osigurani podaci o nenaplaćenim potraživanjima. U takvim slučajevima Ured je dao nalog za ustrojavanje evidencija o potraživanjima, te poduzimanje svih zakonskih mjera za naplatu potraživanja.

Prihodi državnog proračuna su i prihodi od koncesijskih naknada. Ovisno o vrsti, za pojedine koncesije je ugovoreno plaćanje stalne naknade, a za pojedine je ugovoreno plaćanje stalne i promjenjive naknade. Utvrđeno je da evidencije o koncesijskim naknadama nisu cjelovite, jer ne sadrže podatke o iznosima potraživanja od ovlaštenika koncesija za promjenjivi iznos koncesijske naknade. Promjenjivi iznos naknade obračunava ovlaštenik koncesije na temelju rezultata poslovanja. Navedeni podaci ne dostavljaju se redovito. Ovlaštenici koncesija nakon uplate promjenjivog iznosa koncesijske naknade dostavljaju nadležnom ministarstvu različite podatke i dokumentaciju na temelju koje je obračunana naknada. Pojedini ovlaštenici dostavljaju račun dobiti i gubitka, a pojedini različite potvrde o iznosima i vrstama prihoda na koje se plaća koncesijska naknada. Ugovorima o koncesiji nije precizno navedeno koju dokumentaciju u svrhu kontrole ovlaštenici moraju dostavljati nadležnom ministarstvu.

- **Rashodi**

Rashodi državnog proračuna se izvršavaju na temelju mjesečnih financijskih planova proračunskih korisnika koji moraju biti usklađeni s godišnjim planom. Zahtjevima za plaćanje proračunski korisnici daju nalog za plaćanje Državnoj riznici, na teret odgovarajuće pozicije proračunskog korisnika. Odredbom članka 44. Zakona o proračunu, propisano je da proračunski korisnici mogu preuzeti obveze na teret državnog proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene državnim proračunom, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti. Prema odredbi članka 47. spomenutog Zakona, proračunski korisnici su odgovorni za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Iz navedenih odredbi Zakona proizlazi da je odgovornost za preuzimanje obveza vezana uz proračunske korisnike, kao i odgovornost za namjensko korištenje sredstava. U Državnoj riznici se obavljaju plaćanja, a provjera vjerodostojnosti i točnosti dokumentacije na temelju koje se upućuju zahtjevi za plaćanjem, u nadležnosti je proračunskih korisnika.

Revizijom je utvrđeno da su kod određenih proračunskih korisnika rashodi izvršeni iznad planiranih, a s obzirom da u tekućoj godini nisu bila osigurana sredstva za njihovo podmirenje, obveze su prenesene u sljedeću godinu.

Kad je revizijom utvrđeno da su proračunska sredstva utrošena za namjene za koje nisu bila planirana, proračunski korisnici obrazlažu da je bilo neophodno podmiriti nastale rashode, te su plaćanja izvršena sa stavaka na kojima je preostalo sredstava.

Vrijednosno značajna sredstva iz državnog proračuna doznačavana su u obliku pomoći, donacija, subvencija, pravnim i fizičkim osobama za financiranje određenih aktivnosti, programa i projekata. Kod sredstava koja se prenose drugim korisnicima, najveći broj nepravilnosti se odnosi na kontrolu njihovog trošenja. Iako je kontrola namjenskog trošenja doznačenih sredstava obvezna, ona se i dalje ne provodi na zadovoljavajući način. Najčešće se provodi kontrola na temelju dostavljenih izvješća o utrošku sredstava, računa, ugovora i druge pisane dokumentacije, dok kontrole namjenskog trošenja sredstava neposrednim uvidom na terenu nisu obavljane, uz obrazloženje nedovoljnog broja zaposlenika. Određenim korisnicima su doznačavana sredstva u iznosima planiranim državnim proračunom, a ne na temelju dokumentacije iz koje su vidljive obveze, stoga su kod korisnika koncem godine ostala na računu neutrošena sredstva. Također, pri izradi financijskog plana nisu uzeta u obzir doznačena, a neutrošena sredstva iz ranijih razdoblja.

Kod određenih subjekata rashodi za ugovore o djelu veći su od propisanog iznosa, odnosno od iznosa u visini 2,0% sredstava osiguranih za plaće zaposlenika. Odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 142/06, 77/07, 107/07 i 27/08), propisano je da rashodi za naknade izvršiteljima usluga prema zaključenim ugovorima o djelu ne smiju prelaziti 2,0% ukupnog iznosa sredstava, koji je osiguran za plaće zaposlenika u tekućoj godini za to tijelo.

Kod izvršavanja rashoda, osim provjere pravilnosti, revizijski postupci usmjereni su i na provjeru učinkovitosti trošenja sredstava, odnosno provjeru ostvarivanja ciljeva uz minimalne troškove, te maksimiziranje učinaka u upravljanju proračunskim sredstvima. S tim u vezi Ured pridonosi razvijanju određenih standardnih pokazatelja. Analiziraju se podaci o visini rashoda po pojedinim proračunskim korisnicima za određene namjene, te prosječnim cijenama određenih vrsta usluga, s ciljem davanja ocjene o djelotvornosti i ekonomičnosti trošenja proračunskih sredstava.

Kada je revizijom utvrđeno da se kupuju poslovni prostori ili plaćaju visoke zakupnine za korištenje poslovnih prostora, Ured je izrazio mišljenje da je, radi racionalnijeg korištenja proračunskih sredstava, potrebno provjeriti mogućnost korištenja raspoloživih prostora u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Postupci javne nabave

Proračunski korisnici u postupku nabave roba, usluga i ustupanju radova, obvezni su primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi. Revizija postupaka javne nabave uključuje ne samo provjeru postupaka propisanih Zakonom o javnoj nabavi, nego i provjeru realizacije zaključenih ugovora kao i ocjenu o opravdanosti određene nabave. Osim Zakona o javnoj nabavi, pojedina područja u nabavi regulirana su odredbama Zakona o obveznim odnosima i Zakona o proračunu.

Ukupni rashodi subjekata revizije, na koje se primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi, iznosili su 6.319.609.791,00 kn. Dio rashoda je izvršen na temelju ugovora zaključenih ranijih godina, a dio na temelju ugovora zaključenih tijekom 2009.

Svi revidirani subjekti su donijeli plan nabave. Kod nekih korisnika plan nabave nije usklađen s financijskim planom jer su planirane nabave roba i usluga koje nisu predviđene financijskim planom ili su izvršeni rashodi za nabavu roba koji nisu bili planirani planom nabave. Kod pojedinih korisnika se razlikuju podaci o nabavi u planu nabave, odluci o početku postupka javne nabave, zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda za nabavu, te evidenciji zaključenih ugovora.

Kod odabira postupka i načina javne nabave, najčešće je korišten otvoreni postupak javne nabave, te pregovarački postupak bez prethodne objave. Utvrđeno je da je korišten pregovarački postupak bez prethodne objave, iako nisu bili ispunjeni zakonom propisani uvjeti za primjenu ovakvog načina nabave. Subjekti su se pozivali na iznimnu žurnost, ne uzimajući u obzir ispunjenje drugih uvjeta propisanih Zakonom (događaj koji javni naručitelj nije mogao predvidjeti, rok za nadmetanje s objavom poziva za nadmetanje se nije mogao primijeniti, razlog nastanka iznimne žurnosti ne smije ni u kom slučaju biti uzorkovan postupanjem naručitelja).

Za određene nabave ugovor o javnoj nabavi, odnosno okvirni sporazum nije zaključen u skladu s odabranom ponudom i uvjetima određenim u dokumentaciji za nadmetanje, a određeni revidirani subjekti nisu javno objavili obavijest o zaključenim ugovorima, ili su objavili nakon isteka roka propisanog odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Utvrđeno je također da je nabava roba i usluga obavljana na temelju ugovora zaključenih ranijih godina na neodređeno vrijeme. Odredbom članka 175. Zakona o javnoj nabavi je propisano da su postupke javne nabave robe, radova i usluga za koje su zaključeni ugovori na neodređeno vrijeme, naručitelji obvezni provesti u roku 12 mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Zakona (1. siječnja 2008.).

U pravilu, revidirani subjekti su ustrojili propisane evidencije, međutim, određeni subjekti nisu ustrojili evidencije o provedenim postupcima nabave i zaključenim ugovorima o nabavi na način da daju cjelovite podatke o vrijednosti ugovorene nabave roba, usluga i radova. Također, nisu ustrojene evidencije koje bi omogućavale objedinjeno praćenje izvršenja (vrijednosno i količinski) zaključenih ugovora o nabavi roba, radova i usluga.

Provjerom realizacije zaključenih ugovora utvrđeno je da određena ugovorena roba ili usluga nije isporučena, a određena je isporučena u količinama većim od ugovorenih. Nadalje, dio ugovora ne sadrži odredbe o roku isporuke robe ili obavljanja usluga, ugovornoj kazni za kašnjenje u isporuci roba ili obavljanju usluga, te instrumentima osiguranja za slučaj neizvršenja ugovornih obveza. Također, tijekom realizacije ugovora mijenjana je cijena na pojedinim stavkama ugovora.

Revizijom je utvrđeno da je bez propisanih postupaka provedena nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 16.287.299,00 kn. Najčešće se radi o uslugama i radovima za koje su zaključivani dodaci osnovnom ugovoru za dodatne radove u vrijednosti većoj od 25,0% vrijednosti osnovnog ugovora. U određenim je subjektima nabava roba i usluga nabavljana izravno od dobavljača ili od dobavljača s kojima je ranijih godina bio zaključen ugovor o nabavi.

7.4.5. Izražena mišljenja

O financijskim izvještajima i poslovanju korisnika državnog proračuna izraženo je 25 mišljenja, i to:

- **12 bezuvjetnih i**
- **13 uvjetnih mišljenja.**

Bezuovjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje,
- Hrvatski zavod za zapošljavanje,
- Ministarstvo financija,
- Ministarstvo kulture,
- Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti,
- Ministarstvo unutarnjih poslova,
- Ministarstvo uprave,
- Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija,
- Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva,
- Poreznu upravu,
- Središnji državni ured za e-Hrvatsku i
- Ured za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, te druga državna tijela za koja Ured obavlja poslove.

Uvjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- Carinsku upravu,
- Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost,
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje,
- Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva,
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture,
- Ministarstvo obrane,
- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,
- Ministarstvo pravosuđa,
- Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva,
- Ministarstvo turizma,
- Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi,
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i
- Središnji ured za upravljanje državnom imovinom.

7.5. Proračuni lokalnih jedinica

Načelo lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj određeno je Ustavom Republike Hrvatske. Republika Hrvatska je 1992. usvojila Zaključak o prihvaćanju i poštivanju načela Europske povelje o lokalnoj samoupravi. Primanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo Vijeća Europe, Zastupnički dom Sabora je donio u rujnu 1997. Zakon o potvrđivanju Europske povelje o lokalnoj samoupravi. Svaka zemlja potpisnica Europske povelje o lokalnoj samoupravi smatra se vezanom s najmanje dvadeset odredbi, od kojih se najmanje deset mora izabrati, što je Republika Hrvatska i učinila ispravom o ratifikaciji Povelje. Posljednjim promjenama Ustava Republike Hrvatske u ustavne odredbe, osim obvezujućih, ugrađena su i druga načela iz Europske povelje o lokalnoj samoupravi. Značajne promjene se odnose na razgraničenje lokalne samouprave od državne uprave te je proširen i razgraničen obuhvat prava odlučivanja o lokalnim poslovima između općina, gradova i županija. Ustavom je, između ostaloga, lokalnim jedinicama dano pravo na vlastite prihode kojima samostalno raspolažu, moraju biti razmjerni ovlastima predviđenim Ustavom i zakonom, a država je dužna pomagati financijske slabije lokalne jedinice.

Prema zakonskim odredbama, jedinice lokalne samouprave su gradovi i općine, a županije su jedinice područne (regionalne) samouprave. Podjelom na općine, gradove i velike gradove (iznad 35 000 stanovnika), određen je i samoupravni djelokrug za poslove lokalnog značaja.

Općine i gradovi obavljaju sljedeće poslove lokalnog značaja: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Veliki gradovi su definirani kao gospodarska, financijska, kulturna, zdravstvena, prometna i znanstvena središta značajna za razvitak šireg okruženja. Na velike gradove i gradove sjedišta županija prenesen je nešto širi samoupravni djelokrug obavljanja poslova lokalnog značaja nego na općine i gradove. Razlike se odnose na odgoj i obrazovanje, održavanje javnih cesta te izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, kao i drugih akata vezanih za gradnju i provedbu dokumenata prostornog uređenja.

I kod županija je proširen samoupravni djelokrug poslova područnog (regionalnog) značaja, a odnosi se na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, te drugih akata vezanih za gradnju, kao i provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikog grada i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Zakon o državnoj reviziji propisao je obvezu obavljanja revizije proračuna lokalnih jedinica jednom godišnje.

U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, u ovom izvještajnom razdoblju obavljena je financijska revizija (revizija financijskih izvještaja i poslovanja) za 2009., te uvidi u proračune i financijske izvještaje za 2009. za 576 lokalnih jedinica (Grad Zagreb, 20 županija, 126 gradova i 429 općina).

Ciljevi financijske revizije lokalnih jedinica bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje lokalnih jedinica.

7.5.1. Prihodi i primici proračuna lokalnih jedinica

U tablici u nastavku, daju se planirani i ostvareni prihodi i primici lokalnih jedinica za 2009.

Tablica broj 15

Planirani i ostvareni prihodi i primici lokalnih jedinica za 2009.

Redni broj	Proračun	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	u kn
					Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Grad Zagreb	7.680.000.000,00	6.899.942.557,00	89,8	28,6
2.	Lokalne jedinice	20.609.827.215,00	17.214.409.686,00	83,5	71,4
UKUPNO		28.289.827.215,00	24.114.352.243,00	85,2	100,0

U 2009. lokalne jedinice su raspolagale javnim prihodima u iznosu 24.114.352.243,00 kn ili 14,9% u odnosu na ostvarene javne prihode na razini države, što je, u relativnom iskazu, ista razina udjela u financiranju lokalnih poslova kao i prethodne godine.

Međutim, prihodi i primici ostvareni su u manjem iznosu za 1.770.164.716,00 kn ili 6,8% u odnosu na prethodnu godinu. U 2008. prihodi i primici su bili ostvareni u većem za 1.925.163.363,00 kn ili 8,0% u odnosu na prethodnu godinu, a u 2007. prihodi i primici su u odnosu na prethodnu godinu bili ostvareni u većem iznosu za 16,4%, što je bilo i najveće povećanje ostvarenih proračunskih prihoda i primitaka u proteklih pet godina.

U posljednjih nekoliko godina udjel financiranja javnih potreba na lokalnoj razini nije se značajnije mijenjao i kretao se od 13,9% u 2002. do 14,8% u 2005., u 2006. povećan je za 1,2% odnosno na 16,0%, a u 2007. iznosi 16,6%. Udjeli financiranja javnih potreba na lokalnoj razini u 2008. iznose 16,8%, a u 2009. iznose 14,9%.

Na razini lokalne države najveći dio javnih potreba financira se putem proračuna Grada Zagreba u iznosu 6.899.942.557,00 kn ili 28,6%, a putem proračuna drugih lokalnih jedinica u iznosu 17.214.409.686,00 kn ili 71,4%. U posljednje dvije godine udjel financiranja javnih potreba na razini Grada Zagreba smanjen je ispod 30,0%. Prijašnjih godina kretao se u rasponu od 30,8% u 2004. do 31,6% u 2006.

U tablici u nastavku, daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima po županijama i Grada Zagreba za 2009., prema vrstama.

Tablica broj 16

Ostvareni prihodi i primci lokalnih jedinica za 2009.

u kn bez Ip

Redni broj	Naziv	Porez i prerez na dohodak	Porez na dobit	Porez na promet nekretnina	Županijski porezi	Gradski i općinski porezi	Tekuće pomoći	Kapitalne pomoći	Prihodi od financijske imovine	Prihodi od nefinancijske imovine	Administrativne pristojbe	Komunalna naknada i doprinosi	Drugi prihodi po posebnim propisima	Drugi prihodi poslovanja	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	Primici od financijske imovine i zaduživanja	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	Zagrebačka	869.808.138	0	46.005.111	16.976.754	14.525.704	42.276.725	58.652.719	10.285.859	34.809.945	15.901.095	219.582.767	69.368.833	8.815.202	25.050.901	69.899.459	1.501.959.212
2.	Krapinsko-zagorska	281.290.752	0	6.446.303	6.321.148	6.052.443	45.789.525	38.949.789	2.584.631	8.553.225	5.899.924	29.804.480	8.780.121	4.397.628	8.394.408	28.566.497	481.830.874
3.	Sisačko-moslavačka	412.774.365	411.022	8.622.873	7.334.872	4.635.366	55.269.225	31.905.286	2.231.009	39.141.326	6.688.841	124.241.672	27.595.341	3.160.430	18.705.525	6.135.597	748.852.750
4.	Karlovačka	324.744.911	0	8.359.563	5.860.129	6.670.906	41.068.602	39.380.729	4.240.700	18.101.730	10.201.660	52.213.939	7.714.045	2.037.251	17.145.459	14.934.215	552.673.839
5.	Varždinska	413.511.045	0	12.202.306	8.536.136	10.179.918	38.186.440	29.607.463	2.797.361	42.912.747	17.731.737	65.720.791	12.993.222	6.870.413	24.371.744	12.318.769	697.940.092
6.	Koprivničko-križevačka	229.820.342	0	5.271.438	5.258.012	4.684.979	22.335.725	31.250.120	4.343.802	57.949.474	6.064.848	62.576.791	10.425.389	2.209.679	5.920.610	14.073.298	462.184.507
7.	Bjelovarsko-bilogorska	235.457.131	29.803	5.914.703	4.379.819	6.125.673	42.868.527	27.492.358	3.845.617	19.608.209	4.815.723	33.119.062	9.603.157	4.313.034	7.298.530	50.358.065	455.229.411
8.	Primorsko-goranska	960.914.141	19.423	85.880.322	22.111.603	48.873.643	65.780.440	68.170.799	73.454.843	211.061.114	29.816.072	327.908.203	79.525.185	16.216.183	134.473.516	74.713.585	2.198.919.072
9.	Ličko-senjska	107.527.508	577	11.666.063	2.458.844	8.308.154	64.413.512	16.714.197	379.780	12.337.364	3.309.707	37.033.257	11.529.430	257.011	12.254.457	15.832.824	304.022.685
10.	Virovitičko-podravska	142.505.089	0	2.867.281	2.781.575	2.222.131	24.950.781	46.022.259	2.108.947	22.820.426	4.263.423	18.555.104	10.230.332	3.616.915	11.194.151	37.930.118	332.068.532
11.	Požeško-slavonska	128.315.366	12.295	2.603.160	2.401.612	2.357.922	31.555.801	25.241.443	1.356.982	10.473.982	4.317.206	17.185.597	8.181.571	758.145	4.611.188	3.398.333	242.770.603
12.	Brodsko-posavska	275.944.971	3.417.923	7.195.895	5.569.635	4.951.707	44.259.975	41.082.626	4.308.635	22.059.058	10.731.576	30.176.802	15.008.705	7.664.125	32.342.268	24.599.841	529.313.742
13.	Zadarska	382.001.448	2.810	57.190.551	8.042.708	25.758.159	62.079.116	89.357.499	6.415.604	47.057.535	21.161.109	138.942.774	28.693.817	2.324.673	124.220.907	3.718.841	996.967.551
14.	Osječko-baranjska	656.305.715	0	22.398.701	12.523.817	10.311.337	86.259.788	55.126.502	10.092.943	97.677.549	13.004.299	160.025.318	25.671.031	2.883.024	41.158.284	16.763.049	1.210.201.357
15.	Šibensko-kninska	253.147.665	0	29.193.410	5.145.072	16.309.535	49.125.343	48.337.610	1.576.614	23.836.836	7.558.473	44.350.493	14.816.762	7.078.814	7.456.442	18.793.934	526.727.003
16.	Vukovarsko-srijemska	319.384.018	24.245	8.327.722	5.994.872	4.387.650	75.359.063	54.131.497	6.522.216	30.163.731	8.141.711	45.165.540	16.958.776	5.831.809	34.491.709	43.641.132	658.525.691
17.	Splitsko-dalmatinska	1.136.038.007	133.716	122.131.686	21.990.420	49.171.645	149.772.781	103.759.634	26.614.666	124.295.534	44.934.279	437.243.673	106.461.919	37.288.680	102.692.114	111.555.423	2.574.084.177
18.	Istarska	625.867.603	0	94.772.974	16.919.261	51.543.230	68.124.914	26.667.090	11.277.258	106.338.045	37.044.764	254.348.216	76.457.921	28.927.585	169.495.376	72.484.537	1.640.268.774
19.	Dubrovačko-neretvanska	381.799.797	0	29.888.062	7.121.922	16.437.092	56.519.759	42.205.023	3.565.973	50.181.208	32.221.340	75.136.276	5.995.696	7.121.745	10.545.843	14.064.296	732.804.032
20.	Međimurska	200.482.154	0	5.046.373	5.912.079	4.250.373	25.029.664	17.039.306	4.248.164	22.396.263	4.439.568	21.278.532	23.982.576	2.008.052	23.111.343	7.841.335	367.065.782
21.	Grad Zagreb	4.518.153.923	0	201.969.214	114.617.480	35.345.896	55.423.758	55.837	33.594.832	472.023.453	56.255.715	1.016.256.662	165.897.012	7.477.357	65.375.736	157.495.682	6.899.942.557
SVEUKUPNO		12.855.794.089	4.051.814	773.953.711	288.257.770	333.103.463	1.146.449.464	891.149.786	215.846.436	1.473.798.754	344.503.070	3.210.865.949	735.890.841	161.257.755	880.310.511	799.118.830	24.114.352.243
UDJEL U %		53,3	0,0	3,2	1,2	1,4	4,8	3,7	0,9	6,1	1,4	13,3	3,1	0,6	3,7	3,3	100,0

Izvori financiranja javnih potreba na lokalnoj razini određeni su Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 92/94, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07-Odluka Ustavnog suda i 73/08) i nizom posebnih zakonskih propisa.

Lokalne jedinice ostvaruju prihode iz vlastitih izvora, od zajedničkih poreza i dotacija (pomoći) iz državnog i županijskih proračuna.

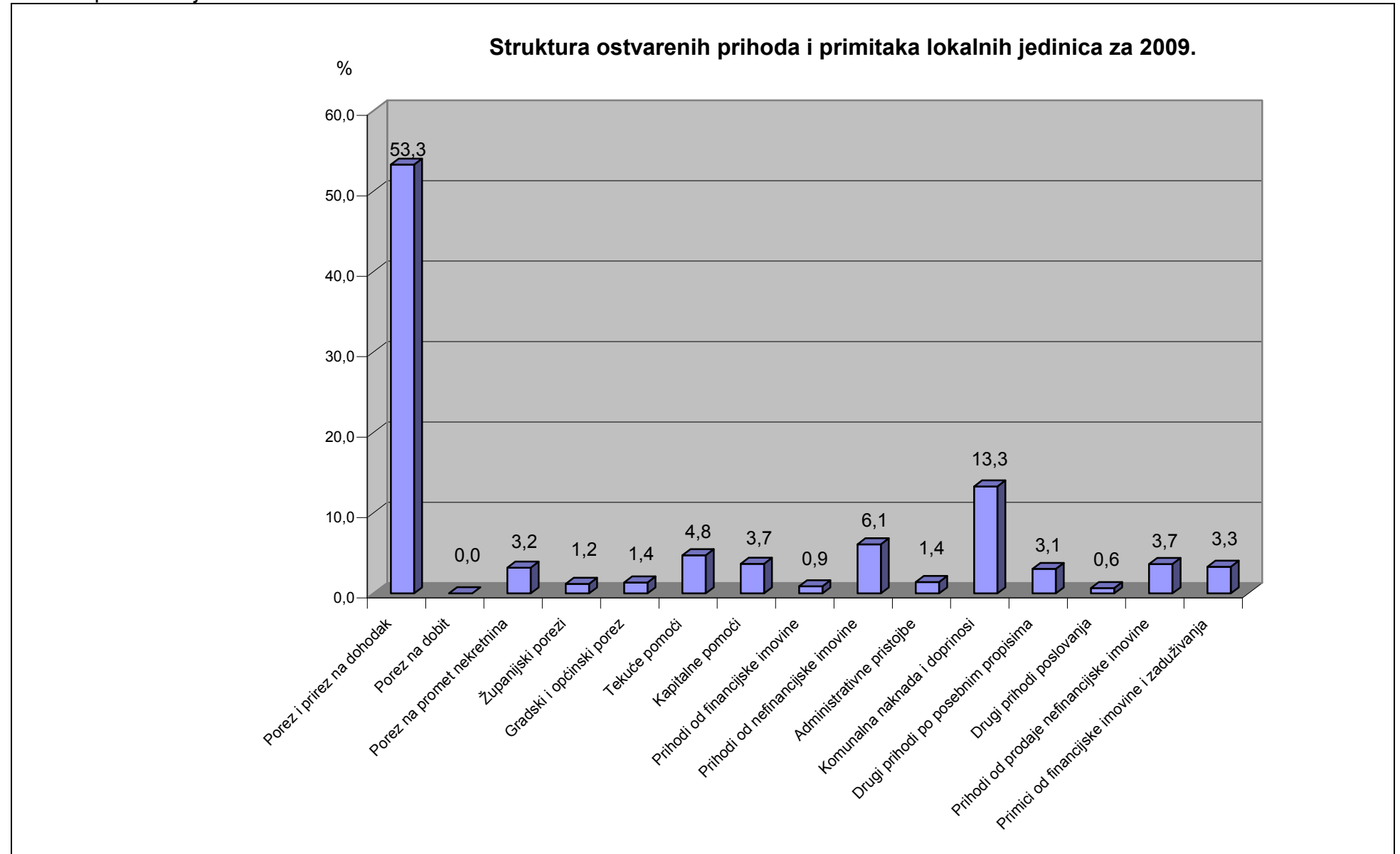
Vlastiti izvori sredstava županije su prihodi od vlastite imovine, županijski porezi, novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje, te drugi prihodi utvrđeni posebnim zakonima.

Vlastiti izvori sredstava općina i gradova su prihodi od vlastite imovine, gradski odnosno općinski porezi, novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje, administrativne i boravišne pristojbe u skladu s posebnim zakonima, komunalne naknade utvrđene posebnim zakonom, naknade za uporabu javnih gradskih i općinskih površina, te drugi prihodi utvrđeni posebnim zakonima.

Financijski najsnažnije su lokalne jedinice na području Zagrebačke, Primorsko-goranske, Zadarske, Osječko-baranjske, Splitsko-dalmatinske i Istarske županije s ostvarenim prihodima i primicima 10.122.400.143,00 kn ili 58,8%, dok su na područjima preostalih 14 županija prihodi i primici ostvareni 7.092.009.543,00 kn ili 41,2% od ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U nastavku se daje grafički prikaz strukture ostvarenih prihoda i primitaka lokalnih jedinica za 2009.

Grafički prikaz broj 5

Značajna uloga u financiranju javnih potreba na lokalnoj razini pripada porezu i prirezu na dohodak s udjelom 53,3%. Slijede prihodi od komunalne naknade i doprinosa s udjelom 13,3%, prihodi od nefinancijske imovine s udjelom 6,1%, tekuće pomoći s udjelom 4,8%, kapitalne pomoći s udjelom 3,7% i prihodi od prodaje nefinancijske imovine s udjelom 3,7%. Svi drugi prihodi (porez na promet nekretnina, županijski, gradski i općinski porezi, prihodi od financijske imovine, administrativne pristojbe, drugi prihodi po posebnim propisima, drugi prihodi poslovanja i primici od financijske imovine i zaduživanja) imaju udjel 15,1%.

Porez na dohodak pripada u sustav zajedničkih prihoda. Ovisno o ostvarenju na području određene lokalne jedinice, doznačuje se u visini utvrđenog postotka u proračun lokalne jedinice.

Zbog provedene decentralizacije javnih funkcija na području osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva (rujan 2003.), provedena je i fiskalna decentralizacija u kojoj su najznačajnije promjene u raspodjeli poreza na dohodak. Raspodjela poreza na dohodak između države i lokalnih jedinica obavlja se na temelju više kriterija: redovnom, povećanom i dodatnom udjelu u porezu na dohodak. Udjel lokalnih jedinica u ovom porezu ovisi o tome financira li decentralizirane funkcije, nalazi li se na području posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima, nalazi li se na otoku i je li zaključen sporazum o zajedničkom financiranju kapitalnog projekta od interesa za razvoj otoka.

Odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izvršena je preraspodjela poreza na dohodak između države, gradova i općina, a prihod od poreza na dobit u cijelosti je postao prihod državnog proračuna. Prihodi od poreza na dohodak raspodijeljeni su na sljedeći način: udjel općine odnosno grada je 55,0%, udjel županije 15,5%, udjel za decentralizirane funkcije 12,0% i udjel pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije 17,5%. Općine, gradovi, županije i Grad Zagreb, koji financiraju decentralizirane funkcije, imaju pravo na dodatni udjel u porezu na dohodak: 3,1% za osnovno školstvo, 2,2% za srednje školstvo, 2,2% za socijalnu skrb (0,5% - centri za socijalni rad, 1,7% - domovi za starije i nemoćne osobe), 3,2% za zdravstvo i 1,3% za javne vatrogasne postrojbe.

Osim navedenoga, za pokriće javnih rashoda u području osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva, sredstva se osiguravaju u državnom proračunu u okviru potpora izravnjanja za decentralizirane funkcije. Uredbom Vlade Republike Hrvatske se utvrđuje iznos potpora izravnjanja za decentralizirane funkcije.

Na razini lokalne države, prihodi od poreza i prireza na dohodak ostvareni su u iznosu 12.855.794.089,00 kn, od čega se na Grad Zagreb odnosi 4.518.153.923,00 kn ili 35,1%. Na sve druge lokalne jedinice odnosi se 8.337.640.166,00 kn ili 64,9%. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su u neznatno većem iznosu za 29.589.684,00 kn ili 0,2%.

Relativni udjel poreza i prireza na dohodak u financiranju javnih potreba imao je tendenciju smanjenja s 41,2% u 2004. na 40,5% u 2005. te na 38,8% u 2006. Zbog izmijenjenih zakonskih propisa o raspodjeli poreza na dohodak u korist lokalne države udjel financiranja javnih potreba putem ovog poreznog oblika povećan je u 2007. na 49,5%, u 2008. iznosi 49,6%, a u 2009. iznosi 53,3%.

U tablici u nastavku, daju se podaci o ostvarenim приходima od poreza i prireza na dohodak za 2009. u proračunima županija, gradova, općina i Grada Zagreba.

Tablica broj 17

Ostvareni prihodi od poreza i prireza na dohodak za 2009.

u kn

Redni broj	Županija	Proračuni					
		Županije	Udjel u %	Gradovi	Udjel u %	Općine	Udjel u %
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Zagrebačka	232.333.055,00	8,5	515.434.914,00	5,9	122.040.169,00	9,2
2.	Krapinsko-zagorska	106.799.545,00	3,9	72.524.942,00	0,8	101.966.265,00	7,7
3.	Sisačko-moslavačka	137.192.978,00	5,0	229.122.535,00	2,6	46.458.852,00	3,5
4.	Karlovačka	105.968.116,00	3,9	182.629.939,00	2,1	36.146.856,00	2,7
5.	Varaždinska	155.548.672,00	5,7	194.945.790,00	2,2	63.016.583,00	4,7
6.	Koprivničko-križevačka	86.135.636,00	3,1	113.558.655,00	1,3	30.126.051,00	2,3
7.	Bjelovarsko-bilogorska	94.812.923,00	3,5	117.478.226,00	1,3	23.165.982,00	1,7
8.	Primorsko-goranska	274.970.427,00	10,0	519.564.968,00	5,9	166.378.746,00	12,5
9.	Ličko-senjska	10.598.612,00	0,4	74.467.152,00	0,8	22.461.744,00	1,6
10.	Virovitičko-podravska	61.399.866,00	2,2	57.327.510,00	0,7	23.777.713,00	1,8
11.	Požeško-slavonska	39.875.567,00	1,4	72.612.365,00	0,8	15.827.434,00	1,2
12.	Brodsko-posavska	107.119.243,00	3,9	113.149.676,00	1,3	55.676.052,00	4,2
13.	Zadarska	129.894.379,00	4,7	181.403.332,00	2,1	70.703.737,00	5,3
14.	Osječko-baranjska	241.224.802,00	8,8	321.555.910,00	3,7	93.525.003,00	7,0
15.	Šibensko-kninska	90.364.868,00	3,3	140.244.026,00	1,6	22.538.771,00	1,7
16.	Vukovarsko-srijemska	125.467.052,00	4,5	131.895.283,00	1,5	62.021.683,00	4,7
17.	Splitsko-dalmatinska	361.014.399,00	13,2	653.275.210,00	7,4	121.748.398,00	9,2
18.	Istarska	180.957.554,00	6,6	341.432.596,00	3,9	103.477.453,00	7,8
19.	Dubrovačko-neretvanska	117.966.101,00	4,3	164.646.680,00	1,9	99.187.016,00	7,5
20.	Međimurska	84.545.273,00	3,1	67.368.931,00	0,8	48.567.950,00	3,7
21.	Grad Zagreb	0,00	-	4.518.153.923,00	51,4	0,00	-
UKUPNO		2.744.189.068,00	100,0	8.782.792.563,00	100,0	1.328.812.458,00	100,0

Porez i prirez na dohodak na područjima 20 županija (bez Grada Zagreba) ostvaren je u iznosu 8.337.640.166,00 kn, što je smanjenje za 16.410.505,00 kn ili 0,2% u odnosu na prethodnu godinu. Kao i u posljednje dvije godine u najznačajnijim se dijelima ostvaruje na područjima Zagrebačke, Primorsko-goranske, Osječko-baranjske, Splitsko-dalmatinske i Istarske županije u iznosu 4.238.933.604,00 kn ili 50,8%. To je smanjenje, u odnosu na prethodnu godinu za 52.910.123,00 kn ili 1,2%. Na područjima preostalih 15 županija ostvaren je u iznosu 4.098.706.562,00 kn ili 49,2%, što je povećanje za 36.499.618,00 kn ili 0,9% u odnosu na prethodnu godinu. U najvećem je iznosu ostvaren na području Splitsko-dalmatinske županije 1.136.038.007,00 kn ili 13,6%, a u najmanjem na području Ličko-senjske županije 107.527.508,00 kn ili 1,3% od ukupno ostvarenog poreza i prireza na dohodak.

Porez i prirez na dohodak se u najznačajnijem dijelu ostvaruje u proračunima gradova (s Gradom Zagrebom) 8.782.792.563,00 kn ili 68,3%, zatim u županijama 2.744.189.068,00 kn ili 21,3% i u najmanjem iznosu u proračunima općina 1.328.812.458,00 kn ili 10,4%. Relativni omjer financiranja javnih potreba između županija, gradova i općina ostao je isti kao i u prethodnoj godini.

Prihodi od poreza i prireza na dohodak ostvareni su proračunima 64 grada u iznosu 531.389.288,00 kn ili 12,5% (korišten je kriterij ostvarenja do 15,0 milijuna kn) i u proračunima preostalih gradova (62) u iznosu 3.733.249.352,00 kn ili 87,5% (bez Grada Zagreba).

U proračunima velikih gradova (Bjelovar, Dubrovnik, Karlovac, Osijek, Pula, Rijeka, Samobor, Sisak, Slavonski Brod, Split, Šibenik, Varaždin, Velika Gorica, Vinkovci i Zadar) porez i prirez na dohodak ostvaren je u iznosu 2.328.453.152,00 kn ili 54,6% u odnosu na ostvarenje poreza i prireza (bez Grada Zagreba) odnosno 18,1% u odnosu na ukupno ostvarene prihode od poreza i prireza na dohodak. U odnosu na prethodnu godinu, na područjima ovih gradova, ostvaren je u većem iznosu za 285.205.539,00 kn ili 14,0%.

Porez i prirez na dohodak, u proračunima gradova koji su sjedišta županija, ostvaren je u iznosu 2.206.722.098,00 kn ili 17,2% u odnosu na ukupno ostvarenje ovih prihoda.

U proračunima gradova s područja Krapinsko-zagorske, Ličko-senjske, Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske i Međimurske županije prihodi od poreza i prireza na dohodak ostvaruju se u najmanjim iznosima 344.300.900,00 kn ili 8,1% u odnosu na ostvarene prihode od poreza i prireza na dohodak (bez Grada Zagreba) odnosno 2,7% od ukupnog ostvarenja poreza i prireza na dohodak. Na područjima ovih županija su 22 grada.

Sredstvima od poreza i prireza na dohodak, financiraju se javne potrebe iz 13 županijskih proračuna u iznosu 2.276.456.323,00 kn ili 83,0%, a iz preostalih sedam županijskih proračuna (Koprivničko-križevački, Bjelovarsko-bilogorski, Ličko-senjski, Virovitičko-podravski, Požeško-slavonski, Šibensko-kninski i Međimurski) u iznosu 467.732.745,00 kn ili 17,0%.

Ostvarenje prihoda od poreza i prireza na dohodak u proračunima 133 općine (31,0%) s područja Sisačko-moslavačke, Karlovačke, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Ličko-senjske, Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske, Šibensko-kninske i Međimurske županije iznosi 269.071.353,00 kn ili 20,2%. U proračunima preostalih 296 ili 69,0% općina, ostvareni su u iznosu 1.059.741.105,00 kn ili 79,8%.

U raspodjeli prihoda između središnje države i lokalnih jedinica, primjenjuje se i sustav dopunskog oporezivanja. To se odnosi na prirez porezu na dohodak. Tako su općine dobile mogućnost uvođenja prireza porezu na dohodak do 10,0%, a gradovi ovisno o broju stanovnika do 12,0%, odnosno 15,0%, te Grad Zagreb do 30,0%.

Uvedene stope prireza porezu na dohodak kreću se od 1,0% do 18,0% za Grad Zagreb (manji broj lokalnih jedinica uveo je maksimalnu stopu prireza porezu na dohodak).

Prirez porezu na dohodak ostvaren je u iznosu 1.303.519.149,00 kn⁵ i njegov udjel u odnosu na ukupno ostvareni porez i prirez na dohodak je 10,1%.

Relativni udjel prireza porezu na dohodak nije se mijenjao, ali je u odnosu na prethodnu godinu ostvaren u manjem iznosu za 33.729.727,00 kn ili 2,5%. Mogućnost uvođenja prireza porezu na dohodak ima 556 lokalnih jedinica (Grad Zagreb, 126 gradova i 429 općina), a uveden je kod 262 ili 47,1% lokalnih jedinica.

⁵ Izvor podataka: Financijska agencija, Sektor servisa za državu, Centar za podršku sustavu riznice.

Prihodi od poreza na dobit ostvareni su u iznosu 4.051.814,00 kn. Ovaj je porez do konca 2006. pripadao u sustav zajedničkih prihoda, koji se dijelio između središnje i lokalne države. Zbog izmijenjenih zakonskih propisa u cijelosti je prihod državnog proračuna. U razdoblju od 2000. do 2005. njegov relativni udjel u ukupnim prihodima kretao se u rasponu od 4,9% do 5,8%, a u 2006. iznosio je 6,9% (bez Grada Zagreba). U 2006. prihodi od poreza na dobit bili su, po ostvarenoj visini, četvrti prihod po značaju u financiranju javnih potreba na lokalnoj razini.

U sustav zajedničkih prihoda pripada i porez na promet nekretnina, u kojem središnja država sudjeluje s 40,0%, a gradovi i općine sa 60,0%. Ostvaren je u iznosu 773.953.711,00 kn, što je za 151.757.990,00 kn ili 16,4% manje u odnosu na 2008.

U tablici u nastavku, daju se podaci o ostvarenim prihodima od poreza na promet nekretnina u proračunima lokalnih jedinica za 2008. i 2009.

Tablica broj 18

Ostvareni prihodi od poreza na promet nekretnina
za 2008. i 2009.

u kn

Redni broj	Županija	Ostvareni prihodi od poreza na promet nekretnina			
		2008.	Udjel u %	2009.	Udjel u %
1	2	5	6	5	6
1.	Zagrebačka	55.664.718,00	6,0	46.005.111,00	5,9
2.	Krapinsko-zagorska	10.355.018,00	1,1	6.446.303,00	0,8
3.	Sisačko-moslavačka	11.105.825,00	1,2	8.622.873,00	1,1
4.	Karlovačka	9.523.577,00	1,0	8.359.563,00	1,1
5.	Varaždinska	15.844.433,00	1,7	12.202.306,00	1,6
6.	Koprivničko-križevačka	6.812.376,00	0,7	5.271.438,00	0,7
7.	Bjelovarsko-bilogorska	8.891.978,00	1,0	5.914.703,00	0,8
8.	Primorsko-goranska	122.224.897,00	13,2	85.880.322,00	11,1
9.	Ličko-senjska	10.100.751,00	1,1	11.666.063,00	1,5
10.	Virovitičko-podravska	3.166.972,00	0,3	2.867.281,00	0,4
11.	Požeško-slavonska	3.174.189,00	0,3	2.603.160,00	0,3
12.	Brodsko-posavska	12.750.188,00	1,4	7.195.895,00	0,9
13.	Zadarska	48.787.323,00	5,3	57.190.551,00	7,4
14.	Osječko-baranjska	30.329.863,00	3,3	22.398.701,00	2,9
15.	Šibensko-kninska	34.228.832,00	3,7	29.193.410,00	3,8
16.	Vukovarsko-srijemska	8.386.236,00	0,9	8.327.722,00	1,1
17.	Splitsko-dalmatinska	138.435.516,00	15,0	122.131.686,00	15,8
18.	Istarska	98.491.770,00	10,7	94.772.974,00	12,2
19.	Dubrovačko-neretvanska	32.022.704,00	3,5	29.888.062,00	3,9
20.	Međimurska	6.060.982,00	0,6	5.046.373,00	0,6
21.	Grad Zagreb	259.353.553,00	28,0	201.969.214,00	26,1
UKUPNO		925.711.701,00	100,0	773.953.711,00	100,0

Udjel prihoda od poreza na promet nekretnina u ukupno ostvarenim prihodima i primicima je 3,2%. Na područjima Zagrebačke, Primorsko-goranske, Zadarske, Osječko-baranjske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske, Istarske i Dubrovačko-neretvanske županije ostvaren je u iznosu 487.460.817,00 kn ili 85,2% i u svim drugim županijama 84.523.680,00 kn ili 14,8% u odnosu na ukupno ostvarenje ovog prihoda (bez Grada Zagreba).

Iz podataka u tablici je vidljivo da se, u 2009., na područjima svih županija bilježi znatno manje ostvarenje prihoda od poreza na promet nekretnina (neznatno je povećanje u Ličko-senjskoj županiji, a u Zadarskoj županiji iznosi 17,2%). Porez na promet nekretnina nije ostvaren u proračunima dva grada (Otok i Labin) i 20 općina (Đelekovec, Đulovac, Vrbnik, Udbina, Voćin, Brestovac, Galovac, Novigrad, Čepin, Darda, Erdut, Magadenovac, Cista Provo, Lećevica, Lokvičići, Lovreć, Primorski Dolac, Zagvozd, Slivno, i Strahoninec).

Županijski, gradski i općinski porezi ostvareni su u iznosu 621.361.233,00 kn i u ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju udjel 2,6%. Na razini lokalnih jedinica, bez Grada Zagreba, ostvareni su u iznosu 471.397.857,00 kn, što je manje za 13.414.234,00 kn ili 2,8% u odnosu na 2008.

U Republici Hrvatskoj lokalne jedinice raspolažu vlastitim poreznim prihodima, ali nemaju financijsku autonomiju u njihovom određivanju. Primijenjen je sustav vezane separacije, u kojem je središnja država utvrdila porezne oblike koji pripadaju lokalnim jedinicama te maksimalnu visinu poreznih stopa, odnosno maksimalnu visinu iznosa poreza. U okviru utvrđenih poreznih oblika, lokalne jedinice donose odluke o lokalnim porezima. Prema zakonskim odredbama mogu, ali ne moraju uvesti sve vrste poreza i prema vlastitim prosudbama primijeniti visinu poreznih stopa odnosno visinu iznosa poreza.

Županijski porezi su porez na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila i porez na automate za zabavne igre. Općinski i gradski porezi su prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor, porez na tvrtku ili naziv i porez na korištenje javnih površina.

Korištenje propisanih izvora financiranja u praksi se različito primjenjuje. Lokalne jedinice ne uvode sve porezne oblike i propisuju minimalne stope ili iznose poreza. Uvođenje lokalnih poreza i propisivanje stopa ili iznosa poreza nije u korelaciji s visinom sredstava koje je neophodno prikupiti kako bi bio zadovoljen određeni opseg javnih potreba.

Na razini središnje države (Ministarstvo financija i druga nadležna državna tijela) potrebno je analizirati mogućnosti korištenja propisanih izvora financiranja javnih potreba lokalnim porezima, kao elementa utvrđivanja fiskalnog kapaciteta lokalnih jedinica, značajnog kriterija u dodjeli dotacija (pomoći) radi smanjenja razlika u poreznoj snazi lokalnih jedinica.

Ministarstvo financija je dalo suglasnost Poreznoj upravi za obavljanje poslova utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate županijskih, općinskih ili gradskih poreza, za što joj pripada naknada u visini 5,0% ukupno naplaćenih prihoda. Većina lokalnih jedinica je donijela odluku, po kojoj poslove utvrđivanja i naplate općinskih, odnosno gradskih poreza obavlja Porezna uprava.

Problematika utvrđivanja obveza županijskih, gradskih i općinskih poreza vezana je uz prikupljanje podataka o poreznim obveznicima. Kod pojedinih poreza, obveznik je dužan sam obračunati i uplatiti porez, za pojedine poreze postoji obveza podnošenja porezne prijave i treći način utvrđivanja poreznih obveznika provodi se prikupljanjem podataka iz službenih evidencija nadležnih državnih tijela.

Prihodi od pomoći su ostvareni u iznosu 2.037.599.250,00 kn i njihov udjel u ostvarenim prihodima i primicima je 8,5%. U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvarene za 281.228.346,00 kn ili 12,4%. Unatrag nekoliko godina prihodi od pomoći bilježili su rast, pa je tako njihov rast u 2008. iznosio 834.640.759,00 kn ili 69,5%, što je bio najveći porast prihoda od pomoći u protekle četiri godine. Relativni udjel ostvarenih prihoda od pomoći u 2003. bio je 14,9%, a u preostalim godinama kretao se u rasponu od 8,4% do 9,5% (bez Grada Zagreba). Putem prihoda od pomoći i nadalje se financira značajan dio javnih potreba na lokalnoj razini.

Prema zakonskim odredbama, pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države obuhvaćaju tekuće i/ili kapitalne prijenose koje proračuni i proračunski korisnici dobiju od stranih vlada, međunarodnih organizacija ili subjekata unutar opće države. Pomoći od subjekata unutar opće države se odnose na pomoći iz proračuna (državnog, županijskog, gradskog i općinskog) i pomoći od drugih subjekata unutar opće države (tijela državne vlasti, drugi proračunski korisnici i izvanproračunski fondovi).

Na prihode od tekućih pomoći odnosi se 1.146.449.464,00 kn ili 56,3%, a na kapitalne 891.149.786,00 kn ili 43,7%. U 2007., 2008. i 2009. nije zadržan isti relativni odnos ostvarenih prihoda od tekućih i kapitalnih pomoći, nego je apsolutno i relativno ostvarenje prihoda od pomoći u korist tekućih pomoći. Dio kapitalnog financiranja na lokalnoj razini obavlja se i izravnim prijenosom sredstava pojedinih ministarstava i trgovačkih društava u vlasništvu države na trgovačka društva u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica.

U tablici u nastavku, daju se podaci o ostvarenim prihodima od pomoći za 2009.

Tablica broj 19

Ostvareni prihodi od pomoći za 2009.

u kn

Redni broj	Županija	Tekuće pomoći	Kapitalne pomoći	Ukupno	Udjel u ostvarenim prihodima i primicima županija u %
1	2	3	4	5 (3+4)	6
1.	Zagrebačka	42.276.725,00	58.652.719,00	100.929.444,00	6,7
2.	Krapinsko-zagorska	45.789.525,00	38.949.789,00	84.739.314,00	17,6
3.	Sisačko-moslavačka	55.269.225,00	31.905.286,00	87.174.511,00	11,6
4.	Karlovačka	41.068.602,00	39.380.729,00	80.449.331,00	14,6
5.	Varaždinska	38.186.440,00	29.607.463,00	67.793.903,00	9,7
6.	Koprivničko-križevačka	22.335.725,00	31.250.120,00	53.585.845,00	11,6
7.	Bjelovarsko-bilogorska	42.868.527,00	27.492.358,00	70.360.885,00	15,5
8.	Primorsko-goranska	65.780.440,00	68.170.799,00	133.951.239,00	6,1
9.	Ličko-senjska	64.413.512,00	16.714.197,00	81.127.709,00	26,7
10.	Virovitičko-podravska	24.950.781,00	46.022.259,00	70.973.040,00	21,4
11.	Požeško-slavonska	31.555.801,00	25.241.443,00	56.797.244,00	23,4
12.	Brodsko-posavska	44.259.975,00	41.082.626,00	85.342.601,00	16,1
13.	Zadarska	62.079.116,00	89.357.499,00	151.436.615,00	15,2
14.	Osječko-baranjska	86.259.788,00	55.126.502,00	141.386.290,00	11,7
15.	Šibensko-kninska	49.125.343,00	48.337.610,00	97.462.953,00	18,5
16.	Vukovarsko-srijemska	75.359.063,00	54.131.497,00	129.490.560,00	19,7
17.	Splitsko-dalmatinska	149.772.781,00	103.759.634,00	253.532.415,00	9,8
18.	Istarska	68.124.914,00	26.667.090,00	94.792.004,00	5,8
19.	Dubrovačko-neretvanska	56.519.759,00	42.205.023,00	98.724.782,00	13,5
20.	Međimurska	25.029.664,00	17.039.306,00	42.068.970,00	11,5
21.	Grad Zagreb	55.423.758,00	55.837,00	55.479.595,00	0,8
	UKUPNO	1.146.449.464,00	891.149.786,00	2.037.599.250,00	8,5

Pomoći predstavljaju oblik horizontalnog aktivnog financijskog izravnjanja koji omogućava smanjenje razlike u poreznoj snazi između lokalnih jedinica. U sustavu raspodjele javnih prihoda putem pomoći, pored drugih kriterija, značajno mjesto pripada kriteriju fiskalnog kapaciteta lokalnih jedinica.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravo na pomoć (dotaciju) vezuje se uz prosječno porezno opterećenje, pa kada se prihodi ostvaruju u manjem iznosu od državnog ili županijskog prosjeka, lokalnoj jedinici pripada pomoć (dotacija) u visini razlike između ostvarenih prihoda po stanovniku i 75,0% državnog odnosno županijskog prosjeka prihoda po stanovniku. Pravo na pomoć (dotacije) nemaju gradovi iznad 40 000 stanovnika, Grad Zagreb i one lokalne jedinice kod kojih su uvedeni lokalni porezi niži od zakonom propisanih najviših stopa, odnosno visine iznosa poreza.

Odredbama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, definirane su vrste i kriteriji dodjele pomoći iz državnog proračuna. Odnose se na pomoći županijama (ulaganja u razvojne programe županija, općina i gradova na njihovu području) te pomoći općinama i gradovima prve i druge skupine na područjima posebne državne skrbi. Županije najmanje 75,0% pomoći državnog proračuna raspodjeljuju općinama i gradovima s njihova područja koji nisu izravno korisnici pomoći, a kriterije raspodjele propisuje županijska skupština.

Kriteriji za izračun i dodjelu pomoći županijama, gradovima i općinama, temelje se na sljedećim elementima: broj stanovnika (popis iz 2001.), prosjek prihoda županijskog, gradskog i općinskog proračuna za 2007. po stanovniku na razini države (državni prosjek) i prihodi županijskog proračuna za 2007. po stanovniku županije i gustoća naseljenosti (broj stanovnika Republike Hrvatske-bez Grada Zagreba po 1 km površine Republike Hrvatske-državni prosjek i broj stanovnika pojedine županije po 1 km površine županije, prosjek prihoda po stanovniku za 2007. općina i gradova na razini države (državni prosjek), prosjek prihoda po stanovniku skupine (članak 4. i 5. Zakona o područjima posebne državne skrbi – Narodne novine 86/08) odnosno pojedine općine ili grada, broj stanovnika po 1 km na razini I. i II skupine područja posebne državne skrbi (skupinski prosjek) i broj stanovnika po 1 km pojedine općine i grada. Za općine i gradove važan je kriterij udjela rashoda za kapitalne programe za 2007. u ukupnim rashodima, racionalnost izvršenja funkcija sustava (broj zaposlenih, rashod po zaposlenom) i rashodi za funkcije grada (ispod 30 000 stanovnika) u 2007. Jedinicama lokalne samouprave na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima isplaćuje se pomoć iz državnog proračuna u visini poreza na dobit koji se ostvaruje na tim područjima.

Iz podataka u prethodnoj tablici, vidljivo je da prihodi od pomoći imaju značajan utjecaj na financiranje javnih potreba promatrano prema relativnim udjelima u ostvarenim приходima i primicima na razini županija i prema relativnom udjelu prihoda od pomoći u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke na razini lokalne države.

Udjel u ostvarenim приходima i primicima na razini županija kreće se od 5,8% u Splitsko-dalmatinskoj županiji do 26,7% u Ličko-senjskoj županiji. Značajan je udjel financiranja javnih potreba putem pomoći u Krapinsko-zagorskoj (17,6%), Virovitičko-podravskoj (21,4%), Požeško-slavonskoj (23,4%), Šibensko-kninskoj (18,5%) i Vukovarsko-srijemskoj (19,7%) u odnosu na ostvarene prihode i primitke tih županija.

U 2009. prihodi od tekućih pomoći nisu evidentirani u proračunima jednog grada i 11 općina, a kapitalne pomoći u proračunima jedne županije, šest gradova i 52 općine.

Prema razinama lokalne vlasti, tekuće pomoći su u proračunima županija ostvarene u iznosu 368.680.134,00 kn ili 33,8%, gradova u iznosu 427.719.138,00 kn ili 39,2% i općina u iznosu 294.626.434,00 kn ili 27,0% u odnosu na ukupno ostvarene tekuće pomoći (bez Grada Zagreba). Kapitalne pomoći u proračunima županija ostvarene su u iznosu 53.505.574,00 kn ili 6,0%, gradova 384.318.687,00 kn ili 43,1% i općina 453.269.688,00 kn ili 50,9% u odnosu na ukupno ostvarene kapitalne pomoći (bez Grada Zagreba).

Kod dodjele pomoći, uz propisane kriterije za izračun i dodjelu pomoći, veću pozornost trebalo bi posvetiti procjeni financijske snage i fiskalnog kapaciteta s detaljnim podacima o poreznim stopama i poreznim osnovicama, kada je poznato da većina jedinica ne uvodi sve izvore financiranja, a stope poreza i visina iznosa poreza niže su od zakonom propisanih najviših stopa, odnosno visine iznosa poreza.

Prihodi od komunalne naknade i doprinosa drugi su po značaju izvor financiranja javnih potreba na lokalnoj razini. U cijelosti su namjenski prihodi. Namijenjeni su održavanju komunalne infrastrukture te gradnji objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Ostvareni su u iznosu 3.210.865.949,00 kn, što je za 464.112.457,00 kn ili 12,6% manje u odnosu na prethodnu godinu. Na Grad Zagreb odnosi 1.016.256.662,00 kn ili 31,6%. Prihodi od komunalne naknade i doprinosa svih drugih gradova i općina, ostvareni su u iznosu 2.194.609.287,00 kn, što je za 215.770.760,00 kn ili 8,9% manje u odnosu na prethodnu godinu. U relativnom iskazu to je značajan pad jer je porast ovih prihoda u 2007. iznosio 10,1%, a u 2008. iznosio je 2,5%. U ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju udjel 12,7% odnosno s Gradom Zagrebom 13,3%.

Prihodi od komunalne naknade i doprinosa u gradovima i općinama s područja Zagrebačke, Sisačko-moslavačke, Primorsko-goranske, Zadarske, Osječko-baranjske, Splitsko-dalmatinske i Istarske županije ostvareni su u iznosu 1.662.292.623,00 kn ili 75,7%, a u svim drugim gradovima i općinama 532.316.664,00 kn ili 24,3%.

Lokalne jedinice se nalaze u specifičnom položaju kada je riječ o financiranju kapitalnih ulaganja. Naime, dio kapitalnih ulaganja što se odnose na gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture reguliran je odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Ovim zakonskim aktom određeni su izvori financiranja za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture te nabavu opreme za obavljanje komunalnih djelatnosti. Na temelju predvidivih sredstava i izvora financiranja, predstavničko tijelo lokalne jedinice donosi program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, koji mora sadržavati procjenu troškova gradnje, nabavu opreme i opis vrste radova, te iskaz financijskih sredstava prema izvorima financiranja svake pojedine djelatnosti.

Do sredine 2004. lokalne jedinice bile su obvezne donositi program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za četverogodišnje razdoblje, a od tada za jednogodišnje razdoblje, dok je planiranje proračuna predviđeno za trogodišnje fiskalno razdoblje. Druga specifičnost odnosi se na obavljanje komunalnih djelatnosti kojima se podrazumijevaju opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, prijevoz putnika u javnom prometu, održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnice na malo, održavanje groblja i krematorija, te obavljanje pogrebnih poslova, obavljanje dimnjačarskih usluga i javna rasvjeta. Na obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti ne primjenjuju se odredbe Zakona o javnoj nabavi, nego je način njihova obavljanja uređen zakonskim odredbama s područja komunalnog gospodarstva.

Obavljanje komunalnih poslova može se organizirati na više načina. Mogu se povjeriti trgovačkom društvu, ustanovi ili vlastitom pogonu koje osniva lokalna jedinica, pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji i pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Kada se obavljanje komunalnih poslova povjerava pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, predstavničko tijelo lokalne jedinice obvezno je donijeti odluku te odrediti komunalne poslove koji će se obavljati na temelju ugovora. Obveza je predstavničkog tijela lokalne jedinice odrediti uvjete i mjerila za provedbu postupka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za davanje koncesije i za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora. Odluka predstavničkog tijela lokalne jedinice objavljuje se u službenom glasilu.

U oba slučaja, postupak o objavi prikupljanja ponuda ili javnog natječaja u nadležnosti je poglavarstva odnosno gradonačelnika ili načelnika lokalne jedinice, a odluku o dodjeli koncesija odnosno odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora donosi predstavničko tijelo. Na odluku predstavničkog tijela lokalne jedinice nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Prema navedenom, proizlazi da je lokalnim jedinicama prepuštena samostalnost u određivanju kriterija prikupljanja ponuda odnosno ustupanja poslova putem javnog natječaja za obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti, jer ih Zakon o komunalnom gospodarstvu pobliže ne određuje.

Prihodi od nefinancijske imovine odnose se na naknade od koncesija, zakup i iznajmljivanje imovine, naknade za ceste i druge prihode (eksploatacija mineralnih sirovina, naknada za korištenje prostora elektrana, lovozakupnine, prihodi od spomeničke rente). Ostvareni su u iznosu 1.473.798.754,00 kn, od čega se na Grad Zagreb odnosi 472.023.453,00 kn ili 32,0%, a na sve druge lokalne jedinice 1.001.775.301,00 kn ili 68,0%. U odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 31.509.825,00 kn ili 2,1%. Njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 6,1% odnosno bez Grada Zagreba 5,8%.

Drugi prihodi po posebnim propisima odnose se na naknade za priključenje na komunalnu infrastrukturu, dio cijene komunalne usluge za financiranje gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, naknade za odlaganje komunalnog otpada, šumski doprinos i drugo. Ostvareni su u iznosu 735.890.841,00 kn, od čega se na Grad Zagreb odnosi 165.897.012,00 kn ili 22,5%, a na sve druge lokalne jedinice 569.993.829,00 kn ili 77,5%. U odnosu na prethodnu godinu, ostvareni su manje za 205.402.417,00 kn ili 21,8%. U ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju udjel 3,3% odnosno s Gradom Zagrebom 3,1%. Posljednje dvije godine, u apsolutnom i relativnom iskazu, ovi prihodi imaju tendenciju pada.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (kapitalni prihodi), odnose se na prihode od prodaje zemljišta, prava, građevinskih objekata, postrojenja i opreme, te prijevoznih sredstva, zaliha i gotovih proizvoda. Ostvareni su u iznosu 880.310.511,00 kn, od čega se na Grad Zagreb odnosi 65.375.736,00 kn ili 7,4%, a na sve druge lokalne jedinice 814.934.775,00 kn ili 92,6%. Pad ovih prihoda u odnosu na prethodnu godinu iznosi 604.971.010,00 kn ili 40,7%. Rast ovih prihoda u 2008., u relativnom iskazu, iznosio je 0,2%, a u 2007. porast je iznosio 58,2%. Njihov udjel je 4,7%, odnosno s Gradom Zagrebom 3,7%.

Prema odredbama Zakona o proračunu, zaduživanje lokalnih jedinica određeno je na dva načina: uzimanjem kredita, zajmova i izdavanjem vrijednosnih papira. Lokalne jedinice mogu se dugoročno zadužiti samo za investicije koje se financiraju iz njezina proračuna, na temelju odluke predstavničkog tijela i uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Ugovor zaključen bez prethodnog mišljenja ministra financija i suglasnosti Vlade Republike Hrvatske je ništetan.

Ukupna godišnja obveza nastala zaduživanjem može iznositi najviše 20,0% ostvarenih proračunskih prihoda u prethodnoj godini, koji se umanjuju za prihode od domaćih i inozemnih pomoći i donacija, po posebnim ugovorima (sufinanciranje građana) i za prihode od dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnjanja za financiranje decentraliziranih funkcija.

U iznos ukupne godišnje obveze uključuje se iznos prosječnog godišnjeg anuiteta po kreditima, zajmovima, obveze na osnovi izdanih vrijednosnih papira, danih jamstava, danih suglasnosti za zaduživanje i dospjele nepodmirene obveze iz prethodnih godina. U opseg mogućeg zaduženja lokalne jedinice uključuju se dane suglasnosti za zaduživanje pravnim osobama u većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu lokalne jedinice koje su u godišnjim financijskim izvještajima za godinu koja prethodi godini u kojoj se zadužuje iskazale gubitak ili ako se zadužuju u razdoblju od dvije godine od dana upisa osnivanja u sudski registar i dane suglasnosti za zaduživanje ustanova čiji je osnivač lokalna jedinica.

Zakonskim odredbama u 2009., na razini svih lokalnih jedinica je ograničena visina zaduživanja najviše do 2,3% ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazanih u godišnjim financijskim izvještajima za 2008. Od ovog ograničenja izuzete su lokalne jedinice kojima je Vlada Republike Hrvatske dala suglasnost za zaduženje do konca 2008. (a u toj godini sredstva nisu korištena), lokalne jedinice na područjima posebne državne skrbi i lokalne jedinice koje ostvaruju kreditna sredstva za nabavu nefinancijske imovine iz Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske i Fonda za razvoj i zapošljavanje.

U tablici u nastavku daju se podaci o zaduživanju lokalnih jedinica za 2009.

Tablica broj 20

Zaduživanje lokalnih jedinica za 2009.

u kn

Redni broj	Županija	Kredit i municipalne obveznice			
		Početno stanje	Primljeno u 2009.	Otplaćeno u 2009.	Stanje duga koncem godine
1	2	3	4	5	6
1.	Zagrebačka	158.811.080,00	45.502.659,00	21.888.043,00	182.425.696,00
2.	Krapinsko-zagorska	55.552.181,00	17.674.715,00	8.925.549,00	64.301.347,00
3.	Sisačko-moslavačka	68.913.343,00	0,00	12.920.843,00	55.992.500,00
4.	Karlovačka	54.583.959,00	10.290.687,00	10.263.579,00	54.611.067,00
5.	Varaždinska	54.387.075,00	13.142.539,00	12.850.503,00	54.679.111,00
6.	Koprivničko-križevačka	70.481.336,00	6.525.794,00	17.935.955,00	59.071.175,00
7.	Bjelovarsko-bilogorska	62.827.685,00	34.553.428,00	8.251.060,00	89.130.053,00
8.	Primorsko-goranska	439.121.464,00	84.926.426,00	39.151.996,00	484.895.894,00
9.	Ličko-senjska	32.659.748,00	11.726.592,00	5.158.736,00	39.227.604,00
10.	Virovitičko-podravska	95.773.579,00	32.843.907,00	6.779.632,00	121.837.854,00
11.	Požeško-slavonska	96.289.203,00	982.125,00	8.791.067,00	88.480.261,00
12.	Brodsko-posavska	47.147.891,00	23.602.412,00	4.885.254,00	65.865.049,00
13.	Zadarska	172.107.233,00	3.010.905,00	5.048.077,00	170.070.061,00
14.	Osječko-baranjska	123.128.484,00	12.486.964,00	15.192.218,00	120.423.230,00
15.	Šibensko-kninska	57.825.696,00	13.121.624,00	8.520.436,00	62.426.884,00
16.	Vukovarsko-srijemska	123.497.910,00	3.877.292,00	8.731.672,00	118.643.530,00
17.	Splitsko-dalmatinska	295.475.400,00	38.127.165,00	17.898.079,00	315.704.486,00
18.	Istarska	121.604.767,00	68.613.518,00	29.119.894,00	161.098.391,00
19.	Dubrovačko-neretvanska	62.549.348,00	1.322.256,00	6.280.856,00	57.590.748,00
20.	Međimurska	59.553.313,00	4.796.299,00	6.208.630,00	58.140.982,00
21.	Grad Zagreb	332.435.019,00	308.166.524,00	131.767.365,00	508.834.178,00
UKUPNO		2.584.725.714,00	735.293.831,00	386.569.444,00	2.933.450.101,00

Koncem godine, stanje zaduženja iznosi 2.933.450.101,00 kn, od čega se na Grad Zagreb odnosi 508.834.178,00 kn ili 17,3%, a na druge lokalne jedinice 2.424.615.923,00 kn ili 82,7%. Stanje duga veće je u odnosu na početno stanje za 348.724.387,00 kn ili 13,5%. Tijekom 2009. izvršeno je zaduživanje u iznosu 735.293.831,00 kn, što je za 93.052.509,00 kn ili 14,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Tijekom godine otplaćena je glavnica duga u iznosu 386.569.444,00 kn, što je manje za 60.144.699,00 kn ili 13,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine, u 2009., su izvršeni u iznosu 5.859.366.640,00 kn, što znači da je 12,5% ovih rashoda financirano zaduživanjem. Na razini lokalne države, unatrag nekoliko godina postoji tendencija ograničenja financiranja kapitalnih nabava putem zaduživanja. Međutim, stanje zaduženja je od 2002. do 2009. u stalnom porastu. Na koncu 2002. stanje zaduženja (bez Grada Zagreba) iznosilo je 1.135.005.245,00 kn te je do konca 2009. povećano za 1.289.610.678,00 kn ili 113,6%.

Posljednjih godina zaduživanja se provode uz višegodišnje odgode počeka povrata kreditnih sredstava ili uz sukcesivno korištenje kreditnih sredstava, što poskupljuje kapitalna ulaganja. U razdoblju od 1999. do 2002. otplata glavnice duga s naslova zaduživanja (bez Grada Zagreba) kretala se od 19,4% do 22,2%, dok od 2003. otplata glavnice iznosi 13,4%, 2004. iznosi 10,8%, 2005. iznosi 12,1%, u 2006. iznosi 13,4%, u 2007. i 2008. iznosi 11,0% i 2009. iznosi 9,5% u odnosu na ukupna zaduženja (početno stanje uvećano za iznos zaduženja u tekućoj godini). Zaduzivanje lokalnih jedinica neophodno je razmatrati i kroz druge obveze. To su, u prvom redu, dana jamstva trgovačkim društvima u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu ili ustanovama čiji su osnivači lokalne jedinice, koja mogu biti potencijalne obveze lokalnih jedinica, ako ih korisnik kredita ne podmiruje i nepodmirene kratkoročne obveze lokalnih jedinica.

Proces od planiranja do realizacije određenog kapitalnog projekta zahtijeva određeno vrijeme u kojem treba primijeniti propise iz različitih područja (javna nabava, gradnja, obvezni odnosi, komunalno gospodarstvo i drugo), a o unaprijed kvalitetno pripremljenim dokumentima ovisi učinkovito izvršavanje kapitalnih ulaganja. U ovom procesu dolazi do izražaja potreba za odgovarajućim stručnim znanjem zaposlenih u lokalnim tijelima.

Jedinica lokalne i područne regionalne samouprave može dati jamstvo pravnoj osobi u svojem većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove. Prije davanja jamstva obvezno treba ishoditi suglasnost ministra financija. Ako lokalna jedinica daje jamstvo za ispunjenje obveze trgovačkog društva ili javne ustanove, ono se uključuje u opseg mogućeg zaduženja lokalne jedinice. Osim toga, županija može dati jamstvo lokalnoj jedinici samo sa svog područja, o čemu treba pribaviti prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Podaci o danim jamstvima iskazuju se u bilješkama uz financijske izvještaje. Ako zbog neizvršenja kreditnih obveza lokalnih jedinica bude aktivirano državno jamstvo, tada lokalna jedinica smije izvršavati samo neophodne rashode (minimalne plaće za zaposlene, doprinose, minimalne rashode za materijal i usluge).

U tablici u nastavku daju se podaci o danim jamstvima lokalnih jedinica za 2009.

Tablica broj 21

Dana jamstva lokalnih jedinica
za 2009.

u kn

Redni broj	Županija	Početno stanje	Dana jamstva	Otplate	Stanje 31. prosinca
1	2	3	4	5	6
1.	Zagrebačka	15.312.041,00	700.000,00	6.868.243,00	9.143.798,00
2.	Krapinsko-zagorska	20.312.289,00	550.000,00	3.079.958,00	17.782.331,00
3.	Sisačko-moslavačka	105.375.203,00	55.461.740,00	7.312.114,00	153.524.829,00
4.	Karlovačka	107.994.745,00		4.195.069,00	103.799.676,00
5.	Varaždinska	95.016.278,00	2.314.787,00	39.601.150,00	57.729.915,00
6.	Koprivničko-križevačka	2.109.748,00	0,00	1.077.016,00	1.032.732,00
7.	Bjelovarsko-bilogorska	21.467.884,00	0,00	3.221.695,00	18.246.189,00
8.	Primorsko-goranska	255.148.638,00	3.570.141,00	39.116.928,00	219.601.851,00
9.	Ličko-senjska	12.638.350,00	161.284,00	6.724.315,00	6.075.319,00
10.	Virovitičko-podravska	600.000,00	0,00	0,00	600.000,00
11.	Požeško-slavonska	17.599.305,00	0,00	1.250.929,00	16.348.376,00
12.	Brodsko-posavska	5.524.988,00	0,00	197.189,00	5.327.799,00
13.	Zadarska	111.615.415,00	15.339.381,00	15.968.583,00	110.986.213,00
14.	Osječko-baranjska	423.677.540,00	36.351.801,00	76.247.943,00	383.781.398,00
15.	Šibensko-kninska	163.061.564,00	0,00	16.067.779,00	146.993.785,00
16.	Vukovarsko-srijemska	19.979.987,00	0,00	449.506,00	19.530.481,00
17.	Splitsko-dalmatinska	257.943.469,00	40.447.199,00	70.082.262,00	228.308.406,00
18.	Istarska	112.110.051,00	1.373.170,00	18.061.030,00	95.422.191,00
19.	Dubrovačko-neretvanska	168.786.673,00	19.446.140,00	22.085.414,00	166.147.399,00
20.	Međimurska	66.620.000,00	3.000.000,00	1.263.994,00	68.356.006,00
21.	Grad Zagreb	1.635.054.159,00	0,00	396.576.425,00	1.238.477.734,00
	UKUPNO	3.617.948.327,00	178.715.643,00	729.447.542,00	3.067.216.428,00

Početno stanje danih jamstava iznosi 3.617.948.327,00 kn, a na koncu godine 3.067.216.428,00 kn i manje je u odnosu na početno stanje za 550.731.899,00 kn ili 15,2%. Na Grad Zagreb odnosi se 1.238.477.734,00 kn ili 40,4%, a na sve županije 1.828.738.694,00 kn ili 59,6% u odnosu na ukupno stanje danih jamstava na koncu godine.

U odnosu na prethodnu godinu jamstva su dana u većem iznosu za 474.205.881,00 kn ili 72,6%. U 2009. najveći dio danih jamstava odnosi se na Sisačko-moslavačku, Zadarsku, Osječko-baranjsku, Splitsko-dalmatinsku i Dubrovačko-neretvansku županiju u iznosu 167.046.261,00 kn ili 93,5% ukupno danih jamstava. Jamstva su otplaćena u iznosu 729.447.542,00 kn, što je smanjenje otplata za 90.868.300,00 kn ili 11,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava u Sisačko-moslavačkoj županiji je 153.524.829,00 kn ili 8,4%, Karlovačkoj 103.799.676,00 kn ili 5,9%, Primorsko-goranskoj 219.601.851,00 kn ili 12,0%, Zadarskoj 110.986.213,00 kn ili 6,1%, Osječko-baranjskoj 383.781.398,00 kn ili 21,0%, Šibensko-kninskoj 146.993.785,00 kn ili 8,0%, Splitsko-dalmatinskoj 228.308.406,00 kn ili 12,5% i Dubrovačko-neretvanskoj 166.147.399,00 kn ili 9,1%. To ukupno iznosi 1.513.143.557,00 kn ili 82,7% u odnosu na ukupno stanje danih jamstava (bez Grada Zagreba). Na sve preostale županije odnosi se 315.595.137,00 kn ili 17,3%.

U tablici u nastavku daju se podaci o danim suglasnostima za zaduživanje za 2009.

Tablica broj 22

Dane suglasnosti za zaduživanje
za 2009.

u kn

Redni broj	Županija	Početno stanje	Dane suglasnosti	Otplate	Stanje 31. prosinca
1	2	3	4	5	6
1.	Zagrebačka	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Krapinsko-zagorska	10.500.000,00	0,00	3.250.000,00	7.250.000,00
3.	Sisačko-moslavačka	25.775.334,00	61.000.756,00	3.279.337,00	83.496.753,00
4.	Karlovačka	35.001.235,00	0,00	6.665.040,00	28.336.195,00
5.	Varaždinska	44.227.164,00	12.743.740,00	6.291.978,00	50.678.926,00
6.	Koprivničko-križevačka	78.395.469,00	20.214.477,00	15.075.136,00	83.534.810,00
7.	Bjelovarsko-bilogorska	62.825.382,00	3.590.725,00	19.898.977,00	46.517.130,00
8.	Primorsko-goranska	953.689.431,00	0,00	154.076.677,00	799.612.754,00
9.	Ličko-senjska	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	Virovitičko-podravska	19.069.592,00	75.000.000,00	4.353.274,00	89.716.318,00
11.	Požeško-slavonska	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Brodsko-posavska	38.550.270,00	8.874.785,00	11.145.914,00	36.279.141,00
13.	Zadarska	11.845.494,00	0,00	0,00	11.845.494,00
14.	Osječko-baranjska	0,00	0,00	0,00	0,00
15.	Šibensko-kninska	19.385.628,00	0,00	2.275.868,00	17.109.760,00
16.	Vukovarsko-srijemska	0,00	0,00	0,00	0,00
17.	Splitsko-dalmatinska	22.513.527,00	10.087.500,00	2.593.631,00	30.007.396,00
18.	Istarska	674.686.690,00	55.425.648,00	47.779.443,00	682.332.895,00
19.	Dubrovačko-neretvanska	16.975.616,00	450.000,00	3.351.330,00	14.074.286,00
20.	Međimurska	78.641.541,00	2.465.006,00	12.547.642,00	68.558.905,00
21.	Grad Zagreb	3.953.500.751,00	0,00	148.457.897,00	3.805.042.854,00
	UKUPNO	6.045.583.124,00	249.852.637,00	441.042.144,00	5.854.393.617,00

Početno stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 6.045.583.124,00 kn, a na koncu godine 5.854.393.617,00 kn i manje je u odnosu na početno stanje za 191.189.507,00 kn ili 3,2%. Na Grad Zagreb odnosi se 3.805.042.854,00 kn ili 65,0%, a na sve županije 2.049.350.763,00 kn ili 35,0% u odnosu na ukupno stanje danih suglasnosti za zaduživanje.

Javno - privatno partnerstvo po modelu privatne financijske inicijative novi je oblik financiranja nabave nefinancijske imovine. Regulirano je Zakonom o javno – privatnom partnerstvu (Narodne novine 129/08), Zakonom o proračunu i drugim provedbenim propisima. Zakonom o javno - privatnom partnerstvu je uređen postupak pripreme, predlaganja i odobravanja prijedloga projekata javno-privatnog partnerstva te prava i obveze javnih i privatnih partnera. Javni partner je dužan poštovati nekoliko načela: zaštita javnog interesa, tržišnog natjecanja, učinkovitosti, jednakog tretmana, uzajamnog priznavanja, razmjernosti, transparentnosti, slobode ugovaranja i zaštite okoliša. Tijekom 2009. donesene su tri uredbe kojima se uređuje sadržaj ugovora o javno-privatnom partnerstvu, nadzor provedbe projekata javno-privatnog partnerstva i kriteriji ocjene i odobravanja projekata javno-privatnog partnerstva.

Javnim partnerima definirane su lokalne jedinice, ustanove čiji je osnivač lokalna jedinica i trgovačka društva u većinskom vlasništvu lokalnih jedinica. Ugovor o javno-privatnom partnerstvu (JPP) može se zaključiti ako ukupan godišnji iznos svih naknada, koje javni partneri na temelju svih ugovora o javno-privatnom partnerstvu plaćaju privatnim partnerima ne prelazi 25,0% ostvarenih proračunskih prihoda u prethodnoj godini umanjениh za kapitalne prihode, uz mišljenje Ministarstva financija i drugih tijela prema posebnim propisima koji uređuju javno-privatno partnerstvo. Pod ostvarenim proračunskim prihodima podrazumijevaju se ostvareni prihodi koji ostaju nakon umanjenja za domaće i inozemne pomoći i donacije, za prihode od sufinanciranja građana i za prihode od dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije. Kapitalni prihodi jesu prihodi od prodaje nefinancijske imovine, primici od prodaje vrijednosnih papira i primici od prodaje dionica i udjela u glavnici. Ugovore o javno-privatnom partnerstvu je zaključilo osam lokalnih jedinica. Zaključeno je 35 ugovora na razdoblje od 15 do 35 godina.

Raspodjela sredstava za izvršenje funkcija između teritorijalnih jedinica naziva se aktivnim financijskim izravnjanjem, koje može biti okomito i horizontalno. U Republici Hrvatskoj to znači raspodjelu sredstava između središnje države i lokalnih jedinica.

Okomito aktivno financijsko izravnjanje odnosi se na raspodjelu poreznih prihoda između središnje države i lokalnih jedinica, koje se u Republici Hrvatskoj provodi na nekoliko načina. U prvom redu to je primjena sustava zajedničkih prihoda, u kojem središnja država regulira poreznu materiju i ima porezni suverenitet. Pravo na prihode dano je središnjoj državi, a lokalne jedinice participiraju u njima.

Horizontalno aktivno financijsko izravnjanje provodi se neposrednim prijenosom sredstava lokalnim jedinicama u kojima se ne prikupljaju dovoljna sredstva radi zadovoljavanja javnih potreba ili im se prepuštaju udjeli u porezu na dohodak (lokalne jedinice na područjima posebne državne skrbi i lokalne jedinice na otocima koje zaključe sporazum o zajedničkom financiranju projekta od interesa za razvoj otoka). Ovakvom raspodjelom poreznih prihoda trebala bi biti smanjena razlika u poreznoj snazi lokalnih jedinica.

U Republici Hrvatskoj financiranje poslova od lokalnog značenja obavlja se putem tri razine lokalne vlasti: županija, gradova i općina.

U tablici u nastavku, daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima za 2009. prema razinama lokalne vlasti.

Tablica broj 23

Ostvareni prihodi i primici za 2009.
prema razinama lokalne vlasti

Redni broj	Razina lokalne vlasti	Broj Jedinica	Prihodi i primici u kn	Udjel u %
1	2	3	4	5
1.	Županije	20	3.697.846.710,00	15,3
2.	Grad Zagreb	1	6.899.942.557,00	28,6
3.	Gradovi	126	9.643.046.574,00	40,0
4.	Općine	429	3.873.516.402,00	16,1
UKUPNO		576	24.114.352.243,00	100,0

Najveći dio javnih potreba financira se putem gradova 40,0%, Grada Zagreba 28,6%, općina 16,1% i županija 15,3%.

Fiskalni kapacitet je jedan od kriterija koji je moguće primijeniti u raspodjeli javnih prihoda. Utvrđuje se u odnosu na sve izvore financiranja, pojedine ili u odnosu na jedan izvor financiranja.

U tablici u nastavku, daju se podaci o fiskalnom kapacitetu županija i Grada Zagreba u 2009.

Tablica broj 24

Fiskalni kapacitet županija i Grada Zagreba u 2009.

Redni broj	Županija	Broj stanovnika ⁶	Ukupni prihodi i primici u kn	Udjel u %	Prosjek po stanovniku u kn	Porezni prihodi u kn	Prosjek po stanovniku u kn	Udjel u % (7:4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Zagrebačka	309 696	1.501.959.212,00	6,2	4.850,00	947.315.707,00	3.059,00	63,1
2.	Krapinsko-zagorska	142 432	481.830.874,00	2,0	3.383,00	300.110.646,00	2.107,00	62,3
3.	Sisačko-moslavačka	185 387	748.852.750,00	3,1	4.039,00	433.778.498,00	2.340,00	57,9
4.	Karlovačka	141 787	552.673.839,00	2,3	3.898,00	345.635.509,00	2.438,00	62,5
5.	Varaždinska	184 769	697.940.092,00	2,9	3.777,00	444.429.405,00	2.405,00	63,7
6.	Koprivničko-križevačka	124 467	462.184.507,00	1,9	3.713,00	245.034.771,00	1.969,00	53,0
7.	Bjelovarsko-bilogorska	133 084	455.229.411,00	1,9	3.421,00	251.907.129,00	1.893,00	55,3
8.	Primorsko-goranska	305 505	2.198.919.072,00	9,1	7.198,00	1.117.799.132,00	3.659,00	50,8
9.	Ličko-senjska	53 677	304.022.685,00	1,3	5.664,00	129.961.146,00	2.421,00	42,7
10.	Virovitičko-podravska	93 389	332.068.532,00	1,4	3.556,00	150.376.076,00	1.610,00	45,3
11.	Požeško-slavonska	85 831	242.770.603,00	1,0	2.828,00	135.690.355,00	1.581,00	55,9
12.	Brodsko-posavska	176 765	529.313.742,00	2,2	2.994,00	297.080.131,00	1.681,00	56,1
13.	Zadarska	162 045	996.967.551,00	4,1	6.152,00	472.995.676,00	2.919,00	47,4
14.	Osječko-baranjska	330 506	1.210.201.357,00	5,0	3.662,00	701.539.570,00	2.123,00	58,0
15.	Šibensko-kninska	112 891	526.727.003,00	2,2	4.666,00	303.795.682,00	2.691,00	57,7
16.	Vukovarsko-srijemska	204 768	658.525.691,00	2,7	3.216,00	338.118.507,00	1.651,00	51,3
17.	Splitsko-dalmatinska	463 676	2.574.084.177,00	10,7	5.551,00	1.329.465.474,00	2.867,00	51,6
18.	Istarska	206 344	1.640.268.774,00	6,8	7.949,00	789.103.068,00	3.824,00	48,1
19.	Dubrovačko-neretvanska	122 870	732.804.032,00	3,1	5.964,00	435.246.873,00	3.542,00	59,4
20.	Međimurska	118 426	367.065.782,00	1,5	3.100,00	215.690.979,00	1.821,00	58,8
21.	Grad Zagreb	779 145	6.899.942.557,00	28,6	8.856,00	4.870.086.513,00	6.251,00	70,6
	UKUPNO	4 437 460	24.114.352.243,00	100,0	5.434,00	14.255.160.847,00	3.212,00	59,1

⁶ Izvor podataka: Državni zavod za statistiku – Popis stanovništva 2001.

Financijski položaj županija je osnažio nakon provedene decentralizacije javnih potreba na području osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva, a financijska snaga im je različita. U raspodjeli javnih prihoda, za jednake samoupravne ovlasti lokalne jedinice participiraju različitim udjelima od 1,0% na području Požeško-slavonske županije do 28,6% u Gradu Zagrebu.

Prema visini relativnih udjela u financiranju javnih potreba, županije se mogu svrstati u nekoliko grupa. U prvoj grupi su Krapinsko-zagorska (udjel 2,0%), Koprivničko-križevačka (udjel 1,9%), Bjelovarsko-bilogorska (udjel 1,9%), Ličko-senjska (udjel 1,3%), Virovitičko-podravska (udjel 1,4%), Požeško-slavonska (udjel 1,0%) i Međimurska (udjel 1,5%). U drugoj grupi su Sisačko-moslavačka (udjel 3,1%), Karlovačka (udjel 2,3%), Varaždinska (udjel 2,9%), Brodsko-posavska (udjel 2,2%), Šibensko-kninska (udjel 2,2%), Vukovarsko-srijemska (udjel 2,7%) i Dubrovačko-neretvanska županija (udjel 3,1%). U treću grupu mogu se svrstati Zagrebačka (udjel 6,2%), Primorsko-goranska (udjel 9,1%), Zadarska (udjel 4,1%), Osječko-baranjska (udjel 5,0%), Splitsko-dalmatinska (udjel 10,7%) i Istarska županija (udjel 6,8%). U odnosu na prethodnu godinu neznatno su povećani ostvareni prihodi i primici u Bjelovarsko-bilogorskoj za 1,9%, Virovitičko-podravskoj za 7,1% i Brodsko-posavskoj županiji za 4,4%. Sve druge županije bilježe pad prihoda i primitaka: Zagrebačka za 95.298.624,00 kn ili 6,0%, Varaždinska za 83.752.790,00 kn ili 10,7%, Koprivničko-križevačka za 74.170.873,00 kn ili 13,8%, Primorsko-goranska za 205.801.996,00 kn ili 8,6%, Osječko-baranjska za 60.149.643,00 kn ili 4,7%, Splitsko-dalmatinska za 249.856.791,00 kn ili 8,8%, Istarska za 85.466.406,00 kn ili 4,9% i Dubrovačko-neretvanska županija za 119.697.058,00 kn ili 14,0%. Dakle, samo na području ovih osam županija prihodi i primici, u 2009., ostvareni su u manjem iznosu za 974.194.181,00 kn ili 5,3% u odnosu na prethodnu godinu (bez Grada Zagreba).

Najveći dio javnih potreba financira se poreznim prihodima u iznosu 14.255.160.847,00 kn ili 59,1%, što je u relativnom iskazu više od prethodne godine kada je iznosio 55,6%. Udjel financiranja javnih potreba poreznim prihodima kreće se u rasponu od 42,7% u Ličko-senjskoj županiji do 63,7% u Varaždinskoj županiji, dok je udjel poreznih prihoda u financiranju javnih potreba u Gradu Zagrebu 70,6%. Prosječno porezno opterećenje po stanovniku na razini lokalne države iznosi 3.212,00 kn. Kod tri županije (Primorsko-goranska, Istarska i Dubrovačko-neretvanska) i Grada Zagreba prosječno porezno opterećenje je iznad navedenog iznosa, a u svim drugim županijama je niže.

Najznačajniji dio javnih prihoda ostvaruje se na području Zagrebačke, Primorsko-goranske, Zadarske, Osječko-baranjske, Splitsko-dalmatinske i Istarske županije, te Grada Zagreba (70,6%) na kojem živi 2 556 917 ili 57,6% stanovnika, dok je na područjima preostalih županija udjel javnih prihoda 29,4% na kojima živi 1 880 543 stanovnika ili 42,4%.

Prosječno ostvarenje ukupnih prihoda i primitaka po stanovniku iznosi 5.434,00 kn i manje je za 399,00 kn ili 6,8% u odnosu na prethodnu godinu. Kod šest županija (Primorsko-goranska, Ličko-senjska, Zadarska, Splitsko-dalmatinska, Istarska i Dubrovačko-neretvanska) i Grada Zagreba je iznad prosječnog ostvarenja, a u svim drugim županijama je niže.

Financijska snaga unutar gradova i općina je različita. Tako se iz proračuna velikih gradova iznad 35 000 stanovnika (Bjelovar, Dubrovnik, Karlovac, Osijek, Pula, Rijeka, Samobor, Slavonski Brod, Split, Šibenik, Varaždin, Velika Gorica, Vinkovci i Zadar) financiraju javne potrebe u iznosu 4.596.344.454,00 kn ili 26,7% od ukupno ostvarenih prihoda i primitaka (bez Grada Zagreba).

U tablici u nastavku daje se broj gradova prema ostvarenim prihodima i primicima za 2008. i 2009. (bez Grada Zagreba).

Tablica broj 25

Ostvareni prihodi i primici gradova za 2008. i 2009.
(bez Grada Zagreba)

Redni broj	Ostvareni prihodi i primici (u milijunima kuna)	Broj gradova	
		2008.	2009.
1	2	3	4
1.	5,0 - 10,0	5	4
2.	10,0 - 15,0	9	14
3.	15,0 - 20,0	10	10
4.	20,0 - 25,0	13	14
5.	25,0 - 30,0	9	9
6.	30,0 - 35,0	8	8
7.	35,0 - 40,0	6	8
8.	40,0 - 50,0	12	14
9.	50,0 - 60,0	13	8
10.	60,0 - 80,0	12	8
11.	80,0 - 100,0	3	4
12.	100,0 - 150,0	10	10
13.	150,0 - 200,0	5	4
14.	200,0 - 300,0	5	6
15.	300,0 - 400,0	3	2
16.	400,0 - 500,0	1	1
17.	500,0 - 600,0	0	0
18.	600,0 - 800,0	0	1
19.	800,0 - 1.000,0	2	1
UKUPNO		126	126

U odnosu na prethodnu godinu najznačajnije je smanjenje broja gradova s ostvarenim prihodima i primicima između 5,0 i 25,0 milijuna kuna za 5 ili 13,5%, u rasponu od 50,0 do 80,0 milijuna kuna za 9 ili 36,0% i u rasponu od 80,0 do 100,0 milijuna kuna za 3 ili 50,0%. Najveći je broj gradova (77) s ostvarenim prihodima i primicima između 10,0 i 50,0 milijuna kuna (povećanje u odnosu na 2008. za 10 gradova) ili 61,1%, četiri grada (3,2%) ostvaruje prihode i primitke do 10,0 milijuna kuna, 30 gradova (smanjenje u odnosu na 2008. za osam gradova) ili 23,8% ostvaruje prihode i primitke od 50,0 do 150,0 milijuna kuna, a preostalih 15 gradova (11,9%) prihode i primitke između 150,0 i 1.000,0 milijuna kuna.

U tablici u nastavku daje se broj općina prema ostvarenim prihodima i primicima za 2008. i 2009.

Tablica broj 26

Ostvareni prihodi i primici općina
za 2008. i 2009.

Redni broj	Ostvareni prihodi i primici (u milijunima kuna)	Broj općina	
		2008.	2009.
1	2	3	4
1.	do 1,5	2	10
2.	1,5 - 5,0	129	159
3.	5,0 - 10,0	177	145
4.	10,0 - 15,0	52	55
5.	15,0 - 20,0	33	32
6.	20,0 - 25,0	14	9
7.	25,0 - 30,0	3	5
8.	30,0 - 35,0	5	3
9.	35,0 - 40,0	2	2
10.	40,0 - 50,0	3	2
11.	50,0 - 60,0	3	5
12.	60,0 - 70,0	4	1
13.	70,0 - 80,0	1	0
14.	80,0 - 90,0	0	0
15.	iznad 100,0	1	1
UKUPNO		429	429

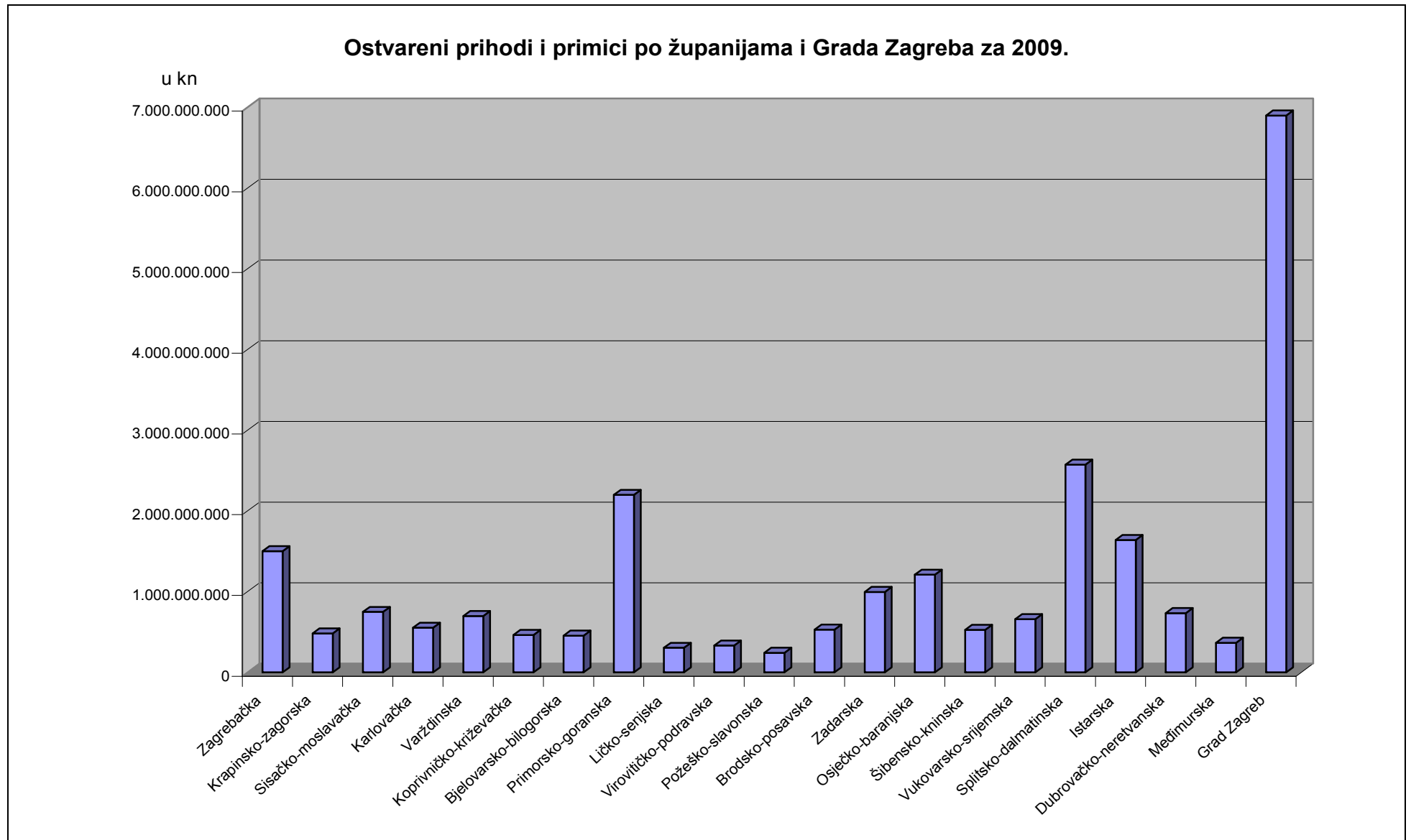
Za razliku od prethodnih dviju godina, u 2009., smanjena je financijska snaga općina. Povećan je broj općina koje su ostvarile prihode i primitke do 1,5 milijuna kuna za osam i u rasponu od 1,5 do 5,0 milijuna kuna za 30 ili 23,3%. Ukupne prihode i primitke do 1,5 milijuna kuna ostvarilo je deset općina (2,3%). Najveća je koncentracija općina s prihodima i primicima između 1,5 do 5,0 milijuna kuna (159 općina ili 37,1%) te s prihodima i primicima od 5,0 do 10,0 milijuna kuna (145 općina ili 33,8%), što znači da 304 ili 70,9% općina ostvaruje proračunske prihode i primitke manje od 10,0 milijuna kuna.

Ustavnim i posebnim zakonskim odredbama utvrđena je dvostupanjska raspodjela javnih ovlasti. To znači zasebnu raspodjelu javnih ovlasti na županije i jednak opseg lokalnih ovlasti gradovima i općinama, bez određivanja minimalnog standarda javnih potreba što ih gradovi i općine mogu obaviti u razmjeru s fiskalnim kapacitetom tj. sposobnošću ostvarivanja prihoda.

Reguliranje financijskih odnosa između središnje i lokalne države, samo je jedna strana financijskog izravnjanja i u izravnoj je vezi s raspodjelom javnih ovlasti, što znači da treba biti uspostavljen takav odnos u kojem će raspodjela javnih prihoda biti u vezi s javnim ovlastima i obrnuto.

U nastavku se daje grafički prikaz ostvarenih prihoda i primitaka po županijama i Grada Zagreba za 2009.

Grafički prikaz broj 6

7.5.2. Rashodi i izdaci proračuna lokalnih jedinica

Rashodi i izdaci su izvršeni u iznosu 25.904.167.398,00 kn, od čega se na Grad Zagreb odnosi 7.616.961.521,00 kn ili 29,4% i na 20 županija 18.287.205.864,00 kn ili 70,6%. U odnosu na prethodnu godinu izvršeni su u manjem iznosu za 351.621.792,00 kn ili 1,3%.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršavani su u Zagrebačkoj, Primorsko-goranskoj, Zadarskoj, Osječko-baranjskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Istarskoj županiji u iznosu 10.714.102.427,00 kn ili 58,6%. U Sisačko-moslavačkoj, Varaždinskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji su izvršeni u iznosu 3.027.696.681,00 kn ili 16,6%. Rashodi i izdaci preostalih deset županija iznose 4.545.406.756,00 kn ili 24,8% u odnosu na ostvarene rashode i izdatke bez Grada Zagreba.

U tablici u nastavku, daju se podaci o izvršenim rashodima i izdacima lokalnih jedinica za 2009.

Tablica broj 27

Izvršeni rashodi i izdaci lokalnih jedinica za 2009.

u kn bez Ip

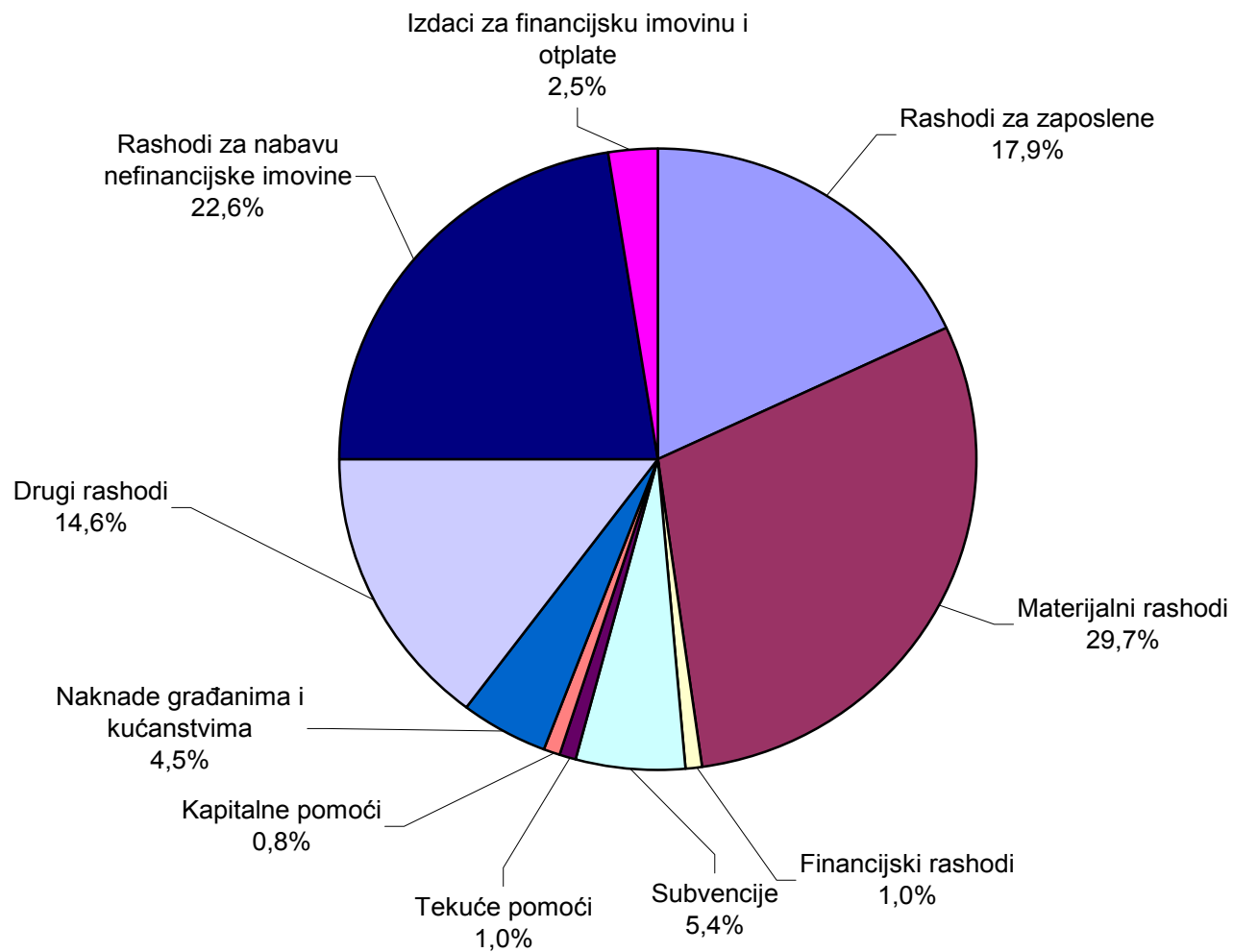
Redni broj	Naziv	Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi	Financijski rashodi	Subvencije	Tekuće pomoći	Kapitalne pomoći	Naknade građanima i kućanstvima	Drugi rashodi	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	UKUPNO	VIŠAK	MANJAK
1.	Zagrebačka	246.798.121	485.129.495	8.721.941	56.253.929	8.131.551	29.250.724	112.892.936	275.333.889	333.338.570	40.015.333	1.595.866.489	7.444.881	101.352.158
2.	Krapinsko-zagorska	69.570.427	151.315.371	6.111.424	10.802.003	8.255.307	6.949.559	28.604.847	46.188.354	158.255.688	14.884.989	500.937.969	8.234.576	27.341.671
3.	Sisačko-moslavačka	159.942.434	280.532.490	6.834.691	29.528.817	8.446.918	2.461.705	24.527.585	98.987.905	139.891.552	22.696.749	773.850.846	9.793.775	34.791.871
4.	Karlovačka	97.742.984	203.762.626	3.861.758	14.501.395	4.663.863	7.326.069	24.752.055	102.275.225	121.504.156	11.610.686	592.000.817	2.019.655	41.346.633
5.	Varždinska	101.846.484	291.051.603	9.694.552	10.429.555	9.228.433	6.592.316	52.551.447	116.459.919	181.035.612	15.404.576	794.294.497	589.345	96.943.750
6.	Koprivničko-križevačka	86.074.680	153.873.348	6.398.706	12.937.442	5.347.712	7.842.273	18.296.175	69.371.852	102.195.093	31.540.296	493.877.577	4.612.718	36.305.788
7.	Bjelovarsko-bilogorska	84.131.282	147.762.502	7.037.959	11.474.411	5.632.022	3.795.319	19.980.117	70.822.429	125.302.637	11.879.722	487.818.400	1.098.658	33.687.647
8.	Primorsko-goranska	433.032.624	679.378.334	29.769.389	71.646.735	25.499.069	9.819.105	102.061.546	382.778.245	469.177.955	64.242.402	2.267.405.404	37.382.206	105.868.538
9.	Ličko-senjska	64.418.933	97.441.676	4.626.404	6.724.559	344.858	320.844	15.035.776	40.306.696	86.790.173	7.872.098	323.882.017	2.052.305	21.911.637
10.	Virovitičko-podravska	56.012.165	102.631.247	3.621.104	4.742.337	4.084.686	5.530.477	13.985.883	35.344.739	88.919.958	15.420.965	330.293.561	21.357.715	19.582.744
11.	Požeško-slavonska	47.840.965	69.419.062	7.700.584	4.731.260	959.899	3.199.655	19.354.939	39.852.676	66.254.235	7.568.615	266.881.890	222.238	24.333.525
12.	Brodsko-posavska	85.463.069	180.108.475	3.793.979	8.358.816	7.994.920	9.703.040	32.171.446	59.920.629	165.530.860	4.885.186	557.930.420	2.701.261	31.317.939
13.	Zadarska	156.136.332	316.149.062	14.914.362	26.426.062	8.539.473	6.787.926	26.558.420	144.062.805	351.385.503	14.355.010	1.065.314.955	42.804.193	111.151.597
14.	Osječko-baranjska	217.938.900	400.304.666	10.570.445	71.721.463	29.005.189	11.012.995	39.743.030	196.082.403	276.907.663	54.869.404	1.308.156.158	12.131.224	110.086.025
15.	Šibensko-kninska	101.727.034	204.078.659	5.386.786	6.436.111	5.449.096	2.603.730	14.228.583	77.429.381	155.180.494	11.586.986	584.106.860	10.100.999	67.480.856
16.	Vukovarsko-srijemska	117.181.445	231.537.471	14.468.687	6.129.603	23.747.874	966.179	31.416.738	88.486.481	157.570.877	8.865.739	680.371.094	9.070.504	30.915.907
17.	Splitsko-dalmatinska	473.383.728	758.391.785	31.777.861	39.114.421	16.776.366	41.676.952	171.310.311	409.431.375	705.382.019	60.033.757	2.707.278.575	14.797.055	147.991.453
18.	Istarska	328.618.581	507.248.881	15.012.597	29.351.004	35.345.653	6.640.631	79.942.361	309.440.129	376.176.897	82.304.112	1.770.080.846	9.382.372	139.194.444
19.	Dubrovačko-neretvanska	169.686.653	205.414.661	4.707.098	26.233.933	7.421.907	7.537.938	43.267.129	145.092.430	138.089.889	31.728.606	779.180.244	4.946.454	51.322.666
20.	Međimurska	58.155.914	125.959.010	4.925.954	5.771.652	1.436.669	2.736.387	17.462.747	66.068.325	113.246.184	11.914.403	407.677.245	1.230.910	41.842.373
21.	Grad Zagreb	1.487.878.173	2.109.130.725	56.167.896	950.924.282	49.484.828	9.550.100	284.963.102	997.878.584	1.547.230.625	123.753.206	7.616.961.521	0	717.018.964
SVEUKUPNO:		4.643.580.928	7.700.621.149	256.104.177	1.404.239.790	265.796.293	182.303.924	1.173.107.173	3.771.614.471	5.859.366.640	647.432.840	25.904.167.385	201.973.044	1.991.788.186
UDJEL:		17,9	29,7	1,0	5,4	1,0	0,8	4,5	14,6	22,6	2,5	100,0		

U strukturi rashoda i izdataka, vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi u iznosu 7.700.621.149,00 kn ili 29,7%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine 5.859.366.640,00 kn ili 22,6%, rashodi za zaposlene 4.643.580.928,00 kn ili 17,9% i drugi rashodi poslovanja 3.771.614.471,00 kn ili 14,6%. Financijski rashodi, subvencije, tekuće i kapitalne pomoći, naknade građanima i kućanstvima i izdaci za financijsku imovinu i otplate izvršeni su u iznosu 2.928.984.197,00 kn i imaju udjel 17,0%.

U odnosu na prethodnu godinu rashodi za zaposlene su povećani za 344.982.234,00 kn ili 8,0%, materijalni rashodi za 372.922.193,00 kn ili 5,1% dok su ulaganja u nabavu nefinancijske imovine smanjena za 659.836.342,00 kn ili 10,1%.

U nastavku se daje grafički prikaz izvršenih rashoda i izdataka po županijama i Grada Zagreba za 2009.

Grafički prikaz broj 7

Struktura izvršenih rashoda i izdataka po županijama i Grada Zagreba u 2009.

Materijalni rashodi su izvršeni u iznosu 7.700.621.149,00 kn, od čega se na Grad Zagreb odnosi 2.109.130.725,00 kn ili 27,4%. U Zagrebačkoj, Primorsko-goranskoj, Zadarskoj, Osječko-baranjskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Istarskoj županiji izvršeni su u iznosu 3.146.602.223,00 kn ili 40,9%, a u svim drugim županijama u iznosu 4.554.018.926,00 kn ili 59,1%. U računovodstvenom smislu, u okviru ove skupine rashoda iskazuju se, između ostaloga, rashodi za materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje, a ako su sadržani u okviru usluga, evidentiraju se kao rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja. To drugim riječima znači da se u okviru ove skupine rashoda evidentiraju rashodi sadržani u programima održavanja komunalne infrastrukture, zbog čega je i najveći udjel materijalnih rashoda u strukturi ukupnog izvršenja rashoda i izdataka.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u Zagrebačkoj, Primorsko-goranskoj, Zadarskoj, Osječko-baranjskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Istarskoj županiji u iznosu 2.512.368.608,00 kn ili 42,9%, Gradu Zagrebu 1.547.230.625,00 kn ili 26,4%, a u svim drugim županijama 1.799.767.407,00 kn ili 30,7%.

Upravljanje, korištenje i raspolaganje imovinom su značajne aktivnosti iz područja samoupravnog djelokruga lokalnih jedinica putem kojih se ostvaruju prava građana na zadovoljavanje javnih potreba lokalnog, odnosno regionalnog značaja. Prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, pod pojmom imovine podrazumijevaju se sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava. Poglavarstvo odnosno župani, gradonačelnici i načelnici upravljaju i raspoložu nekretninama i pokretninama u vlasništvu lokalne jedinice, kao i njenim prihodima i rashodima, u skladu sa zakonom i statutom.

Lokalne jedinice stječu imovinu na nekoliko načina. Najčešći način stjecanja imovine ostvaruje se izgradnjom i dodatnim ulaganjima na dugotrajnoj imovini. Potrebno je razlikovati stjecanje imovine gradnjom objekata i uređaja komunalne infrastrukture, čiji su izvori financiranja određeni odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te nabavu druge imovine i dodatna ulaganja prema vrstama nefinancijske imovine, što je pobliže određeno Zakonom o proračunu.

Nabava i dodatna ulaganja u nefinancijsku imovinu obavlja se prema programima odnosno planovima. Postupak nabave smije započeti ako su sredstva za nabavu planirana u proračunu, financijskom planu ili su osigurana i pribavljena na drugi način, a prije toga za kapitalna ulaganja naručitelj mora pripremiti i usvojiti investicijski projekt. Odredbama članka 61. Zakona o proračunu, propisano je da se pod imovinom razumijeva financijska i nefinancijska imovina u vlasništvu lokalnih jedinica. Za izvršavanje poslova javnih službi i djelatnosti u javnom interesu, lokalne jedinice mogu svojom imovinom osnivati ustanove, fondove, trgovačka društva i druge pravne osobe. Lokalna jedinica može stjecati udjele u kapitalu trgovačkih društava pretvaranjem potraživanja s osnova danih zajmova i plaćenih jamstava, ulaganjem pokretnina i nekretnina, osim nekretnina koje služe za obavljanje javnih službi te zamjenom dionica i udjela, o čemu odlučuje predstavničko tijelo.

Nefinancijska dugotrajna imovina može se stjecati kupnjom samo u opsegu potrebnom za ispunjavanje zadaća korisnika proračuna lokalnih jedinica. Sredstva od prodaje i zamjene nefinancijske dugotrajne imovine koriste se samo za kapitalne rashode lokalnih jedinica.

Revizijom financijskih izvještaja i poslovanja lokalnih jedinica u razdoblju od 2003. do 2009., uočeno je da se rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršavaju prijenosom (transferom) proračunskih sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica, te trgovačkim društvima u kojima lokalne jedinice nemaju udjele u vlasništvu. Kod nekih lokalnih jedinica, pojedina kapitalna ulaganja se obavljaju na način da lokalna jedinica obavi prethodne radnje i izbor izvoditelja radova, a nakon toga odlukom odredi trgovačko društvo u svom vlasništvu ili suvlasništvu nositeljem investicije ili odredi da će se kapitalna ulaganja obavljati putem trgovačkog društva i planira ih u okviru drugih rashoda poslovanja. U posljednjem slučaju, proračunska sredstva se transferiraju trgovačkom društvu koje je pri ustupanju radova dužno primijeniti odredbe propisa o javnoj nabavi. Izvršavanje rashoda za nabavu nefinancijske imovine na opisani način pretpostavlja nekoliko pitanja. U prvom redu to se odnosi na činjenicu da se sredstva proračuna lokalnih jedinica koriste za financiranje poslova, funkcija i programa iz njihovog samoupravnog djelokruga, te da se planiranje i izvršavanje proračuna temelji na načelima zakonitosti, učinkovitosti, ekonomičnosti i transparentnosti. Važno je pitanje načina uređenja odnosa između lokalnih jedinica i trgovačkih društava o kontroli namjenskog korištenja doznačenih proračunskih sredstava. I treće, vrlo značajno pitanje odnosi se na utvrđivanje stvarnog stanja i vlasništva nefinancijske imovine, čije je financiranje, upravljanje i korištenje u nadležnosti lokalnih jedinica.

Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu 4.643.580.928,00 kn. U Zagrebačkoj, Sisačko-moslavačkoj, Primorsko-goranskoj, Zadarskoj, Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Istarskoj i Dubrovačko-neretvanskoj izvršeni su u iznosu 2.302.718.818,00 kn ili 49,6%, Gradu Zagrebu u iznosu 1.487.878.173,00 kn ili 32,0%, a u preostalim županijama 852.983.937,00 kn ili 18,4%. Prema podacima iz financijskih izvještaja, tijela lokalnih jedinica imaju 14 438 zaposlenika (na bazi sati rada), što je povećanje broja zaposlenika za 835 ili 6,1%. Broj zaposlenih u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ima stalnu tendenciju rasta te je od 2006. povećan za 2 536 ili 21,3%.

U okviru drugih rashoda poslovanja evidentiraju se tekuće i kapitalne donacije, kazne, penali i naknade štete, izvanredni rashodi i kapitalne pomoći. Drugi rashodi poslovanja izvršeni su u Zagrebačkoj, Karlovačkoj, Varaždinskoj, Primorsko-goranskoj, Zadarskoj, Osječko-baranjskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Istarskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji u iznosu 2.080.956.420,00 kn ili 55,2%, Gradu Zagrebu u iznosu 997.878.584,00 kn ili 26,5%, a u svim drugim županijama 692.779.946,00 ili 18,3%.

U tablici u nastavku, daju se podaci o danim zajmovima lokalnih jedinica u 2009.

Tablica broj 28

Dani zajmovi lokalnih jedinica u 2009.

u kn

Redni broj	Županija	Dani zajmovi			
		Početno stanje	Dani zajmovi u 2009.	Otplaćeno u 2009.	Stanje danih zajmova
1	2	3	4	5	6
1.	Zagrebačka	92.568.954,00	19.328.321,00	48.279.942,00	63.617.333,00
2.	Krapinsko-zagorska	42.478.440,00	10.155.376,00	18.945.681,00	33.688.135,00
3.	Sisačko-moslavačka	46.645.281,00	22.572.919,00	52.817.857,00	16.400.343,00
4.	Karlovačka	38.561.696,00	114.835,00	19.076.844,00	19.599.687,00
5.	Varaždinska	22.214.250,00	4.208.871,00	7.257.904,00	19.165.217,00
6.	Koprivničko-križevačka	60.378.467,00	4.857.246,00	9.842.660,00	55.393.053,00
7.	Bjelovarsko-bilogorska	11.994.767,00	5.481.400,00	6.753.894,00	10.722.273,00
8.	Primorsko-goranska	133.756.239,00	15.168.996,00	38.156.129,00	110.769.106,00
9.	Ličko-senjska	12.634.088,00	0,00	4.125.231,00	8.508.857,00
10.	Virovitičko-podravska	31.787.094,00	44.214,00	4.217.568,00	27.613.740,00
11.	Požeško-slavonska	98.862.224,00	988.934,00	2.422.905,00	97.428.253,00
12.	Brodsko-posavska	28.137.391,00	104.365,00	1.340.775,00	26.900.981,00
13.	Zadarska	25.533.083,00	30.825.699,00	3.579.628,00	52.779.154,00
14.	Osječko-baranjska	104.365.033,00	38.176.539,00	9.352.065,00	133.189.507,00
15.	Šibensko-kninska	45.339.912,00	10.683.500,00	9.104.476,00	46.918.936,00
16.	Vukovarsko-srijemska	123.835.440,00	15.715.157,00	41.103.619,00	98.446.978,00
17.	Splitsko-dalmatinska	261.740.459,00	23.647.926,00	89.424.979,00	195.963.406,00
18.	Istarska	21.681.512,00	2.503.807,00	10.464.565,00	13.720.754,00
19.	Dubrovačko-neretvanska	31.672.203,00	10.185.060,00	16.290.647,00	25.566.616,00
20.	Međimurska	21.266.451,00	1.254.944,00	6.183.619,00	16.337.776,00
21.	Grad Zagreb	70.818.941,00	300.000,00	6.533.488,00	64.585.453,00
UKUPNO		1.326.271.925,00	216.318.109,00	405.274.476,00	1.137.315.558,00

Dani zajmovi lokalnih jedinica pretežno se odnose na deponirana sredstva u poslovnim bankama (za realizaciju kreditiranja različitih programa s područja poljoprivrede te malog i srednjeg poduzetništva) i na oročavanje novčanih sredstava. Stanje danih zajmova na koncu godine manje je za 188.956.367,00 kn ili 14,2% u odnosu na početno stanje.

Stanje danih zajmova, na koncu godine, u Zagrebačkoj, Koprivničko-križevačkoj, Primorsko-goranskoj, Požeško-slavonskoj, Zadarskoj, Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Gradu Zagrebu iznosi 872.172.243,00 kn ili 76,7%, a na razini svih drugih županija 265.143.315,00 kn ili 23,3%.

- Potraživanja i obveze

Prema računovodstvenim propisima, lokalne jedinice su obvezne iskazivati stanja potraživanja i obveza.

Na temelju podataka iz financijskih izvještaja, u tablici u nastavku daju se podaci o potraživanjima i obvezama lokalnih jedinica u 2008. i 2009.

Tablica broj 29

Potraživanja i obveze lokalnih jedinica u 2008. i 2009.

u kn

Redni broj	Županija	2008.		2009.		Indeks	
		Potraživanja	Obveze	Potraživanja	Obveze	Potraživanja	Obveze
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Zagrebačka	310.857.672,00	136.209.282,00	283.052.166,00	141.035.557,00	91,1	103,5
2.	Krapinsko-zagorska	68.308.592,00	77.434.043,00	71.699.051,00	87.558.969,00	105,0	113,1
3.	Sisačko-moslavačka	162.209.391,00	58.804.900,00	219.002.393,00	59.613.404,00	135,0	101,4
4.	Karlovačka	102.312.991,00	49.771.311,00	107.688.223,00	64.205.074,00	105,3	129,0
5.	Varaždinska	158.457.535,00	115.811.439,00	163.509.617,00	168.490.727,00	103,2	145,5
6.	Koprivničko-križevačka	89.775.348,00	53.289.130,00	93.796.444,00	53.789.153,00	104,5	100,9
7.	Bjelovarsko-bilogorska	85.764.720,00	35.430.520,00	96.181.057,00	44.477.903,00	112,1	125,5
8.	Primorsko-goranska	785.367.936,00	336.805.967,00	798.310.969,00	394.226.856,00	101,6	117,0
9.	Ličko-senjska	58.955.744,00	23.883.466,00	65.416.360,00	46.845.353,00	111,0	196,1
10.	Virovitičko-podravska	76.831.563,00	41.650.083,00	98.129.207,00	41.139.412,00	127,7	98,8
11.	Požeško-slavonska	101.215.241,00	60.377.652,00	82.798.227,00	59.970.598,00	81,8	99,3
12.	Brodsko-posavska	94.100.344,00	59.347.323,00	105.651.616,00	71.259.571,00	112,3	120,1
13.	Zadarska	303.197.640,00	97.536.432,00	340.859.964,00	167.669.824,00	112,4	171,9
14.	Osječko-baranjska	352.215.460,00	114.257.772,00	469.839.945,00	147.352.304,00	133,4	129,0
15.	Šibensko-kninska	119.723.628,00	46.830.064,00	127.223.329,00	104.968.758,00	106,3	224,1
16.	Vukovarsko-srijemska	130.646.653,00	70.757.262,00	180.191.225,00	93.479.100,00	137,9	132,1
17.	Splitsko-dalmatinska	1.147.535.753,00	291.479.898,00	1.251.696.168,00	307.262.949,00	109,1	105,4
18.	Istarska	598.787.675,00	154.836.947,00	577.750.292,00	230.342.569,00	96,5	148,8
19.	Dubrovačko-neretvanska	148.320.910,00	67.534.567,00	221.626.779,00	63.976.206,00	149,4	94,7
20.	Međimurska	57.138.896,00	41.493.150,00	57.960.019,00	62.904.729,00	101,4	151,6
21.	Grad Zagreb	3.059.963.877,00	1.106.932.212,00	3.375.616.983,00	1.288.497.331,00	110,3	116,4
	UKUPNO	8.011.687.569,00	3.040.473.420,00	8.788.000.034,00	3.699.066.347,00	109,7	121,7

Na razini svih lokalnih jedinica potraživanja su, u financijskim izvještajima za 2009., iskazana u iznosu 8.788.000.034,00 kn, što je za 776.312.466,00 kn ili 9,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Na potraživanja Grada Zagreba odnosi se 3.375.616.983,00 kn ili 38,4%. Potraživanja svih drugih lokalnih jedinica iznose 5.412.383.051,00 kn ili 62,6% ukupnih potraživanja. Potraživanja lokalnih jedinica s područja Zagrebačke, Sisačko-moslavačke, Primorsko-goranske, Zadarske, Osječko-baranjske, Splitsko-dalmatinske, Istarske i Dubrovačko-neretvanske županije iznose 4.162.138.676,00 kn ili 76,9%, a kod svih drugih lokalnih jedinica iznose 1.250.244.375,00 kn ili 23,1%. Potraživanja lokalnih jedinica s područja Zagrebačke, Požeško-slavonske i Istarske županije su neznatno smanjena, dok su u drugim županijama povećana u odnosu na prethodnu godinu.

Obveze svih lokalnih jedinica iznose 3.699.066.347,00 kn i veće su u odnosu na prethodnu godinu za 658.592.927,00 kn ili 21,7%. Na obveze Grada Zagreba odnosi se 1.288.497.331,00 kn ili 34,8%. Obveze svih drugih lokalnih jedinica iznose 2.410.569.016,00 kn ili 65,2% od ukupno iskazanih obveza. Najveće su obveze lokalnih jedinica u Zagrebačkoj, Varaždinskoj, Primorsko-goranskoj, Zadarskoj, Osječko-baranjskoj, Šibensko-kninskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Istarskoj županiji i iznose 1.661.349.544,00 kn ili 68,9%, a u svim drugim lokalnim jedinicama iznose 749.219.472,00 kn ili 31,1%. Obveze su neznatno smanjene u odnosu na prethodnu godinu na području Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske i Dubrovačko-neretvanske županije na razini svih ostalih županija povećane.

7.5.3. Sažetak nalaza i preporuka revizije lokalnih jedinica

Područja u kojima su revizijom utvrđene nepravilnosti odnose se na sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode i postupke javne nabave.

- Sustav unutarnjih financijskih kontrola

Područje unutarnjih financijskih kontrola uređeno je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna i drugim provedbenim propisima. Vlada Republike Hrvatske donijela je u rujnu 2009. Strategiju razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009.-2011. kojom je u uvodnom dijelu određeno da se za korisnike proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i nadalje primjenjuje Strategija neovisnog razvoja unutarnje financijske kontrole u javnom sektoru (PIFC) u Republici Hrvatskoj za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koja se odnosi na razdoblje od 2007. do 2010. Međutim, mjere za poboljšanje sustava unutarnjih financijskih kontrola predviđene novom Strategijom potrebno je ugraditi i na lokalnim razinama. Osnovni cilj nove Strategije je odrediti daljnje pravce razvoja kako bi sustav unutarnjih financijskih kontrola dao svoj doprinos odgovornijem, transparentnijem i uspješnijem upravljanju javnim sredstvima. Sustav unutarnjih financijskih kontrola obuhvaća financijsko upravljanje i kontrole te unutarnju reviziju.

U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija sustava unutarnjih financijskih kontrola kod 261 lokalne jedinice i sve su bile obvezne uspostaviti i razvijati financijsko upravljanje i kontrolu. Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola donesen je kod 129 lokalnih jedinica ili 49,4%. Kada nije donesen plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, imenovan voditelj za financijsko upravljanje i kontrole, te imenovane osobe zadužene za nepravilnosti i prijevare, samoprocjene komponenti financijskog upravljanja i kontrola, naloženo je postupanje u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Kada je uspostavljeno financijsko upravljanje i kontrola, predloženo je i nadalje razvijati ovaj proces, koji će omogućiti bolje upravljanje svim resursima na lokalnoj razini i poboljšati odvijanje proračunskih procesa i upravljačke odgovornosti. Prema zakonskim odredbama, neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju obvezne su uspostaviti županije, Grad Zagreb, gradovi u kojima je sjedište županije, gradovi s više od 35 000 stanovnika i lokalne jedinice koje imaju više od 50 zaposlenika i godišnje rashode i izdatke iznad 30,0 milijuna kuna. U 2009. obvezu uspostave neovisne jedinice za unutarnju reviziju, od ukupnog broja revidiranih lokalnih jedinica, imalo je 55 lokalnih jedinica. Revizijom je utvrđeno da je neovisna jedinica za unutarnju reviziju uspostavljena kod 50 lokalnih jedinica, odnosno da nije uspostavljena kod pet gradova i dvije županije, kod kojih postoji zakonska obveza, a uspostavljena je u dva grada, iako ne postoji zakonska obveza. Poslovi unutarnje revizije nisu obavljani u tri županije i jedanaest gradova, jer unutarnji revizori nisu imenovani ili imenovani unutarnji revizori nisu stekli stručno ovlaštenje. Stoga je Ured nalagao postupanje u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika.

- Računovodstveno poslovanje

Zakonskim odredbama propisana su načela iskazivanja imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda. Imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj proračuna. Imovinu čine resursi koje kontrolira proračun kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi. Financijskim revizijama je utvrđeno da u poslovnim knjigama nije evidentiran dio nefinancijske i financijske imovine. Popisom imovine i obveza nije obuhvaćena cjelokupna nefinancijska imovina u vlasništvu lokalnih jedinica. Naloženo je u poslovnim knjigama evidentirati cjelokupnu imovinu u vlasništvu lokalnih jedinica. Trend izravne dodjele sredstava za nabavu nefinancijske imovine nastavljen je u 2009. te se putem trgovačkih društava, osim vodoopskrbe i odvodnje, financiraju izgradnje drugih građevinskih objekata i prenose se u vlasništvo ili suvlasništvo trgovačkih društava (izgradnja objekata groblja, cesta i druge imovine, razni projekti), a u vlasništvo trgovačkih društava prenose se i građevinska zemljišta. U 2009. je izvršen prijenos sredstava u iznosu 922.381.271,00 kn (bez Grada Zagreba). U odnosu na prethodnu godinu prijenos sredstava smanjen je za 265.292.090,00 kn ili 22,3%. Prijenosi proračunskih sredstava izvršeni su kod 200 lokalnih jedinica ili 76,6% od ukupnog broja revidiranih lokalnih jedinica (bez Grada Zagreba). U poslovnim knjigama, prijenosi sredstava evidentirani su na skupinama računa kapitalnih pomoći, nabave nefinancijske imovine, kapitalnih donacija i izdacima za financijsku imovinu. Imovina se evidentira u poslovnim knjigama trgovačkih društava ili istodobno u poslovnim knjigama trgovačkih društava i lokalnih jedinica, čime se ne osigurava potpuni pregled imovine tj. resursa kojima lokalne jedinice raspolažu. Prijenosi proračunskih sredstava namijenjeni su za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, čija se gradnja planira programima gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, a sastavni su dio lokalnih proračuna.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture financira se namjenskim proračunskim prihodima (komunalni doprinos, naknada za koncesiju, cijena komunalne usluge, naknada za priključenje), iz nenamjenskih prihoda proračuna i drugih izvora utvrđenih posebnim zakonima. Početkom 2010. stupile su na snagu nove odredbe Zakona o vodama i Zakona o financiranju vodnog gospodarstva kojima je na novi način regulirano područje vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te pripadnost vodnih naknada. Važno je naglasiti da je zakonskim odredbama definirano da su vodne građevine javna dobra u javnoj uporabi. Kod komunalnih vodnih građevina, ostavljen je izbor, te one mogu biti u vlasništvu javnog isporučitelja vodne usluge ili jedinice lokalne samouprave tj. gradova ili općina te je sukladno navedenom Ured predložio urediti područje vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te pripadnosti vodnih naknada u skladu sa zakonskim odredbama. Pojedini zakonskim odredbama definirano je vlasništvo nad određenom imovinom ili je imovina preuzeta u vlasništvo od ranijih prednika ili je određena imovina stečena kupnjom ili gradnjom te s toga naslova treba biti evidentirana u poslovnim knjigama lokalnih jedinica (groblja, nerazvrstane ceste, športski objekti drugo). S obzirom da je zakonskim odredbama određeno vlasništvo pojedinih objekata, da su neki objekti izgrađeni ili stečeni ulaganjem proračunskih sredstava, da je riječ o poslovima iz samoupravnog djelokruga lokalnih jedinica te da se financira iz proračunskih namjenskih prihoda, Ured je predložio da se u skladu sa zakonskim propisima uredi pitanje vlasništva nad ovom imovinom.

- **Prihodi**

Prema zakonskim odredbama, lokalne jedinice su odgovorne za potpuno i pravodobno prikupljanje proračunskih prihoda, stoga je u slučaju utvrđenih nepravilnosti i propusta naloženo poduzimanje sustavnih mjera naplate proračunskih prihoda (izrada operativnih planova naplate, dinamike njegova izvršavanja tijekom fiskalne godine, sastavljanje izvještaja po vrstama potraživanja s financijskim pokazateljima rezultata naplate i izvješćivanja predstavničke vlasti lokalnih jedinica o naplati proračunskih prihoda), a za prihode koje utvrđuje, naplaćuje i kontrolira Porezna uprava, naloženo je povećanje učinkovitosti naplate.

Proračunska sredstva se ne koriste u skladu s propisanim namjenama. Većina proračunskih prihoda ima određenu namjenu utvrđenu nizom posebnih zakonskih akata. Financijskom revizijom utvrđeno je da djelomično za propisane namjene nisu utrošena sredstva kod 82 ili 31,4% lokalnih jedinica (12 lokalnih jedinica više nego u 2008.). Ukupno ostvareni namjenski prihodi i primici revidiranih lokalnih jedinica iznose 9.038.785.658,00 kn. Za propisane namjene utrošeni su prihodi i primici u iznosu 8.182.986.695,00 kn, a za pokriće drugih rashoda poslovanja, mimo utvrđenih namjena, utrošeno je 374.059.810,00 kn ili 4,1% od ukupno ostvarenih namjenskih prihoda i primitaka. U odnosu na prethodnu godinu to je više za 195.150.588,00 kn ili 109,1%. Subjektima je naloženo korištenje proračunskih sredstava u skladu sa zakonskim odredbama, odnosno za dobivene namjene u skladu sa zaključenim ugovorima. Na koncu godine, neutrošena namjenska sredstva iznose 481.739.153,00 kn ili 5,3% ukupno ostvarenih namjenskih prihoda i primitaka. U odnosu na prethodnu godinu, neutrošena namjenska sredstva su manja za 106.956.127,00 kn ili 18,2%.

- Rashodi

U proračunima lokalnih jedinica se iskazuju značajni manjkovi prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za pokriće u narednom razdoblju i značajne obveze. Na razini lokalne države manjak prihoda i primitaka u 2009. iznosi 1.991.788.186,00 kn ili 8,3% u odnosu na ostvarene prihode i primitke. Subjektima revizije je predloženo donošenje mjera za pokriće manjka prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza kako ne bi bilo dovedeno u pitanje ravnomjerno financiranje javnih potreba u narednim fiskalnim godinama. Kod manjeg broja lokalnih jedinica i nadalje se izvršavaju rashodi i izdaci iznad planiranih iznosa ili se izvršavaju rashodi koji proračunom nisu planirani.

Nepravilnosti se javljaju kod rashoda na području komunalnog gospodarstva, koji imaju veliki udjel u financiranju javnih potreba na lokalnoj razini. Programi održavanja komunalne infrastrukture i programi gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture se ne donose ili ne sadrže pojedine elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a izvještaji o izvršenju tih programa ne podnose se predstavničkom tijelu. Planirana sredstva u programima održavanja komunalne infrastrukture i gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture nisu usklađena s planom sredstava u proračunu. Osim toga, lokalne jedinice ne donose odluke kojima treba utvrditi uvjete i mjerila o povjeravanju određenih komunalnih poslova pravnim ili fizičkim osobama. Izgradnja objekata komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javna rasvjeta) provodi se kao održavanje komunalne infrastrukture, poslovi se dodjeljuju unaprijed na razdoblje do četiri godine, što utječe na pravilno razgraničenje izvora financiranja (trošenje proračunskih sredstava u skladu s namjenama), provođenje postupaka javne nabave i evidentiranje imovine u poslovnim knjigama. Subjektima je naložena primjena odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Postupci javne nabave

Lokalne jedinice su u postupcima nabave roba, radova i usluga obvezne primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi. Početkom 2008. stupio je na snagu novi Zakon o javnoj nabavi, kojim su uređeni postupci javne nabave svih vrijednosti, u kojima naručitelji i ponuditelji zaključuju ugovore o javnim radovima, ugovore o javnoj nabavi roba i ugovore o javnim uslugama.

Kod revidiranih lokalnih jedinica je utvrđeno da je u 2009. zaključeno 3 367 ugovora za nabavu roba, radova i usluga u ukupno ugovorenoj vrijednosti (bez poreza na dodanu vrijednost) 3.437.921.123,00 kn, te da su u 404 postupaka javne nabave utvrđene nepravilnosti. Revizijom je utvrđeno da su bez propisanih postupaka nabavljene robe, radovi i usluge u vrijednosti 207.270.169,00 kn.

Najčešće nepravilnosti su:

- ugovorena vrijednost javne nabave viša je od planiranih sredstava za nabavu, te je takve postupke javne nabave u skladu s odredbama članka 94. Zakona o javnoj nabavi trebalo poništiti;
- obavljeno je izravno ugovaranje bez primjene propisanih postupaka javne nabave kada je procijenjena vrijednost nabave (bez poreza na dodanu vrijednost) iznosila 300.000,00 kn i manje za robe i usluge ili je iznosila 500.000,00 kn i manje za radove;

- dodaci ugovorima zaključivani su izravno bez provođenja pregovaračkih postupaka javne nabave, u većim iznosima od dozvoljenih ili su pojedini radovi izvedeni prije zaključivanja dodatka ugovoru;
- nisu doneseni planovi javne nabave ili planovi javne nabave nisu bili usklađeni s planiranim sredstvima u proračunu.

Kada su utvrđene nepravilnosti u postupcima nabave roba, radova i usluga, lokalnim jedinicama je naloženo postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

7.5.4. Izražena mišljenja

U ovom izvještajnom razdoblju revizijom je obuhvaćeno 576 lokalnih jedinica, od čega je financijska revizija obavljena za 261 lokalnu jedinicu, a uvid u proračun i financijske izvještaje obavljen je za 315 lokalnih jedinica. O financijskim izvještajima i poslovanju 261 lokalne jedinice, za 2009., izraženo je:

- **11 bezuvjetnih (za sedam županija i četiri grada),**
- **247 uvjetnih (za 13 županija, 112 gradova i 122 općina), te**
- **tri nepovoljna mišljenja (za jedan grad i dvije općine).**

Bezuovjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za županije:

- o Karlovačku,
- o Koprivničko-križevačku,
- o Krapinsko-zagorsku,
- o Osječko-baranjsku,
- o Šibensko-kninsku,
- o Vukovarsko-srijemsku i
- o Zagrebačku,

za gradove:

- o Koprivnicu,
- o Našice,
- o Pleternica,
- o Vinkovci,

Nepovoljno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- o grad Zlatar te

za općine:

- o Galovac i
- o Oriovac.

O financijskim izvještajima i poslovanju svih drugih revidiranih lokalnih jedinica izražena su uvjetna mišljenja.

7.5.5. Prihodi i primici te rashodi i izdaci po županijama

U nastavku se daju podaci o prihodima i primicima te rashodima i izdacima za 2009. na razini županija.

- Zagrebačka županija

U sastav Zagrebačke županije ulazi devet gradova: Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveta Nedelja, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić, te 25 općina: Bedenica, Bistra, Brckovljani, Brdovec, Dubrava, Dubravica, Farkaševac, Gradec, Jakovlje, Klinča Sela, Kloštar Ivanić, Krašić, Kravarsko, Križ, Luka, Marija Gorica, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Preseka, Pušća, Rakovec, Rugvica, Stupnik i Žumberak.

Sjedište županije je u Zagrebu.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Zagrebačke županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 30

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	922.270.086,00	869.808.138,00	94,3	57,9
2.	Porez na dobit	58.000,00	0,00	-	-
3.	Porez na promet nekretnina	55.058.000,00	46.005.111,00	83,6	3,1
4.	Županijski porezi	18.844.000,00	16.976.754,00	90,1	1,1
5.	Gradski i općinski porezi	17.264.957,00	14.525.704,00	84,1	1,0
6.	Tekuće pomoći	49.808.642,00	42.276.725,00	84,9	2,8
7.	Kapitalne pomoći	84.648.854,00	58.652.719,00	69,3	3,9
8.	Prihodi od financijske imovine	11.982.444,00	10.285.859,00	85,8	0,7
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	38.409.731,00	34.809.945,00	90,6	2,3
10.	Administrativne pristojbe	23.290.062,00	15.901.095,00	68,3	1,1
11.	Komunalna naknada i doprinosi	253.793.246,00	219.582.767,00	86,5	14,6
12.	Drugi prihodi po posebnim propisima	80.781.393,00	69.368.833,00	85,9	4,6
13.	Drugi prihodi poslovanja	13.002.979,00	8.815.202,00	67,8	0,6
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		1.569.212.394,00	1.407.008.852,00	89,7	93,7
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	55.329.850,00	25.050.901,00	45,3	1,6
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	97.909.179,00	69.899.459,00	71,4	4,7
16.	Višak prihoda i primitaka	106.633.495,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		1.829.084.918,00	1.501.959.212,00	82,1	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 327.125.706,00 kn ili 17,9% manje od planiranih.

Svi prihodi su ostvareni do iznosa planiranih proračunom.

U apsolutnom iznosu, znatno ispod plana su ostvareni prihodi od poreza i prireza na dohodak za 52.461.948,00 kn ili 5,7%, od prodaje nefinancijske imovine za 30.278.949,00 kn ili 54,7%, komunalne naknade i doprinosa za 34.210.479,00 ili 13,5%, primici od financijske imovine i zaduživanja za 28.009.720,00 kn ili 28,6%, od kapitalnih pomoći za 25.996.135,00 kn ili 30,7% i prihodi po posebnim propisima za 11.412.560,00 kn ili 14,1%.

U strukturi ostvarenih prihoda i primitaka najznačajniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak s udjelom 57,9%, od komunalne naknade i doprinosa s udjelom 14,6%, primitaka od financijske imovine i zaduživanja s udjelom 4,7% i drugi prihodi po posebnim propisima s udjelom 4,6%. Svi drugi prihodi imaju udjel 18,2%.

Prihodi i primici na razini županije za 2009., ostvareni su za 95.298.624,00 kn ili 6,0% manje od prihoda i primitaka ostvarenih za 2008. U odnosu na 2008. u znatno većem iznosu ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja za 24.971.485,00 kn ili 55,6%. Znatno manje ostvareni su prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 54.239.658,00 kn ili 19,8%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 32.007.503,00 kn ili 56,1% i prihodi od kapitalnih pomoći za 14.932.678,00 kn ili 20,3%.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 1.501.959.212,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 280.652.351,00 kn ili 18,7%, gradove 934.372.736,00 kn ili 62,2% i općine 286.934.125,00 kn ili 19,1%.

Najznačajniji su prihodi i primici ostvareni u proračunu gradova Velike Gorice, Zaprešića i Samobora u iznosu 640.025.451,00 kn ili 68,5% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova, odnosno 42,6% u odnosu na ukupno ostvarenje prihoda i primitaka.

Značajnije prihode i primitke ostvarile su općine Brdovec, Bistra, Pisarovina, Rugvica, Stupnik, Brckovljani, Križ i Jakovlje u iznosu 200.888.227,00 kn ili 13,4% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Najmanje prihode su ostvarile općine Preseka, Farkaševac i Rakovec u iznosu 6.379.096,00 kn ili 0,4% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Zagrebačke županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 31

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	260.140.909,00	246.798.121,00	94,9	15,5
2.	Materijalni rashodi	534.691.981,00	485.129.495,00	90,7	30,4
3.	Financijski rashodi	13.906.852,00	8.721.941,00	62,7	0,5
4.	Subvencije	67.807.410,00	56.253.929,00	83,0	3,5
5.	Tekuće pomoći	10.096.590,00	8.131.551,00	80,5	0,5
6.	Kapitalne pomoći	30.076.659,00	29.250.724,00	97,3	1,8
7.	Naknade građanima i kućanstvima	116.543.360,00	112.892.936,00	96,9	7,1
8.	Drugi rashodi poslovanja	318.635.780,00	275.333.889,00	86,4	17,3
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		1.351.899.541,00	1.222.512.586,00	90,4	76,6
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	425.906.306,00	333.338.570,00	78,3	20,9
10.	Izdaci za financijsku imovinu i Otplate	41.629.110,00	40.015.333,00	96,1	2,5
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	9.649.961,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		1.829.084.918,00	1.595.866.489,00	87,2	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			7.444.881,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			101.352.158,00		

Proračunski rashodi i izdaci su izvršeni manje od planiranih za 233.218.429,00 kn ili 12,8%.

Višak prihoda i primitaka iznosi 7.444.881,00 kn, a manjak prihoda i primitaka 101.352.158,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 93.907.277,00 kn ili 6,3% u odnosu na ostvarene prihode i primitke. Višak prihoda i primitaka iskazan je kod šest jedinica. U proračunu općine Stupnik 4.858.960,00 kn, grada Zaprešića 1.320.862,00 kn, općine Žumberak 798.121,00 kn, općine Krašić 241.614,00 kn, općine Pisarovina 221.901,00 kn, te općine Gradec 3.423,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka iskazan je kod 29 jedinica. U proračunu grada Dugo Selo 26.089.617,00 kn, općine Križ 13.261.030,00 kn, općine Rugvica 7.532.194,00 kn, grada Velika Gorica 6.470.390,00 kn, grada Sveti Ivan Zelina 6.179.144,00 kn, grada Ivanić Grad 4.333.121,00 kn, općine Jakovlje 3.915.530,00 kn i grada Sveta Nedelja 3.645.406,00 kn, a u svim drugim jedinicama manjak prihoda i primitaka iznosi 29.925.726,00 kn.

Na razini županije rashodi i izdaci su izvršeni u iznosima manjim od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 92.567.736,00 kn ili 21,7%, materijalni rashodi za 49.562.486,00 kn ili 9,3%, te drugi rashodi poslovanja za 43.301.891,00 kn ili 13,6%.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji su materijalni rashodi u iznosu 485.129.495,00 kn s udjelom 30,4%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine 333.338.570,00 kn s udjelom 20,9%, drugi rashodi poslovanja 275.333.889,00 kn s udjelom 17,3% i rashodi za zaposlene u iznosu 246.798.121,00 kn s udjelom 15,5%.

Drugi rashodi i izdaci koji se odnose na financijske rashode, subvencije, pomoći, naknade građanima i kućanstvima i izdatke za financijsku imovinu i otplate duga s naslova zaduživanja, iznose 255.266.414,00 kn i u ukupnim rashodima i izdacima sudjeluju s 15,9%.

Materijalni rashodi su izvršeni kroz proračun grada Velike Gorice u iznosu 106.692.233,00 kn ili 22,0%, Županije 68.962.843,00 kn ili 14,2%, grada Zaprešića 65.690.299,00 kn ili 13,5%, grada Samobora 60.223.193,00 kn ili 12,4%, grada Dugo Selo 18.213.659,00 kn ili 3,8%, dok su u svim drugim jedinicama izvršeni u iznosu 165.347.268,00 kn ili 34,1%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine kroz proračun Županije izvršeni su u iznosu 47.651.714,00 kn ili 14,3%, grada Zaprešića 45.872.486,00 kn ili 13,8%, grada Dugo Selo 32.770.209,00 kn ili 9,8%, grada Velike Gorice 32.494.989,00 kn ili 9,7%, grada Sveta Nedelja 23.697.665,00 kn ili 7,1%, grada Samobora 23.201.595,00 kn ili 7,0%, dok se na preostale jedinice odnosi 127.649.912,00 kn ili 38,3%.

U ukupnim rashodima i izdacima u iznosu 1.595.866.489,00 kn najznačajniji su rashodi i izdaci Županije u iznosu 282.539.099,00 kn ili 17,7%, grada Velike Gorice 257.010.135,00 kn ili 16,1%, grada Zaprešića 220.915.641,00 kn ili 13,8%, grada Samobora 168.071.992,00 kn ili 10,5%, grada Dugo Selo 75.979.777,00 kn ili 4,8%, dok rashodi i izdaci svih drugih jedinica iznose 591.349.845,00 kn ili 37,1% ukupno izvršenih rashoda i izdataka.

Potraživanja na razini županije koncem 2009., iznose 283.052.166,00 kn i manja su u odnosu na prethodnu godinu za 27.805.506,00 kn ili 8,9%. Obveze iznose 141.035.557,00 kn i veće su za 4.826.275,00 kn ili 3,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje primljenih zajmova iznosi 182.425.696,00 kn, što je za 23.614.616,00 kn ili 14,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Stanje danih zajmova iznosi 63.617.333,00 kn, što je za 28.951.621,00 kn ili 31,3% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 9.143.798,00 kn, što je za 6.168.243,00 kn ili 40,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. Na razini županije nisu davane suglasnosti za zaduživanje.

- Krapinsko - zagorska županija

U sastav Krapinsko - zagorske županije ulazi sedam gradova: Donja Stubica, Klanjec, Krapina, Oroslavje, Pregrada, Zabok i Zlatar, te 25 općina: Bedekovčina, Budinščina, Desinić, Đurmanec, Gornja Stubica, Hrašćina, Hum na Sutli, Jesenje, Konjščina, Kraljevec na Sutli, Krapinske Toplice, Kumrovec, Lobar, Mače, Marija Bistrica, Mihovljan, Novi Golubovec, Petrovsko, Radoboj, Stubičke Toplice, Sveti Križ Začretje, Tuhelj, Veliko Trgovišće, Zagorska sela i Zlatar Bistrica.

Sjedište županije je u Krapini.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Krapinsko - zagorske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 32

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	292.646.374,00	281.290.752,00	96,1	58,4
2.	Porez na promet nekretnina	9.008.607,00	6.446.303,00	71,6	1,3
3.	Županijski porezi	6.910.000,00	6.321.148,00	91,5	1,3
4.	Gradski i općinski porezi	7.447.500,00	6.052.443,00	81,3	1,3
5.	Tekuće pomoći	51.324.287,00	45.789.525,00	89,2	9,5
6.	Kapitalne pomoći	63.879.933,00	38.949.789,00	61,0	8,1
7.	Prihodi od financijske imovine	2.765.652,00	2.584.631,00	93,5	0,5
8.	Prihodi od nefinancijske imovine	9.224.657,00	8.553.225,00	92,7	1,8
9.	Administrativne pristojbe	7.363.900,00	5.899.924,00	80,1	1,2
10.	Komunalna naknada i doprinosi	34.103.000,00	29.804.480,00	87,4	6,2
11.	Prihodi po posebnim propisima	11.184.830,00	8.780.121,00	78,5	1,8
12.	Drugi prihodi poslovanja	5.870.370,00	4.397.628,00	74,9	0,9
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		501.729.110,00	444.869.969,00	88,7	92,3
13.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	11.847.237,00	8.394.408,00	70,9	1,8
14.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	30.124.308,00	28.566.497,00	94,8	5,9
15.	Višak prihoda i primitaka	13.680.106,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		557.380.761,00	481.830.874,00	86,4	100,00

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 75.549.887,00 kn ili 13,6% manje od planiranih.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosima manjim od plana.

U apsolutnom iznosu najveće odstupanje od plana odnosi se na prihode od kapitalnih pomoći za 24.930.144,00 kn ili 39,0%, na tekuće pomoći za 5.534.762,00 kn ili 10,8%, na prihode od komunalne naknade i doprinosa 4.298.879,00 kn ili 12,6%, te na prihode po posebnim propisima 2.404.709,00 kn ili 21,5%.

Prema vrstama prihoda najizdašniji su porez i prirez na dohodak, koji u strukturi sudjeluje s 58,4%, tekuće pomoći s udjelom 9,5%, kapitalne pomoći s udjelom 8,1%, te prihodi od komunalne naknade i doprinosa, čiji je udjel u ukupnim prihodima 6,2%. Svi drugi prihodi u ukupnim prihodima imaju udjel 17,8%.

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 6.884.358,00 kn ili 1,4 % manje u odnosu na 2008. U znatno manjem iznosu ostvareni su prihodi od poreza na promet nekretnina za 3.908.715,00 kn ili 37,8%, prihodi od poreza i prireza na dohodak za 3.381.971,00 kn ili 1,2%, prihodi po posebnim propisima za 1.858.558,00 kn ili 17,5%, te prihodi od administrativnih pristojbi 1.858.035,00 kn ili 23,9%. U većem iznosu su ostvareni prihodi od tekućih pomoći za 2.517.234,00 kn ili 5,8%, prihodi od financijske imovine i zaduživanja za 1.739.975,00 kn ili 6,5%, prihodi od kapitalnih pomoći 815.878,00 kn ili 2,1%, te prihodi od nefinancijske imovine za 725.866,00 kn ili 9,3%.

Proračunski prihodi i primici ostvareni su u iznosu 481.830.874,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 143.654.619,00 kn ili 29,8%, gradove 148.039.947,00 kn ili 30,7% i općine 190.136.308,00 kn ili 39,5%.

Najznačajniji su prihodi i primici gradova Zaboka 52.660.925,00 kn, Krapine 35.744.114,00 kn i Zlatara 14.577.354,00 kn, što ukupno iznosi 102.982.393,00 kn ili 69,6% u odnosu na proračunske prihode i primitke gradova, odnosno 21,4% u odnosu na ukupno ostvarenje na razini županije.

Ostvareni prihodi i primici općina Bedekovčina, Veliko Trgovišće, Marija Bistrica, Krapinske Toplice, Stubičke Toplice, Hum na Sutli iznose 80.019.837,00 kn ili 16,6% u odnosu na ukupno ostvarenje prihoda i primitaka.

Najmanje prihode su ostvarile općina Petrovsko u iznosu 2.560.124,00 kn ili 0,5% i općina Hrašćina u iznosu 2.869.328,00 kn ili 0,6% u odnosu na ukupne prihode i primitke na razini županije.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Krapinsko - zagorske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 33

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	70.713.615,00	69.570.427,00	98,4	13,9
2.	Materijalni rashodi	161.228.819,00	151.315.371,00	93,9	30,2
3.	Financijski rashodi	6.351,653,00	6.111.424,00	96,2	1,2
4.	Subvencije	11.448.075,00	10.802.003,00	94,4	2,2
5.	Tekuće pomoći	9.177.817,00	8.255.307,00	89,9	1,6
6.	Kapitalne pomoći	8.051.426,00	6.949.559,00	86,3	1,4
7.	Naknade građanima i kućanstvima	29.738.330,00	28.604.847,00	96,2	5,7
8.	Drugi rashodi poslovanja	51.284.709,00	46.188.354,00	90,1	9,2
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		347.994.444,00	327.797.292,00	94,2	65,4
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	176.884.484,00	158.255.688,00	89,5	31,6
10.	Izdaci za financijsku imovinu i Otplate	16.452.255,00	14.884.989,00	90,5	3,0
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	16.049.578,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		557.380.761,00	500.937.969,00	89,9	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			8.234.576,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			27.341.671,00		

Proračunski rashodi i izdaci su izvršeni manje od planiranih za 56.442.792,00 kn ili 10,1%.

Višak prihoda i primitaka iznosi 8.234.576,00 kn, a manjak prihoda i primitaka 27.341.671,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 27.341.671,00 kn ili 5,7% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka iskazan je kod 15 jedinica. U proračunu općine Veliko Trgovišće iznosi 2.145.341,00 kn, općine Bedekovčina 1.784.835,00 kn, općine Hum na Sutli 1.005.966,00 kn i općine Tuhelj 944.829,00 kn, a u svim drugim jedinicama iznosi 2.353.605,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka iskazan je kod 18 jedinica. U proračunu grada Krapine 5.161.010,00 kn, grada Zlatara 4.949.480,00 kn, općine Konjščina iznosi 3.299.080,00 kn, grada Pregrade iznosi 2.274.821,00 kn, općine Gornja Stubica 2.265.232,00 kn, općine Stubičke Toplice 1.923.794,00 kn, a u svim drugim jedinicama iznosi 7.468.254,00 kn.

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su u manjim iznosima od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 18.628.796,00 kn ili 8,3% i materijalni rashodi za 9.913.448,00 kn ili 6,1%.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji su rashodi za nabavu nefinancijske imovine s udjelom 31,6%, materijalni rashodi s udjelom 30,2%, rashodi za zaposlene s udjelom 13,9%, te drugi rashodi poslovanja s udjelom 9,2%. Svi drugi rashodi i izdaci imaju udjel 15,1%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su kroz proračun Županije u iznosu 29.047.526,00 kn ili 18,4%, gradova Zaboka, Krapine i Zlatara u iznosu 40.094.869,00 kn ili 25,3%, dok se na sve druge jedinice odnosi 89.113.293,00 kn ili 56,3%.

Kod materijalnih rashoda većina se odnosi na proračun Županije u iznosu 62.722.482,00 kn ili 41,5 %, a na sve druge lokalne jedinice odnosi se 88.592.889,00 kn ili 58,5%.

U ukupnim rashodima i izdacima u iznosu 500.937.969,00 kn, najznačajniji su rashodi i izdaci Županije u iznosu 143.567.101,00 kn ili 28,7%, grada Zaboka 52.575.103,00 kn ili 10,5%, grada Krapine u iznosu 40.905.124,00 kn ili 8,2%, grada Zlatara 19.526.834,00 kn ili 3,9%, općine Bedekovčina 17.196.634,00 kn ili 3,4%, grada Pregrade 14.878.363,00 kn ili 3,0%, te općine Stubičke Toplice 13.627.612,00 kn ili 2,7%, dok se na sve druge lokalne jedinice odnosi 198.661.198,00 kn ili 39,6%.

Na razini županije, potraživanja koncem 2009. iznose 71.699.051,00 kn i veća su u odnosu na prethodnu godinu za 3.390.495,00 kn ili 5,0%, a obveze iznose 87.558.969,00 kn i veće su za 10.124.926,00 kn ili 13,1%.

Stanje zaduženja na razini županije iznosi 64.301.347,00 kn, što je više za 8.749.166,00 kn ili 15,8%, a danih zajmova 33.688.135,00 kn, što je za 8.790.305,00 kn ili 20,7% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 17.782.331,00 kn, što je za 3.079.968,00 kn ili 14,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 7.250.000,00 kn i za 3.250.000,00 kn ili 31,0% je manje u odnosu na prethodnu godinu.

- **Sisačko - moslavačka županija**

U sastav Sisačko - moslavačke županije ulazi šest gradova: Glina, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Petrinja i Sisak te 13 općina: Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Popovača, Sunja, Topusko i Velika Ludina.

Sjedište županije je u Sisku.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Sisačko - moslavačke županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 34

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	449.874.911,00	412.774.365,00	91,8	55,0
2.	Porez na dobit	480.000,00	411.022,00	85,6	0,1
3.	Porez na promet nekretnina	10.206.000,00	8.622.873,00	84,5	1,2
4.	Županijski porezi	8.723.000,00	7.334.872,00	84,1	1,0
5.	Gradski i općinski porezi	5.366.483,00	4.635.366,00	86,4	0,6
6.	Tekuće pomoći	64.705.849,00	55.269.225,00	85,4	7,4
7.	Kapitalne pomoći	75.624.721,00	31.905.286,00	42,2	4,3
8.	Prihodi od financijske imovine	3.053.335,00	2.231.009,00	73,1	0,3
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	45.064.316,00	39.141.326,00	86,9	5,2
10.	Administrativne pristojbe	9.083.114,00	6.688.841,00	73,6	0,9
11.	Komunalna naknada i doprinosi	130.319.030,00	124.241.672,00	95,3	16,6
12.	Prihodi po posebnim propisima	33.633.890,00	27.595.341,00	82,0	3,7
13.	Drugi prihodi poslovanja	5.486.503,00	3.160.430,00	57,6	0,4
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		841.621.152,00	724.011.628,00	86,0	96,7
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	32.218.124,00	18.705.525,00	58,1	2,5
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	5.445.942,00	6.135.597,00	112,7	0,8
16.	Višak prihoda i primitaka	36.662.854,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		915.948.072,00	748.852.750,00	81,8	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 167.095.322,00 kn ili 18,2% manje od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana su ostvarene kapitalne pomoći za 43.719.435,00 kn ili 57,8%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 13.512.599,00 kn ili 41,9%, tekuće pomoći za 9.436.624,00 kn ili 14,6% i prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 6.077.358,00 kn ili 4,7%.

Po vrstama prihoda i primitaka, najizdašniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak s udjelom 55,0%, prihodi od komunalne naknade i doprinosa s udjelom 16,6%, tekuće pomoći s udjelom 7,4%, prihodi od nefinancijske imovine s udjelom 5,2% i kapitalne pomoći s udjelom 4,3%. Svi drugi prihodi i primici u ukupno ostvarenim приходima i primicima imaju udjel 11,5%.

Prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 37.485.729,00 ili 4,8% manje u odnosu na prihode i primitke ostvarene u 2008. Porez i prirez na dohodak, kapitalne pomoći, komunalna naknada i doprinos ostvareni su više u odnosu na prethodnu godinu za 6.323.097,00 kn ili 7,6%. Svi drugi prihodi ostvareni su u manjem iznosu u odnosu na prethodnu godinu, a u znatno manjem iznosu ostvareni su prihodi po posebnim propisima za 7.435.891,00 kn ili 21,2%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 7.930.524,00 kn ili 29,8% i primici od financijske imovine i zaduživanja za 17.131.992,00 kn ili 73,6%.

Proračunski prihodi i primici ostvareni su u iznosu 748.852.750,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 176.702.886,00 kn ili 23,6%, gradove 447.347.561,00 kn ili 59,7% i općine 124.802.303,00 kn ili 16,7%.

Najznačajniji su prihodi i primici gradova Siska 219.830.339,00 kn, Kutine 88.522.524,00 kn i Petrinje 71.991.735,00 kn, što ukupno iznosi 380.344.598,00 kn ili 85,0% u odnosu na proračunske prihode i primitke gradova, odnosno 50,8% u odnosu na ukupno ostvarenje na razini županije.

Ostvareni proračunski prihodi i primici općina Dvor, Jasenovac, Lekenik, Popovača, Sunja i Velika Ludina iznose 71.968.466,00 kn i u ukupnom ostvarenju imaju udjel 9,6%.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Sisačko - moslavačke županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 35

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	164.559.906,00	159.942.434,00	97,2	20,7
2.	Materijalni rashodi	306.138.950,00	280.532.490,00	91,6	36,3
3.	Financijski rashodi	7.168.813,00	6.834.691,00	95,3	0,9
4.	Subvencije	31.387.920,00	29.528.817,00	94,1	3,8
5.	Tekuće pomoći	9.588.144,00	8.446.918,00	88,1	1,1
6.	Kapitalne pomoći	5.589.871,00	2.461.705,00	44,0	0,3
7.	Naknade građanima i kućanstvima	27.047.008,00	24.527.585,00	90,7	3,2
8.	Drugi rashodi poslovanja	110.742.935,00	98.987.905,00	89,4	12,8
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		662.223.547,00	611.262.545,00	92,3	79,1
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	224.646.585,00	139.891.552,00	62,3	18,0
10.	Izdaci za financijsku imovinu i Otplate	26.579.420,00	22.696.749,00	85,4	2,9
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	2.498.520,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		915.948.072,00	773.850.846,00	84,5	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			9.793.775,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			34.791.871,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su u manjem iznosu od plana za 142.097.226,00 kn ili 15,5%.

Višak prihoda i primitaka iskazan je kod devet jedinica u iznosu 9.793.775,00 kn, dok je kod jedanaest jedinica iskazan manjak prihoda i primitaka u iznosu 34.791.871,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 24.998.096,00 kn ili 3,3% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka najveći je u proračunu grada Gline u iznosu 5.561.071,00 kn, Županije u iznosu 1.233.574,00 kn i općine Hrvatska Dubica u iznosu 778.718,00 kn, dok u drugim lokalnim jedinicama iznosi 2.220.413,00 kn. Manjak prihoda i primitaka najveći je u proračunu grada Kutina u iznosu 11.337.884,00 kn, grada Siska u iznosu 7.244.211,00 kn, grada Petrinje u iznosu 5.363.399,00 kn, općine Jasenovac u iznosu 3.086.284,00 kn, grada Novske u iznosu 3.042.358,00 kn i općine Popovača u iznosu 2.518.185,00 kn, dok u drugim lokalnim jedinicama iznosi 2.199.550,00 kn.

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su u manjim iznosima od plana.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji su materijalni rashodi s udjelom 36,3%, rashodi za zaposlene s udjelom 20,7%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine s udjelom 18,0%, i drugi rashodi poslovanja s udjelom 12,8%, dok svi drugi rashodi i izdaci imaju udjel 12,2%.

Materijalni rashodi u najznačajnijem su iznosu izvršeni kroz proračun Županije 90.699.232,00 kn ili 32,3%, grada Siska 62.263.031,00 kn ili 22,2%, grada Petrinje 32.761.712,00 kn ili 11,7%, grada Kutine 30.105.587,00 kn ili 10,7%, grada Novske 11.998.078,00 kn ili 4,3% i općine Popovača 10.590.196,00 kn ili 3,8%, dok se na sve druge jedinice odnosi 42.114.654,00 kn ili 15,0%.

Rashodi za zaposlene se odnose na proračun grada Siska u iznosu 57.573.621,00 kn ili 36,0%, grada Kutine 21.969.515,00 kn ili 13,7%, Županiju 19.675.158,00 kn ili 12,3%, grada Petrinje 18.905.003,00 kn ili 11,8%, grada Novske 7.119.005,00 kn ili 4,5% i općine Popovača 4.899.270,00 kn ili 3,1%, dok se na sve druge jedinice odnosi 29.800.862,00 kn ili 18,6%.

Većina proračunskih rashoda i izdataka izvršena je kroz proračune grada Siska 227.074.550,00 kn ili 29,4%, Županije 175.469.312,00 kn ili 22,7% grada Kutine 99.860.408,00 kn ili 12,9%, grada Petrinje 77.355.134,00 kn ili 10,0%, općine Popovača 30.770.642,00 kn ili 3,9%, grada Gline 18.195.644,00 kn ili 2,4% i općine Jasenovac 13.394.099,00 kn ili 1,7%, dok se na sve druge jedinice odnosi 131.731.057,00 kn ili 17,0%.

Na razini županije potraživanja na koncu 2009. iznose 219.002.393,00 kn i veća su u odnosu na prethodnu godinu za 56.793.002,00 kn ili 35,0%, a obveze iznose 59.613.404,00 kn i veće su u odnosu na prethodnu godinu za 808.504,00 kn ili 1,4%.

Ukupno stanje zaduženja, na razini Županije, iznosi 55.992.500,00 kn i manje je za 12.920.843,00 kn ili 18,8%, a ukupno stanje danih zajmova iznosi 16.400.343,00 kn i manje je za 30.244.938,00 kn ili 64,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 153.524.829,00 kn i povećano je u odnosu na prethodnu godinu za 48.149.626,00 kn ili 45,7%, a stanje danih suglasnosti iznosi 83.496.753,00 kn i veće je za 57.721.419,00 kn u odnosu na prethodnu godinu.

- **Karlovačka županija**

U sastav Karlovačke županije ulazi pet gradova: Duga Resa, Karlovac, Ogulin, Ozalj i Slunj te 17 općina: Barilović, Bosiljevo, Cetingrad, Draganić, Generalski Stol, Josipdol, Kamanje, Krnjak, Lasinja, Netretić, Plaški, Rakovica, Ribnik, Saborsko, Tounj, Vojnić i Žakanje.

Sjedište županije je u Karlovcu.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Karlovačke županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 36

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	338.923.198,00	324.744.911,00	95,8	58,8
2.	Porez na promet nekretnina	9.091.601,00	8.359.563,00	91,9	1,5
3.	Županijski porezi	6.201.000,00	5.860.129,00	94,5	1,1
4.	Gradski i općinski porezi	7.324.020,00	6.670.906,00	91,1	1,2
5.	Tekuće pomoći	45.931.963,00	41.068.602,00	89,4	7,4
6.	Kapitalne pomoći	60.954.313,00	39.380.729,00	64,6	7,1
7.	Prihodi od financijske imovine	4.283.600,00	4.240.700,00	99,0	0,8
8.	Prihodi od nefinancijske imovine	19.362.640,00	18.101.730,00	93,5	3,3
9.	Administrativne pristojbe	11.158.657,00	10.201.660,00	91,4	1,8
10.	Komunalna naknada i doprinosi	52.476.612,00	52.213.939,00	99,5	9,4
11.	Prihodi po posebnim propisima	9.455.063,00	7.714.045,00	81,6	1,4
12.	Drugi prihodi poslovanja	2.609.720,00	2.037.251,00	78,1	0,4
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		567.772.387,00	520.594.165,00	91,7	94,2
13.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	23.057.094,00	17.145.459,00	74,4	3,1
14.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	16.586.500,00	14.934.215,00	90,0	2,7
15.	Višak prihoda i primitaka	39.654.675,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		647.070.656,00	552.673.839,00	85,4	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 94.396.817,00 kn ili 14,6% manje od planiranih.

Proračunski prihodi i primici ostvareni su u okviru planiranih iznosa. U apsolutnom iznosu, znatnije ispod plana, ostvarene su kapitalne pomoći za 21.573.584,00 kn ili 35,4% i prihodi od poreza i prireza 14.178.287,00 kn ili 4,2%.

Prema vrstama prihoda i primitaka najznačajniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak s udjelom 58,8%, prihodi od pomoći s udjelom 14,5% te prihodi od komunalne naknade i doprinosa s udjelom 9,4% u ukupno ostvarenim prihodima i primicima. Svi drugi prihodi i primici imaju udjel 17,3%.

Prihodi i primici na razini županije u 2009. ostvareni su za 21.280.055,00 kn ili 3,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. U znatno manjem iznosu ostvareni su prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 8.699.455,00 kn ili 14,3%, drugi prihodi poslovanja za 5.472.886,00 kn ili 72,9%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 5.427.906,00 kn ili 24,0% i primici od financijske imovine i zaduživanja za 3.661.046,00 kn ili 19,7%, dok su u znatno većem iznosu ostvareni prihodi od financijske imovine za 2.200.677,00 kn ili 107,9%.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 552.673.839,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 137.109.565,00 kn ili 24,8%, gradove 326.852.589,00 kn ili 59,1% i općine 88.711.685,00 kn ili 16,1%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Karlovca 218.684.765,00 kn i Ogulina 51.090.983,00 kn, što ukupno iznosi 269.775.748,00 kn ili 82,5% u odnosu na prihode i primitke gradova odnosno 48,8% u odnosu na prihode i primitke ostvarene na razini županije.

Od općina, najznačajniji su prihodi općina Josipdol, Lasinja, Rakovica i Vojnić ostvareni u iznosu 32.459.647,00 kn ili 36,6% u odnosu na prihode i primitke općina odnosno u ukupnom ostvarenju imaju udjel 5,9%.

Najmanje prihode su ostvarile općine Kamanje i Ribnik u iznosu 3.128.221,00 kn ili 0,6% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Karlovačke županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 37

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	99.894.369,00	97.742.984,00	97,8	16,5
2.	Materijalni rashodi	217.199.377,00	203.762.626,00	93,8	34,4
3.	Financijski rashodi	4.734.713,00	3.861.758,00	81,6	0,7
4.	Subvencije	15.513.800,00	14.501.395,00	93,5	2,4
5.	Tekuće pomoći	4.921.500,00	4.663.863,00	94,8	0,8
6.	Kapitalne pomoći	7.492.668,00	7.326.069,00	97,8	1,2
7.	Naknade građanima i kućanstvima	26.794.670,00	24.752.055,00	92,4	4,2
8.	Drugi rashodi poslovanja	115.025.639,00	102.275.225,00	88,9	17,3
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		491.576.736,00	458.885.975,00	93,3	77,5
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	142.631.386,00	121.504.156,00	85,2	20,5
10.	Izdaci za financijsku imovinu i Otplate	12.000.500,00	11.610.686,00	96,8	2,0
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	862.034,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		647.070.656,00	592.000.817,00	91,5	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			2.019.655,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			41.346.633,00		

Proračunski rashodi i izdaci su izvršeni manje od planiranih za 55.069.839,00 kn ili 8,5%.

Višak prihoda i primitaka iskazan je kod sedam jedinica u iznosu 2.019.655,00 kn, a manjak prihoda i primitaka iskazan je kod 16 jedinica u iznosu 41.346.633,00 kn. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima na razini županije iznosi 39.326.978,00 kn ili 7,1% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu općine Netretić iznosi 714.151,00 kn, općine Cetingrad 386.855,00 kn, općine Lasinja 375.727,00 kn, općine Vojnić 274.480,00 kn, općine Draganić 199.802,00 kn, općine Kamanje 51.360,00 kn i općine Josipdol 17.280,00 kn. Manjak prihoda i primitaka u proračunu Županije iznosi 13.191.579,00 kn, grada Ogulina 10.461.721,00 kn, grada Karlovca 4.436.747,00 kn, grada Duge Rese 2.863.659,00 kn, općine Bosiljevo 2.410.733,00 kn, grada Ozlja 1.661.370,00 kn, općine Rakovica 1.494.806,00 kn, općine Žakanje 958.136,00 kn, općine Barilović 891.890,00 kn, grada Slunja 676.163,00 kn, općine Krnjak 653.973,00 kn i općine Tounj 543.555,00 kn, dok se na druge jedinice odnosi 1.102.301,00 kn.

Svi rashodi i izdaci izvršeni su u iznosima manjim od plana.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji su materijalni rashodi s udjelom 34,4%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine s udjelom 20,5%, drugi rashodi poslovanja s udjelom 17,3% i rashodi za zaposlene s udjelom 16,5%, dok svi drugi rashodi i izdaci imaju udjel 11,3%.

Materijalni rashodi u najznačajnijem dijelu odnose se na proračun grada Karlovca u iznosu 70.943.351,00 kn ili 34,8%, proračun Županije u iznosu 64.597.991,00 kn ili 31,7%, proračun grada Ogulina u iznosu 21.093.490,00 kn ili 10,4%, proračun grada Duge Rese u iznosu 6.094.173,00 kn ili 3,0%, proračun grada Slunja u iznosu 5.803.819,00 kn ili 2,8% te proračun grada Ozlja u iznosu 4.192.772,00 kn ili 2,1%, dok se na sve druge jedinice odnosi 31.037.030,00 kn ili 15,2%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u proračunu grada Karlovca izvršeni su u iznosu 35.451.560,00 kn ili 29,2%, Županije u iznosu 25.955.912,00 kn ili 21,4%, grada Ogulina u iznosu 18.920.349,00 kn ili 15,6%, grada Duge Rese u iznosu 6.432.094,00 kn ili 5,3%, općine Bosiljevo u iznosu 4.969.084,00 kn ili 4,1%, općine Generalski Stol u iznosu 3.760.297,00 kn ili 3,1%, grada Slunja u iznosu 3.557.958,00 kn ili 2,9% i grada Ozlja 3.450.837,00 kn ili 2,8%, a na sve druge jedinice odnosi se 19.006.065,00 kn ili 15,6%.

Najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su u proračunu grada Karlovca u iznosu 223.121.512,00 kn ili 37,7%, proračunu Županije u iznosu 150.301.144,00 kn ili 25,4%, grada Ogulina u iznosu 61.552.704,00 kn ili 10,4%, grada Duge Rese u iznosu 29.306.125,00 kn ili 5,0%, grada Slunja u iznosu 19.749.145,00 kn ili 3,3%, te grada Ozlja u iznosu 13.222.763,00 kn ili 2,2%, što ukupno iznosi 497.253.393,00 kn ili 84,0%. Rashodi i izdaci u iznosu 94.747.424,00 kn ili 16,0% izvršeni su u proračunima drugih jedinica u županiji.

Na razini županije potraživanja koncem 2009. iznose 107.688.223,00 kn i veća su za 5.375.232,00 kn ili 5,3% u odnosu na prethodnu godinu, a obveze iznose 64.205.074,00 kn i veće su za 14.433.763,00 kn ili 29,0% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno stanje zaduženja na razini županije iznosi 54.611.067,00 kn, što je više za 27.108,00 kn ili 0,1%, a danih zajmova 19.599.687,00 kn, što je manje za 18.962.009,00 kn ili 49,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 103.799.676,00 kn, što je manje za 4.195.069,00 kn ili 3,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih suglasnosti iznosi 28.336.196,00 kn, što je manje za 6.665.040,00 kn ili 19,0% u odnosu na prethodnu godinu.

- Varaždinska županija

U sastav Varaždinske županije ulazi šest gradova: Ivanec, Lepoglava, Ludbreg, Novi Marof, Varaždin i Varaždinske Toplice te 22 općine: Bednja, Breznica, Breznički Hum, Beretinec, Cestica, Donja Voća, Martijanec, Gornji Kneginec, Jalžabet, Klenovnik, Ljubešćica, Mali Bukovec, Maruševac, Petrijanec, Sračinec, Sveti Đurđ, Sveti Ilija, Trnovec Bartolovečki, Veliki Bukovec, Vidovec, Vinica i Visoko.

Sjedište županije je u Varaždinu.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Varadinske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 38

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	427.671.956,00	413.511.045,00	96,7	59,2
2.	Porez na promet nekretnina	18.151.500,00	12.202.306,00	67,2	1,7
3.	Županijski porezi	8.682.600,00	8.536.136,00	98,3	1,2
4.	Gradski i općinski porezi	10.970.585,00	10.179.918,00	92,8	1,5
5.	Tekuće pomoći	43.923.517,00	38.186.440,00	86,9	5,5
6.	Kapitalne pomoći	62.641.127,00	29.607.463,00	47,3	4,2
7.	Prihodi od financijske imovine	2.974.740,00	2.797.361,00	94,0	0,5
8.	Prihodi od nefinancijske imovine	44.285.827,00	42.912.747,00	96,9	6,1
9.	Administrativne pristojbe	20.709.721,00	17.731.737,00	85,6	2,5
10.	Komunalna naknada i doprinosi	78.619.164,00	65.720.791,00	83,6	9,4
11.	Prihodi po posebnim propisima	14.177.345,00	12.993.222,00	91,6	1,9
12.	Drugi prihodi poslovanja	9.977.864,00	6.870.413,00	68,9	1,0
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		742.785.946,00	661.249.579,00	89,0	94,7
13.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	54.440.322,00	24.371.744,00	44,8	3,5
14.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	30.817.453,00	12.318.769,00	40,0	1,8
15.	Višak prihoda i primitaka	24.451.005,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		852.494.726,00	697.940.092,00	81,9	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 154.554.634,00 kn ili 18,1% manje od planiranih.

Znatno ispod plana ostvareni primici od financijske imovine i zaduživanja za 18.498.684,00 kn ili 60,0%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 30.068.578,00 kn ili 55,2% i kapitalne pomoći za 33.033.664,00 kn ili 52,7%.

Prema vrstama prihoda najznačajniji je prihod od poreza i prireza na dohodak, koji je u ukupnim prihodima i primicima zastupljen s 59,2%. Značajan je i udjel prihoda od komunalnih naknada i doprinosa 9,4%, prihoda od nefinancijske imovine 6,1%, prihoda od tekućih pomoći 5,5% i prihoda od kapitalnih pomoći 4,2%. Svi drugi prihodi i primici sudjeluju u ukupno ostvarenim prihodima i primicima s 15,6%.

Prihodi i primici na razini županije u 2009., ostvareni su za 83.752.790,00 kn ili 10,7% manje u odnosu na 2008. U znatno manjem iznosu u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 76.279.893,00 kn ili 75,8%, primici od financijske imovine i zaduženja za 6.195.555,00 kn ili 33,5%, drugi prihodi po posebnim propisima za 6.137.087,00 kn ili 32,1%, kapitalne pomoći za 5.671.912,00 kn ili 16,1%, administrativne pristojbe za 4.395.321,00 kn ili 19,9%, dok su u znatno većem iznosu ostvareni prihodi od nefinancijske imovine za 21.736.568,00 kn ili 98,2% te porez i prirez na dohodak za 2.678.380,00 kn ili 0,7%.

Proračunski prihodi i primici ostvareni su u iznosu 697.940.092,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 200.104.604,00 kn ili 28,7%, gradove 354.867.787,00 kn ili 50,8% i općine 142.967.701,00 kn ili 20,5%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Varaždina 250.132.316,00 kn ili 70,5% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova, odnosno 35,8% u odnosu na ukupno ostvarenje na razini županije.

Ostvareni prihodi i primici općina Gornji Kneginec, Cestica, Trnovec Bartolovečki, Ljubešćica, Jalžabet, Petrijanec, Bednja i Sračinec iznose 94.711.461,00 kn i u ukupnom ostvarenju imaju udjel 13,5%.

Najmanje prihode su ostvarile općine Breznički Hum, Veliki Bukovec, Mali Bukovec, Klenovnik, Beretinec, Breznica i Visoko u iznosu 16.047.272,00 kn ili 2,3% od ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Varaždinske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 39

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	105.547.974,00	101.846.484,00	96,5	12,8
2.	Materijalni rashodi	304.852.476,00	291.051.603,00	95,5	36,6
3.	Financijski rashodi	10.194.387,00	9.694.552,00	95,1	1,2
4.	Subvencije	11.099.470,00	10.429.555,00	94,0	1,3
5.	Tekuće pomoći	10.581.046,00	9.228.433,00	87,2	1,2
6.	Kapitalne pomoći	7.487.000,00	6.592.316,00	88,1	0,9
7.	Naknade građanima i kućanstvima	57.221.828,00	52.551.447,00	91,8	6,6
8.	Drugi rashodi poslovanja	125.086.901,00	116.459.919,00	93,1	14,7
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		632.071.082,00	597.854.309,00	94,6	75,3
9.	Rashodi za nabavu Nefinancijske imovine	192.449.325,00	181.035.612,00	94,1	22,8
10.	Izdaci za financijsku imovinu i Otplata	15.746.810,00	15.404.576,00	97,8	1,9
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	12.227.518,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		852.494.735,00	794.294.497,00	93,2	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			589.345,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			96.943.750,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su za 58.200.229,00 kn ili za 6,8% manje od planiranih.

Višak prihoda i primitaka iskazan je kod jedne jedinice u iznosu 589.345,00 kn, a manjak prihoda i primitaka iskazan je kod 28 jedinica u iznosu 96.943.750,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 96.354.405,00 kn ili 13,8% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitka iskazan je samo u proračunu općine Visoko i iznosi 589.345,00 kn, dok je u drugim jedinicama ostvaren manjak prihoda i primitaka. Manjak prihoda i primitaka u proračunu grada Varaždina iznosi 19.667.704,00 kn, općine Gornji Kneginec 14.085.232,00 kn, općine Ljubešćica 9.802.047,00 kn, Varaždinske županije 9.658.668,00 kn, a u preostalim jedinicama 43.730.099,00 kn.

Rashodi i izdaci izvršavani su u okviru planiranih iznosa.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji su materijalni rashodi koji u ukupnim rashodima i izdacima sudjeluju s 36,6%. Značajan udjel u rashodima i izdacima imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine s udjelom 22,8%, drugi rashodi poslovanja s udjelom 14,7% te rashodi za zaposlene s udjelom 12,8%. Udjel svih drugih rashoda i izdataka iznosi 13,1%.

Materijalni rashodi u najznačajnijem su iznosu izvršeni kroz proračun grada Varaždina 107.301.796,00 kn ili 36,8% i Varaždinske županije 106.033.158,00 kn ili 36,4%. Kroz proračune preostalih jedinica, ovi rashodi, izvršeni su u iznosu 77.716.649,00 kn ili 26,8%.

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine najznačajniji su rashodi proračuna grada Varaždina u iznosu 36.722.195,00 kn ili 20,3%, Varaždinske županije 26.626.511,00 kn ili 14,7%, općine Gornji Kneginec 22.404.092,00 kn ili 12,4%, općine Cestica 15.580.546,00 kn ili 8,6%, općine Ljubešćica 13.863.888,00 kn ili 7,7%, grada Ivanca 10.295.943,00 kn ili 5,7%, grada Lepoglave 9.115.031,00 kn ili 5,0%, grada Novog Marofa 8.183.679,00 kn ili 4,5%, a na sve druge općine i gradove odnosi se 38.243.727,00 kn ili 21,1%.

Većina proračunskih rashoda i izdataka odnose se na rashode i izdatke proračuna grada Varaždina u iznosu 269.800.020,00 kn ili 34,0%, proračuna Varaždinske županije u iznosu 209.763.272,00 kn ili 26,4%, što ukupno iznosi 479.563.292,00 kn ili 60,4%, dok se na sve druge jedinice odnosi 314.731.205,00 kn ili 39,6% ukupnih rashoda i izdataka.

Na razini županije potraživanja na koncu godine iznose 163.509.617,00 kn i veća su za 5.052.082,00 kn ili 3,2% u odnosu na prethodnu godinu, a obveze iznose 168.490.727,00 kn i veće su za 51.671.640,00 ili 44,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno stanje zaduženja na razini županije iznosi 54.679.111,00 kn i veće je za 292.036,00 kn ili 0,5%, a danih zajmova 19.165.217,00 kn i manje je za 3.049.033,00 kn ili 13,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 57.729.915,00 kn i manje je za 37.286.363,00 kn u odnosu na prethodnu godinu, a danih suglasnosti iznosi 50.678.926,00 kn i veće je za 6.451.762,00 kn u odnosu na prethodnu godinu.

- Koprivničko - križevačka županija

U sastav Koprivničko - križevačke županije ulaze tri grada: Đurđevac, Koprivnica i Križevci, te 22 općine: Drnje, Đelekovec, Ferdinandovac, Gola, Gornja Rijeka, Hlebine, Kalinovac, Kalnik, Kloštar Podravski, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Legrad, Molve, Novigrad Podravski, Novo Virje, Peteranec, Podravske Sesvete, Rasinja, Sokolovac, Sveti Ivan Žabno, Sveti Petar Orehovec i Virje.

Sjedište županije je u Koprivnici.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Koprivničko - križevačke županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 40

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	239.336.644,00	229.820.342,00	96,0	49,7
2.	Porez na promet nekretnina	7.059.848,00	5.271.438,00	74,7	1,1
4.	Županijski porezi	5.170.000,00	5.258.012,00	101,7	1,1
5.	Gradski i općinski porezi	5.487.400,00	4.684.979,00	85,4	1,0
6.	Tekuće pomoći	23.074.537,00	22.335.725,00	96,8	4,8
7.	Kapitalne pomoći	59.365.113,00	31.250.120,00	52,6	6,8
8.	Prihodi od financijske imovine	3.750.334,00	4.343.802,00	115,8	0,9
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	66.698.945,00	57.949.474,00	86,9	12,5
10.	Administrativne pristojbe	6.930.160,00	6.064.848,00	87,5	1,3
11.	Komunalna naknada i doprinosi	65.095.699,00	62.576.791,00	96,1	13,6
12.	Prihodi po posebnim propisima	12.711.709,00	10.425.389,00	82,0	2,3
13.	Drugi prihodi poslovanja	2.602.060,00	2.209.679,00	84,9	0,6
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		497.282.449,00	442.190.599,00	88,9	95,7
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	16.086.327,00	5.920.610,00	36,8	1,3
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	13.719.602,00	14.073.298,00	102,6	3,0
16.	Višak prihoda i primitaka	18.432.152,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		545.520.530,00	462.184.507,00	84,7	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 83.336.023,00 kn ili 15,3% manje od planiranih.

U apsolutnom iznosu znatno ispod planiranih ostvareni su prihodi od kapitalnih pomoći za 28.114.993,00 kn ili 47,4%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 10.165.717,00 kn ili 63,2%, prihodi od poreza na dohodak za 9.516.302,00 kn ili 4,0% i prihodi od nefinancijske imovine za 8.749.471,00 kn ili 13,1%.

Prema vrstama prihoda najizdašniji je prihod od poreza i prireza na dohodak, koji ima udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima na razini županije 49,7%. Slijede prihodi od komunalnih naknada i doprinosa s udjelom 13,6% i prihodi od nefinancijske imovine s udjelom 12,5%. Drugi proračunski prihodi i primici u ukupnim prihodima i primicima imaju udjel 24,2%.

Proračunski prihodi i primici u 2009. na razini županije su ostvareni za 74.170.873,00 kn ili 13,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Smanjeni su svi prihodi i primici, osim prihoda od nefinancijske imovine, koji su ostvareni u većem iznosu u odnosu na prethodnu godinu za 5.382.178,00 kn ili 10,2% i prihoda od županijskih poreza, koji su povećani za 108.959,00 kn ili 21,%. U odnosu na prethodnu godinu u znatno manjem iznosu ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja za 30.324.942,00 kn ili 68,3%, prihodi od komunalnih naknada i doprinosa za 14.610.575,00 kn 18,9%, prihodi od tekućih pomoći za 10.482.347,00 kn ili 31,9%, te prihodi od kapitalnih pomoći za 8.858.629,00 kn ili 22,1%. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine smanjeni su za 6.261.467,00 kn ili 51,4%.

Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 462.184.507,00 kn. Od toga se na Županiju odnosi 120.636.154,00 kn ili 26,1%, gradove 217.631.740,00 kn ili 47,1% i općine 123.916.613,00 kn ili 26,8%.

Vrijednosno najznačajniji su prihodi i primici grada Koprivnice 139.509.376,00 kn ili 64,1% u odnosu na prihode i primitke gradova, odnosno 30,2% u odnosu na ukupno ostvarenje prihoda i primitaka.

Ostvareni prihodi i primici općina Molve, Novigrad Podravski i Virje iznose 40.036.537,00 kn ili 32,3% u odnosu na prihode i primitke općina, odnosno 8,7% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Najmanje prihode su ostvarile općine Hlebine, Kalnik, Koprivnički Bregi, Novo Virje, Peteranec, Rasinja, Sokolovac i Sveti Petar Orehovec u iznosu 20.082.845,00 kn ili 4,3% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Koprivničko - križevačke županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 41

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	87.721.243,00	86.074.680,00	98,1	17,4
2.	Materijalni rashodi	162.763.649,00	153.873.348,00	94,5	31,2
3.	Financijski rashodi	6.967.005,00	6.398.706,00	91,8	1,3
4.	Subvencije	13.606.399,00	12.937.442,00	95,1	2,6
5.	Tekuće pomoći	5.796.770,00	5.347.712,00	92,3	1,1
6.	Kapitalne pomoći	8.204.000,00	7.842.273,00	95,6	1,6
7.	Naknade građanima i kućanstvima	20.000.537,00	18.296.175,00	91,5	3,7
8.	Drugi rashodi poslovanja	78.334.687,00	69.371.852,00	88,6	14,0
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		383.394.290,00	360.142.188,00	93,9	72,9
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	121.076.548,00	102.195.093,00	84,4	20,7
10.	Izdaci za financijsku imovinu i Otplate	32.835.064,00	31.540.296,00	96,1	6,4
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	8.214.628,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		545.520.530,00	493.877.577,00	90,5	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			4.612.718,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			36.305.788,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su za 51.642.953,00 kn ili 9,5% manje od planiranih.

Šest jedinica ostvarilo je višak prihoda i primitaka u iznosu 4.612.718,00 kn, a kod 20 jedinica je iskazan manjak prihoda i primitaka u iznosu 36.305.788,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 31.693.070,00 kn ili 6,9% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu općine Podravske Sesvete iznosi 2.340.022,00 kn, općine Kloštar Podravski 907.244,00 kn i općine Virje 802.546,00 kn, a u drugim jedinicama iznosi 562.906,00 kn. Manjak prihoda i primitaka u proračunu grada Križevaca iznosi 8.109.643,00 kn, općine Novigrad Podravski 6.645.785,00 kn, općine Gola 5.561.694,00 kn i Županije 3.906.884,00 kn. Manjak prihoda i primitaka u drugim jedinicama iznosi 12.081.782,00 kn.

Rashodi i izdaci su izvršeni u okviru planiranih iznosa. Znatno ispod planiranih, u apsolutnom iznosu, izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 18.881.455,00 kn ili 15,6%, materijalni rashodi za 8.890.301,00 kn ili 5,5% i drugi rashodi poslovanja za 8.962.835,00 kn ili 11,4%.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu 153.873.348,00 kn, koji u ukupnim rashodima i izdacima imaju udjel 31,2%, izvršeni su za materijalne rashode.

Na Županijski proračun odnosi se 45.619.010,00 kn ili 29,6%, proračun grada Koprivnice 44.630.727,00 kn ili 29,0%, grada Križevaca 18.214.539,00 kn ili 11,8%, grada Đurđevca 6.412.518,00 kn ili 4,2%, općine Molve 4.404.982,00 kn ili 2,9%, općine Legrad 4.326.138,00 kn ili 2,8%, te na druge jedinice 30.265.434,00 kn ili 19,7%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u iznosu 102.195.093,00 kn i u ukupnim rashodima imaju udjel 20,7%. Na rashode za nabavu nefinancijske imovine proračuna grada Križevaca odnosi se 20.478.450,00 kn ili 20,0%, grada Koprivnice 14.679.525,00 kn ili 14,4%, Županijskog proračuna 17.123.602,00 kn ili 16,8% i općine Novigrad Podravski 10.060.209,00 kn ili 9,8%. Na sve druge jedinice se odnosi 39.853.307,00 kn ili 39,0%.

Rashodi za zaposlene u ukupnim rashodima i izdacima imaju udjel 17,4%, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova 6,4%, dok svi drugi rashodi imaju udjel 24,3%.

Većina proračunskih rashoda i izdataka odnosi se na rashode i izdatke proračuna grada Koprivnice u iznosu 142.482.402,00 kn ili 28,8%, Županije 124.543.038,00 kn ili 25,2%, grada Križevaca 62.561.158,00 kn ili 12,7%, grada Đurđevca 24.141.582,00 kn ili 4,9%, općine Molve 21.497.903,00 kn ili 4,4%, općine Novigrad Podravski 16.704.146,00 kn ili 3,4%, općine Gola 12.552.115,00 kn ili 2,5% i općine Legrad 10.370.402,00 kn ili 2,1%, što ukupno iznosi 414.852.746,00 kn ili 84,0%. Na druge jedinice odnosi se 79.024.831,00 kn ili 16,0% ukupnih rashoda i izdataka.

Na razini županije potraživanja na koncu 2009. iznose 93.796.444,00 kn i veća su u odnosu na prethodnu godinu za 4.021.096,00 kn ili 4,5%. Obveze iznose 53.789.153,00 i veće su za 500.023,00 kn ili 0,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno stanje zaduženja na razini županije iznosi 59.071.175,00 kn, što je manje za 11.410.161,00 kn ili 16,2% u odnosu na prethodnu godinu. Stanje danih zajmova iznosi 55.393.053,00 kn, što je manje za 4.985.414,00 kn ili 8,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 1.032.732,00 kn i manje je za 1.077.016,00 kn ili 51,0% u odnosu na 2008. Stanje danih suglasnosti za zaduživanje trgovačkim društvima i ustanovama u vlasništvu jedinica lokalne samouprave iznosi 83.534.810,00 kn i veće je u odnosu na prethodnu godinu za 5.139.341,00 kn ili 6,6%.

- Bjelovarsko - bilogorska županija

U sastav Bjelovarsko - bilogorske županije ulazi pet gradova: Bjelovar, Čazma, Daruvar, Garešnica i Grubišno Polje, te 18 općina: Berek, Dežanovac, Đulovac, Hercegovac, Ivanska, Kapela, Končanica, Nova Rača, Rovišće, Severin, Sirač, Šandrovac, Štefanje, Velika Pisanica, Velika Trnovitica, Veliki Grđevac, Veliko Trojstvo i Zrinski Topolovac.

Sjedište županije je u Bjelovaru.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Bjelovarsko - bilogorske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 42

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	239.021.239,00	235.457.131,00	98,5	51,7
2.	Porez na dobit	60.000,00	29.803,00	49,7	-
3.	Porez na promet nekretnina	6.622.700,00	5.914.703,00	89,3	1,3
4.	Županijski porezi	4.590.000,00	4.379.819,00	95,4	1,0
5.	Gradski i općinski porezi	6.583.132,00	6.125.673,00	93,1	1,4
6.	Tekuće pomoći	47.688.883,00	42.868.527,00	89,9	9,4
7.	Kapitalne pomoći	46.118.666,00	27.492.358,00	59,6	6,0
8.	Prihodi od financijske imovine	4.686.172,00	3.845.617,00	82,1	0,8
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	23.536.188,00	19.608.209,00	83,3	4,3
10.	Administrativne pristojbe	5.294.791,00	4.815.723,00	91,0	1,1
11.	Komunalna naknada i doprinosi	34.934.190,00	33.119.062,00	94,8	7,3
12.	Drugi prihodi po posebnim Propisima	11.395.812,00	9.603.157,00	84,3	2,1
13.	Drugi prihodi poslovanja	5.127.393,00	4.313.034,00	84,1	0,9
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		435.659.166,00	397.572.816,00	91,3	87,3
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovina	17.187.852,00	7.298.530,00	42,5	1,6
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	72.071.299,00	50.358.065,00	69,9	11,1
16.	Višak prihoda i primitaka	16.577.321,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		541.495.638,00	455.229.411,00	84,1	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 86.266.227,00 kn ili 15,9% manje od planiranih.

Svi proračunski prihodi i primici ostvareni su manje od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja za 21.713.234,00 kn ili 30,1%, kapitalne pomoći za 18.626.308,00 kn ili 40,4% i prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 9.889.322,00 kn ili 57,5%.

Prema vrstama prihoda najizdašniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak koji u strukturi prihoda sudjeluju s 51,7%, zatim primici od financijske imovine i zaduživanja koji sudjeluju s 11,1%, tekuće pomoći koje sudjeluju s 9,4%, komunalna naknada i doprinosi koja sudjeluje sa 7,3%, te kapitalne pomoći koje sudjeluju sa 6,0%, a svi drugi prihodi i primici u ukupnim prihodima i primicima sudjeluju s 14,5%.

Proračunski prihodi i primici u 2009. su ostvareni za 8.617.952,00 kn ili 1,9% više u odnosu na prihode i primitke ostvarene u prethodnoj godini. U 2009. u znatno većem iznosu, u odnosu na prethodnu godinu, ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja za 27.859.112,00 kn ili 23,8%. U znatno manjem iznosu, u odnosu na prethodnu godinu, ostvareni su prihodi od kapitalnih pomoći za 9.861.957,00 kn ili 26,4%.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 455.229.411,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 170.742.659,00 kn ili 37,5%, gradove 214.104.344,00 kn ili 47,0% i općine 70.382.408,00 kn ili 15,5%.

Najznačajniji su prihodi i primici Županije 170.742.659,00 kn ili 37,5% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke, te grada Bjelovara 126.804.651,00 kn ili 59,2% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova odnosno 27,9% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Ostvareni prihodi i primici općina Sirač, Veliko Trojstvo, Đulovac i Šandrovac iznose 24.192.264,00 kn ili 5,3% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Najmanje prihode su ostvarile općine Zrinski Topolovac, Velika Trnovitica, Dežanovac, Hercegovac i Berek u iznosu 9.941.410,00 kn ili 2,2% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Bjelovarsko - bilogorske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 43

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	85.743.531,00	84.131.282,00	98,1	17,2
2.	Materijalni rashodi	158.370.267,00	147.762.502,00	93,3	30,3
3.	Financijski rashodi	7.415.308,00	7.037.959,00	94,9	1,4
4.	Subvencije	11.890.850,00	11.474.411,00	96,5	2,4
5.	Tekuće pomoći	5.836.966,00	5.632.022,00	96,5	1,2
6.	Kapitalne pomoći	4.690.319,00	3.795.319,00	80,9	0,8
7.	Naknade građanima i kućanstvima	21.006.221,00	19.980.117,00	95,1	4,1
8.	Drugi rashodi poslovanja	82.131.054,00	70.822.429,00	86,2	14,5
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		377.084.516,00	350.636.041,00	93,0	71,9
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	146.623.772,00	125.302.637,00	85,5	25,7
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	13.222.172,00	11.879.722,00	89,8	2,4
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	4.565.178,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		541.495.638,00	487.818.400,00	90,1	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			1.098.658,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			33.687.647,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su manje od planiranih za 53.677.238,00 kn ili 9,9%.

Tri općine su ostvarile višak prihoda i primitaka u iznosu 1.098.658,00 kn, dok je 21 jedinica ostvarila manjak prihoda i primitaka u iznosu 33.687.647,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 32.588.989,00 kn ili 7,2% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu općine Štefanje iskazan je u iznosu 539.870,00 kn, a u preostalim dvjema općinama (Berek i Sirač) 558.788,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka u proračunu grada Bjelovara iznosi 10.763.911,00 kn, grada Grubišno Polje 3.992.006,00 kn, općine Kapela 3.289.412,00 kn, grada Čazme 2.654.684, grada Garešnice 2.282.859,00 kn, a na sve druge jedinice odnosi se 10.704.775,00 kn.

Rashodi i izdaci izvršeni su unutar planiranih iznosa.

Znatno ispod plana izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 21.321.135,00 kn ili 14,5%, drugi rashodi poslovanja za 11.308.625,00 kn ili 13,8%, te materijalni rashodi za 10.607.765,00 kn ili 6,7%.

U okviru izvršenih proračunskih rashoda i izdataka najznačajniji rashodi s udjelom 30,3% odnose se na materijalne rashode koji su u proračunu Županije iskazani u iznosu 62.428.036,00 kn, a u proračunu grada Bjelovara u iznosu 34.584.413,00 kn i zajedno čine 65,7% ukupnih rashoda za te namjene, dok su u svim drugim jedinicama izvršeni u iznosu 50.750.053 ili 34,3%.

Za nabavu nefinancijske imovine utrošeno je 125.302.637,00 kn ili 25,7% ukupno izvršenih rashoda i izdataka. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine najznačajniji su u proračunu Županije 54.901.162,00 kn ili 43,8%, grada Bjelovara 22.221.277,00 kn ili 17,7%, te u gradu Grubišno Polje 10.026.005,00 kn ili 8,0%, dok se preostali iznos od 38.154.193,00 kn ili 30,5% odnosi na nabavu nefinancijske imovine u svim drugim jedinicama.

Rashodi za zaposlene u ukupnim rashodima i izdacima sudjeluju sa 17,2%, drugi rashodi poslovanja s 14,5%, dok svi drugi rashodi sudjeluju s 12,3%.

Većina proračunskih rashoda i izdataka odnosi se na rashode i izdatke proračuna Županije 171.161.649,00 kn ili 35,1%, grada Bjelovara 137.568.562,00 kn ili 28,2%, te na proračun grada Daruvara 30.488.210,00 kn ili 6,2%, što ukupno iznosi 339.218.421,00 kn ili 69,5%, dok se na sve druge jedinice odnosi 148.599.979,00 kn ili 30,5%.

Na razini županije potraživanja na koncu 2009. iznose 96.181.057,00 kn i veća su za 10.416.337,00 kn ili 12,2%, a obveze iznose 44.477.903,00 kn i veće su za 9.047.383,00 kn ili 25,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno stanje zaduženja na razini županije iznosi 89.130.053,00 kn i veće je za 26.302.368,00 kn ili 41,9%, a danih zajmova 10.722.273,00 kn i manje je za 1.272.494,00 kn ili 10,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 18.246.189,00 kn i manje je za 3.221.695,00 kn ili 15,0%, a stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 46.517.130,00 kn i manje je za 16.308.252,00 kn ili 26,0% u odnosu na prethodnu godinu.

- Primorsko - goranska županija

U sastav Primorsko - goranske županije ulazi 14 gradova: Bakar, Cres, Crikvenica, Čabar, Delnice, Kastav, Kraljevica, Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija, Rab, Rijeka i Vrbovsko, te 22 općine: Baška, Brod Moravice, Čavle, Dobrinj, Fužine, Jelenje, Klana, Kostrena, Lokve, Lopar, Lovran, Malinska-Dubašnica, Matulji, Mošćenička Draga, Mrkopalj, Omišalj, Punat, Ravna Gora, Skrad, Vinodolska općina, Viškovo i Vrbnik.

Sjedište županije je u Rijeci.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Primorsko - goranske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 44

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	1.006.637.910,00	960.914.141,00	95,5	43,7
2.	Porez na dobit	41.000,00	19.423,00	47,4	-
3.	Porez na promet nekretnina	101.654.230,00	85.880.322,00	84,5	3,9
4.	Županijski porezi	21.810.000,00	22.111.603,00	101,4	1,0
5.	Gradski i općinski porezi	55.258.592,00	48.873.643,00	88,4	2,2
6.	Tekuće pomoći	74.176.665,00	65.780.440,00	88,7	3,0
7.	Kapitalne pomoći	102.208.991,00	68.170.799,00	66,7	3,1
8.	Prihodi od financijske imovine	34.135.922,00	73.454.843,00	215,2	3,3
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	219.717.049,00	211.061.114,00	96,1	9,6
10.	Administrativne pristojbe	34.124.959,00	29.816.072,00	87,4	1,4
11.	Komunalna naknada i doprinosi	361.302.514,00	327.908.203,00	90,8	14,9
12.	Prihodi po posebnim propisima	85.905.041,00	79.525.185,00	92,6	3,6
13.	Drugi prihodi poslovanja	18.343.620,00	16.216.183,00	88,4	0,8
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		2.115.316.493,00	1.989.731.971,00	94,1	90,5
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	238.422.081,00	134.473.516,00	56,4	6,1
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	107.080.040,00	74.713.585,00	69,8	3,4
16.	Višak prihoda i primitaka	162.719.041,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		2.623.537.655,00	2.198.919.072,00	83,8	100,0

Prihodi i primici na razini županije ostvareni su za 424.618.583,00 kn ili 16,2% manje od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana ostvareni su prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 103.948.565,00 kn ili 43,6%, porez i prirez na dohodak za 45.723.769,00 kn ili 4,5%, kapitalne pomoći za 34.038.192,00 kn ili 33,3%, komunalna naknada i doprinosi za 33.394.311,00 kn ili 9,2% i primici od financijske imovine i zaduživanja za 32.366.455,00 kn ili 30,2%.

Prema vrstama prihoda i primitaka najznačajniji su porez i prirez na dohodak s udjelom 43,7%, komunalna naknada i doprinos s udjelom 14,9%, prihodi od nefinancijske imovine s udjelom 9,6% te primici od financijske imovine i zaduživanja s udjelom 6,1%. Svi drugi prihodi i primici u ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju udjel 25,7%.

Proračunski prihodi i primici u 2009. ostvareni su za 205.801.996,00 kn ili 8,6 % manje u odnosu na prihode i primitke ostvarene u prethodnoj godini. U 2009. u znatno manjem iznosu u odnosu na prethodnu godinu, ostvareni su prihodi od financijske imovine i zaduživanja za 118.820.323,00 kn, komunalna naknada i doprinosi za 69.347.578,00 kn, porez na promet nekretnina za 36.344.575,00 kn, prihodi od poreza i prireza na dohodak za 16.892.643,00 kn te drugi prihodi po posebnim propisima za 14.608.511,00 kn. U 2009. u znatno većem iznosu u odnosu na prethodnu godinu, ostvareni su prihodi od financijske imovine za 36.404.504,00 kn i prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 26.946.118,00 kn.

Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 2.198.919.072,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 345.116.318,00 kn ili 15,7%, gradove 1.377.322.506,00 kn ili 62,6% i općine 476.480.248,00 kn ili 21,7%.

Najznačajniji su prihodi i primici proračuna gradova Rijeke u iznosu 729.035.011,00 kn, Opatije 127.079.836,00 kn, Crikvenice 80.927.454,00 kn, Bakra 76.040.223,00 kn, Malog Lošinja 56.009.600,00 kn, Kastva 49.276.276,00 kn i Raba 44.339.638,00 kn, što ukupno iznosi 1.162.708.038,00 kn ili 84,4% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova odnosno 52,9% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Prihodi i primici općina Matulji, Kostrena, Viškovo, Čavle, Malinska - Dubašnica i Omišalj iznose 277.272.020,00 kn ili 12,6% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Primorsko - goranske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 45

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	444.290.312,00	433.032.624,00	97,5	19,1
2.	Materijalni rashodi	734.629.216,00	679.378.334,00	92,5	30,0
3.	Financijski rashodi	36.030.629,00	29.769.389,00	82,6	1,3
4.	Subvencije	75.256.473,00	71.646.735,00	95,2	3,2
5.	Tekuće pomoći	27.545.015,00	25.499.069,00	92,6	1,1
6.	Kapitalne pomoći	12.001.252,00	9.819.105,00	81,8	0,4
7.	Naknade građanima i kućanstvima	111.561.896,00	102.061.546,00	91,5	4,5
8.	Drugi rashodi poslovanja	461.596.433,00	382.778.245,00	82,9	16,9
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		1.902.911.226,00	1.733.985.047,00	91,1	76,5
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	631.911.829,00	469.177.955,00	74,2	20,7
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	79.473.266,00	64.242.402,00	80,8	2,8
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	9.241.334,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		2.623.537.655,00	2.267.405.404,00	86,4	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			37.382.206,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			105.868.538,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su za 356.132.251,00 kn ili 13,6% manje od planiranih.

Jedanaest jedinica ostvarilo je višak prihoda i primitaka u iznosu 37.382.206,00 kn, a 26 jedinica ostvarilo je manjak prihoda i primitaka u iznosu 105.868.538,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 68.486.332,00 kn ili 3,1% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu Županije iznosi 13.282.319,00 kn, grada Opatije 7.902.648,00 kn, grada Mali Lošinj 3.429.380,00 kn, općine Matulji 2.768.589,00 kn i grada Delnice 2.148.047,00 kn, a u drugim jedinicama iznosi 7.851.223,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka u proračunu grada Rijeke iznosi 49.654.998,00 kn, grada Bakra 14.593.620,00 kn, grada Kastva 8.752.155,00 kn, grada Novi Vinodolski 4.737.831,00 kn, grada Vrbovsko 3.637.416,00 kn, općine Dobrinj 3.624.690,00 kn, grada Crikvenice 2.797.769,00 kn, grada Kraljevice 2.139.220,00 kn i općine Mošćenička Draga 2.131.324,00 kn, dok se na druge jedinice odnosi 13.799.515,00 kn.

Rashodi i izdaci izvršeni su u iznosima manjim od planiranih.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 162.733.874,00 kn ili 25,8%, drugi rashodi poslovanja za 78.818.188,00 kn ili 17,1%, materijalni rashodi za 55.250.882,00 kn ili 7,5%, izdaci za financijsku imovinu i otplate za 15.230.864,00 kn ili 13,6% i rashodi za zaposlene za 11.257.688,00 kn ili 2,5%.

U okviru izvršenih proračunskih rashoda i izdataka najznačajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 679.378.334,00 kn s udjelom 30,0%, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 469.177.955,00 kn s udjelom 20,7%, rashode za zaposlene u iznosu 433.032.624,00 kn s udjelom 19,1% i druge rashode poslovanja u iznosu 382.778.245,00 kn s udjelom 16,9%. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 303.038.246,00 kn i imaju udjel 13,3%.

Na materijalne rashode proračuna grada Rijeke odnosi se 238.679.365,00 kn ili 35,1%, Županije 113.515.436,00 kn ili 16,7%, grada Opatije 38.293.240,00 kn ili 5,7%, grada Crikvenice 24.389.976,00 kn ili 3,6%, općine Kostrena 17.813.646,00 kn ili 2,6%, grada Bakra 17.426.596,00 kn ili 2,6%, grada Malog Lošinja 16.601.842,00 kn ili 2,4%, općine Viškovo 16.520.041,00 kn ili 2,4%, grada Novi Vinodolski 15.327.701,00 kn ili 2,3% i grada Krka 15.134.498,00 kn ili 2,2%. Utrošena sredstva za ove namjene kod svih drugih jedinica iznose 165.675.993,00 kn ili 24,4%.

Na rashode za nabavu nefinancijske imovine grada Rijeke odnosi se 87.757.433,00 kn ili 18,7%, Županije 56.859.033,00 kn ili 12,1%, grada Bakra 52.967.205,00 kn ili 11,3%, grada Kastva 31.218.635,00 kn ili 6,7%, općine Čavle 22.688.922,00 kn ili 4,8%, grada Opatije 21.692.393,00 kn ili 4,6% i grada Krka 21.072.344,00 kn ili 4,5%, dok se na sve druge jedinice odnosi 174.921.990,00 kn ili 37,3%.

Većina proračunskih rashoda i izdataka odnosi se na rashode i izdatke proračuna grada Rijeke u iznosu 778.690.009,00 kn ili 34,3%, županijskog proračuna 331.833.999,00 kn ili 14,6%, grada Opatije 119.177.188,00 kn ili 5,4%, grada Bakra 90.633.843,00 kn ili 4,0%, grada Crikvenice 83.725.223,00 kn ili 3,7% i grada Krka 66.615.441,00 kn ili 2,9%, dok se na sve druge jedinice odnosi 796.729.701,00 kn ili 35,1%.

Na razini županije potraživanja na koncu 2009. iznose 798.310.969,00 kn i veća su za 12.943.033,00 kn ili 1,6% u odnosu na prethodnu godinu, a obveze iznose 394.226.856,00 kn i veće su za 57.420.889,00 kn ili 17,0% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja na razini županije iznosi 484.895.894,00 kn i veće je za 45.774.430,00 kn ili 10,4%, stanje danih zajmova iznosi 110.769.107,00 kn i manje je za 22.987.132,00 kn ili 17,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 219.601.851,00 kn i manje je u odnosu na prethodnu godinu za 35.546.787,00 kn ili 13,9%. Stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 799.612.754,00 kn i manje je za 154.076.677,00 kn ili 16,1%.

- Ličko - senjska županija

U sastav Ličko - senjske županije ulaze četiri grada: Gospić, Novalja, Otočac i Senj, te osam općina: Brinje, Donji Lapac, Karlobag, Lovinac, Perušić, Plitvička jezera, Udbina i Vrhovine.

Sjedište županije je u Gospiću.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Ličko - senjske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 46

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i priraz na dohodak	116.845.340,00	107.528.085,00	92,0	35,4
2.	Porez na promet nekretnina	13.605.000,00	11.666.063,00	85,7	3,8
3.	Županijski porezi	3.170.000,00	2.458.844,00	77,6	0,8
4.	Gradski i općinski porezi	9.381.642,00	8.308.154,00	88,6	2,7
5.	Tekuće pomoći	68.630.882,00	64.413.512,00	93,9	21,2
6.	Kapitalne pomoći	32.219.373,00	16.714.197,00	51,9	5,5
7.	Prihodi od financijske imovine	710.713,00	379.780,00	53,4	0,1
8.	Prihodi od nefinancijske imovine	15.756.026,00	12.337.364,00	78,3	4,1
9.	Administrativne pristojbe	4.110.000,00	3.309.707,00	80,5	1,1
10.	Komunalna naknada i doprinos	40.781.475,00	37.033.257,00	90,8	12,2
11.	Prihodi po posebnim propisima	13.791.216,00	11.529.430,00	83,6	3,8
12.	Drugi prihodi poslovanja	626.174,00	257.011,00	41,0	0,1
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		319.627.841,00	275.935.404,00	86,3	90,8
13.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	25.966.704,00	12.254.457,00	47,2	4,0
14.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	18.627.195,00	15.832.824,00	85,0	5,2
15.	Višak prihoda i primitaka	13.875.723,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		378.097.463,00	304.022.685,00	80,4	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 74.074.778,00 kn ili 19,6% manje od plana.

Znatno ispod plana, u apsolutnom iznosu, ostvareni su prihodi od kapitalnih pomoći za 15.505.176,00 kn ili 48,1%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 13.712.247,00 kn ili 52,8% i prihodi od poreza i priraz na dohodak za 9.317.255,00 kn ili 8,0%.

Prema vrstama prihoda i primitaka najizdašniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak s udjelom 35,4%, prihodi od pomoći s udjelom 26,7% i prihodi od komunalne naknade i doprinosa s udjelom 12,2%. Svi drugi prihodi i primici u ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju udjel 25,7%.

Proračunski prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 23.430.971,00 kn ili 7,7% manje u odnosu na 2008. U odnosu na prethodnu godinu u znatno manjem iznosu ostvareni su prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 17.047.834,00 kn ili 139,1%, prihodi od pomoći za 12.801.699,00 kn ili 15,8% te prihodi po posebnim propisima za 2.402.503,00 kn ili 20,8%, dok su u znatno većem iznosu ostvareni primici od financijske imovine i zaduživanja za 6.558.492,00 kn ili 41,4%.

Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 304.022.685,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 67.421.653,00 kn ili 22,2%, gradove 158.837.591,00 kn ili 52,2% i općine 77.763.441,00 kn ili 25,6%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Gospića 57.628.117,00 kn ili 36,3% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova odnosno 19,0% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Ostvareni prihodi i primici općina Perušić, Karlobag i Plitvička jezera iznose 42.113.436,00 kn ili 13,9% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Ličko - senjske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 47

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	66.299.661,00	64.418.933,00	97,2	19,9
2.	Materijalni rashodi	109.041.205,00	97.441.676,00	89,4	30,1
3.	Financijski rashodi	6.393.803,00	4.626.404,00	72,4	1,4
4.	Subvencije	7.029.484,00	6.724.559,00	95,7	2,1
5.	Tekuće pomoći	561.970,00	344.858,00	61,4	0,1
6.	Kapitalne pomoći	834.000,00	320.844,00	38,5	0,1
7.	Naknade građanima i kućanstvima	15.526.274,00	15.035.776,00	96,8	4,6
8.	Drugi rashodi poslovanja	48.854.081,00	40.306.696,00	82,5	12,4
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		254.540.478,00	229.219.746,00	90,1	70,7
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	104.626.032,00	86.790.173,00	83,0	26,8
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	8.306.400,00	7.872.098,00	94,8	2,4
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	10.624.553,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		378.097.463,00	323.882.017,00	85,7	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			2.052.305,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			21.911.637,00		

Proračunski rashodi i izdaci su izvršeni manje od planiranih za 54.215.446,00 kn ili za 14,3%.

Višak prihoda i primitaka iskazan je kod dvije jedinice u iznosu 2.052.305,00 kn, a manjak prihoda i primitaka iskazan je kod jedanaest jedinica u iznosu 21.911.637,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 19.859.332,00 kn ili 6,5% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu općine Lovinac iznosi 1.622.692,00 kn i općine Karlobag 429.613,00 kn. Manjak prihoda i primitaka u proračunu općine Brinje iznosi 5.034.366,00 kn, grada Gospića 4.403.145,00 kn, općine Plitvička Jezera 2.903.769,00 kn i kod drugih jedinica 9.570.357,00 kn.

Rashodi i izdaci izvršeni su u manjim iznosima od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 17.835.859,00 kn ili 17,0%, materijalni rashodi za 11.599.529,00 kn ili 10,6% i drugi rashodi poslovanja za 8.547.385,00 kn ili 17,5%.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji su materijalni rashodi s udjelom 30,1%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine s udjelom 26,8%, rashodi za zaposlene s udjelom 19,9%, dok svi drugi rashodi i izdaci imaju udjel 23,2%.

Materijalni rashodi kroz proračun grada Gospića izvršeni su u iznosu 23.720.966,00 kn ili 24,3%, Županije 21.130.010,00 kn ili 21,7%, grada Novalje 10.371.508,00 kn ili 10,6% i grada Otočca 9.559.726,00 kn ili 9,8%, a kroz proračune drugih jedinica u iznosu 32.659.466,00 kn ili 33,6%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine kroz proračun grada Novalje izvršeni su u iznosu 13.200.220,00 kn ili 15,2%, proračun grada Gospića u iznosu 13.078.119,00 kn ili 15,1%, grada Senja u iznosu 10.917.962,00 kn ili 12,6%, općine Perušić u iznosu 10.850.847,00 kn ili 12,5%, a kroz proračune drugih jedinica u iznosu 38.743.025,00 kn ili 44,6%.

U ukupnim rashodima i izdacima, rashodi i izdaci Županije iznose 68.513.011,00 kn ili 21,2%, grada Gospića 62.031.262,00 kn ili 19,2%, grada Senja 35.764.438,00 kn ili 11,0%, grada Novalje 34.306.435,00 kn ili 10,7%, grada Otočca 34.231.378,00 kn ili 10,6%, dok se na sve druge jedinice odnosi 88.738.493,00 kn ili 27,3%.

Na razini županije potraživanja koncem 2009. iznose 65.416.360,00 kn i veća su za 6.460.616,00 kn ili 11,0%, a obveze iznose 46.845.353,00 kn i veće su za 22.961.887,00 kn ili 96,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno stanje zaduženja na razini županije koncem 2009. iznosi 39.227.604,00 kn i veće je za 7.829.016,00 kn ili 24,9% i danih zajmova 8.508.857,00 kn i manje je za 4.125.231,00 kn ili 32,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 6.075.319,00 kn i manje je za 6.563.031,00 kn ili 51,9% u odnosu na prethodnu godinu. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu davale suglasnosti za zaduživanje.

- Virovitičko - podravska županija

U sastav Virovitičko - podravske županije ulaze tri grada: Orahovica, Slatina i Virovitica, te 13 općina: Crnac, Čačinci, Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica, Voćin i Zdenci.

Sjedište županije je u Virovitici.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Virovitičko - podravske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 48

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prizet na dohodak	144.961.645,00	142.505.089,00	98,3	42,9
2.	Porez na promet nekretnina	5.295.201,00	2.867.281,00	54,1	0,9
3.	Županijski porezi	2.790.010,00	2.781.575,00	99,7	0,8
4.	Gradski i općinski porezi	2.614.497,00	2.222.131,00	85,0	0,7
5.	Tekuće pomoći	26.698.579,00	24.950.781,00	93,5	7,5
6.	Kapitalne pomoći	52.428.614,00	46.022.259,00	87,8	13,9
7.	Prihodi od financijske imovine	2.064.016,00	2.108.947,00	102,2	0,5
8.	Prihodi od nefinancijske imovine	25.002.825,00	22.820.426,00	91,3	6,9
9.	Administrativne pristojbe	4.726.597,00	4.263.423,00	90,2	1,3
10.	Komunalna naknada i doprinosi	19.807.876,00	18.555.104,00	93,7	5,6
11.	Prihodi po posebnim propisima	13.932.860,00	10.230.332,00	73,4	3,1
12.	Drugi prihodi poslovanja	8.741.115,00	3.616.915,00	41,4	1,1
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		309.063.835,00	282.944.263,00	91,5	85,2
13.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	20.029.432,00	11.194.151,00	55,9	3,4
14.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	36.176.058,00	37.930.118,00	104,8	11,4
15.	Višak prihoda i primitaka	9.885.407,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		375.154.732,00	332.068.532,00	88,5	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 43.086.200,00 kn ili 11,5% manje od plana.

Iznad plana ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja za 1.754.060,00 kn ili 4,8% i prihodi od financijske imovine za 44.931,00 kn ili 2,2%.

Znatno ispod plana ostvareni su prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 8.835.281,00 kn ili 44,1%, drugi prihodi poslovanja za 5.124.200,00 kn ili 58,6%, te prihodi od kapitalnih pomoći za 6.406.355,00 kn ili 12,2% manje od plana. Svi drugi prihodi i primici ostvareni su u okviru planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji izvor prihoda je prihod od poreza i prireza na dohodak u iznosu 142.505.089,00 kn i u ukupno ostvarenim prihodima sudjeluje s 42,9%. Značajni izvori prihoda su prihodi od kapitalnih pomoći u iznosu 46.022.259,00 kn ili 13,9%, primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 37.930.118,00 kn ili 11,4%, prihodi od tekućih pomoći u iznosu 24.950.781,00 kn ili 7,5%, od nefinancijske imovine u iznosu 22.820.426,00 kn ili 6,9%, te komunalne naknade i doprinosa u iznosu 18.555.104,00 kn ili 5,6%. Svi drugi prihodi ostvareni su u iznosu 39.284.755,00 kn i u ukupno ostvarenim prihodima sudjeluju s 11,8%.

U odnosu na prethodnu godinu, prihodi i primici na razini županije su ostvareni u iznosu većem za 22.110.118,00 kn ili 7,1%. U znatno većem iznosu ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja za 18.048.726,00 kn i kapitalne pomoći za 7.774.117,00 kn. U znatno manjem iznosu u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 3.458.806,00 kn i drugi prihodi poslovanja za 3.291.324,00 kn.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 332.068.532,00 kn od čega se na Županiju odnosi 91.221.249,00 kn ili 27,5%, gradove 158.371.192,00 kn ili 47,7% i općine 82.476.091,00 kn ili 24,8%.

Najznačajniji su prihodi i primici gradova Virovitice u iznosu 102.881.213,00 kn i Slatine u iznosu 31.736.517,00 kn, što ukupno iznosi 134.617.730,00 kn ili 85,0% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova odnosno 40,5% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Ostvareni prihodi i primici općina Čačinci i Pitomača iznose 27.163.073,00 kn ili 8,2% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Najmanje prihode su ostvarile općine Nova Bukovica i Mikleuš u iznosu 4.621.137,00 kn ili 1,4% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Virovitičko - podravske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 49

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	57.439.532,00	56.012.165,00	97,5	17,0
2.	Materijalni rashodi	109.460.961,00	102.631.247,00	93,8	31,1
3.	Financijski rashodi	3.935.783,00	3.621.104,00	92,0	1,1
4.	Subvencije	4.981.244,00	4.742.337,00	95,2	1,4
5.	Tekuće pomoći	4.286.881,00	4.084.686,00	95,3	1,2
6.	Kapitalne pomoći	10.473.231,00	5.530.477,00	52,8	1,7
7.	Naknade građanima i kućanstvima	14.950.731,00	13.985.883,00	93,5	4,2
8.	Drugi rashodi poslovanja	34.014.586,00	35.344.739,00	103,9	10,7
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		239.542.949,00	225.952.638,00	94,3	68,4
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	112.535.352,00	88.919.958,00	79,0	26,9
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	15.617.226,00	15.420.965,00	98,7	4,7
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	7.459.205,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		375.154.732,00	330.293.561,00	88,0	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			21.357.715,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			19.582.744,00		

Proračunski rashodi i izdaci su izvršeni za 44.861.171,00 kn ili 12,0% manje od plana.

Višak prihoda i primitaka iskazalo je šest jedinica u iznosu 21.357.715,00 kn, a manjak prihoda i primitaka jedanaest jedinica u iznosu 19.582.744,00 kn. Višak prihoda i primitaka, na razini Županije, iznosi 1.774.971,00 kn ili 0,5% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka iskazan je u okviru proračuna grada Virovitice u iznosu 17.058.240,00 kn, općine Gradina u iznosu 2.269.501,00 kn, grada Orahovice u iznosu 1.244.599,00 kn, općine Voćin u iznosu 528.988,00 kn, Pitomača u iznosu 203.953,00 kn, te Špišić Bukovica u iznosu 52.434,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka iskazan je u okviru grada Slatine u iznosu 9.636.882,00 kn i Virovitičko-podravske županije u iznosu 6.935.138,00 kn, dok se na druge jedinice odnosi 3.010.724,00 kn.

Iznad plana izvršeni su drugi rashodi poslovanja za 1.330.153,00 kn ili 3,9%. Znatno ispod plana izvršeni su materijalni rashodi za 6.829.714,00 kn ili 6,2%, kapitalne pomoći za 4.942.754,00 kn ili 47,2%, te rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 23.615.394,00 kn ili 21,0%. Svi drugi rashodi i izdaci izvršeni su neznatno manje od planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi u iznosu 102.631.247,00 kn ili 31,1%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 88.919.958,00 kn ili 26,9% i rashodi za zaposlene u iznosu 56.012.165,00 kn ili 17,0% u odnosu na ukupno izvršene rashode i izdatke. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 82.730.191,00 kn i u ukupno izvršenim rashodima i izdacima sudjeluju s 25,0%.

Materijalni rashodi u najznačajnijem iznosu izvršeni su u okviru proračuna Županije 39.049.749,00 kn ili 38,1%, grada Virovitice 23.436.288,00 kn ili 22,8% i grada Slatine 10.723.060,00 kn ili 10,4%, dok se na druge jedinice odnosi 29.422.150,00 kn ili 28,7%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u najznačajnijem iznosu izvršeni su u proračunu grada Virovitice u iznosu 31.880.021,00 kn ili 35,8%, općine Čačinci u iznosu 12.165.290,00 kn ili 13,7%, Županije u iznosu 10.903.581,00 kn ili 12,3%, grada Orahovice u iznosu 9.916.063,00 kn ili 11,1%, te grada Slatine u iznosu 8.686.403,00 kn ili 9,8%, dok su u proračunima svih drugih jedinica ovi rashodi izvršeni u iznosu 15.368.600,00 kn ili 17,3%.

U ukupnim rashodima i izdacima u iznosu 330.293.561,00 kn, najveći su rashodi Županije u iznosu 98.156.387,00 kn ili 29,7%, grada Virovitice u iznosu 85.822.973,00 kn ili 26,0%, grada Slatine u iznosu 41.373.399,00 kn ili 12,5% i grada Orahovice u iznosu 22.508.863,00 kn ili 6,8%, dok rashodi i izdaci svih drugih jedinica iznose 82.431.939,00 kn ili 25,0%.

Na razini županije, potraživanja na koncu 2009. iznose 98.129.207,00 kn i veća su za 21.297.644,00 kn ili 27,7%, a obveze iznose 41.139.412,00 kn i manje su za 510.671,00 kn ili 1,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno stanje zaduženja na razini županije iznosi 121.837.854,00 kn i veće je za 26.064.275,00 kn ili 27,2%, a stanje danih zajmova iznosi 27.613.740,00 kn i manje je za 4.173.354,00 kn ili 13,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 600.000,00 kn i jednako je stanju koncem prethodne godine. Stanje danih suglasnosti iznosi 89.716.318,00 kn i veće je za 70.646.726,00 kn u odnosu na prethodnu godinu.

- Požeško - slavonska županija

U sastavu Požeško - slavonske županije je pet gradova: Kutjevo, Lipik, Pakrac, Pleternica i Požega te pet općina: Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika.

Sjedište županije je u Požegi.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Požeško - slavonske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 50

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni Broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	160.965.673,00	128.315.366,00	79,7	52,9
2.	Porez na dobit	20.000,00	12.295,00	61,5	-
3.	Porez na promet nekretnina	4.024.000,00	2.603.160,00	64,7	1,1
4.	Županijski porezi	2.870.000,00	2.401.612,00	83,7	1,0
5.	Gradski i općinski porez	2.973.486,00	2.357.922,00	79,3	1,0
6.	Tekuće pomoći	56.515.053,00	31.555.801,00	55,8	13,0
7.	Kapitalne pomoći	32.277.900,00	25.241.443,00	78,2	10,4
8.	Prihodi od financijske imovine	1.698.130,00	1.356.982,00	79,9	0,5
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	12.353.013,00	10.473.982,00	84,8	4,3
10.	Administrativne pristojbe	5.387.500,00	4.317.206,00	80,1	1,8
11.	Komunalna naknada i doprinosi	18.351.287,00	17.185.597,00	93,6	7,1
12.	Prihodi po posebnim propisima	9.638.018,00	8.181.571,00	84,9	3,4
13.	Drugi prihodi poslovanja	610.062,00	758.145,00	124,3	0,2
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		307.684.122,00	234.761.082,00	76,3	96,7
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	6.340.250,00	4.611.188,00	72,7	1,9
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	3.741.325,00	3.398.333,00	90,8	1,4
16.	Višak prihoda i primitaka	9.425.442,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		327.191.139,00	242.770.603,00	74,2	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni u manjem iznosu od plana za 84.420.536,00 kn ili 25,8%.

Većina prihoda i primitaka ostvarena je ispod plana, a iznad plana ostvareni su drugi prihodi poslovanja za 148.083,00 kn ili 24,3%.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana ostvareni su porez i prirez na dohodak za 32.650.307,00 kn ili 20,3% i tekuće pomoći za 21.917.528,00 kn ili 44,2%.

Prema vrstama prihoda najizdašniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak s udjelom 52,9%. Potom slijede prihodi od tekućih pomoći s udjelom 13,0%, prihodi od kapitalnih pomoći s udjelom 10,4%, prihodi od komunalne naknade i doprinosa s udjelom 7,1%, prihodi od nefinancijske imovine s udjelom 4,3% i prihodi po posebnim propisima s udjelom 3,4%. Svi drugi prihodi u ukupnim prihodima imaju udjel 8,9%.

Proračunski prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 8.501.094,00 kn manje u odnosu na prihode i primitke ostvarene u 2008. U odnosu na prethodnu godinu u znatno većem iznosu ostvareni su prihodi od poreza i prireza na dohodak za 15.695.501,00 kn, prihodi od kapitalnih pomoći za 7.053.519,00 kn i prihodi od tekućih pomoći za 5.839.868,00 kn, dok su primici od financijske imovine i zaduživanja smanjeni za 31.444.518,00 kn, drugi prihodi poslovanja za 4.510.391,00 kn, te prihodi od nefinancijske imovine za 1.288.905,00 kn.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 242.770.603,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 68.819.175,00 kn ili 28,4%, gradove 141.654.323,00 kn ili 58,3% i općine 32.297.105,00 kn ili 13,3%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Požege u iznosu 69.657.421,00 kn ili 49,2% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova, odnosno 28,7% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Ostvareni prihodi i primici općina Brestovac i Velika iznose 18.490.023,00 kn ili 7,6% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Požeško - slavonske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 51

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	53.523.991,00	47.840.965,00	89,4	17,9
2.	Materijalni rashodi	91.097.021,00	69.419.062,00	76,2	26,0
3.	Financijski rashodi	7.995.882,00	7.700.584,00	96,3	2,9
4.	Subvencije	5.438.750,00	4.731.260,00	87,0	1,8
5.	Tekuće pomoći	1.004.772,00	959.899,00	95,5	0,4
6.	Kapitalne pomoći	3.200.895,00	3.199.655,00	100,0	1,2
7.	Naknade građanima i kućanstvima	20.397.530,00	19.354.939,00	94,9	7,3
8.	Drugi rashodi poslovanja	47.403.099,00	39.852.676,00	84,1	14,9
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		230.061.940,00	193.059.040,00	83,9	72,4
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	76.117.257,00	66.254.235,00	87,0	24,8
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	7.649.400,00	7.568.615,00	98,9	2,8
11.	Pokriće manjka prihoda i primitka iz ranijih godina	13.362.542,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		327.191.139,00	266.881.890,00	81,6	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			222.238,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			24.333.525,00		

Proračunski rashodi i izdaci su izvršeni za 60.309.249,00 kn ili 18,4% manje od planiranih.

Višak prihoda i primitaka je iskazan u jednoj jedinici (općina Jakšić) u iznosu 222.238,00 kn, a manjak prihoda i primitaka kod deset jedinica u iznosu 24.333.525,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 24.111.287,00 kn ili 9,9%.

U županijskom proračunu manjak prihoda i primitaka iznosi 4.654.489,00 kn, u proračunu grada Pleternice 4.593.448,00 kn, grada Požege 4.257.097,00 kn, grada Pakraca 3.356.703,00 kn, grada Kutjeva 2.593.810,00 kn i grada Lipika 2.034.824,00 kn, a na druge jedinice odnosi se 2.843.154,00 kn.

Rashodi i izdaci izvršeni su u okviru planiranih iznosa.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana izvršeni su materijalni rashodi za 21.677.959,00 kn ili 23,8%, drugi rashodi poslovanja za 7.550.423,00 kn ili 15,9%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 9.863.022,00 kn ili 13,0% i rashodi za zaposlene za 5.683.026,00 kn ili 10,6%.

U ukupno izvršenim rashodima i izdacima, najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi 26,0%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine 24,8%, rashodi za zaposlene 17,9% i drugi rashodi poslovanja 14,9%, dok se na sve druge rashode odnosi 16,4%.

Materijalni rashodi u najznačajnijem iznosu izvršeni su u okviru proračuna grada Požege u iznosu 23.091.362,00 kn ili 33,3% i Županije 18.155.373,00 kn ili 26,1%, a na sve druge jedinice odnosi se 28.172.327,00 kn ili 40,6%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine najznačajniji su u proračunu grada Požege 13.230.766,00 kn ili 20,0%, grada Lipika 12.772.348,00 kn ili 19,3%, u proračunu Županije 11.481.979,00 kn ili 17,3%, grada Kutjeva 9.914.017,00 kn ili 15,0% te u proračunu grada Pakraca 6.732.194,00 kn ili 10,2%, dok se preostali iznos od 12.122.931,00 kn ili 18,2% odnosi na nabavu nefinancijske imovine u svim drugim jedinicama.

Većina proračunskih rashoda i izdataka odnosi se na rashode i izdatke proračuna grada Požege 73.914.518,00 kn ili 27,7%, Županije 73.473.664,00 kn ili 27,5%, grada Pakraca 25.739.695,00 kn ili 9,6%, grada Lipika 25.227.983,00 kn ili 9,5%, grada Pleternice 17.067.046,00 kn ili 6,4%, te grada Kutjeva 16.540.963,00 kn ili 6,2%, što ukupno iznosi 231.963.869,00 kn ili 86,9%, dok se na sve druge jedinice odnosi 34.918.020,00 kn ili 13,1%.

Na razini županije, potraživanja na koncu 2009. iznose 82.798.227,00 kn, a obveze iznose 59.970.598,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu potraživanja su smanjena za 18.417.014,00 kn ili 18,2%, a obveze za 407.054,00 kn ili 0,7%.

Stanje zaduženja na razini Županije iznosi 88.480.261,00 kn i manje je za 7.808.942,00 kn ili 8,1%, a stanje danih zajmova iznosi 97.428.253,00 kn i manje je za 1.433.971,00 kn ili 1,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 16.430.815,00 kn i manje je za 1.168.490,00 kn ili 6,6% u odnosu na prethodnu godinu. Na razini županije nisu davane suglasnosti za zaduživanje.

- **Brodsko - posavska županija**

U sastav Brodsko - posavske županije ulaze dva grada: Nova Gradiška i Slavonski Brod te 26 općina: Bebrina, Brodski Stupnik, Bukovlje, Cernik, Davor, Donji Andrijevci, Dragalić, Garčin, Gornja Vrba, Gornji Bogičevci, Gundinci, Klakar, Nova Kapela, Okučani, Oprisavci, Oriovac, Podcrkavlje, Rešetari, Sibirj, Sikirevci, Slavonski Šamac, Stara Gradiška, Staro Petrovo Selo, Velika Kapanica, Vrbje i Vrpolje.

Sjedište županije je u Slavonskom Brodu.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Brodsko - posavske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 52

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u%
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	285.959.875,00	275.944.971,00	96,5	52,1
2.	Porez na dobit	3.311.000,00	3.417.923,00	103,2	0,6
3.	Porez na promet nekretnina	9.803.400,00	7.195.895,00	73,4	1,4
4.	Županijski porezi	6.740.000,00	5.569.635,00	82,6	1,1
5.	Gradski i općinski porezi	5.831.929,00	4.951.707,00	84,9	0,9
6.	Tekuće pomoći	51.328.561,00	44.259.975,00	86,2	8,4
7.	Kapitalne pomoći	67.193.254,00	41.082.626,00	61,1	7,8
8.	Prihodi od financijske imovine	4.804.501,00	4.308.635,00	89,7	0,8
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	25.496.555,00	22.059.058,00	86,5	4,2
10.	Administrativne pristojbe	11.356.089,00	10.731.576,00	94,5	2,0
11.	Komunalna naknada i doprinosi	34.890.002,00	30.176.802,00	86,5	5,7
12.	Drugi prihodi po posebnim propisima	16.893.392,00	15.008.705,00	88,8	2,8
13.	Drugi prihodi poslovanja	8.328.500,00	7.664.125,00	92,0	1,4
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		531.937.058,00	472.371.633,00	88,8	89,2
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	31.536.905,00	32.342.268,00	102,6	6,1
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanje	34.658.870,00	24.599.841,00	71,0	4,7
16.	Višak prihoda i primitaka	16.565.675,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		614.698.508,00	529.313.742,00	86,1	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 85.384.766,00 kn ili 13,9% manje od planiranih.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana ostvarene su kapitalne pomoći za 26.110.628,00 kn ili 38,9% i primici od financijske imovine i zaduživanja za 10.059.029,00 kn ili 29,0% i prihodi od poreza i prihoda na dohodak za 10.014.904,00 kn ili 3,5%.

U ukupno ostvarenim prihodima i primicima najznačajniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak s udjelom 52,1%, prihodi od tekućih pomoći s udjelom 8,4%, prihodi od kapitalnih pomoći s udjelom 7,8%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine 6,1%, dok svi drugi prihodi i primici imaju udjel 25,6 %.

Prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 22.400.396,00 kn ili 4,4% više u odnosu na 2008. U odnosu na prethodnu godinu u znatno većem iznosu ostvareni su prihodi poreza i prireza na dohodak za 9.399.986,00 kn ili 3,5%, primici od financijske imovine i zaduživanja za 8.792.367,00 kn ili 55,6%, drugi prihodi po posebnim propisima za 7.805.017,00 ili 108,3%, te tekuće pomoći za 6.623.533,00 kn ili 17,6%.

Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 529.313.742,00 kn od čega se na Županiju odnosi 149.022.550,00 kn ili 28,1%, gradove 241.712.877,00 kn ili 45,7% i općine 138.578.315,00 kn ili 26,2%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Slavonskog Broda 198.491.298,00 kn ili 82,1% u odnosu na prihode i primitke gradova odnosno 37,5% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Prihodi i primici općina Davor, Garčin, Klakar i Oriovac iznose 42.450.183,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 8,0%.

Najmanje prihode su ostvarile općine Slavonski Šamac, Stara Gradiška i Vrbje u iznosu 7.914.462,00 kn ili 1,5% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Brodsko - posavske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 53

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u%
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	86.778.776,00	85.463.069,00	98,5	15,3
2.	Materijalni rashodi	191.237.149,00	180.108.475,00	94,2	32,3
3.	Financijski rashodi	4.023.204,00	3.793.979,00	94,3	0,7
4.	Subvencije	10.357.634,00	8.358.816,00	80,7	1,5
5.	Tekuće pomoći	8.793.884,00	7.994.920,00	90,9	1,4
6.	Kapitalne pomoći	10.916.784,00	9.703.040,00	88,9	1,7
7.	Naknade građanima i kućanstvima	32.883.299,00	32.171.446,00	97,8	5,8
8.	Drugi rashodi poslovanja	70.496.140,00	59.920.629,00	85,0	10,7
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		415.486.870,00	387.514.374,00	93,3	69,4
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	181.136.669,00	165.530.860,00	91,4	29,7
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	5.753.848,00	4.885.186,00	84,9	0,9
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	12.321.121,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		614.698.508,00	557.930.420,00	90,8	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			2.701.261,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			31.317.939,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su za 56.768.088,00 kn ili 9,2% manje od planiranih.

Višak prihoda i primitaka iskazan je kod šest jedinica u iznosu 2.701.261,00 kn. U proračunu općine Garčin iskazan je u iznosu 1.133.191,00 kn, grada Slavenskog Broda 668.701,00 kn, a u proračunu drugih jedinica 899.369,00 kn. Manjak prihoda i primitaka iskazan je kod 23 jedinica u iznosu 31.317.939,00 kn. U proračunu općine Sibinj 4.573.947,00 kn, općine Gornja Vrba 3.514.388,00 kn, Brodsko-posavske županije 3.273.257,00 kn, a u drugim jedinicama 19.956.347,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 28.616.678,00 kn ili 5,4% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Svi rashodi i izdaci izvršeni su u iznosima manjim od plana.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi 32,3% rashodi za nabavu nefinancijske imovine 29,7%, rashodi za zaposlene 15,3%, dok svi drugi rashodi i izdaci imaju udjel 22,7%.

Materijalni rashodi u najznačajnijem iznosu izvršeni su u proračunu grada Slavenskog Broda 66.022.111,00 kn ili 36,7%, Županije 55.764.458,00 kn ili 31,0%, grada Nove Gradiške 7.674.158,00 kn ili 4,3%, dok se na druge jedinice odnosi 50.647.748,00 kn ili 28,0%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u najznačajnijem iznosu izvršeni su kroz proračun grada Slavenskog Broda 55.198.104,00 kn ili 33,3%, proračun Županije 28.748.530,00 kn ili 17,4%, proračun grada Nova Gradiška 14.952.834,00 kn ili 9,0%, dok se na sve druge lokalne jedinice odnosi 66.631.392,00 kn ili 40,3%.

U ukupno izvršenim rashodima i izdacima, najznačajniji su rashodi i izdaci grada Slavenskog Broda 197.822.597,00 kn ili 35,5%, županijskog proračuna 152.295.807,00 kn ili 27,3%, grada Nove Gradiške 43.283.419,00 kn ili 7,8%, dok rashodi i izdaci svih drugih jedinica iznose 164.528.597,00. kn ili 29,4%.

Na razini županije, potraživanja na koncu 2008. iznose 105.651.616,00 kn i veća su za 11.551.272,00 kn ili 12,3%, a obveze iznose 71.259.571,00 kn i veće su za 11.912.248,00 kn ili 20,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja na razini županije iznosi 65.865.049,00 kn i veće je za 18.717.158,00 kn ili 39,7% i danih zajmova 26.900.981,00 kn i manje je za 1.236.410,00 kn ili 4,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava je 5.327.799,00 kn i manje je u odnosu na prethodnu godinu za 197.189,00 kn ili 3,6%, a dane suglasnosti za zaduživanje iznose 36.279.141,00 kn i manja su u odnosu na prethodnu godinu za 2.271.129,00 kn ili 5,9%.

- **Zadarska županija**

U sastav Zadarske županije ulazi šest gradova: Benkovac, Biograd na Moru, Nin, Obrovac, Pag i Zadar, te 28 općina: Bibinje, Galovac, Gračac, Jasenice, Kali, Kolan, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Novigrad, Pakoštane, Pašman, Polača, Poličnik, Posedarje, Poveljana, Preko, Privlaka, Ražanac, Sali, Stankovci, Starigrad, Sukošan, Sveti Filip i Jakov, Škabrnja, Tkon, Vir, Vrsi i Zemunik Donji.

Sjedište županije je u Zadru.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Zadarske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 54

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	399.456.731,00	382.001.448,00	95,6	38,3
2.	Porez na dobit	10.000,00	2.810,00	28,1	-
3.	Porez na promet nekretnina	61.865.100,00	57.190.551,00	92,4	5,7
4.	Županijski porezi	8.500.000,00	8.042.708,00	94,6	0,9
5.	Gradski i općinski porezi	28.524.750,00	25.758.159,00	90,3	2,6
6.	Tekuće pomoći	72.218.139,00	62.079.116,00	86,0	6,2
7.	Kapitalne pomoći	123.732.301,00	89.357.499,00	72,2	9,0
8.	Prihodi od financijske imovine	6.345.142,00	6.415.604,00	101,1	0,7
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	54.377.755,00	47.057.535,00	86,5	4,7
10.	Administrativne pristojbe	23.991.655,00	21.161.109,00	88,2	2,1
11.	Komunalna naknada i doprinosi	170.062.890,00	138.942.774,00	81,7	13,9
12.	Prihodi po posebnim propisima	35.847.667,00	28.693.817,00	80,0	2,9
13.	Drugi prihodi poslovanja	3.410.300,00	2.324.673,00	68,2	0,2
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		988.342.430,00	869.027.803,00	87,9	87,2
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	152.095.277,00	124.220.907,00	81,7	12,5
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	4.516.226,00	3.718.841,00	82,3	0,3
16.	Višak prihoda i primitaka	58.568.170,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		1.203.522.103,00	996.967.551,00	82,8	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 206.554.552,00 kn ili 17,2% manje od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana ostvareni su prihodi od kapitalnih pomoći za 34.374.802,00 kn ili 27,8%, prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 31.120.116,00 kn ili 18,3%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 27.874.370,00 kn ili 18,3% i prihodi od poreza i prireza na dohodak za 17.455.283,00 kn ili 4,4%.

U strukturi prihoda i primitaka prihodi od poreza i prireza na dohodak imaju udjel 38,3%, prihodi od komunalne naknade i doprinosa 13,9%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine 12,5% i prihodi od kapitalnih pomoći 9,0%, dok svi drugi prihodi imaju udjel 26,3%.

Prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 25.652.928,00 kn ili 2,5% manje u odnosu na 2008. U znatno većem iznosu, u odnosu na prethodnu godinu, ostvareni su porez na promet nekretnina za 8.403.228,00 kn ili 17,2%, prihodi od financijske imovine za 2.160.261,00 kn ili 50,8%, prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 28.126.591,00 kn ili 25,4% i prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 10.330.556,00 kn ili 9,1%. U znatno manjem iznosu ostvareni su prihodi od pomoći za 61.324.005,00 kn ili 28,8%, prihodi po posebnim propisima za 7.643.638,00 kn ili 21,0% i primici od financijske imovine i zaduživanja za 4.904.181,00 kn ili 56,9%.

Prihodi i primici su ostvareni su u iznosu 996.967.551,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 171.153.031,00 kn ili 17,2%, gradove 483.451.115,00 kn ili 48,5% i općine 342.363.405,00 kn ili 34,3%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Zadra 348.206.956,00 kn ili 72,0% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova odnosno 34,9% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Prihodi i primici općina Bibinje, Gračac, Novigrad, Poličnik, Preko i Vir iznose 169.544.419,00 kn ili 17,0% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Najmanje prihode su ostvarile općine Galovac i Lišane Ostrovičke u iznosu 3.659.589,00 kn ili 0,4% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Zadarske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 55

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	158.501.102,00	156.136.332,00	98,5	14,7
2.	Materijalni rashodi	333.853.106,00	316.149.062,00	94,7	29,7
3.	Financijski rashodi	14.738.387,00	14.914.362,00	101,2	1,4
4.	Subvencije	27.097.434,00	26.426.062,00	97,5	2,5
5.	Tekuće pomoći	9.221.401,00	8.539.473,00	92,6	0,8
6.	Kapitalne pomoći	7.530.781,00	6.787.926,00	90,1	0,6
7.	Naknade građanima i kućanstvima	27.740.002,00	26.558.420,00	95,7	2,5
8.	Drugi rashodi poslovanja	158.550.474,00	144.062.805,00	90,9	13,5
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		737.232.687,00	699.574.442,00	94,9	65,7
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	416.318.246,00	351.385.503,00	84,4	33,0
10.	Izdaci za financijsku imovinu i Otplate	14.835.700,00	14.355.010,00	96,8	1,3
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	35.135.470,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		1.203.522.103,00	1.065.314.955,00	88,5	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			42.804.193,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			111.151.597,00		

Proračunski rashodi i izdaci su izvršeni za 138.207.148,00 kn ili 11,5% manje od planiranih.

Višak prihoda i primitaka iskazan je kod jedanaest jedinica u iznosu 42.804.193,00 kn. Na proračune općina Novigrad i Poličnik odnosi se 36.635.802,00 kn, dok se na proračune drugih jedinica odnosi 6.168.391,00 kn. Manjak prihoda i primitaka iskazan je kod 24 jedinice u iznosu 111.151.597,00 kn, od čega se na gradove Zadar, Benkovac i Obrovac te općine Jasenice i Privlaka odnosi 92.728.682,00 kn, a na preostale jedinice 18.422.915,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 68.347.404,00 kn ili 6,9% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Svi rashodi i izdaci izvršeni su ispod planiranih iznosa, osim financijskih rashoda koji su izvršeni za 175.975,00 kn ili 1,2% više od plana.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji udjel imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine 33,0%, materijalni rashodi 29,7%, rashodi za zaposlene 14,7%, dok svi drugi rashodi imaju udjel 22,6%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su kroz proračune grada Zadra u iznosu 129.485.408,00 kn ili 36,8%, Županije 38.497.929,00 kn ili 11,0%, grada Benkovca 24.519.168,00 kn ili 7,0% i općine Poličnik 23.480.165,00 ili 6,7% dok su kroz proračune drugih jedinica ovi rashodi izvršeni u iznosu 135.402.833,00 kn ili 38,5%.

Materijalni rashodi u proračunu grada Zadra izvršeni su u iznosu 104.305.827,00 kn ili 33,0% i proračunu Županije 68.577.230,00 kn ili 21,7%, što ukupno iznosi 172.883.057,00 kn ili 54,7%, dok su kroz proračune drugih jedinica ovi izdaci izvršeni u iznosu 143.266.005,00 kn ili 45,3%.

U ukupnim rashodima i izdacima koji iznose 1.065.314.955,00 kn, na rashode i izdatke grada Zadra odnosi se 407.993.860,00 kn ili 38,3%, Županije 170.773.628,00 kn ili 16,0%, dok se na sve druge jedinice odnosi 486.547.467,00 kn ili 45,7%.

Na razini županije, potraživanja koncem 2009. iznose 340.859.964,00 kn i veća su za 37.662.324,00 kn ili 12,4%, a obveze iznose 167.669.824,00 kn i veće su za 70.133.392,00 kn ili 71,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja na razini županije iznosi 170.070.061,00 kn i manje je za 2.037.172,00 kn ili 1,2%, a danih zajmova 52.779.154,00 kn i veće je za 27.236.071,00 kn ili 106,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 110.986.213,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu manje je za 629.202,00 kn ili 0,6%. Stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 11.845.494,00 kn koliko je iznosilo i na kraju prethodne godine.

- Osječko - baranjska županija

U sastav Osječko - baranjske županije ulazi sedam gradova: Beli Manastir, Belišće, Donji Miholjac, Đakovo, Našice, Osijek i Valpovo, te 35 općina: Antunovac, Bilje, Bizovac, Čeminac, Čepin, Darda, Donja Motičina, Draž, Drenje, Đurđenovac, Erdut, Ernestinovo, Feričanci, Gorjani, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Koška, Levanjska Varoš, Magadenovac, Marijanci, Petlovac, Petrijevci, Podgorač, Podravska Moslavina, Popovac, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Šodolovci, Trnava, Viljevo, Viškovci, Vladislavci i Vuka.

Sjedište županije je u Osijeku.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Osječko - baranjske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 56

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prerez na dohodak	675.407.999,00	656.305.715,00	97,2	54,2
2.	Porez na dobit	26.000,00	0,00	-	-
3.	Porez na promet nekretnina	26.939.974,00	22.398.701,00	83,1	1,9
4.	Županijski porezi	13.433.000,00	12.523.817,00	93,2	1,0
5.	Gradski i općinski porezi	11.555.441,00	10.311.337,00	89,2	0,9
6.	Tekuće pomoći	98.749.103,00	86.259.788,00	87,4	7,1
7.	Kapitalne pomoći	113.068.053,00	55.126.502,00	48,8	4,6
8.	Prihodi od financijske imovine	7.858.022,00	10.092.943,00	128,4	0,8
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	110.556.256,00	97.677.549,00	88,4	8,1
10.	Administrativne pristojbe	15.908.750,00	13.004.299,00	81,7	1,1
11.	Komunalna naknada i doprinosi	163.745.872,00	160.025.318,00	97,7	13,2
12.	Prihodi po posebnim propisima	32.170.155,00	25.671.031,00	79,8	2,1
13.	Drugi prihodi poslovanja	6.101.916,00	2.883.024,00	47,2	0,2
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		1.275.520.541,00	1.152.280.024,00	90,3	95,2
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	88.949.472,00	41.158.284,00	46,3	3,4
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	21.326.060,00	16.763.049,00	78,6	1,4
16.	Višak prihoda i primitaka	89.652.312,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		1.475.448.385,00	1.210.201.357,00	82,0	100,00

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 265.247.028,00 kn ili 18,0% manje od planiranih.

Znatno ispod plana, u apsolutnom iznosu, ostvareni su prihodi od kapitalnih pomoći za 57.941.551,00 kn ili 51,2%, prodaje nefinancijske imovine za 47.791.188,00 kn ili 53,7%, poreza i prireza na dohodak za 19.102.284,00 kn ili 2,8%, nefinancijske imovine za 12.878.707,00 kn ili 11,6% i tekućih pomoći za 12.489.315,00 kn ili 12,6%.

U ukupnim приходима i primicima najznačajniji je prihod od poreza i prireza na dohodak s udjelom 54,2%. Prihodi od komunalne naknade i doprinosa imaju udjel 13,2%, prihodi od nefinancijske imovine 8,1%, prihodi od tekućih pomoći 7,1%, prihodi od kapitalne pomoći 4,6% i prihodi od prodaje nefinancijske imovine 3,4%. Svi drugi prihodi i primici imaju udjel 9,4%.

Proračunski prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 60.149.643,00 kn ili 4,7% manje u odnosu na 2008. U odnosu na prethodnu godinu, u znatno manjem iznosu su ostvareni prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 45.057.016,00 kn ili 52,3%, kapitalne pomoći za 38.987.618,00 kn ili 41,4%, prihodi od nefinancijske imovine za 13.858.032,00 kn ili 12,4% i porez na promet nekretnina za 7.931.162,00 kn ili 26,1%, dok u znatno većem iznosu ostvareni su komunalna naknada i doprinosi za 40.269.136,00 kn ili 33,6%, primici od financijske imovine i zaduživanja za 3.834.230,00 kn ili 29,7% i tekuće pomoći za 3.271.725,00 ili 3,9%.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 1.210.201.357,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 308.308.436,00 kn ili 25,5%, gradove 670.797.475,00 kn ili 55,4% i općine 231.095.446,00 kn ili 19,1%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Osijeka 476.474.849,00 kn ili 71,0% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova, odnosno 39,3% u odnosu na ukupne prihode i primitke.

Ostvareni prihodi i primici općina Bilje, Čeminac, Čepin, Darda, Erdut i Kneževi Vinogradi iznose 108.128.222,00 kn ili 8,9% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Najmanje prihode su ostvarile općine Gorjani, Vuka, Donja Motičina, Viškovci, Strizivojna, Podravska Moslavina, Levanjska Varoš, Trnava, Drenje i Šodolovci u iznosu 18.934.593,00 kn ili 1,6% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Osječko - baranjske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 57

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	221.397.074,00	217.938.900,00	98,4	16,7
2.	Materijalni rashodi	435.111.575,00	400.304.666,00	92,0	30,6
3.	Financijski rashodi	11.222.588,00	10.570.445,00	94,2	0,8
4.	Subvencije	76.615.780,00	71.721.463,00	93,6	5,5
5.	Tekuće pomoći	29.691.383,00	29.005.189,00	97,7	2,2
6.	Kapitalne pomoći	17.604.176,00	11.012.995,00	62,6	0,8
7.	Naknade građanima i kućanstvima	41.800.249,00	39.743.030,00	95,1	3,0
8.	Drugi rashodi poslovanja	218.304.035,00	196.082.403,00	89,8	15,0
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		1.051.746.860,00	976.379.091,00	92,8	74,6
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	361.899.765,00	276.907.663,00	76,5	21,2
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	58.021.252,00	54.869.404,00	94,6	4,2
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	6.658.608,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		1.478.326.485,00	1.308.156.158,00	88,5	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			12.131.224,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA		2.878.100,00	110.086.025,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su za 170.170.327,00 kn ili za 11,5% manje od planiranih. Planirani manjak prihoda i primitaka iskazao je grad Donji Miholjac u iznosu 1.578.100,00 kn i općina Marijanci u iznosu 1.300.000,00 kn.

Višak prihoda i primitaka iskazalo je jedanaest lokalnih jedinica u iznosu 12.131.224,00 kn. Najznačajniji je u proračunu općine Čeminac 3.857.749,00 kn, općine Kneževi Vinogradi 2.940.864,00 kn, grada Valpova 1.656.197,00 kn, općine Jagodnjak 1.521.297,00 kn i općine Satnica Đakovačka 512.316,00 kn, a u drugim jedinicama iznosi 1.642.801,00 kn. Manjak prihoda i primitaka iskazan je kod 32 lokalne jedinice u iznosu 110.086.025,00 kn. Najznačajniji je u proračunu grada Osijeka 48.166.245,00 kn, grada Đakova 13.184.430,00 kn, Županije 12.413.516,00 kn i grada Beli Manastir 4.289.709,00 kn, a u drugim jedinicama iznosi 32.032.125,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 97.954.801,00 kn ili 8,1% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Svi rashodi i izdaci izvršeni su ispod planiranih iznosa.

U strukturi proračunskih rashoda i izdataka, najveći udjel 30,6% se odnosi na materijalne rashode. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u ukupnim rashodima i izdacima sudjeluju s 21,2%, rashodi za zaposlene sa 16,7% i drugi rashodi poslovanja s 15,0%, a svi drugi rashodi i izdaci u strukturi proračunskih rashoda i izdataka sudjeluju sa 16,5%.

Materijalni rashodi u najznačajnijem iznosu izvršeni su u proračunu Županije u iznosu 133.374.757,00 kn ili 33,3%, grada Osijeka u iznosu 129.546.881,00 kn ili 32,4%, grada Našice 11.981.710,00 kn ili 3,0%, grada Đakova 11.707.205,00 kn ili 2,9%, grada Beli Manastir 11.564.129,00 kn ili 2,9% i grada Valpova 8.305.517,00 kn ili 2,1%, dok su kroz proračune drugih jedinica izvršeni u iznosu 93.824.467,00 kn ili 23,4%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u proračunu grada Osijeka izvršeni su u iznosu 100.643.002,00 kn ili 36,3%, Županije u iznosu 52.195.499,00 kn ili 18,9%, grada Beli Manastir u iznosu 17.083.895,00 kn ili 6,2%, grada Đakova 15.279.722,00 kn ili 5,5%, općine Darda 12.528.134,00 kn ili 4,5% i općine Kneževi Vinogradi 11.521.609,00 kn ili 4,2%, dok se 67.655.802,00 kn ili 24,4% odnosi na druge jedinice.

U ukupnim rashodima i izdacima koji iznose 1.308.156.158,00 kn najznačajniji su rashodi i izdaci grada Osijeka u iznosu 524.641.094,00 kn ili 40,1%, Županije 320.721.952,00 kn ili 24,5%, grada Đakova 56.512.551,00 kn ili 4,3%, grada Beli Manastir 45.048.342,00 kn ili 3,4%, grada Našice 41.148.609,00 kn ili 3,2% i grada Valpova 26.008.920,00 kn ili 2,0%, dok svi drugi gradovi i općine u ukupnim rashodima i izdacima sudjeluju u iznosu 294.074.690,00 kn ili 22,5%.

Na razini županije, potraživanja na koncu 2009. iznose 469.839.945,00 kn i veća su za 117.624.485,00 kn ili 33,4%, a obveze iznose 147.352.304,00 kn i veće su za 33.094.532,00 kn ili 29,0% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja na razini županije iznosi 120.423.230,00 kn i manje je za 2.705.254,00 kn ili 2,2% te danih zajmova 133.189.507,00 kn i veće je za 28.824.474,00 kn ili 27,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 383.781.398,00 kn i manje je u odnosu na prethodnu godinu za 39.896.142,00 kn ili 9,4%. Na razini županije nisu davane suglasnosti za zaduživanje.

- Šibensko - kninska županija

U sastav Šibensko - kninske županije ulazi pet gradova: Drniš, Knin, Skradin, Šibenik i Vodice, te 15 općina: Bilice, Biskupija, Civljane, Ervenik, Kijevo, Kistanje, Murter-Kornati, Pirovac, Primošten, Promina, Rogoznica, Ružić, Tisno, Tribunj i Unešić.

Sjedište županije je u Šibeniku.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Šibensko - kninske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 58

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	277.358.014,00	253.147.665,00	91,3	48,1
2.	Porez na promet nekretnina	36.018.713,00	29.193.410,00	81,1	5,5
3.	Županijski porezi	4.625.000,00	5.145.072,00	111,2	1,0
4.	Gradski i općinski porezi	19.245.309,00	16.309.535,00	84,7	3,1
5.	Tekuće pomoći	55.514.242,00	49.125.343,00	88,5	9,3
6.	Kapitalne pomoći	74.804.137,00	48.337.610,00	64,6	9,2
7.	Prihodi od financijske imovine	1.752.613,00	1.576.614,00	90,0	0,4
8.	Prihodi od nefinancijske imovine	27.535.872,00	23.836.836,00	86,6	4,5
9.	Administrativne pristojbe	10.132.041,00	7.558.473,00	74,6	1,4
10.	Komunalna naknada i doprinosi	56.765.024,00	44.350.493,00	78,1	8,4
11.	Prihodi po posebnim propisima	22.741.271,00	14.816.762,00	65,2	2,8
12.	Drugi prihodi poslovanja	9.809.140,00	7.078.814,00	72,2	1,3
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		596.301.376,00	500.476.627,00	83,9	95,0
13.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	26.361.863,00	7.456.442,00	28,3	1,4
14.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	16.895.143,00	18.793.934,00	111,2	3,6
15.	Višak prihoda i primitaka	25.432.054,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		664.990.436,00	526.727.003,00	79,2	100,0

Na razini županije prihodi i primici su ostvareni za 138.263.433,00 kn ili 20,8% manje od planiranih.

Znatno ispod plana, u apsolutnom iznosu, ostvareni su prihodi od kapitalnih pomoći za 26.466.527,00 kn ili 35,4%, prihodi od poreza i prireza na dohodak za 24.210.349,00 kn ili 8,7%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 18.905.421,00 kn ili 71,7%, prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 12.414.531,00 kn ili 21,9%, prihodi po posebnim propisima za 7.924.509,00 kn ili 34,8%, prihodi od poreza na promet nekretnina za 6.825.303,00 kn ili 18,9% i prihodi od tekućih pomoći za 6.388.899,00 kn ili 11,5%.

U strukturi prihoda i primitaka najznačajniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak s udjelom 48,1%, tekućih pomoći 9,3%, kapitalnih pomoći 9,2% i komunalne naknade i doprinosa 8,4%. Svi drugi prihodi i primici u ukupno ostvarenim приходima i primicima imaju udjel 25,0%.

Proračunski prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 447.900,00 kn ili 0,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na prethodnu godinu u znatno većem iznosu ostvareni su prihodi od kapitalnih pomoći za 18.936.800,00 kn ili 64,4% i primici od financijske imovine i zaduživanja za 12.335.788,00 kn ili 191,0%, dok su u znatno manjem iznosu ostvareni prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 12.699.824,00 kn ili 22,3%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 6.106.966,00 kn ili 45,0%, drugi prihodi poslovanja za 5.653.499,00 kn ili 44,4%, prihodi od tekućih pomoći za 5.325.468,00 kn i prihodi od poreza na promet nekretnina za 5.035.422,00% kn ili 14,7%.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 526.727.003,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 112.255.554,00 kn ili 21,3%, gradove 276.389.711,00 kn ili 52,5% i općine 138.081.738,00 kn ili 26,2%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Šibenika 159.283.271,00 kn ili 57,6% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova odnosno 30,2% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Značajnije prihode i primitke ostvarile su općine Primošten, Tisno, Biskupija, Tribunj, Murter-Kornati, Rogoznica i Kijevo i iznose 104.925.521,00 kn ili 19,9% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Najmanje prihode su ostvarile općine Cijlpane, Promina i Ružić u iznosu 8.146.368,00 kn ili 1,5% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Šibensko - kninske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 59

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	105.044.787,00	101.727.034,00	96,8	17,4
2.	Materijalni rashodi	214.685.705,00	204.078.659,00	95,1	34,9
3.	Financijski rashodi	6.046.020,00	5.386.786,00	89,1	0,9
4.	Subvencije	6.696.584,00	6.436.111,00	96,1	1,1
5.	Tekuće pomoći	7.092.250,00	5.449.096,00	76,8	0,9
6.	Kapitalne pomoći	4.444.000,00	2.603.730,00	58,6	0,5
7.	Naknade građanima i kućanstvima	15.157.526,00	14.228.583,00	93,9	2,4
8.	Drugi rashodi poslovanja	84.735.184,00	77.429.381,00	91,4	13,3
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		443.902.056,00	417.339.380,00	94,0	71,4
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	190.133.161,00	155.180.494,00	81,6	26,6
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	11.865.000,00	11.586.986,00	97,7	2,0
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	19.090.219,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		664.990.436,00	584.106.860,00	87,8	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			10.100.999,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			67.480.856,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su za 80.883.576,00 kn ili 12,2% manje od planiranih.

Devet lokalnih jedinica je ostvarilo višak prihoda i primitaka u iznosu 10.100.999,00 kn dok je 12 lokalnih jedinica iskazalo manjak prihoda i primitaka u iznosu 67.480.856,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 57.379.857,00 kn ili 10,9% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu općine Biskupija iznosi 3.932.997,00 kn, općine Primošten 3.720.159,00 kn i kod drugih jedinica 2.447.843,00 kn. Manjak prihoda i primitaka u proračunu grada Knina iznosi 23.009.572,00 kn, grada Šibenika 19.080.586,00 kn, Županije 9.407.815,00 kn, općine Rogoznica 4.158.500,00 kn i kod drugih jedinica 11.824.383,00 kn.

Rashodi i izdaci su izvršeni u manjim iznosima od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 34.952.667,00 kn ili 18,4%, materijalni rashodi za 10.607.046,00 kn ili 4,9% i drugi rashodi poslovanja za 7.305.803,00 kn ili 8,6%.

U strukturi rashoda i izdataka, najznačajniji su materijalni rashodi s udjelom 34,9%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine s udjelom 26,6%, rashodi za zaposlene s udjelom 17,4% i drugi rashodi poslovanja s udjelom 13,3%, dok svi drugi rashodi i izdaci imaju udjel 7,8%.

Materijalni rashodi najznačajniji su u gradu Šibeniku 50.213.374,00 kn ili 24,6%, Županiji 47.409.938,00 kn ili 23,2% i gradu Kninu 42.928.561,00 kn ili 21,0%. Materijalni rashodi svih drugih jedinica iznose 63.526.786,00 kn ili 31,2%.

Za nabavu nefinancijske imovine najviše je utrošeno u gradu Šibeniku 52.370.767,00 kn ili 33,7%, Županiji 17.019.096,00 kn ili 11,0%, općini Primošten 15.989.559,00 kn ili 10,3%, gradu Vodice 10.697.695,00 kn ili 6,9% i općini Tisno 9.474.699,00 kn ili 6,1%. U svim drugim jedinicama utrošeno je 49.628.678,00 kn ili 32,0%.

U ukupnim rashodima i izdacima koji iznose 584.106.860,00 kn najznačajniji su rashodi i izdaci grada Šibenika 178.363.857,00 kn ili 30,5%, Županije 121.663.369,00 kn ili 20,8%, grada Knina 69.993.029,00 kn ili 12,0%, grada Vodica 35.603.096,00 kn ili 6,1%, općine Primošten 25.150.091,00 kn ili 4,3%, općine Tisno 22.878.445,00 kn ili 3,9% i grada Drniša 22.100.324,00 kn ili 3,8%, dok se na sve druge jedinice odnosi 108.354.649,00 kn ili 18,6%.

Na razini Županije potraživanja na koncu 2009. iznose 127.223.329,00 kn i veća su za 7.499.701,00 kn ili 6,3%, a obveze iznose 104.968.758,00 kn i veće su za 58.138.694,00 kn ili 124,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja na koncu godine na razini županije iznosi 62.426.884,00 kn i veće je za 4.601.188,00 kn ili 8,0%, a danih zajmova 46.918.936,00 kn i veće je za 1.579.024,00 kn ili 3,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 146.993.785,00 kn i manje je za 16.067.779,00 kn ili 9,9% u odnosu na prethodnu godinu. Stanje danih suglasnosti za zaduženje iznosi 17.109.760,00 kn i manje je za 2.275.868,00 kn ili 11,7% u odnosu na prethodnu godinu.

- Vukovarsko - srijemska županija

U sastav Vukovarsko - srijemske županije ulazi pet gradova: Ilok, Otok, Vinkovci, Vukovar i Županja te 26 općina: Andrijaševci, Babina Greda, Bogdanovci, Borovo, Bošnjaci, Cerna, Drenovci, Gradište, Gunja, Ivankovo, Jarmina, Lovas, Markušica, Negoslavci, Nijemci, Nuštar, Privlaka, Stari Jankovci, Stari Mikanovci, Štitar, Tompojevci, Tordinci, Tovarnik, Trpinja, Vođinci i Vrbanja.

Sjedište županije je u Vukovaru.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Vukovarsko - srijemske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 60

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	325.847.777,00	319.384.018,00	98,0	48,5
2.	Porez na dobit	85.000,00	24.245,00	28,5	-
3.	Porez na promet nekretnina	9.382.428,00	8.327.722,00	88,8	1,3
4.	Županijski porezi	6.280.000,00	5.994.872,00	95,5	0,9
5.	Gradski i općinski porezi	4.734.538,00	4.387.650,00	92,7	0,7
6.	Tekuće pomoći	84.689.141,00	75.359.063,00	89,0	11,4
7.	Kapitalne pomoći	72.489.921,00	54.131.497,00	74,7	8,2
8.	Prihodi od financijske imovine	7.365.924,00	6.522.216,00	88,6	1,0
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	34.046.652,00	30.163.731,00	88,6	4,6
10.	Administrativne pristojbe	9.595.791,00	8.141.711,00	84,8	1,2
11.	Komunalna naknada i doprinosi	50.795.543,00	45.165.540,00	88,9	6,9
12.	Prihodi po posebnim propisima	17.849.517,00	16.958.776,00	95,0	2,6
13.	Drugi prihodi poslovanja	6.562.704,00	5.831.809,00	88,9	0,9
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		629.724.936,00	580.392.850,00	92,2	88,2
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	38.533.521,00	34.491.709,00	89,5	5,2
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	79.839.466,00	43.641.132,00	54,7	6,6
16.	Višak prihoda i primitaka	18.945.591,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		767.043.514,00	658.525.691,00	85,9	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 108.517.823,00 kn ili 14,1% manje od plana.

Prihodi i primici ostvareni su ispod planiranih iznosa. U apsolutnom iznosu znatno ispod plana ostvareni su prihodi od kapitalnih pomoći za 18.358.424,00 kn ili 25,3% i primici od financijske imovine i zaduživanja za 36.198.334,00 kn ili 45,3%.

Prema vrstama prihoda i primitaka najznačajniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak s udjelom 48,5%, tekuće pomoći s udjelom 11,4% te kapitalne pomoći s udjelom 8,2%. Svi drugi prihodi i primici u ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju udjel 31,9%.

Proračunski prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 36.126.657,00 kn ili 5,2% manje u odnosu na 2008. U odnosu na prethodnu godinu, u znatno većem iznosu ostvareni su prihodi od tekućih pomoći za 7.642.622,00 kn ili 11,3% i prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 2.689.052,00 kn ili 8,5%, dok su znatno manje ostvareni prihodi od kapitalnih pomoći za 22.254.260,00 kn ili 29,1%, te prihodi od nefinancijske imovine za 11.241.431,00 kn ili 27,1%.

Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 658.525.691,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 183.691.101,00 kn ili 27,9%, gradove 317.252.908,00 kn ili 48,2% i općine 157.581.682,00 kn ili 23,9%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Vinkovci 137.032.855,00 kn te Vukovara 110.626.761,00 kn, što ukupno iznosi 247.659.616,00 kn ili 78,1% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova, odnosno 37,6% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke županije.

Značajniji prihodi i primici ostvareni kod općina Drenovci, Ivankovo, Nuštar, Nijemci i Stari Jankovci u iznosu 55.143.452,00 kn ili 8,4% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Najmanje prihode su ostvarile općine Negoslavci i Štitar u iznosu 3.776.791,00 kn ili 0,6% od ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Vukovarsko - srijemske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 61

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	119.255.813,00	117.181.445,00	98,3	17,2
2.	Materijalni rashodi	249.479.011,00	231.537.471,00	92,8	34,0
3.	Financijski rashodi	15.606.258,00	14.468.687,00	92,7	2,1
4.	Subvencije	6.373.500,00	6.129.603,00	96,2	0,9
5.	Tekuće pomoći	25.208.966,00	23.747.874,00	94,2	3,5
6.	Kapitalne pomoći	1.076.000,00	966.179,00	89,8	0,2
7.	Naknade građanima i kućanstvima	32.984.060,00	31.416.738,00	95,2	4,6
8.	Drugi rashodi poslovanja	97.709.734,00	88.486.481,00	90,6	13,0
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		547.693.342,00	513.934.478,00	93,8	75,5
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	201.760.814,00	157.570.877,00	78,1	23,2
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	8.847.486,00	8.865.739,00	100,2	1,3
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	8.741.872,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		767.043.514,00	680.371.094,00	88,7	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			9.070.504,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			30.915.907,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su za 86.672.420,00 kn ili za 11,3% manje od planiranih.

Višak prihoda i primitaka ostvaren je kod sedam lokalnih jedinica u iznosu 9.070.504,00 kn od čega je najznačajniji u gradu Vukovaru 5.740.836,00 kn, općini Drenovci 1.017.627,00 kn i općini Privilaka 989.137,00 kn, a u četiri druge jedinice iznosi 1.322.904,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka je ostvaren kod 25 lokalnih jedinica u iznosu 30.915.907,00 kn, od čega je najznačajniji u Županiji 4.442.909,00 kn, gradu Iloku 4.309.517,00 kn, općini Nijemci 3.605.185,00 kn, općini Andrijaševci 3.097.894,00 kn i gradu Županja 2.046.165,00 kn, a kod drugih jedinica iznosi 13.414.237,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 21.845.403,00 kn ili 3,3% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Na razini županije, svi rashodi i izdaci izvršeni su u okviru planiranih iznosa.

U strukturi rashoda i izdataka, najznačajniji su materijalni rashodi s udjelom 34,0%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine s udjelom 23,2%, rashodi za zaposlene s udjelom 17,2% i drugi rashodi poslovanja s udjelom 13,0%, dok svi drugi rashodi i izdaci imaju udjel 12,6%.

Materijalni rashodi kroz proračun Županije izvršeni su u iznosu 78.843.482,00 kn ili 34,1%, grada Vinkovci 41.772.608,00 kn ili 18,1%, grada Vukovara 41.541.629,00 kn ili 17,9%, grada Županje 9.349.276,00 kn ili 4,0%, grada Otoka 7.234.316,00 kn ili 3,1%, grada Iloka 5.077.465,00 kn ili 2,2%, a kroz proračune drugih jedinica 47.718.695,00 kn ili 20,6%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine kroz proračun grada Vinkovci izvršeni su u iznosu 43.120.067,00 kn ili 27,4%, Županije 30.774.443,00 kn ili 19,5%, grada Vukovara 15.685.292,00 kn ili 9,9%, grada Županje 9.119.276,00 kn ili 5,8%, a kroz proračune drugih jedinica 58.871.799,00 ili 37,4%.

U ukupnim rashodima i izdacima u iznosu 680.371.094,00 kn, rashodi i izdaci Županije iznose 188.134.010,00 kn ili 27,7%, grada Vinkovci 138.429.286,00 kn ili 20,3%, grada Vukovara 104.885.925,00 kn ili 15,4%, grada Županje 39.395.405,00 kn ili 5,8%, grada Iloka 20.511.609,00 kn ili 3,0% i grada Otoka 16.311.149,00 ili 2,4% dok se na druge jedinice odnosi 172.703.710,00 kn ili 25,4%.

Na razini županije potraživanja koncem 2009. iznose 180.191.225,00 kn i veća su za 49.544.572,00 kn ili 37,9%, a obveze 93.479.100,00 kn i veće su za 22.721.838,00 kn ili 32,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja na razini županije iznosi 118.643.530,00 kn i manje je za 4.854.380,00 kn ili 3,9% te danih zajmova 98.446.978,00 kn i manje je za 25.388.462,00 kn ili 20,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 19.530.481,00 kn i manje je za 449.506,00 kn ili 2,3% u odnosu na prethodnu godinu. Na razini županije nisu davane suglasnosti za zaduživanje.

- Splitsko - dalmatinska županija

U sastav Splitsko - dalmatinske županije ulazi 16 gradova: Hvar, Imotski, Kaštela, Komiža, Makarska, Omiš, Sinj, Solin, Split, Stari Grad, Supetar, Trij, Trogir, Vis, Vrgorac i Vrlika, te 39 općina: Baška Voda, Bol, Brela, Cista Provo, Dicmo, Dugi Rat, Dugopolje, Gradac, Hrvace, Jelsa, Klis, Lećeveica, Lokvičići, Lovreć, Marina, Milna, Muć, Nerežišća, Okrug, Otok, Podbablje, Podgora, Podstrana, Postira, Prgomet, Primorski Dolac, Proložac, Pučišća, Runovići, Seget, Selca, Sućuraj, Sutivan, Šestanovac, Šolta, Tučepi, Zadvarje, Zagvozd i Zmijavci.

Sjedište županije je u Splitu.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Splitsko - dalmatinske županije za 2009. daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 62

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	1.168.523.411,00	1.136.038.007,00	97,2	44,1
2.	Porez na dobit	1.000,00	133.716,00	-	-
3.	Porez na promet nekretnina	129.682.697,00	122.131.686,00	94,2	4,7
4.	Županijski porezi	20.200.000,00	21.990.420,00	108,9	0,9
5.	Gradski i općinski porezi	57.751.203,00	49.171.645,00	85,1	1,9
6.	Tekuće pomoći	159.271.998,00	149.772.781,00	94,0	5,8
7.	Kapitalne pomoći	163.215.627,00	103.759.634,00	63,6	4,0
8.	Prihodi od financijske imovine	25.164.268,00	26.614.666,00	105,8	1,0
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	147.021.887,00	124.295.534,00	84,5	4,9
10.	Administrativne pristojbe	48.372.428,00	44.934.279,00	92,9	1,8
11.	Komunalna naknada i doprinos	513.512.584,00	437.243.673,00	85,1	17,0
12.	Drugi prihodi po posebnim propisima	137.762.221,00	106.461.919,00	77,3	4,1
13.	Drugi prihodi poslovanja	41.797.143,00	37.288.680,00	89,2	1,5
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		2.612.276.467,00	2.359.836.640,00	90,3	91,7
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	141.976.747,00	102.692.114,00	72,3	4,0
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	112.318.170,00	111.555.423,00	99,3	4,3
16.	Višak prihoda i primitaka	134.466.494,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		3.001.037.878,00	2.574.084.177,00	85,8	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 426.953.701,00 kn ili 14,2% manje od planiranih.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana ostvareni su prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa za 76.268.911,00 kn ili 14,9%, kapitalnih pomoći za 59.455.993,00 kn ili 36,4%, poreza i prireza na dohodak za 32.485.404,00 kn ili 2,8%, drugih prihoda po posebnim propisima za 31.300.302,00 kn ili 22,7%, prihodi od nefinancijske imovine za 22.726.353,00 kn ili 15,5% i prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 39.284.633,00 kn ili 27,7%.

U strukturi ostvarenih prihoda i primitaka najznačajniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak s udjelom 44,1%, prihodi od komunalne naknade i doprinosa s udjelom 17,0%, tekućih pomoći s udjelom 5,8%, nefinancijske imovine s udjelom 4,9%, poreza na promet nekretnina s udjelom 4,7%, dok svi drugi prihodi i primici imaju udjel 23,5%.

Prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 249.856.791,00 kn ili 8,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. U znatno manjem iznosu u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 49.230.991,00 kn ili 10,1%, kapitalnih pomoći za 33.168.612,00 kn ili 24,2%, drugi prihodi po posebnim propisima za 31.300.302,00 kn ili 29,3%, poreza na promet nekretnina za 16.303.830,00 kn ili 11,8% te porez i prirez na dohodak za 16.315.199,00 kn ili 1,4%.

Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 2.574.084.177,00 kn, a odnose se na prihode i primitke Županije u iznosu 479.019.028,00 kn ili 19,0%, gradova 1.606.948.431,00 kn ili 62,0% i općina 488.116.718,00 kn ili 19,0%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Splita u iznosu 925.163.941,00 kn ili 57,6% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova, odnosno 35,9% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke na razini županije.

Značajnije prihode ostvarile su općine Dugopolje 107.441.564,00 kn, Podstrana 19.996.837,00 kn, Okrug 19.264.653,00 kn, Jelsa 17.957.644,00 kn, Bol 17.780.347,00 kn, Muć 17.630.585,00 kn te Klis 17.092.685,00 kn odnosno ukupno 217.164.315,00 kn ili 8,4% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Najmanje prihode su ostvarile općine Lokvičići i Sućuraj u iznosu 5.103.914,00 kn ili 0,2% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Splitsko - dalmatinske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 63

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	485.342.431,00	473.383.728,00	97,5	17,5
2.	Materijalni rashodi	816.158.767,00	758.391.785,00	92,9	28,0
3.	Financijski rashodi	35.650.147,00	31.777.861,00	89,1	1,2
4.	Subvencije	41.441.276,00	39.114.421,00	94,4	1,4
5.	Tekuće pomoći	18.924.391,00	16.776.366,00	88,6	0,7
6.	Kapitalne pomoći	43.370.758,00	41.676.952,00	96,1	1,5
7.	Naknade građanima i kućanstvima	176.437.767,00	171.310.311,00	97,1	6,3
8.	Drugi rashodi poslovanja	444.679.372,00	409.431.375,00	92,1	15,1
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		2.062.004.909,00	1.941.862.799,00	94,2	71,7
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	842.038.208,00	705.382.019,00	83,8	26,1
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	65.635.379,00	60.033.757,00	91,5	2,2
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	31.359.382,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		3.001.037.878,00	2.707.278.575,00	90,2	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			14.797.055,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			147.991.453,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su u manjem iznosu od planiranih za 293.759.303,00 kn ili 9,8%.

Višak prihoda i primitaka iznosi 14.797.055,00 kn i iskazan je kod 15 lokalnih jedinica, a manjak prihoda i primitaka iznosi 147.991.453,00 kn i iskazan je kod 41 jedinice. Na razini županije ostvaren je manjak prihoda i primitaka u iznosu 133.194.398,00 kn ili 5,2% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu Županije iznosi 2.733.283,00 kn, općine Zagvozd 2.628.587,00 kn, općine Jelsa 1.784.889,00 kn, općine Nerežišća 1.770.507,00 kn, grada Komiže 1.338.213,00 kn, grada Imotskog 1.141.775,00 kn, dok se na druge jedinice odnosi 3.399.801,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka u proračunu grada Kaštela iznosi 26.331.048,00 kn, grada Splita 19.383.101,00 kn, grada Trogira 15.751.113,00 kn, grada Makarske 12.423.082,00 kn, grada Solina 9.513.602,00 kn, općine Dicmo 8.058.863,00 kn, grada Omiša 5.224.486,00 kn, grada Vrgorca 4.808.595,00 kn, grada Sinja 3.508.215,00 kn, grada Supetra 3.454.952,00 kn, dok se na sve druge jedinice odnosi 39.534.396,00 kn.

Svi rashodi i izdaci na razini županije izvršeni su u granicama planiranih.

U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji su materijalni rashodi s udjelom 28,0%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine s udjelom 26,1%, rashodi za zaposlene s udjelom 17,5%, drugi rashodi poslovanja s udjelom 15,1%, dok svi drugi rashodi i izdaci imaju udjel 13,3%.

Materijalni rashodi u najznačajnijem dijelu izvršeni su u proračunu grada Splita u iznosu 246.486.617,00 kn ili 32,5%, Županije 166.422.615,00 kn ili 21,9%, grada Solina 30.698.233,00 kn ili 4,0%, grada Kaštela 30.108.778,00 kn ili 4,0%, grada Trogira 26.212.930,00 kn ili 3,4%, grada Makarske 22.545.503,00 kn ili 3,0%, grada Sinja 20.664.985,00 kn ili 2,7%, grada Omiša 20.435.899,00 kn ili 2,7%, dok su proračunima svih drugih jedinica ovi rashodi izvršeni u iznosu 194.816.225,00 kn ili 25,8%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u najznačajnijem dijelu izvršeni su u proračunu grada Splita u iznosu 215.339.980,00 kn ili 30,5%, općine Dugopolje u iznosu 72.627.455,00 kn ili 10,3%, grada Makarske u iznosu 52.956.535,00 kn ili 7,5%, Županije u iznosu 46.898.415,00 kn ili 6,6%, grada Kaštela u iznosu 39.490.185,00 kn ili 5,6%, grada Imotskog u iznosu 32.684.312,00 kn ili 4,6%, grada Solina u iznosu 30.058.782,00 kn ili 4,3%, grada Vrgorca u iznosu 18.167.145,00 kn ili 2,6%, općine Dicmo u iznosu 17.509.251,00 kn ili 2,5%, dok su proračunima svih drugih jedinica ovi rashodi izvršeni u iznosu 179.649.959,00 kn ili 25,5%.

U ukupnim rashodima i izdacima koji iznose 2.707.278.575,00 kn najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su u proračunu grada Splita u iznosu 944.547.042,00 kn ili 34,9%, Županije 476.285.745,00 kn ili 17,6%, grada Kaštela 125.655.037,00 kn ili 4,6%, grada Makarske 112.906.563,00 kn ili 4,2%, općine Dugopolje 108.683.920,00 kn ili 4,0%, grada Solina 107.403.925,00 kn ili 4,0%, grada Sinja 72.102.802,00 kn ili 2,7%, grada Trogira 71.316.756,00 kn ili 2,6%, grada Imotskog 60.200.383,00 kn ili 2,2%, dok su u svim drugim jedinicama izvršeni u iznosu 627.876.402,00 kn ili 23,2%.

Potraživanja, na koncu 2009., na razini Županije iznose 1.251.696.168,00 kn i veća su za 104.160.415,00 kn ili 9,1% u odnosu na prethodnu godinu. Obveze iznose 307.262.949,00 kn i veće su za 15.783.051,00 kn ili 5,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja, koncem 2009. na razini županije iznosi 315.704.486,00 kn i veće je za 21.229.086,00 kn ili 7,2%, a stanje danih pozajmica iznosi 195.963.406,00 kn i manje je u odnosu na prethodnu godinu za 65.777.053,00 kn ili 25,1%.

Stanje danih jamstava koncem 2009. na razini županije iznosi 228.308.406,00 kn i manje je za 29.635.063,00 kn ili 11,5% u odnosu na prethodnu godinu. Stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 30.007.396,00 kn i manje je za 7.493.869,00 kn ili 33,3% u odnosu na prethodnu godinu.

- Istarska županija

U sastav Istarske županije ulazi deset gradova: Buje-Buie, Buzet, Labin, Novigrad-Cittanova, Pazin, Poreč-Parenzo, Pula-Pola, Rovinj-Rovigno, Umag-Umago i Vodnjan-Dignano, te 31 općina: Bale-Valle, Barban, Brtonigla-Verteneglio, Cerovlje, Fažana-Fasana, Funtana-Fontane, Gračišće, Grožnjan-Grisignana, Kanfanar, Karojba, Kaštelir-Labinci - Castelliere-S.Domenica, Kršan, Lanišće, Ližnjan-Lisignano, Lupoglav, Marčana, Medulin, Motovun-Montona, Opatalj-Portole, Pićan, Raša, Sveta Nedjelja (sjedište Nedeščina), Sveti Lovreč, Sveti Petar u Šumi, Svetvinčenat, Tar-Vabriga - Torre-Abrega, Tinjan, Višnjan-Visignano, Vižinada-Visinada, Vrsar-Orsera i Žminj.

Sjedište županije je u Pazinu.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Istarske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 64

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	646.993.075,00	625.867.603,00	96,7	38,2
2.	Porez na dobit	116,00	0,00	-	-
3.	Porez na promet nekretnina	101.593.538,00	94.772.974,00	93,3	5,8
4.	Županijski porezi	16.730.000,00	16.919.261,00	101,1	1,0
5.	Gradski i općinski porez	54.950.471,00	51.543.230,00	93,8	3,1
6.	Tekuće pomoći	74.920.430,00	68.124.914,00	90,9	4,2
7.	Kapitalne pomoći	63.677.485,00	26.667.090,00	41,9	1,6
8.	Prihodi od financijske imovine	11.338.776,00	11.277.258,00	99,5	0,7
9.	Prihodi od nefinancijske imovine	110.793.510,00	106.338.045,00	96,0	6,5
10.	Administrativne pristojbe	40.580.214,00	37.044.764,00	91,3	2,3
11.	Komunalna naknada i doprinosi	286.243.560,00	254.348.216,00	88,9	15,5
12.	Drugi prihodi po posebnim propisima	84.330.874,00	76.457.921,00	90,7	4,7
13.	Drugi prihodi poslovanja	33.477.528,00	28.927.585,00	86,4	1,7
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		1.525.629.577,00	1.398.288.861,00	91,7	85,3
14.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	292.442.916,00	169.495.376,00	58,0	10,3
15.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	102.277.000,00	72.484.537,00	70,9	4,4
16.	Višak prihoda i primitaka	106.273.519,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		2.026.623.012,00	1.640.268.774,00	80,9	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 386.354.238,00 kn ili 19,1% manje od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana ostvareni su prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 122.947.540,00 kn ili 42,0%, te kapitalne pomoći za 37.010.395,00 kn ili 58,1%, primici od financijske imovine i zaduživanja za 29.792.463,00 kn ili 29,1% i prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 31.895.344,00 kn ili 11,1%.

Prema vrstama prihoda i primitaka najznačajniji su porez i prirez na dohodak s udjelom 38,2%, komunalna naknada i doprinosi s udjelom 15,5%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine s udjelom 10,3%, prihodi od nefinancijske imovine s udjelom 6,5% i prihodi od poreza na promet nekretnina s udjelom 5,8%. Svi drugi prihodi i primici u ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju udjel 23,7%.

Proračunski prihodi i primici u 2009. ostvareni su za 85.466.406,00 kn ili 4,9% manje u odnosu na prihode i primitke ostvarene u prethodnoj godini. U 2009. u znatno većem iznosu, u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 55.565.814,00 kn. U znatno manjem iznosu, u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su prihodi od prodaje nefinancijske imovine 50.347.564,00 kn, kapitalne pomoći 22.847.159,00 kn i prihodi od poreza i prireza na dohodak za 16.871.540,00 kn.

Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 1.640.268.774,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 233.371.357,00 kn ili 14,2%, gradove 1.057.837.345,00 kn ili 64,5% i općine 349.060.072,00 kn ili 21,3%.

Najznačajniji su prihodi i primici gradova Pule-Pola 324.409.687,00 kn, Poreča-Parenzo 193.041.326,00 kn, Umaga-Umago 124.516.525,00 kn i Rovinja-Rovigno 142.379.720,00 kn, što ukupno iznosi 899.140.143,00 kn ili 85,0% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova odnosno 54,8% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Prihodi i primici općina Brtonigla-Verteneglio, Fažana-Fasana, Kršan, Medulin, Tar-Vabriga-Torre-Abrega i Vrsar-Orsera iznose 160.323.223,00 kn ili 9,8% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Istarske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 65

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	337.272.514,00	328.618.581,00	97,4	18,6
2.	Materijalni rashodi	549.125.548,00	507.248.881,00	92,4	28,7
3.	Financijski rashodi	16.564.296,00	15.012.597,00	90,6	0,8
4.	Subvencije	30.851.435,00	29.351.004,00	95,1	1,7
5.	Tekuće pomoći	38.145.822,00	35.345.653,00	92,7	2,0
6.	Kapitalne pomoći	6.867.987,00	6.640.631,00	96,7	0,3
7.	Naknade građanima i kućanstvima	85.329.076,00	79.942.361,00	93,7	4,5
8.	Drugi rashodi poslovanja	367.769.900,00	309.440.129,00	84,1	17,5
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		1.431.926.578,00	1.311.599.837,00	91,6	74,1
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	482.955.848,00	376.176.897,00	77,9	21,3
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	89.652.857,00	82.304.112,00	91,8	4,6
11.	Pokriće manjka prihoda i primitka iz ranijih godina	22.087.729,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		2.026.623.012,00	1.770.080.846,00	87,3	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			9.382.372,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			139.194.444,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su za 256.542.166,00 kn ili 12,7% manje od planiranih.

Šest jedinica je ostvarilo višak prihoda i primitaka u iznosu 9.382.372,00 kn, dok je 36 jedinica ostvarilo manjak prihoda i primitaka u iznosu 139.194.444,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 129.812.072,00 kn ili 7,9% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu grada Rovinja-Rovigno iznosi 3.946.583,00 kn, općine Fažana-Fasana iznosi 2.475.918,00 kn, općine Vrsar-Orsera iznosi 1.887.122,00 kn, grada Buzeta 821.034,00 kn, općine Karojba 142.830,00 kn i općine Lupoglav 108.885,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka u proračunu grada Poreča-Parenzo iznosi 64.379.815,00 kn, grada Pule-Pola iznosi 15.178.741,00 kn, grada Umaga-Umago iznosi 8.258.525,00 kn, Županije 6.194.653,00 kn, općine Svetvinčenat 5.380.261,00 kn, grada Labina 5.173.903,00 kn, općine Brtonigla-Verteneglio 4.237.397,00 kn, dok se na sve druge jedinice odnosi 30.391.149,00 kn.

Rashodi i izdaci izvršeni su u iznosima manjim od planiranih.

U okviru izvršenih proračunskih rashoda i izdataka najznačajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 507.248.881,00 kn s udjelom 28,7%, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 376.176.897,00 kn s udjelom 21,3%, rashode za zaposlene u iznosu 328.618.581,00 kn s udjelom 18,6%, druge rashode poslovanja u iznosu 309.440.129,00 kn s udjelom 17,5%. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 248.596.358,00 kn s udjelom 13,9%.

Na materijalne rashode proračuna grada Pule-Pola odnosi se 85.247.127,00 kn ili 16,8%, grada Poreča-Parenzo 72.958.539,00 kn ili 14,4%, Županije 72.750.001,00 kn ili 14,3%, grada Umaga-Umago 32.071.478,00 kn ili 6,3%, grada Rovinja-Rovigno 29.255.289,00 kn ili 5,8%, grada Labina 23.555.323,00 kn ili 4,6%, grada Pazina 20.643.112,00 kn ili 4,1%, općine Medulin 18.625.745,00 kn ili 3,7%, grada Vodnjana-Dignano 16.929.165,00 kn ili 3,3%, grada Buzeta 11.438.912,00 kn ili 2,3% i grada Novigrada-Cittanova 11.078.133,00 kn ili 2,2%. Utrošena sredstva za ove namjene kod svih drugih jedinica iznose 112.698.057,00 kn ili 22,2%.

Na rashode za nabavu nefinancijske imovine grada Pule-Pola odnosi se 90.934.287,00 kn ili 24,2%, grada Poreča-Parenzo u iznosu 80.872.289,00 kn ili 21,5%, grada Rovinja-Rovigno 35.696.163,00 kn ili 9,5%, grada Umaga-Umago 22.007.749,00 kn ili 5,8%, Županije 16.572.733,00 kn ili 4,4%, općine Fažana-Fasana 13.155.042,00 kn ili 3,5%, grada Labina 13.056.819,00 kn ili 3,5%, grada Vodnjana-Dignano 11.211.645,00 kn ili 3,0%, grada Pazina 11.124.296,00 kn ili 3,0% i općine Medulin 10.535.343,00 kn ili 2,8%, a kroz proračune svih drugih jedinica u iznosu 71.010.531,00 kn ili 18,8%.

Većina proračunskih rashoda i izdataka odnosi se na rashode i izdatke proračuna grada Pule-Pola u iznosu 339.588.428,00 kn ili 19,2%, grada Poreča-Parenzo u iznosu 257.421.141,00 kn ili 14,5%, Županije u iznosu 239.566.010,00 kn ili 13,5%, grada Rovinja-Rovigno u iznosu 138.433.137,00 kn ili 7,8%, grada Umaga-Umago u iznosu 132.775.050,00 kn ili 7,5%, grada Labina u iznosu 67.751.355,00 kn ili 3,8%, grada Pazina 56.049.676,00 kn ili 3,2% i općine Medulin 54.495.063,00 kn ili 3,1%, dok se na sve druge jedinice odnosi 484.000.986,00 kn ili 27,4%.

Na razini županije potraživanja na koncu 2009. iznose 577.750.292,00 kn i manja su za 21.760.379,00 kn ili 3,6%, a obveze iznose 230.342.569,00 kn i veće su za 74.089.055,00 kn ili 47,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja na razini županije iznosi 161.098.391,00 kn i veće je za 39.793.624,00 kn ili 32,8%, a danih zajmova iznosi 13.720.754,00 kn i manje je za 7.960.758,00 kn ili 36,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 95.422.191,00 kn i manje je u odnosu na prethodnu godinu za 16.667.860,00 kn ili 14,9%. Stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 682.332.895,00 kn i veće je za 7.646.205,00 kn ili 1,1% u odnosu na prethodnu godinu.

- Dubrovačko - neretvanska županija

U sastav Dubrovačko - neretvanske županije ulazi pet gradova: Dubrovnik, Korčula, Metković, Opuzen, Ploče, te 17 općina: Blato, Dubrovačko primorje, Janjina, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Orebić, Pojezerje, Slivno, Smokvica, Ston, Trpanj, Vela Luka, Zažablje i Župa dubrovačka.

Sjedište županije je u Dubrovniku.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Dubrovačko - neretvanske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 66

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i prirez na dohodak	382.806.016,00	381.799.797,00	99,7	52,1
2.	Porez na promet nekretnina	31.062.000,00	29.888.062,00	96,2	4,1
3.	Županijski porezi	8.584.000,00	7.121.922,00	83,0	1,0
4.	Gradski i općinski porezi	17.732.000,00	16.437.092,00	92,7	2,2
5.	Tekuće pomoći	59.099.952,00	56.519.759,00	95,6	7,7
6.	Kapitalne pomoći	60.360.684,00	42.205.023,00	69,9	5,8
7.	Prihodi od financijske imovine	3.850.455,00	3.565.973,00	92,6	0,5
8.	Prihodi od nefinancijske imovine	52.071.616,00	50.181.208,00	96,4	6,8
9.	Administrativne pristojbe	33.252.721,00	32.221.340,00	96,9	4,4
10.	Komunalna naknada i doprinosi	79.178.723,00	75.136.276,00	94,9	10,3
11.	Prihodi po posebnim propisima	6.957.437,00	5.995.696,00	86,2	0,8
12.	Drugi prihodi poslovanja	13.457.967,00	7.121.745,00	52,9	1,0
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		748.413.571,00	708.193.893,00	94,6	96,7
13.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	17.717.898,00	10.545.843,00	59,5	1,4
14.	Primici od financijske imovine i Zaduživanja	12.297.451,00	14.064.296,00	114,4	1,9
15.	Višak prihoda i primitaka	52.062.968,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		830.491.888,00	732.804.032,00	88,2	100,0

Prihodi i primici na razini županije su ostvareni za 97.687.856,00 kn ili 11,8% manje od planiranih.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana ostvareni su prihodi od kapitalnih pomoći za 18.155.661,00 kn ili 30,1%, prihodi od prodaje nefinancijske imovine 7.172.055,00 kn ili 40,5% i drugi prihodi poslovanja za 6.336.222,00 kn ili 47,1%.

Prema vrstama prihoda i primitaka najznačajniji su prihodi od poreza i prireza na dohodak koji u strukturi prihoda imaju udjel 52,1%, komunalna naknada i doprinosi s udjelom 10,3%, prihodi od tekućih pomoći s udjelom 7,7%, prihodi od nefinancijske imovine s udjelom 6,8%, dok svi drugi prihodi imaju udjel 23,1%.

Proračunski prihodi i primici na razini Županije u 2009. su ostvareni za 119.697.058,00 kn ili 14,0% manje u odnosu na prethodnu godinu. U znatno manjem iznosu ostvareni su prihodi od komunalne naknade i doprinosa za 29.280.018,00 kn ili 28,0%, prihodi od nefinancijske imovine za 16.768.522,00 kn ili 25,0%, prihodi od kapitalnih pomoći za 26.444.937,00 kn ili 38,4% i primici od financijske imovine i zaduživanja za 18.144.306,00 kn ili 56,3%.

Na razini županije prihodi i primici su ostvareni u iznosu 732.804.032,00 kn, od čega se na Županiju odnosi 143.364.323,00 kn ili 19,5%, gradove 376.047.475,00 kn ili 51,3% i općine 213.392.234,00 kn ili 29,2%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Dubrovnika u iznosu 284.835.906,00 kn ili 75,7% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova, odnosno 38,8% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke na razini županije.

Prihodi i primici općina Konavle, Župe dubrovačke, Mljet, Blato, Vela Luka i Orebić iznose 149.030.528,00 kn ili 20,3% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke na razini županije.

Najmanje prihode je ostvarila općina Smokvica u iznosu 2.793.106,00 kn ili 0,4% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Dubrovačko - neretvanske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 67

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	172.769.152,00	169.686.653,00	98,2	21,8
2.	Materijalni rashodi	216.154.102,00	205.414.661,00	95,0	26,4
3.	Financijski rashodi	4.841.308,00	4.707.098,00	97,2	0,5
4.	Subvencije	27.172.128,00	26.233.933,00	96,5	3,4
5.	Tekuće pomoći	8.497.489,00	7.421.907,00	87,3	1,0
6.	Kapitalne pomoći	8.325.200,00	7.537.938,00	90,5	1,0
7.	Naknade građanima i kućanstvima	44.282.123,00	43.267.129,00	97,7	5,5
8.	Drugi rashodi poslovanja	159.227.435,00	145.092.430,00	91,1	18,6
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		641.268.937,00	609.361.749,00	95,0	78,2
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	157.831.783,00	138.089.889,00	87,5	17,7
10.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate	31.187.344,00	31.728.606,00	101,7	4,1
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	203.824,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		830.491.888,00	779.180.244,00	93,8	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			4.946.454,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			51.322.666,00		

Proračunski rashodi i izdaci izvršeni su za 51.311.644,00 kn ili 6,2% manje od planiranih.

Višak prihoda i primitaka iskazan je kod četiri jedinice u iznosu 4.946.454,00 kn, a manjak prihoda i primitaka iskazan je kod 19 jedinica u iznosu 51.322.666,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 46.376.212,00 kn ili 6,3% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu Županije iznosi 3.335.798,00 kn, grada Ploče 518.944,00, općine Dubrovačko primorje 547.867,00 kn i općine Slivno 543.845,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka u proračunu općine Konavle iznosi 11.272.655,00 kn, grada Korčule 4.641.656,00 kn, grada Metkovića 3.918.593,00 kn, općine Mljet 5.618.352,00 kn, općine Vela Luka 3.964.962,00 kn i općine Župa dubrovačka 5.731.558,00 kn, a u drugim jedinicama 16.174.890,00 kn.

U strukturi rashoda i izdataka najveći udjel imaju materijalni rashodi s udjelom 26,4%, rashodi za zaposlene s udjelom od 21,8%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine s udjelom od 17,7%, drugi rashodi poslovanja s udjelom 18,6%, dok svi drugi rashodi i izdaci imaju udjel 15,5%.

Materijalni rashodi u proračunu grada Dubrovnika izvršeni su u iznosu 58.361.263,00 kn ili 28,4%, proračunu Županije 61.164.304,00 kn ili 29,8%, općine Konavle 20.773.537,00 kn ili 10,1% i općine Župa dubrovačka 11.774.866,00 kn ili 5,7%, dok su kroz proračune drugih jedinica ovi rashodi izvršeni u iznosu 53.340.691,00 kn ili 26,0%.

Rashodi za zaposlene u proračunu grada Dubrovnika izvršeni su u iznosu 80.349.613,00 kn ili 47,3%, proračunu Županije 24.703.530,00 kn ili 14,6%, grada Metkovića 12.066.623,00 kn ili 7,1%, općine Konavle 10.922.780,00 kn ili 14,6% i grada Ploče 9.086.681,00 kn ili 5,3% dok su kroz proračune drugih jedinica izvršeni u iznosu 32.557.426,00 kn ili 19,3%.

Većina proračunskih rashoda i izdataka izvršena je kroz proračun grada Dubrovnika u iznosu 285.235.076,00 kn ili 36,6%, Županije 140.028.525,00 kn ili 18,0%, općine Konavle 70.087.425,00 kn ili 9,0%, općine Župa dubrovačka 42.331.508,00 kn ili 5,4% i grada Metkovića 34.702.675,00 kn ili 4,5%, što ukupno iznosi 572.385.209,00 kn ili 73,5%. Rashodi i izdaci u iznosu 206.795.035,00 kn ili 26,5% odnose se na preostale gradove i općine.

Na razini županije potraživanja na koncu 2009. iznose 221.626.779,00 kn i veća su za 73.305.869,00 kn ili 49,4%, a obveze iznose 63.976.206,00 kn i manja su za 3.559.361,00 kn ili 5,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja iznosi 57.590.748,00 kn i manje je za 4.958.600,00 kn ili 7,9% i danih zajmova 25.566.616,00 kn i manje je za 6.105.587,00 kn ili 19,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 166.147.399,00 kn i manje je u odnosu na prethodnu godinu za 2.639.274,00 kn ili 1,5%. Stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 14.074.286,00 kn i manje je u odnosu na prethodnu godinu za 2.901.330,00 kn ili 1,7%.

- Međimurska županija

U sastav Međimurske županije ulaze tri grada: Čakovec, Mursko Središće i Prelog te 22 općine: Belica, Dekanovec, Domašinec, Donja Dubrava, Donji Kraljevec, Donji Vidovec, Goričan, Gornji Mihaljevec, Kotoriba, Mala Subotica, Nedelišće, Orehovica, Podturen, Pribislavec, Selnica, Strahoninec, Sveta Marija, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec, Štrigova i Vratišinec.

Sjedište županije je u Čakovcu.

Planirani i ostvareni prihodi i primici svih jedinica Međimurske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 68

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Porez i preiz na dohodak	204.964.072,00	200.482.154,00	97,8	54,6
2.	Porez na promet nekretnina	5.637.770,00	5.046.373,00	89,5	1,4
3.	Županijski porezi	6.150.000,00	5.912.079,00	96,1	1,6
4.	Gradski i općinski porezi	4.542.082,00	4.250.373,00	93,6	1,2
5.	Tekuće pomoći	25.868.730,00	25.029.664,00	96,8	6,8
6.	Kapitalne pomoći	35.384.658,00	17.039.306,00	48,2	4,6
7.	Prihodi od financijske imovine	4.083.600,00	4.248.164,00	104,0	1,2
8.	Prihodi od nefinancijske imovine	22.165.803,00	22.396.263,00	101,0	6,1
9.	Administrativne pristojbe	6.198.380,00	4.439.568,00	71,6	1,2
10.	Komunalna naknada i doprinosi	22.865.578,00	21.278.532,00	93,1	5,8
11.	Prihodi po posebnim propisima	27.450.472,00	23.982.576,00	87,4	6,5
12.	Drugi prihodi poslovanja	1.828.458,00	2.008.052,00	109,8	0,6
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA		367.139.603,00	336.113.104,00	91,5	91,6
13.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	39.475.719,00	23.111.343,00	58,5	6,3
14.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	10.493.500,00	7.841.335,00	74,7	2,1
15.	Višak prihoda i primitaka	15.886.379,00	0,00	-	-
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI		432.995.201,00	367.065.782,00	84,8	100,0

Prihodi i primici proračuna na razini županije ostvareni su za 65.929.419,00 kn ili 15,2% manje od plana.

U apsolutnom iznosu znatno ispod plana su ostvareni prihodi od kapitalnih pomoći za 18.345.352,00 kn ili 51,8% i prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 16.364.376,00 kn ili 41,5%.

Najznačajniji prihodi i primici ostvareni su od poreza i prireza na dohodak u iznosu 200.482.154,00 s udjelom 54,6%, tekuće pomoći u iznosu 25.029.664,00 kn s udjelom 6,8%, prihodi po posebnim propisima u iznosu 23.982.576,00 kn s udjelom 6,5%, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 23.111.343,00 kn s udjelom 6,3% i od nefinancijske imovine u iznosu 22.396.263,00 kn ili 6,1%. Svi drugi prihodi i primici imaju udjel 19,7% u ukupnim prihodima i primicima.

Prihodi i primici na razini županije u 2009. su ostvareni za 43.371.128,00 kn ili 10,6% manje u odnosu na 2008. U odnosu na prethodnu godinu znatno manje su ostvareni prihodi od financijske imovine za 15.326.259,00 kn ili 78,3%, kapitalnih pomoći za 7.962.794,00 kn ili 31,8%, prodaje nefinancijske imovine za 5.589.275,00 kn ili 19,5%, te po posebnim propisima za 3.778.322,00 kn ili 13,6%.

Od ukupno ostvarenih prihoda i primitaka u iznosu 367.065.782,00 kn, na Županiju se odnosi 115.507.097,00 kn ili 31,5%, gradove 133.206.921,00 kn ili 36,3% i općine 118.351.764,00 kn ili 32,2%.

Najznačajniji su prihodi i primici grada Čakovca u iznosu 105.082.897,00 kn ili 78,9% u odnosu na ostvarene prihode i primitke gradova, odnosno 28,6% u odnosu na ukupno ostvarenje prihoda i primitaka.

Ostvareni prihodi i primici općine Nedelišće iznose 18.858.953,00 kn ili 5,1% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Najmanje prihode su ostvarile općine Dekanovec, Domašinec, Donji Vidovec i Vratišinec u iznosu 9.300.844,00 kn ili 2,5% u odnosu na ukupno ostvarene prihode i primitke.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci svih jedinica Međimurske županije za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 69

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	59.169.977,00	58.155.914,00	98,3	14,3
2.	Materijalni rashodi	134.507.938,00	125.959.010,00	93,6	30,9
3.	Financijski rashodi	5.330.582,00	4.925.954,00	92,4	1,2
4.	Subvencije	6.567.740,00	5.771.652,00	87,9	1,4
5.	Tekuće pomoći	1.451.235,00	1.436.669,00	99,0	0,3
6.	Kapitalne pomoći	2.735.900,00	2.736.387,00	100,0	0,7
7.	Naknade građanima i kućanstvima	17.733.212,00	17.462.747,00	98,5	4,3
8.	Drugi rashodi poslovanja	72.621.621,00	66.068.325,00	91,0	16,2
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA		300.118.205,00	282.516.658,00	94,1	69,3
9.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	120.229.254,00	113.246.184,00	94,2	27,8
10.	Izdaci za financijsku imovinu i Otplate	12.317.074,00	11.914.403,00	96,7	2,9
11.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	330.668,00	0,00	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI		432.995.201,00	407.677.245,00	94,2	100,0
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA			1.230.910,00		
MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA			41.842.373,00		

Proračunski rashodi i izdaci na razini županije izvršeni su za 25.317.956,00 kn ili 5,8% manje od planiranih.

Višak prihoda i primitaka iskazan je kod četiri jedinice u iznosu 1.230.910,00 kn, a manjak prihoda i primitaka iskazan je kod 22 jedinice u iznosu 41.842.373,00 kn. Manjak prihoda i primitaka na razini županije iznosi 40.611.463,00 kn ili 11,1% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Višak prihoda i primitaka u proračunu općine Sveti Juraj na Bregu iskazan je u iznosu 534.802,00 kn, općine Dekanovec 379.607,00 kn, općine Gornji Mihaljevec 305.238,00 kn i općine Donji Vidovec 11.263,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka iskazan je u proračunu grada Čakovca u iznosu 9.493.288,00 kn, Županije 8.120.195,00 kn i općine Mala Subotica 4.309.878,00 kn. Sve druge lokalne jedinice iskazale su manjak prihoda i primitaka u iznosu 19.919.012,00 kn.

U strukturi izvršenih rashoda i izdataka najznačajniji su materijalni rashodi u iznosu 125.959.010,00 kn s udjelom 30,9%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine 113.246.184,00 kn s udjelom 27,8% i drugi rashodi poslovanja 66.068.325,00 kn s udjelom 16,2%. Svi drugi izvršeni rashodi i izdaci imaju udjel 25,1%.

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu 125.959.010,00 kn od čega se na Županiju odnosi 56.969.507,00 kn ili 45,2%, grad Čakovec 26.778.657,00 kn ili 21,3%, grad Prelog 4.712.218,00 kn ili 3,7%, općinu Nedelišće 4.675.360,00 kn ili 3,7%, dok se na sve druge jedinice odnosi 32.823.268,00 kn ili 26,1%.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u iznosu 113.246.184,00 kn od čega se na grad Čakovec odnosi 31.509.136,00 kn ili 27,8%, Županiju 14.895.709,00 kn ili 13,2%, općinu Mala Subotica 9.532.038,00 kn ili 8,4%, grad Mursko Središće 5.968.024,00 kn ili 5,3%, općinu Donji Kraljevec 5.032.016,00 kn ili 4,4% i grad Prelog 5.021.618,00 kn ili 4,4%, dok se na druge jedinice odnosi 41.287.643,00 kn ili 36,5%.

U ukupnim rashodima i izdacima koji iznose 407.677.245,00 kn najznačajniji su rashodi i izdaci Županije u iznosu 123.627.292,00 kn ili 30,3%, grada Čakovca 114.576.185,00 kn ili 28,1%, općine Nedelišće 19.971.320,00 kn ili 4,9%, grada Preloga 17.926.891,00 kn ili 4,4%, općine Mala Subotica 14.130.322,00 kn ili 3,5%, grada Mursko Središće 13.368.697,00 kn ili 3,3% i općine Donji Kraljevec 10.978.954,00 kn ili 2,7%, dok se na sve druge jedinice odnosi 93.097.584,00 kn ili 22,8%.

Na razini županije potraživanja koncem 2009. iznose 57.960.019,00 kn, te su za 821.123,00 kn ili 1,4% veća u odnosu na prethodnu godinu. Obveze iznose 62.904.729,00 kn, te su za 21.411.579,00 kn ili 51,6% veće u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja na razini županije iznosi 58.140.982,00 kn i manje je za 1.412.331,00 kn ili 2,4% u odnosu na prethodnu godinu, dok stanje danih zajmova iznosi 16.337.776,00 kn i manje je za 4.928.675,00 kn ili 23,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje danih jamstava iznosi 68.356.006,00 kn i veće je u odnosu na prethodnu godinu za 1.736.006,00 kn ili 2,6%. Stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 68.558.905,00 kn i manje je za 10.082.636,00 kn ili 12,8% u odnosu na prethodnu godinu.

- Grad Zagreb

Položaj i ustrojstvo Grada Zagreba, koji je jedinstvena teritorijalna i upravna cjelina, uređeni su odredbama Zakona o Gradu Zagrebu (Narodne novine 62/01, 125/08 i 36/09). Grad kao glavni grad Republike Hrvatske jedinica je lokalne samouprave koja ujedno ima i položaj jedinice područne (regionalne) samouprave.

Planirani i ostvareni prihodi i primici Grada Zagreba za 2009., daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 70

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi poslovanja	7.249.100.000,00	6.677.071.139,00	92,1	96,8
1.1.	Prihodi od poreza	5.342.000.000,00	4.870.086.513,00	91,2	70,6
1.1.1.	Porez i prirez na dohodak	4.968.000.000,00	4.518.153.923,00	90,9	65,5
1.1.2.	Porez na promet nekretnina	220.000.000,00	201.969.214,00	91,8	2,9
1.1.3.	Gradski porezi	41.800.000,00	35.345.896,00	84,6	0,5
1.1.4.	Županijski porezi	112.200.000,00	114.617.480,00	102,1	1,7
1.2.	Pomoći	62.700.000,00	55.479.595,00	88,5	0,8
1.2.1.	Tekuće pomoći	62.700.000,00	55.423.758,00	88,4	0,8
1.2.2.	Kapitalne pomoći	0,00	55.837,00	-	-
1.3.	Prihodi od imovine	521.600.000,00	505.618.285,00	96,9	7,3
1.3.1.	Prihodi od financijske imovine	35.600.000,00	33.594.832,00	94,4	0,5
1.3.2.	Prihodi od nefinancijske imovine	486.000.000,00	472.023.453,00	97,1	6,8
1.4.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	1.315.300.000,00	1.238.409.389,00	94,1	17,9
1.4.1.	Administrativne pristojbe	64.700.000,00	56.255.715,00	86,9	0,8
1.4.2.	Komunalna naknada i doprinos	1.060.000.000,00	1.016.256.662,00	95,9	14,7
1.4.3.	Drugi prihodi po posebnim propisima	190.600.000,00	165.897.012,00	87,0	2,4
1.5.	Drugi prihodi poslovanja	7.500.000,00	7.477.357,00	99,7	0,2
2.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	272.600.000,00	65.375.736,00	24,0	0,9
2.1.	Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	121.500.000,00	33.750.946,00	27,8	0,5
2.2.	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	151.100.000,00	31.624.790,00	20,9	0,4
3.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	158.300.000,00	157.495.682,00	99,5	2,3
3.1.	Primici (povrati) danih zajmova	7.300.000,00	6.589.194,00	90,3	0,1
3.2.	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	1.000.000,00	906.488,00	90,6	-
3.3.	Primici od zaduživanja	150.000.000,00	150.000.000,00	100,0	2,2
	Ukupno	7.680.000.000,00	6.899.942.557,00	89,8	100,0

Prihodi i primici planirani su u iznosu 7.680.000.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 6.899.942.557,00 kn, što je za 780.057.443,00 kn ili 10,2% manje od plana. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su u manjem iznosu za 645.918.181,00 kn ili 8,6%. Odnose se na prihode poslovanja u iznosu 6.677.071.139,00 kn, prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 65.375.736,00 kn i primitke od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 157.495.682,00 kn. Znatno ispod plana ostvareni su prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 207.224.264,00 kn ili 76,0%.

Najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza i prireza na dohodak u iznosu 4.518.153.923,00 kn ili 65,5% i prihodi od komunalne naknade i doprinosa u iznosu 1.016.256.662,00 kn ili 14,7%. Svi drugi prihodi i primici iznose 1.365.531.972,00 kn i imaju udjel 19,8%. Uvedeni su svi gradski i županijski porezi. Prirez porezu na dohodak plaća se po stopi 18,0%.

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci Grada Zagreba za 2009. daju se u nastavku.

Tablica broj 71

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi poslovanja	6.054.501.083,00	5.945.977.690,00	98,2	78,1
1.1.	Rashodi za zaposlene	1.507.142.994,00	1.487.878.173,00	98,7	19,5
1.2.	Materijalni rashodi	2.149.569.193,00	2.109.130.725,00	98,1	27,7
1.2.1.	Naknade troškova zaposlenima	75.582.507,00	72.265.540,00	95,6	0,9
1.2.2.	Rashodi za materijal i energiju	384.707.255,00	385.310.762,00	100,2	5,1
1.2.3.	Rashodi za usluge	1.565.772.214,00	1.542.312.359,00	98,5	20,3
1.2.4.	Drugi nespomenuti rashod i poslovanja	123.507.217,00	109.242.064,00	88,4	1,4
1.3.	Financijski rashodi	59.857.640,00	56.167.896,00	93,8	0,7
1.4.	Subvencije	953.856.961,00	950.924.282,00	99,7	12,5
1.5.	Pomoći	69.300.000,00	59.034.928,00	85,2	0,8
1.5.1.	Tekuće pomoći	50.800.000,00	49.484.828,00	97,4	0,7
1.5.2.	Kapitalne pomoći	18.500.000,00	9.550.100,00	51,6	0,1
1.6.	Naknade građanima i kućanstvima	290.883.373,00	284.963.102,00	98,0	3,7
1.7.	Drugi rashodi	1.023.890.922,00	997.878.584,00	97,5	13,2
1.7.1.	Tekuće donacije	533.292.517,00	518.815.729,00	97,3	6,8
1.7.2.	Kapitalne donacije	87.409.438,00	97.180.821,00	111,2	1,3
1.7.3.	Kapitalne pomoći	347.525.000,00	334.283.659,00	96,2	4,4
1.7.4.	Kazne, penali i naknade štete	28.982.874,00	25.925.931,00	89,4	0,4
1.7.5.	Drugi rashodi	26.681.093,00	21.672.444,00	81,2	0,3
2.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.427.913.805,00	1.547.230.625,00	108,4	20,3
2.1.	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	74.496.882,00	69.916.656,00	93,8	0,9
2.2.	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.237.008.681,00	1.361.782.509,00	110,1	17,9
2.3.	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	116.408.242,00	115.531.460,00	99,2	1,5
3.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	124.655.000,00	123.753.206,00	99,3	1,6
3.1.	Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	123.400.000,00	123.030.075,00	99,7	1,5
3.2.	Izdaci za dane zajmove	1.255.000,00	723.131,00	57,6	0,1
4.	Manjak prihoda i primitaka prethodne godine	72.930.112,00	0,00	-	-
	Ukupno	7.680.000.000,00	7.616.961.521,00	99,2	100,0
	Manjak prihoda i primitaka		717.018.964,00		

Rashodi i izdaci proračuna planirani su u iznosu 7.680.000.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 7.616.961.521,00 kn, što je za 63.038.479,00 kn ili 0,8% manje od plana. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 717.018.964,00 kn, što s prenesenim manjkom prihoda i primitaka iz prethodne godine u iznosu 72.080.479,00 kn čini manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 789.099.443,00 kn ili 11,4% u odnosu na ostvarene prihode i primitke.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 2.109.130.725,00 kn ili 27,7%, rashode za nabavu nefinancijske imovine 1.547.230.625,00 kn ili 20,3%, za zaposlene 1.487.878.173,00 kn ili 19,5% i subvencije 950.924.282,00 kn ili 12,5% ukupno izvršenih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 1.521.797.716,00 kn i imaju udjel 20,0%.

Rashodi i izdaci su izvršeni u okviru planiranih iznosa, osim rashoda za nabavu nefinancijske imovine koji su izvršeni iznad plana za 119.316.820,00 kn ili 8,4% i rashoda za kapitalne donacije za 9.771.383,00 kn više ili 11,2%.

Potraživanja, koncem 2009., iznose 3.375.616.983,00 kn i veća su za 315.653.106,00 kn ili 10,3% u odnosu na prethodnu godinu. Obveze iznose 1.288.497.331,00 kn i veće su za 181.565.119,00 kn ili 16,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje zaduženja iznosi 508.834.178,00 kn i veće je za 176.399.159,00 kn ili 53,1% u odnosu na prethodnu godinu, dok stanje danih zajmova iznosi 64.585.453,00 kn i manje je za 6.233.488,00 kn ili 8,8%.

Stanje danih jamstava iznosi 1.238.477.734,00 kn i manje je za 396.576.425,00 kn ili 24,2% u odnosu na prethodnu godinu. Stanje danih suglasnosti za zaduživanje iznosi 3.805.042.854,00 kn i manje je za 148.457.897,00 kn ili 3,8% u odnosu na prethodnu godinu.

7.6. Drugi proračunski korisnici

U ovom izvještajnom razdoblju, revizijom financijskih izvještaja i poslovanja obuhvaćeno je 35 drugih proračunskih korisnika. Revizijom su obuhvaćeni centri za socijalnu skrb, dječji vrtići, domovi za starije i nemoćne, knjižnice, kazališta, muzeji, javne vatrogasne postrojbe, srednje škole i drugi.

Revidirani subjekti su pravne osobe čiji su osnivači Republika Hrvatska ili lokalne jedinice - županije, gradovi i općine. Propisi kojima je uređeno njihovo osnivanje, poslovanje, odnosno djelatnost su: Zakon o ustanovama, te (ovisno o vrsti ustanove) Zakon o socijalnoj skrbi, Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi, Zakon o knjižnicama, Zakon o muzejima, Zakon o vatrogastvu, Zakon o kazalištima, Zakon o upravljanju javnim ustanovama u kulturi i drugi.

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje subjekta revizije.

Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje subjekata za 2008. ili 2009.

7.6.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici subjekata obuhvaćenih revizijom ostvareni su u iznosu 486.139.175,00 kn. Prema izvorima financiranja, vrijednosno najznačajniji su prihodi iz proračuna lokalnih jedinica ili države za financiranje redovne djelatnosti s udjelom 78,4%. Struktura drugih prihoda (prema posebnim propisima, vlastitih prihoda) revidiranih subjekata je različita i ovisna je o nadležnostima subjekata, odnosno izvorima financiranja.

7.6.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci revidiranih subjekata izvršeni su u iznosu 477.164.526,00 kn. U strukturi rashoda, vrijednosno su najznačajniji rashodi za zaposlene s udjelom 42,4% u ukupnim rashodima i izdacima, a odnose se na plaće i naknade za 1 806 zaposlenika. Za nabavu nefinancijske imovine (uglavnom opremu) izvršeni su rashodi u iznosu 41.386.140,00 kn.

7.6.3. Sažetak nalaza i preporuka revizije drugih proračunskih korisnika

Revizijom utvrđene nepravilnosti odnose se na sustav unutarnjih financijskih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode i postupke javne nabave.

- Sustav unutarnjih financijskih kontrola

Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, kod revidiranih subjekata nije se razvijao istom dinamikom kao u ministarstvima i drugim državnim tijelima.

U dijelu financijskog upravljanja i kontrola, pojedini subjekti započeli su aktivnosti na organizacijskoj uspostavi, ali provedba sustava još uvijek nije zadovoljavajuća.

U dijelu unutarnje revizije, većina revidiranih subjekata nema zakonsku obvezu uspostave unutarnje revizije tako da kod njih ne postoji obveza organizacijske uspostave i obavljanja poslova unutarnje revizije. Subjektima za koje postoji obveza uspostave bilo kojeg oblika unutarnje revizije propisane Zakonom, Ured je naložio da se obavljanje poslova unutarnje revizije organizacijski uspostavi i provodi.

- Planiranje

Pojedini proračunski korisnici nisu planirali određene prihode, iako je bilo izvjesno da će se ostvariti, stoga financijski planovi nisu cjeloviti, a pojedini proračunski korisnici nisu donijeli program rada.

Revizijom su uočena i česta odstupanja ostvarenih prihoda i izvršenih rashoda od planiranih. S obzirom da proračunski korisnici ne smiju preuzimati obveze iznad osiguranih sredstava, kod odstupanja ostvarenih prihoda od planiranih, Ured je dao naloge za donošenje izmjena financijskog plana radi usklađenja izvršenja rashoda s ostvarenim prihodima.

- Računovodstveno poslovanje

Revidirani subjekti vode poslovne knjige prema proračunskom računovodstvenom sustavu. Osnovni propisi prema kojima revidirani subjekti trebaju voditi računovodstveno poslovanje su Zakon o proračunu, Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Svi revidirani subjekti ustrojili su propisane poslovne knjige koje se uglavnom vode uredno i omogućavaju uvid u poslovanje subjekta. U pravilu su ustrojene i potrebne pomoćne evidencije za praćenje poslovnih događaja.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koncem poslovne godine treba se sastaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance. Najčešća nepravilnost kod popisa imovine i obveza je da nije obavljen popis cjelokupne imovine i obveza. Najčešće popisom nisu obuhvaćena potraživanja i obveze, te muzejska građa i knjige kod subjekata koje posjeduju takvu imovinu.

Kod nekih subjekata podaci o popisu nefinancijske imovine (građevinsko zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema, prijevozna sredstva) nisu uneseni u popisne liste pojedinačno i u novčanim iznosima. U pojedinim subjektima povjerenstva za popis nisu sastavila izvješća o obavljenom popisu ili nakon provedenog popisa nije donesena odluka o usvajanju izvješća o godišnjem popisu imovine i obveza.

Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani na propisanim računima računskog plana. Prema odredbi članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, utvrđene su bročane oznake i nazivi pojedinih računa na kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode, primitke, rashode i izdatke.

Uočeni su i propusti u evidentiranju potraživanja od kupaca za prodane stanove na temelju Zakona o prodaji stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, te obveza prema državnom proračunu za uplatu pripadajućeg dijela sredstava ostvarenih prodajom navedenih stanova.

Svi revidirani subjekti su sastavili propisane financijske izvještaje. Kod pojedinih subjekata podaci iskazani u financijskim izvještajima nisu bili istovjetni podacima u poslovnim knjigama. Prema odredbama članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna je svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju, uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja), izvršenju plana i novčanim tijekovima proračuna i proračunskih korisnika.

Kad su utvrđeni određeni propusti ili nepravilnosti, Ured je dao odgovarajuće preporuke, odnosno naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o proračunu, te Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nepravilnosti i propusti vezani uz računovodstveno poslovanje odnose se u pravilu na subjekte kod kojih nije uspostavljen odgovarajući sustav unutarnjih financijskih kontrola, na što je Ured posebno upozoravao.

- Prihodi

Uz prihode iz proračuna, koji su vrijednosno najznačajniji, proračunski korisnici ostvaruju i prihode iz drugih izvora. Neovisno o izvoru financiranja, proračunski korisnici su odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i njihovu uplatu u proračun, što je propisano odredbom članka 47. Zakona o proračunu.

Jedan od izvora su i prihodi od davanja u zakup poslovnih prostora. Utvrđeno je da su pojedini subjekti poslovne prostore davali u zakup bez provedenog javnog natječaja, što nije u skladu s odredbama članka 6. Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora. Prema odredbama navedenog Zakona, poslovni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske, općina, gradova, županija i Grada Zagreba, te pravnih osoba u njihovu vlasništvu ili pretežitom vlasništvu, daje se u zakup putem javnog natječaja. Kod nekih subjekata, pri davanju poslovnog prostora u zakup putem javnog natječaja, nije donesena odluka o najpovoljnijoj ponudi.

Određeni revidirani proračunski korisnici ostvarili su i prihode od obročne prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a dio ostvarenih prihoda od prodaje stanova nije uplaćen u državni proračun, što je obveza propisana odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

- Rashodi

Odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se rashodi iskazuju prema računovodstvenom načelu nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose. Revizijom je utvrđeno da su kod nekih subjekata rashodi i obveze evidentirani u trenutku plaćanja, a ne u trenutku nastanka poslovnog događaja, odnosno evidentirani su na temelju dokumentacije o plaćanju. Posljedica ovakvog načina evidentiranja je da proračunski korisnik nema iskazane stvorene, a nepodmirene obveze.

U strukturi rashoda značajniji udjel kod svih proračunskih korisnika imaju rashodi za zaposlene. Pojedini revidirani subjekti kod obračuna plaća nisu primijenili propisane koeficijente. Početni koeficijenti za obračun plaća zaposlenika ili dodaci na plaću nisu pravilno utvrđeni, što je rezultiralo višim ili nižim koeficijentom od propisanog za određeno radno mjesto, odnosno isplatom stalnog ili stimulativnog dodatka na plaću, iako mogućnost isplate dodatka nije predviđena propisima.

Rashodi za putne troškove su u pravilu izvršavani u skladu s Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje i visini naknada za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna, a evidentirani su na temelju putnih naloga uz koje su priložene odgovarajuće isprave kojima se dokazuju izdaci na službenom putu.

Revizijom je također utvrđeno da su isplaćene naknade, potpore i nagrade iznad neoporezivog dijela, a nisu obračunani ni plaćeni porez i prirez u skladu s odredbama članaka 5. i 14. Zakona o porezu na dohodak, te je Ured naložio obračunati i uplatiti sve propisane obveze u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.

Drugi rashodi su u pravilu izvršavani u skladu s planiranim namjenama i revizijom nisu utvrđene značajnije nepravilnosti, osim kod postupaka javne nabave.

- Postupci javne nabave

Proračunski korisnici kao javni naručitelji roba, radova i usluga, obvezni su primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi, kojima su propisani postupci javne nabave.

Ukupni rashodi na koje se primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi iznosili su 78.078.140,00 kn.

Najčešće nepravilnosti u provođenju postupaka javne nabave bile su:

- Postupak nabave može započeti ako su osigurana sredstva za nabavu. Polazište za izradu plana nabave su osigurana financijska sredstva u financijskom planu, što znači da plan nabave i financijski plan trebaju biti usuglašeni. Pojedini subjekti nisu donijeli plan nabave ili je on nepotpun, odnosno nije usklađen s financijskim planom.
- Određeni subjekti nisu vodili propisane evidencije postupaka javne nabave i zaključenih ugovora, te nadležnom tijelu nisu dostavili izvješće o javnoj nabavi.
- Kod određenih subjekata obavijest o zaključenju ugovora nije javno objavljena u službenom glasilu. Prema odredbama članka 20. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj mora u roku 30 dana od sklapanja ugovora javno objaviti obavijest o sklapanju ugovora.

- Kod nekih subjekata zaključen je ugovor u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave, iako nisu bili ispunjeni zakonom propisani uvjeti za primjenu ovakvog načina nabave. Većina subjekata se pozivala na iznimnu žurnost, ne uzimajući u obzir ispunjenje drugih uvjeta propisanih Zakonom (dogadjaj koji javni naručitelj nije mogao predvidjeti, rok za nadmetanje s objavom poziva za nadmetanje se nije mogao primijeniti, razlog nastanka iznimne žurnosti ne smije ni u kom slučaju biti uzorkovan postupanjem naručitelja).
- Revizijom je utvrđeno da su bez postupaka javne nabave, propisanih odredbama Zakona o javnoj nabavi, izvršeni rashodi u iznosu 6.940.828,00 kn.

U svim slučajevima u kojima su utvrđene nepravilnosti u provedenim postupcima nabave roba, radova i usluga, dan je nalog za postupanje u skladu s propisima o javnoj nabavi.

7.6.4. Izražena mišljenja

O financijskim izvještajima i poslovanju revidiranih subjekata izraženo je 35 mišljenja:

- **14 bezuvjetnih i**
- **21 uvjetno mišljenja:**

Bezuwjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- o Centar za socijalnu skrb Čakovec,
- o Centar za socijalnu skrb Duga Resa,
- o Centar za socijalnu skrb Karlovac,
- o Dom za odrasle osobe Sv. Frane Zadar,
- o Dom za psihički bolesne odrasle osobe Orehovica,
- o Dom za starije i nemoćne osobe i tjelesno ili mentalno oštećene osobe Metković,
- o Dom za starije i nemoćne osobe Slavonski Brod,
- o Dom za starije i nemoćne osobe Split,
- o Javnu ustanovu za zaštitu prirodnih vrijednosti Krapinsko-zagorske županije,
- o Javnu vatrogasnu postrojbu grada Opatije,
- o Muzej hrvatskih arheoloških spomenika Split,
- o Samostalnu narodnu knjižnicu i čitaonicu Pakrac,
- o Srednju strukovnu školu Blaž Jurjev Trogiraniin, Trogir, te
- o Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije.

Uwjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- o Centar za kulturu Čakovec,
- o Centar za socijalnu skrb Slatina,
- o Češki dječji vrtić Ferde Mravenca Daruvar,
- o Dječje vrtiće Dubrovnik,
- o Gradsku knjižnicu i čitaonicu Virovitica,
- o Gradsku knjižnicu Slavonski Brod,
- o Gradsku knjižnicu Juraj Šižgorić Šibenik,
- o Gradski muzej Virovitica,

- Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku,
- Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu,
- Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split,
- Javnu vatrogasnu postrojbu grada Krapine,
- Javnu vatrogasnu postrojbu grada Rijeke,
- Kazalište Virovitica,
- Muzej grada Šibenika,
- Obiteljski centar Virovitičko-podravske županije,
- Pučko otvoreno učilište Slatina,
- Srednju školu braća Radić, Kaštel Štafilić - Nehaj,
- Trgovačku i komercijalnu školu Davor Milas, Osijek,
- Učenički dom Virovitica, te
- Zatvor u Varaždinu.

8. REVIZIJA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

Trgovačko društvo je pravna osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu. U ovom izvještajnom razdoblju revizijom je obuhvaćeno 68 trgovačkih društava u kojima Republika Hrvatska ili lokalne jedinice imaju većinsko vlasništvo nad dionicama i udjelima, od čega je 13 društava u državnom vlasništvu, a 55 u vlasništvu lokalnih jedinica.

Trgovačka društva vode poslovne knjige i sastavljaju financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07), koji između ostaloga, uređuje računovodstvo poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, financijske izvještaje i standarde financijskog izvještavanja. Prema odredbama Zakona o računovodstvu poduzetnici su dužni sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Narodne novine 30/08). Iznimku čine veliki poduzetnici i poduzetnici čije su dionice ili dužnički vrijednosni papiri uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organizirano tržište vrijednosnih papira i oni su dužni sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (Narodne novine 61/06, 140/06, 30/08, 130/08 i 139/08).

8.1. Trgovačka društva u državnom vlasništvu

Predmet revizije su bili financijski izvještaji i poslovanje za 2008.

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje trgovačkih društava u državnom vlasništvu.

Ukupni prihodi trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom su ostvareni u iznosu 19.248.408.655,00 kn, a ukupni rashodi u iznosu 19.252.693.606,00 kn.

Ukupna vrijednost imovine spomenutih subjekata je koncem 2008. iznosila 49.677.852.318,00 kn, a odnosila se na vrijednost dugotrajne imovine u iznosu 40.471.226.044,00 kn i vrijednost kratkotrajne imovine u iznosu 9.206.626.274,00 kn.

Ukupna potraživanja su koncem 2008. iznosila 25.384.562.850,00 kn, od čega je 961.941.774,00 kn dospjelo.

Ulaganja u dugotrajnu imovinu su iznosila 2.135.327.770,00 kn. Vrijednosno značajnija ulaganja se odnose na društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. u iznosu 862.777.653,00 kn i čine 40,4% ukupne vrijednosti ulaganja u dugotrajnu imovinu.

Ukupna vrijednost kapitala i pričuve je koncem 2008. iznosila 31.094.939.999,00 kn.

Ukupne obveze su koncem 2008. iznosile 13.717.048.115,00 kn, od čega su kratkoročne obveze iznosile 6.323.787.445,00 kn, a dospjele 744.462.086,00 kn.

Koncem 2008. spomenuta trgovačka društva su imala 22 787 zaposlenika.

U tablici u nastavku se daju podaci o financijskim rezultatima poslovanja.

Tablica broj 72

Financijski rezultati poslovanja

u kn

Redni broj	Naziv subjekta	Prihodi	Rashodi	Dobit/ gubitak
1	2	3	4	5
1.	Adriatic Croatia International Club d.d.	164.481.989,00	150.316.063,00	14.165.926,00
2.	Agencija Alan d.o.o.	87.992.394,00	85.691.231,00	2.301.163,00
3.	Financijska agencija	911.853.930,00	946.267.831,00	-34.413.901,00
4.	Hrvatska elektroprivreda d.d.	11.425.049.964,00	11.421.533.639,00	3.516.325,00
5.	Hrvatska radiotelevizija	1.549.313.242,00	1.545.183.316,00	4.129.926,00
6.	HŽ Cargo d.o.o.	1.013.437.104,00	1.076.255.423,00	-62.818.319,00
7.	HŽ Hrvatske željeznice Holding d.o.o.	88.429.428,00	88.361.710,00	67.718,00
8.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	1.683.674.761,00	1.683.068.041,00	606.720,00
9.	HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	904.873.598,00	904.525.740,00	347.858,00
10.	HŽ Vuča vlakova d.o.o.	1.028.781.400,00	1.028.691.667,00	89.733,00
11.	Jadranski naftovod d.d.	371.272.667,00	303.747.844,00	67.524.823,00
12.	Kumrovec d.o.o.	2.169.593,00	2.803.928,00	-634.335,00
13.	Luka Vukovar d.o.o.	17.078.585,00	16.247.173,00	831.412,00
	UKUPNO	19.248.408.655,00	19.252.693.606,00	-4.284.951,00

8.1.1. Prihodi

Ukupni prihodi subjekata obuhvaćenih revizijom su planirani u iznosu 19.042.485.195,00 kn, a ostvareni su u iznosu 19.248.408.655,00 kn, što je za 205.923.460,00 kn ili 1,1% više od planiranih.

U nastavku se daju podaci o planiranim i ostvarenim prihodima spomenutih trgovačkih društava.

Tablica broj 73

Planirani i ostvareni prihodi

u kn

Redni Broj	Naziv subjekta	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %
1	2	3	4	5
1.	Adriatic Croatia International Club d.d.	161.914.124,00	164.481.989,00	101,6
2.	Agencija Alan d.o.o.	0,00	87.992.394,00	-
3.	Financijska agencija	1.004.455.929,00	911.853.930,00	90,8
4.	Hrvatska elektroprivreda d.d.	11.141.430.859,00	11.425.049.964,00	102,5
5.	Hrvatska radiotelevizija	1.568.521.000,00	1.549.313.242,00	98,8
6.	HŽ Cargo d.o.o.	1.102.981.000,00	1.013.437.104,00	91,9
7.	HŽ Hrvatske željeznice Holding d.o.o.	55.504.000,00	88.429.428,00	159,3
8.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	1.744.748.000,00	1.683.674.761,00	96,5
9.	HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	916.700.000,00	904.873.598,00	98,7
10.	HŽ Vuča vlakova d.o.o.	1.029.866.000,00	1.028.781.400,00	99,9
11.	Jadranski naftovod d.d.	293.252.709,00	371.272.667,00	126,6
12.	Kumrovec d.o.o.	2.750.074,00	2.169.593,00	78,9
13.	Luka Vukovar d.o.o.	20.361.500,00	17.078.585,00	83,9
UKUPNO		19.042.485.195,00	19.248.408.655,00	101,1

Ukupni prihodi ostvareni u iznosu 19.248.408.655,00 kn se odnose na poslovne prihode u iznosu 18.868.098.999,00 kn, financijske prihode u iznosu 313.740.728,00 kn i izvanredne prihode u iznosu 66.568.928,00 kn.

U nastavku se daju podaci o ostvarenim prihodima prema vrstama.

Tablica broj 74

Ostvareni prihodi prema vrstama

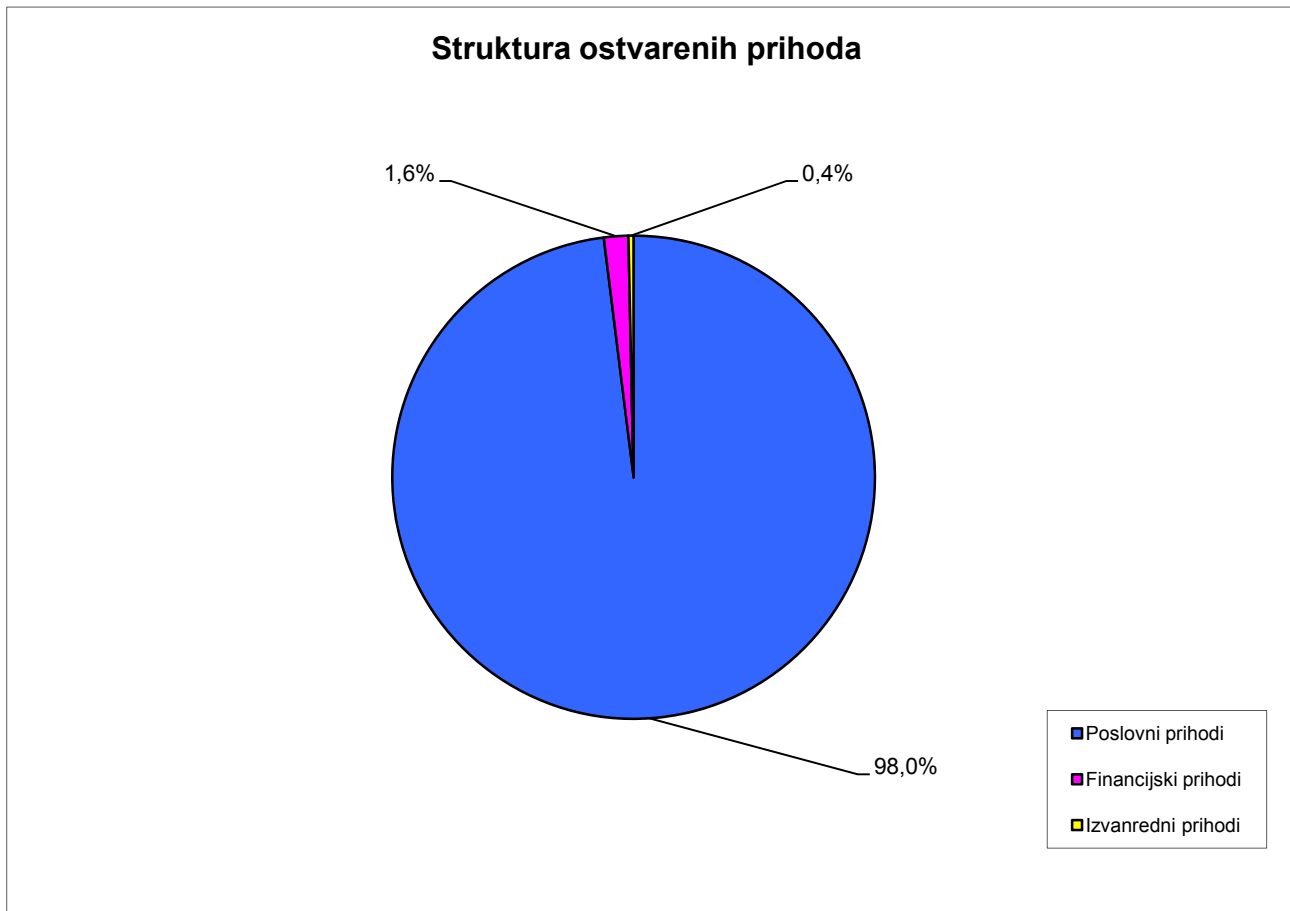
u kn

Redni broj	Naziv subjekta	Prihodi			
		Ukupno	Poslovni	Financijski	Izvanredni
1	2	3	4	5	6
1.	Adriatic Croatia International Club d.d.	164.481.989,00	163.175.384,00	1.306.605,00	0,00
2.	Agencija Alan d.o.o.	87.992.394,00	84.533.349,00	3.459.045,00	0,00
3.	Financijska agencija	911.853.930,00	882.454.890,00	19.866.481,00	9.532.559,00
4.	Hrvatska elektroprivreda d.d.	11.425.049.964,00	11.192.936.957,00	232.113.007,00	0,00
5.	Hrvatska radiotelevizija	1.549.313.242,00	1.538.023.233,00	11.290.009,00	0,00
6.	HŽ Cargo d.o.o.	1.013.437.104,00	1.001.843.915,00	11.593.189,00	0,00
7.	HŽ Hrvatske željeznice Holding d.o.o.	88.429.428,00	88.406.432,00	22.996,00	0,00
8.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	1.683.674.761,00	1.680.889.542,00	2.785.219,00	0,00
9.	HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	904.873.598,00	889.360.021,00	15.513.577,00	0,00
10.	HŽ Vuča vlakova d.o.o.	1.028.781.400,00	974.332.661,00	856.053,00	53.592.686,00
11.	Jadranski naftovod d.d.	371.272.667,00	357.158.590,00	14.114.077,00	0,00
12.	Kumrovec d.o.o.	2.169.593,00	11.416,00	486,00	2.157.691,00
13.	Luka Vukovar d.o.o.	17.078.585,00	14.972.609,00	819.984,00	1.285.992,00
SVEUKUPNO		19.248.408.655,00	18.868.098.999,00	313.740.728,00	66.568.928,00

U strukturi prihoda su vrijednosno najznačajniji poslovni prihodi i čine 98,0% ukupnih prihoda.

U nastavku se daje grafički prikaz strukture ostvarenih prihoda.

Grafički prikaz broj 8

8.1.2. Rashodi

Ukupni rashodi subjekata obuhvaćenih revizijom su planirani u iznosu 18.784.320.594,00 kn, a ostvareni su u iznosu 19.252.693.606,00 kn, što je za 468.373.012,00 kn više od planiranih.

U tablici u nastavku se daju podaci o planiranim i ostvarenim rashodima spomenutih trgovačkih društava.

Tablica broj 75

Planirani i ostvareni rashodi

u kn

Redni Broj	Naziv subjekta	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %
1	2	3	4	5
1.	Adriatic Croatia International Club d.d.	142.115.564,00	150.316.063,00	105,8
2.	Agencija Alan d.o.o.	0,00	85.691.231,00	-
3.	Financijska agencija	1.001.776.734,00	946.267.831,00	94,5
4.	Hrvatska elektroprivreda d.d.	10.971.217.275,00	11.421.533.639,00	104,1
5.	Hrvatska radiotelevizija	1.548.505.000,00	1.545.183.316,00	99,8
6.	HŽ Cargo d.o.o.	1.102.605.000,00	1.076.255.423,00	97,6
7.	HŽ Hrvatske željeznice Holding d.o.o.	55.504.000,00	88.361.710,00	159,2
8.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	1.709.020.000,00	1.683.068.041,00	98,5
9.	HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	916.395.000,00	904.525.740,00	98,7
10.	HŽ Vuča vlakova d.o.o.	1.029.677.000,00	1.028.691.667,00	99,9
11.	Jadranski naftovod d.d.	288.099.793,00	303.747.844,00	105,4
12.	Kumrovec d.o.o.	2.735.228,00	2.803.928,00	102,5
13.	Luka Vukovar d.o.o.	16.670.000,00	16.247.173,00	97,5
UKUPNO		18.784.320.594,00	19.252.693.606,00	102,5

Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 19.252.693.606,00 kn i odnose se na poslovne rashode u iznosu 18.679.729.048,00 kn, financijske rashode u iznosu 536.548.499,00 kn i izvanredne rashode u iznosu 36.416.059,00 kn.

U tablici u nastavku se daju podaci o ostvarenim rashodima prema vrstama.

Tablica broj 76

Ostvareni rashodi prema vrstama

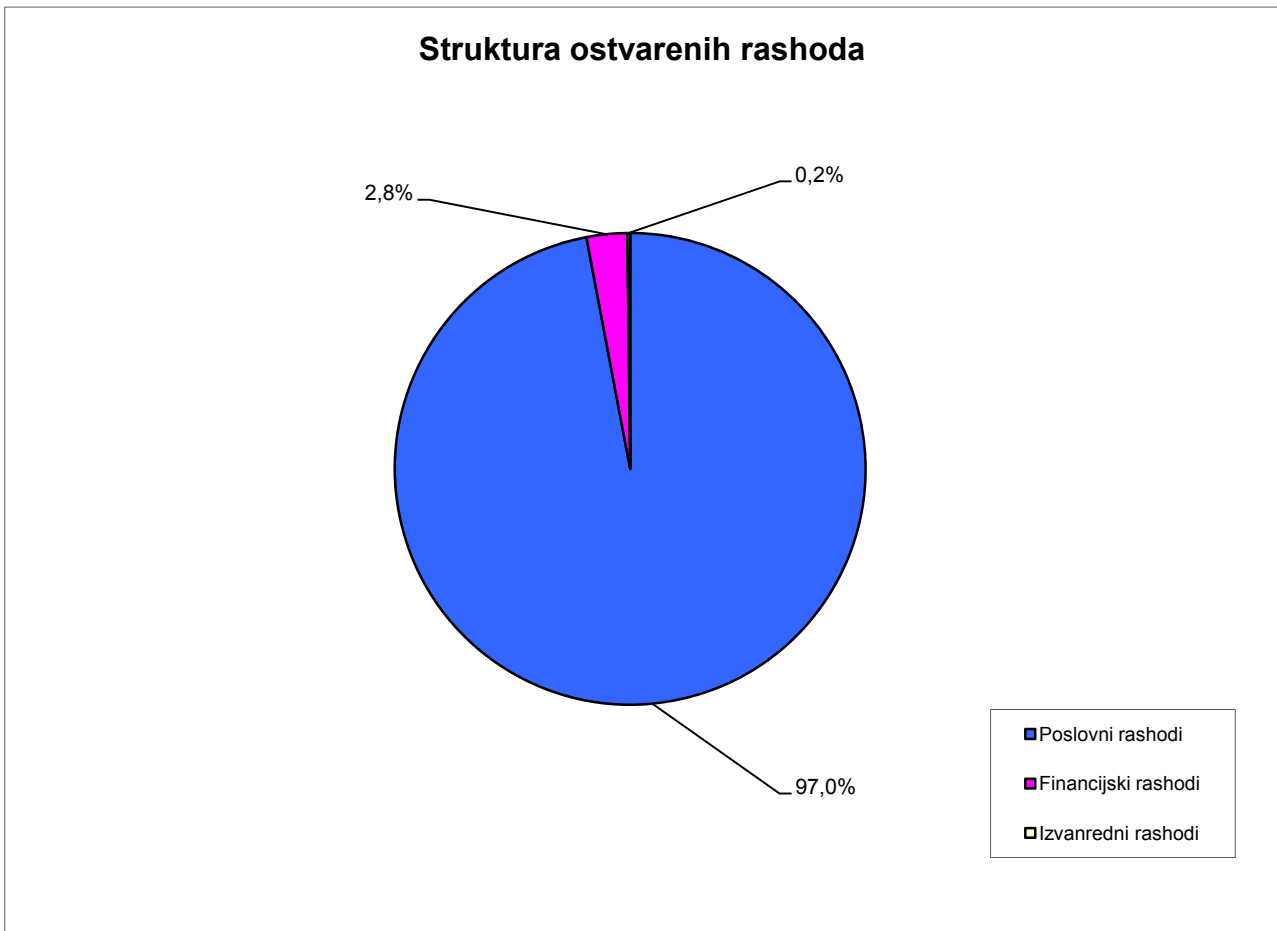
u kn

Redni broj	Naziv subjekta	Rashodi			
		Ukupno	Poslovni	Financijski	Izvanredni
1	2	3	4	5	6
1.	Adriatic Croatia International Club d.d.	150.316.063,00	147.568.948,00	2.747.115,00	0,00
2.	Agencija Alan d.o.o.	85.691.231,00	83.950.268,00	1.740.963,00	0,00
3.	Financijska agencija	946.267.831,00	922.206.592,00	20.084.693,00	3.976.546,00
4.	Hrvatska elektroprivreda d.d.	11.421.533.639,00	11.118.483.794,00	287.275.977,00	15.773.868,00
5.	Hrvatska radiotelevizija	1.545.183.316,00	1.530.829.740,00	14.353.576,00	0,00
6.	HŽ Cargo d.o.o.	1.076.255.423,00	1.053.923.521,00	22.331.902,00	0,00
7.	HŽ Hrvatske željeznice Holding d.o.o.	88.361.710,00	88.357.548,00	4.162,00	0,00
8.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	1.683.068.041,00	1.533.981.727,00	149.086.314,00	0,00
9.	HŽ Putnički prijevoz d.o.o.	904.525.740,00	892.236.368,00	12.289.372,00	0,00
10.	HŽ Vuča vlakova d.o.o.	1.028.691.667,00	1.000.766.350,00	11.430.557,00	16.494.760,00
11.	Jadranski naftovod d.d.	303.747.844,00	288.738.747,00	15.009.097,00	0,00
12.	Kumrovec d.o.o.	2.803.928,00	2.803.500,00	428,00	0,00
13.	Luka Vukovar d.o.o.	16.247.173,00	15.881.945,00	194.343,00	170.885,00
SVEUKUPNO		19.252.693.606,00	18.679.729.048,00	536.548.499,00	36.416.059,00

U strukturi rashoda su vrijednosno najznačajniji poslovni rashodi i čine 97,0% ukupnih rashoda.

U nastavku se daje grafički prikaz ostvarenih rashoda.

Grafički prikaz broj 9

8.1.3. Sažetak nalaza i preporuka revizije trgovačkih društava u državnom vlasništvu

U nastavku su opisane revizijom utvrđene nepravilnosti, koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola i unutarnju reviziju, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, ulaganja u dugotrajnu imovinu, druge nepravilnosti i postupke javne nabave.

- Sustav unutarnjih kontrola i unutarnja revizija

Sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru ima za cilj osigurati kvalitetno, ekonomično i djelotvorno upravljanje javnim sredstvima, imovinom i obvezama. Menadžment svake institucije javnog sektora je odgovoran za primjerenost i učinkovitost ustroja unutarnjih kontrola i mora se pobrinuti za njegovo uspostavljanje, nadzor i redovito ažuriranje. Institucija državne revizije potiče i podržava uspostavu odgovarajućih unutarnjih kontrola i provjerava je li njihovo funkcioniranje primjereno za postizanje postavljenih ciljeva.

U revidiranim trgovačkim društvima su prisutne slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. U nekim društvima nije uspostavljena podjela ključnih zadaća i odgovornosti zaposlenika. Neka društva nisu osnovala unutarnju reviziju. U nekim društvima su unutarnji revizori u izvješćima o obavljenim revizijama ukazali na brojne nepravilnosti i nedostatke u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Kako nije uspostavljeno sustavno praćenje provedbe preporuka, nisu dobili povratne informacije i nemaju saznanja o tome jesu li poduzete potrebne radnje za provedbu preporuka. U nekim društvima je broj unutarnjih revizora nedostatan s obzirom na rizike koji proizlaze iz veličine i složenosti područja ispitivanja, ukupne vrijednosti imovine i ukupno ostvarenih prihoda i rashoda.

Prema odredbi članka 27. Zakona o reviziji (Narodne novine 146/05, 139/08), trgovačka društva od javnog interesa su obvezna osnovati revizorski odbor. Zakonom je propisan djelokrug rada revizorskog odbora te obveze samostalnog revizora, odnosno revizorskog društva u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje revizorskog odbora. Spomenuti odbor prati postupak financijskog izvješćivanja, učinkovitost sustava unutarnjih kontrola, unutarnje revizije i sustava upravljanja rizicima te nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih izvještaja. U pojedinim društvima nije osnovan revizorski odbor ili je donesena odluka o njegovu osnivanju, ali članovi revizorskog odbora nisu imenovani. U nekim društvima su imenovani članovi revizorskog odbora, ali nisu započeli s radom. U nekim društvima je isplaćena nagrada za rad revizorskog odbora, a nema dokumentacije iz koje je vidljivo da je odbor obavljao poslove iz svoje nadležnosti.

S ciljem učinkovitog poslovanja i sprječavanja nepravilnosti je predloženo poduzeti aktivnosti jačanja sustava unutarnjih kontrola. Predloženo je donijeti pravilnike, upute i procedure, te uspostaviti podjelu ključnih zadaća i definirati nadležnosti i odgovornosti. Predloženo je osnovati unutarnju reviziju i normativno urediti ustroj i poslove unutarnje revizije. Nadalje je predloženo uspostaviti sustavno praćenje provedbe preporuka i odrediti rokove u kojima će odgovorne osobe biti obvezne izvijestiti unutarnju reviziju o poduzetim aktivnostima. Također je predloženo najmanje jedanput godišnje izvijestiti nadzorni odbor o provedenim revizijama, najznačajnijim nalazima i statusu danih preporuka. Kada je Ured broj unutarnjih revizora ocijenio nedostatnim, predloženo je popuniti organizacijsku jedinicu za unutarnju reviziju potrebnim brojem unutarnjih revizora. Naloženo je osnovati revizijski odbor u skladu s odredbom Zakona o reviziji, odnosno poduzeti mjere kako bi postojeći revizorski odbor započeo s radom.

U pojedinim društvima je organizirano upravljanje kvalitetom s temeljnom zadaćom implementacije međunarodnih normi sustava upravljanja u poslovanje povezanih društava, nužnih kako bi se poslovanje spomenutih društava uskladilo s domaćom i međunarodnom regulativom i modernim tržišnim kretanjima, te trajnim održavanjem i poboljšavanjem sustava upravljanja poslovanjem. Pojedine aktivnosti nadzora procesa rada nisu provedene te nisu postignuti očekivani rezultati kroz poboljšanja poslovnih procesa u društvima i sustavu u cjelini. Također, operativna provedba na uspostavi sustava upravljanja kvalitetom je ocijenjena nedostatnom. Predloženo je ubrzati proces uspostave sustava upravljanja kvalitetom i pružiti veću podršku provedbi aktivnosti sustava upravljanja kvalitetom prema međunarodnoj normi ISO 9001 u povezanim društvima, te operativno početi provoditi aktivnosti definirane općim aktima, planovima projekta te odlukama uprava pojedinih društava, kako bi se stalno nadzirali i poboljšavali procesi te na taj način povećavala uspješnost i poboljšalo upravljanje rizicima u poslovanju.

- Planiranje i računovodstveno poslovanje

Pojedina društva nisu donijela poslovne planove prije početka poslovne godine na koju se odnose. Time je onemogućeno pravodobno analizirati razlike između planiranih i ostvarenih ciljeva, otkriti i eliminirati uzroke odstupanja, te poduzeti korektivne aktivnosti. U nekim društvima planovi poslovanja nisu bili potpuni jer nisu sadržavali financijske pokazatelje. U nekim društvima su zabilježena vrijednosno značajnija odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane. Neka društva nisu donijela godišnje programe rada. Predloženo je poslovne planove donijeti prije početka poslovne godine na koju se odnose. Također je predloženo donijeti godišnje programe rada, koji će sadržavati mjerljive ciljeve poslovanja, te planirane aktivnosti, rokove provedbe i odgovornosti. Predloženo je planirati prihode i rashode prema vrstama u skladu s rasporedom računa u računskom planu, te redovito uspoređivati i pratiti ostvarene s planiranim i očekivanim rezultatima i analizirati odstupanja. Nadalje je predloženo uspostaviti i redovito nadzirati pokazatelje učinka, te pratiti provedbu i sastavljati izvješća o ostvarenim aktivnostima.

Prema odredbi članka 9. Zakona o računovodstvu, unos podataka u poslovne knjige se ustrojava i obavlja tako da osigurava, između ostalog, zahtjeve kontrole unesenih podataka i ispravnosti unosa podataka, te mogućnost korištenja podataka. U nekim društvima poslovne knjige nisu pregledne, način na koji se prati namjensko korištenje sredstava nije pregledan, te poslovne promjene nisu evidentirane u vrijeme nastanka poslovnog događaja. U nekim društvima glavna knjiga ne sadrži brojeve ulaznih računa i opise poslovnih promjena, te je otežana kontrola i nije osigurana kvaliteta računovodstvenih podataka. U nekim je društvima u poslovnim knjigama ostala evidentirana prodana, otpisana i uništena imovina, imovina koja nije u vlasništvu društava. Pojedina je imovina evidentirana u poslovnim knjigama na računu imovine u pripremi, umjesto na računu imovine u uporabi, pri čemu je za imovinu stavljen u uporabu trebalo obračunati troškove amortizacije. U pojedinim društvima imovina, za koju je obavljena primopredaja radova, knjigovodstveno nije stavljena u uporabu, te se ulaganja s različitim stupnjem dovršenosti radova stavljaju u uporabu, dijelom prema fazama, a dijelom nakon okončanja cjelokupne investicije, što ima za posljedicu nepotpun i netočan obračun troškova amortizacije. Pojedina društva nemaju analitičke evidencije dugotrajne imovine iz kojih bi bilo vidljivo vrijeme stjecanja i nabavna vrijednost imovine, te vrijeme i iznos obavljenih ulaganja kroz razdoblja korištenja, što otežava kontrolu pravilnosti obračuna amortizacije. Vozila u najmu su evidentirana kao imovina u vlasništvu, a trebalo ih je evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji, a za iznos najma teretiti rashode. Pojedina društva su ulaganja za uređenje poslovnih objekata evidentirala u okviru računa održavanja, umjesto u okviru računa ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu. U nekim društvima podaci o potraživanjima i obvezama s povezanim društvima nisu usklađeni. Predloženo je organizirati računovodstveno poslovanje na način kojim bi se osigurala veća preglednost poslovnih knjiga i unositi podatke u poslovne knjige tako da pružaju informaciju o sadržaju i vrijednosti poslovne promjene. Predloženo je u poslovnim knjigama pravodobno evidentirati poslovne promjene u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Naloženo je pravodobno ispostavljati dokumentaciju o aktiviranju završenih ulaganja, odnosno o prijenosu podataka o završenim ulaganjima iz evidencija imovine u pripremi u evidencije imovine u uporabi, kako bi podaci o imovini u poslovnim knjigama iskazivali stvarno stanje. Također, predloženo je donijeti pisane procedure kojima će se utvrditi načini, rokovi i obveze pojedinih zaposlenika vezano za ispostavljanje navedene dokumentacije. Predloženo je s povezanim društvima uskladiti podatke o međusobnim potraživanjima i obvezama.

Pojedina društva nisu uskladila računovodstvene politike s odredbama Zakona o računovodstvu. Neka društva nisu računovodstvenim politikama uredila pojedina područja, za potraživanja od kupaca nisu utvrđeni rokovi vrijednosnog usklađenja, utuženja te otpisa potraživanja koja su procijenjena kao nenaplativa. U pojedinim društvima tijekom godine nisu obavljena vrijednosna usklađenja potraživanja od kupaca, pri čemu potraživanja od kupaca starija od 120 dana nisu evidentirana kao trošak razdoblja. U nekim su društvima potraživanja od kupaca ispravljena na teret troškova poslovanja, pri čemu su u Računu dobiti i gubitka iskazani manji rashodi vrijednosnog usklađivanja potraživanja, odnosno manji ukupni rashodi. Predloženo je donijeti računovodstvene politike u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i provjeravati primjenu donesenih politika. Nadalje je predloženo donijeti detaljnije računovodstvene politike za postupanje s potraživanjima, odrediti rokove prijenosa na sumnjiva potraživanja te rokove za utuženje. Također je predloženo pri definiranju računovodstvenih politika voditi računa da se na temelju iskustva i racionalne prosudbe odrede objektivni kriteriji za vrijednosno usklađivanje potraživanja od kupaca, te odrediti način dosljednog utvrđivanja procijenjene vrijednosti šteta zbog mogućeg gubitka sudskih postupaka.

U pojedinim društvima ugovori o obavljanju usluga nisu pravodobno zaključeni, a računi nisu pravodobno ispostavljeni. Nadalje, računi nisu ispostavljeni prema obavljenim količinama i vrstama usluga, te jediničnim cijenama, nego paušalno. Pojedina društva ugovarala su naplatu kazne za nepoštivanje ugovorenih rokova. Pojedina društva su propustila poduzeti radnje za naplatu ugovorne kazne. Predloženo je voditi računa o pravodobnom zaključivanju ugovora i ispostavljanju računa. Nadalje je predloženo pravodobno ispostavljati dokumentaciju o ulazu i izlazu robe, te pravilno evidentirati robu prema vrstama i skladišnim lokacijama. Također je predloženo poduzeti radnje za naplatu ugovorne kazne.

Pojedina su društva bila opterećena prekomjernim zalihama. U nekim društvima pri nabavi roba za investicije dinamika isporuke nije bila u skladu s ugovorenim rokovima izvođenja radova i ugradnje roba, pa se roba nalazila na skladištu više godina. S obzirom da su u njima angažirana vrijednosno značajna novčana sredstva, predloženo je poduzimati mjere za smanjenje vrijednosti zaliha, popisati i izdvojiti sa zaliha robe koje nisu potrebne za poslovanje, te utvrditi način njihova rješavanja. Nadalje, predloženo je broj skladišta roba smanjiti na najmanji broj potreban za kvalitetno obavljanje poslovanja. Predloženo je za svako skladište utvrditi optimalne količine i vrijednosti zaliha roba, te nabavu obavljati sa svrhom postizanja utvrđenih optimalnih količina i vrijednosti. Također je predloženo robu nabavljati u skladu s ugovorenim rokovima izvođenja radova i ugradnje.

Prema Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, u Računu dobiti i gubitka sučeljavaju se prihodi i rashodi određenog obračunskog razdoblja. Rashodi se priznaju na temelju izravne povezanosti između nastalih troškova i određene stavke prihoda. Tako se rashodi koji čine trošak prodane robe priznaju istodobno kada i prihod od prodaje robe. Nadalje, rashodi se priznaju prema načelu nastanka poslovnog događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja. Temeljna pretpostavka nastanka događaja zahtijeva da se učinci transakcija i drugih događaja priznaju kada nastanu. U nekim društvima u Računu dobiti i gubitka nisu iskazani rashodi nastali u obračunskom razdoblju, a u nekim društvima rashodi nisu evidentirani u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja. Navedeno je imalo utjecaj na iskazivanje financijskog rezultata poslovanja u financijskim izvještajima, na način da su manje iskazani rashodi poslovanja i više iskazana dobit obračunskog razdoblja u visini spomenutih rashoda. Neka društva nisu pravodobno razmotrila poslovne i financijske izvještaje.

Naloženo je priznavati i iskazivati prihode i rashode u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja. Predloženo je poslovne i financijske izvještaje razmotriti neposredno nakon proteka razdoblja za koja su sastavljeni, kako bi se kod znatnijih odstupanja od plana ili značajnijih promjena financijskih pokazatelja poslovanja mogle pravodobno donijeti odgovarajuće poslovne odluke.

Prema odredbi članka 11. Zakona o računovodstvu poduzetnik je dužan najmanje jednom i to na kraju poslovne godine popisati imovinu i obveze i s popisanim stvarnim stanjem uskladiti knjigovodstveno stanje. U pojedinim društvima nije obavljen popis imovine, te nije usklađeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. U nekim društvima u popisne liste nisu uneseni podaci o vrijednosti i knjigovodstvenom stanju predmeta popisa kako bi se utvrdile razlike. U nekim društvima je popisom obuhvaćena rashodovana imovina i imovina prodana prije više godina, a u nekim društvima su utvrđeni manjkovi robe. Naloženo je obaviti popis u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Predloženo je donijeti akt kojim se uređuje postupanje s rashodovanom imovinom, neaktivnu robu na zalihima nakon obavljenog popisa prodati, donirati, odnosno u slučaju utvrđene neuporabljivosti uništiti i otpisati, radi realnog iskazivanja vrijednosti imovine, te utvrditi odgovornost za manjak robe.

- **Prihodi**

U Republici Hrvatskoj pojedina društva imaju isključivo ovlaštenje za pružanje određenih vrsta usluga. Međutim, cijena usluga nije utvrđena na temelju kalkulacije u kojoj bi bili iskazani mjerljivi elementi za njezin izračun. Pojedina društva ostvaruju prihode od prijevoza robe na temelju zaključenih ugovora s korisnicima, od čega se dio ostvaruje primjenom cjenika (tarifa), a dio primjenom dogovorenih cijena (povlastica). Pri tome kriteriji ostvarivanja povlastica nisu utvrđeni, odnosno nisu prilagođene cijene prijevoza tržišnim uvjetima, te nema podataka o prihodima prema tarifama i prihoda prema dogovorenim cijenama. U nekim su društvima prihodi od obavljanja usluga ostvareni na temelju ugovora zaključenih nakon razdoblja u kojem su usluge obavljene. Predloženo je cijenu usluga utvrditi na temelju kalkulacije u kojoj bi bili iskazani mjerljivi elementi, kako bi se mogla odrediti opravdanost visine cijene u postupku dogovaranja s korisnicima usluga. Nadalje je predloženo utvrditi kriterije ostvarivanja iznosa povlastica, odnosno prilagoditi cijene prijevoza tržišnim uvjetima, ustrojiti evidencije prihoda prema tarifama i prema dogovorenim cijenama (povlasticama), te utvrditi podmiruje li prodajna cijena uz primjenu povlastica cijenu koštanja prijevoza. Predloženo je pravodobno zaključiti ugovore o pružanju usluga, tj. prije početka njihova korištenja.

Pojedina su društva prodavala imovinu na temelju dugoročnih ugovora o prodaji, pri čemu je prodajna cijena bila niža od knjigovodstvene vrijednosti. Izraženo je mišljenje da nije opravdano zaključivati dugoročne ugovore o prodaji imovine s obzirom na promjene uvjeta na tržištu, te je predloženo temeljem procjene prodajne vrijednosti ocijeniti opravdanost prodaje.

Pojedinim su društvima dodijeljene koncesije na pomorskom dobru u svrhu gospodarskog korištenja. Društva su povjerila obavljanje sporednih djelatnosti manjeg opsega drugim pravnim i fizičkim osobama, pri čemu su propustila pribaviti suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Naloženo je pribaviti prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, a za povjeravanje obavljanja sporednih djelatnosti u nautičkim marinama provesti natječaje i pobrinuti se da se druge osobe obvežu pružati usluge primjerene kvalitete.

- Rashodi

Neka su se društva kolektivnim ugovorom obvezala financirati plaće velikog broja zaposlenika koji ne obavljaju poslove svog radnog mjesta, nego poslove za sindikalna udruženja. Predloženo je preispitati odredbe kolektivnog ugovora jer je ocijenjeno kako nije opravdano obvezati se na financiranje plaća zaposlenika koji obavljaju poslove za sindikalna udruženja. Ove organizacije imaju vlastite prihode (sindikalne članarine i doprinos solidarnosti), te bi tim prihodima trebali financirati rashode svojih aktivnosti.

Pojedina su se društva kolektivnim ugovorima obvezala isplaćivati naknade troškova prijevoza svim zaposlenicima. Tako su isplaćivala naknade troškova prijevoza na posao i s posla zaposlenicima, predsjednicima i članovima uprave, pri čemu su pojedini zaposlenici istodobno koristili pravo na besplatan prijevoz vlakom od mjesta stanovanja do mjesta rada i natrag, a predsjednici i članovi uprave su imali na raspolaganju službena vozila 24 sata dnevno. Pojedina su društva isplaćivala naknade za prijeđene kilometre koje se odnose na naknade troškova za putovanje osoblja vlaka u okviru radnog vremena (manevristi, skretničari, vlakoprattnja). Dio naknada zaposlenicima za božićne i uskrzne blagdane je isplaćen u vidu potvrda za kupnju robe u maloprodaji.

Predloženo je uskladiti interne akte s odredbama kolektivnog ugovora, kako se zaposlenicima koji za dolazak i odlazak s posla koriste pravo na besplatan prijevoz vlakom, te predsjednicima i članovima uprave ne bi isplaćivala naknada prijevoza na posao i s posla. Također je predloženo preispitati opravdanost isplate naknada za troškove putovanja s obzirom da manevristi, skretničari i vlakoprattitelji svoje poslove obavljaju u redovnom radnom vremenu. S obzirom da potvrde nisu sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, predloženo je naknade zaposlenicima isplaćivati u novcu.

Usluge povezanih društava su u nekim društvima obavljane na temelju okvirno određenih cijena bez vrsta, količina i jediničnih cijena usluga, te bez pregleda i dokumentacije iz koje bi se nedvojbeno moglo utvrditi stvarno obavljene količine i vrste usluga. U nekim društvima je visina naknada za usluge čuvanja imovine veća u odnosu na druge gospodarske subjekte koji navedene usluge pružaju na tržištu. Time nije postupljeno u skladu s programom privatizacije kojim je određeno da će se zaključiti ugovor o izvršenju usluga u skladu sa zakonom i tržišnim uvjetima. Naloženo je ugovoriti cijene usluga prema vrstama, količinama i jediničnim cijenama, te plaćanja obavljati prema stvarno obavljenim uslugama. Predloženo je preispitati visinu naknada za usluge čuvanja imovine, radi mogućih ušteda sredstava i poslovanja u skladu s tržišnim uvjetima.

Prije zaključivanja ugovora o operativnom leasingu nisu razmotrene druge mogućnosti nabave (kupnja na kredit, financijski najam, zamjena staro za novo). Predloženo je prije nabave vozila razmotriti i druge mogućnosti nabave, te donijeti odluku o najpovoljnijem načinu financiranja nabave vozila.

Pojedina su društva ostvarila sredstva iz državnog proračuna putem Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za troškove programa poticanja željezničkog putničkog prijevoza i za sufinanciranje javnog gradskog prijevoza iz proračuna Grada Zagreba. Bila su obvezna spomenutom Ministarstvu dostavljati tromjesečne izvještaje o provođenju sustava mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova prijevoza i o rezultatima primjene navedenih mjera na prugama gdje prihodi ostvareni od prijevoza ne mogu pokriti troškove, te Gradu Zagrebu tromjesečne izvještaje s podacima o ostvarenju prigradskog prijevoza, što nisu učinila.

Predloženo je dostavljati izvještaje o provođenju sustava mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova prijevoza na prugama gdje prihodi ostvareni od prijevoza ne mogu pokriti troškove i rezultatima primjene navedenih mjera Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, te dostavljati Gradu Zagrebu podatke o ostvarenju prigradskog prijevoza.

Za nabavu usluga tekućeg i investicijskog održavanja, popravaka i kontrolnih pregleda plaćanja nisu obavljena u skladu s ponudom i ugovorom, nisu doneseni jasni kriteriji prema kojima bi se obračunavao utrošak radne snage, što je rezultiralo primjenom različitih količina potrebnog vremena i različitih iznosa naknada. U nekim je društvima ugovorena usluga održavanja programa i opreme, iako je oprema stavljena izvan uporabe. Naloženo je plaćati usluge u skladu s ponudom i ugovorom. Izraženo je mišljenje da bi, bez obzira na izvršitelje usluge i njihovu tehničko tehnološku opremljenost, cijena usluga tekućeg i investicijskog održavanja, što se odnose na mali popravak i usluge kontrolnog pregleda trebala biti jednaka. Predloženo je radi uštede sredstava, preispitati ugovorene cijene usluga za istovrsne preglede i popravke, te s izvršiteljima za jednake vrste usluga ugovoriti jednake jedinične cijene prema najpovoljnijoj cijeni, koja predstavlja najnižu cijenu za jednaku vrstu usluge. Nadalje je predloženo donijeti jasne kriterije i primijeniti model obračuna utroška radne snage za obavljanje usluga kontrolnih pregleda pri ulazu u radionicu na izvanredni popravak kojim će se nedvojbeno i objektivno utvrditi vrijeme potrebno za obavljanje navedenih usluga i iznos naknade. Predloženo je preispitati opravdanost zaključivanja ugovora i plaćanja usluge s obzirom da je u vrijeme zaključivanja ugovora bilo poznato da se predmet održavanja stavlja izvan uporabe.

- Ulaganja u dugotrajnu imovinu

Za nabavu imovine pojedinačne vrijednosti iznad 5.000.000,00 kn, te imovine čija je pojedinačna vrijednost iznad 1.000.000,00 kn, pojedina društva nisu pribavila potrebne suglasnosti Vlade Republike Hrvatske, odnosno nadzornog odbora, što je bilo obvezno učiniti prema odredbama statuta. Za kapitalna ulaganja nisu izrađeni i usvojeni investicijski projekti, odnosno studije isplativosti i poslovne opravdanosti ulaganja. Pojedina su društva uložila vrijednosno značajna financijska sredstva za održavanje programa i konzultantske usluge, pri čemu su ulaganja u licence i računalne programe i drugu opremu obavljena bez analiza utjecaja na mogućnosti ostvarivanja prihoda po pojedinim projektima, te dio nabavljenih licenci i programa nije korišten. Predloženo je preispitati politiku daljnjeg ulaganja u navedenu imovinu, izraditi detaljnu analizu postojećih licenci i programa, te zbog racionalizacije troškova održavanja, utvrditi mogućnosti njihova daljnjeg korištenja. Predloženo je ulaganja u navedenu imovinu te odluke o kupnji donositi na temelju projekata i studija isplativosti ulaganja.

Za uređenje poslovnih objekata u pojedinim društvima građevinske dozvole nisu pribavljene ili su pribavljene nakon ugovaranja radova. Pri odabiru izvoditelja radova nisu pribavljena jamstva izvoditelja za izvršenje radova. Ugovorene naknade šteta za kašnjenje u radovima nisu obračunane. Pojedini radovi nisu obračunani u skladu s ugovorenim, te nisu pribavljene okončane situacije i zapisnici o obavljenim radovima. U nekim društvima nakon okončanja radova nisu pribavljene svjedodžbe o sigurnosti objekata, što nije u skladu s odredbama ugovora. Nadzor nad radovima su obavili zaposlenici marina, ali nisu vođene evidencije te nije vidljivo kako su kontrolirani. Ugovorima o izvođenju radova zaključenim po modelu ključ u ruke zaključeni su dodaci ugovorima za naknadne radove. Većinom su dodatni radovi ugovarani zbog nedovoljne pripremljenosti projekata.

Naloženo je prije početka radova pribaviti potrebne dozvole propisane odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji, pribaviti jamstva izvoditelja za izvršenje radova, obračunati i naplatiti naknade šteta za kašnjenje s radovima, radove obračunavati u skladu s ugovorenima, te pribaviti okončane situacije i sastaviti zapisnike o preuzimanju radova. Nadalje je naloženo nakon okončanja radova pribavljati svjedodžbe o sigurnosti plutajućih objekata. Predloženo je dati veću pozornost cjelovitoj pripremi projekta u cilju izbjegavanja zaključivanja dodataka ugovorima.

U pojedinim društvima odluke o ulaganjima ne sadrže potrebne elemente, a za pojedina ulaganja odluke nisu donesene. Prije početka pojedinih ulaganja nisu obavljene potrebne pripremne radnje, te ulaganja traju znatno duže od planiranog roka, a uložena sredstva su značajno veća od planiranih. Dokumentacija za prijenos završenih ulaganja iz evidencija imovine u pripremi u evidencije imovine u uporabi ispostavljena je sa zakašnjenjem većim od godinu dana. Naloženo je ugovarati dinamiku pojedinih ulaganja na način da se ulaganja u poslovnoj godini obavljaju u okvirima planiranih iznosa. Predloženo je prije početka realizacije ulaganja obaviti potrebne pripremne radnje, osigurati pravodobno rješavanje imovinsko pravnih odnosa, pribaviti lokacijske i građevinske dozvole, izraditi projektnu i tehničku dokumentaciju, te izraditi sveobuhvatne troškovnike, kako bi se ulaganja završila u planiranim rokovima, a sredstva utrošila u okvirima planiranih iznosa. Predloženo je sastavljati godišnje izvještaje o stanju i realizaciji pojedinih ulaganja na način da su podaci usporedivi s planom investicija i investicijskim odlukama.

Za obavljanje radova i usluga popravaka i modernizacije koje su obavila povezana društva, ugovori su zaključivani tijekom izvođenja radova. Iz ispostavljenih računa nije vidljiva specifikacija obavljenih radova, što onemogućava praćenje izvršenja ugovorenih radova. Za radove završene sa zakašnjenjem od pola do dvije godine u odnosu na ugovoreni rok, nije utvrđeno čijom odgovornošću je došlo do kašnjenja. Predloženo je pravodobno zaključivati ugovore, pobrinuti se da računi sadrže specifikaciju obavljenih radova, utvrditi razloge kašnjenja, a kada je do kašnjenja došlo krivnjom izvršitelja radova ili dobavljača usluga, obračunati i naplatiti ugovorne kazne.

- Postupci javne nabave

Od revidiranih 13 trgovačkih društava, njih 11 je bilo obvezno primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi, a dva društva nisu bila obveznici primjene u 2008.

Ukupna vrijednost nabave roba, radova i usluga na koje se primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi je iznosila 4.007.466.553,00 kn.

Vrijednost nabave provedene bez primjene propisanih postupaka javne nabave je iznosila 829.921.759,00 kn.

Zakonom o javnoj nabavi, koji je bio u primjeni u 2008. obveza donošenja godišnjeg plana javne nabave nije bila izričito propisana, ali su revidirana društva u pravilu donijela plan nabave. Pojedina društva ga nisu donijela pravodobno, tj. prije početka poslovne godine na koju se odnosi.

Pojedini postupci javne nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Određeni su kraći rokovi za dostavu ponuda od propisanih, priprema dokumentacije za nadmetanje i izbor izvoditelja radova nije provedena u skladu s propisanim, a postupci javne nabave nisu započeti na temelju ukupne planirane vrijednosti nabave za poslovnu godinu. U pojedinim zapisnicima o pregledu i ocjeni ponuda je navedeno da su povjerenstva analizirala ponude, a dokumentacija o analizi ponuda nije priložena dokumentaciji o nabavi. Cijene su najčešće uspoređivane s cijenama ugovorenim prethodne godine ili s tržišnim cijenama. U pojedinim zapisnicima nije navedeno na koji su način ponude analizirane.

U nekim društvima su robe, radovi i usluge nabavljene izravnim ugovaranjem bez provođenja postupaka javne nabave i bez zaključivanja ugovora. Ugovori su zaključivani naknadno, nakon razdoblja u kojem su usluge obavljene i robe isporučene. U nekim društvima je postupak nabave proveden nakon što je usluga pružana više mjeseci, na temelju usmenog dogovora. Za obavljanje pojedinih usluga provedeni su pregovarački postupci bez prethodne objave poziva za nadmetanje, pri čemu za primjenu postupka izravnog ugovaranja nije bilo osnove, jer žurnost nije bila uvjetovana događajima koje naručitelj nije mogao predvidjeti. Naime, radilo se o nabavi usluga koja se obavlja svake godine, te nije bilo opravdano primijeniti pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave poziva za nadmetanje. U nekim društvima je za obavljanje usluga proveden pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave, s obrazloženjem da nabavu može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt, što nije bilo opravdano jer je ranijih godina za jednaku vrstu usluga prikupljeno više ponuda. U pojedinim društvima su ugovori o održavanju zaključeni na godinu dana, usluge su ugovorene prema jediničnim cijenama, a najviša ukupna vrijednost usluga nije bila ugovorena. U većem broju društava je ugovarana cijena za nepredviđene radove, pri čemu pojedini obračuni u dijelu koji se odnosio na nepredviđene radove nisu sadržavali podatke o stvarno izvedenim vrstama i količinama radova. U pojedinim su društvima troškovi obračunavani u iznosima većim od ugovorenih. U nekim društvima nije pribavljeno ugovoreno jamstvo za dobro izvršenje ugovornih obveza izvoditelja.

U pojedinim su društvima radovi obavljani nakon ugovorenog roka, a u pojedinim su plaćeni prije ugovorenog roka plaćanja, iako je pri izboru najpovoljnije ponude kao jedan od kriterija izbora izvoditelja bio duži rok plaćanja. U nekim društvima je plaćeno predujmom, iako tako nije ugovoreno i nije bilo u skladu s financijskim politikama društva. U nekim društvima nije izrađen izvedbeni projekt, naknadno su mijenjane stavke troškovnika i projektna dokumentacija i u radovima je sudjelovalo više podizvoditelja nego je ugovoreno.

U nekim su društvima obavljani dodatni radovi koji nisu bili ugovoreni, pri čemu za njih nisu provedeni propisani postupci i načini nabave. U nekim društvima su nepredviđeni radovi obračunani u vrijednostima većim od ugovorenih, a nije vidljivo koji su radovi obavljani. U nekim društvima su usluge stručnog nadzora povećane dodatkom ugovoru za 25,0%, bez navođenja razloga, iako je nadzorno društvo odabrano prema kriteriju niže cijene. U nekim društvima izvješća nadzora ne sadrže količine radova i odstupanja od ugovorenog, građevinski dnevnik i pojedine situacije nisu ovjerene, pojedini radovi nisu izvedeni ili nisu obračunani prema ugovorenim, a obračunani su radovi koji nisu ugovoreni.

U pojedinim su društvima usluge obavljene na temelju ugovora zaključenih prema prethodno provedenim postupcima ograničenog prikupljanja ponuda prema odredbama Uredbe o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti, a nabavu je trebalo provesti u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Neka društva nisu ustrojila evidencije o provedenim postupcima nabave i zaključenim ugovorima o nabavi, ne prate izvršenje zaključenih ugovora, te nije vidljivo kolike su količine i vrijednosti nabavljene prema pojedinom ugovoru. U nekim društvima nije ustrojena sveobuhvatna evidencija na razini organizacije putem koje bi se pratilo vrijednosno i količinski izvršenje zaključenih ugovora o nabavi roba, radova i usluga, zbog čega su isporučene robe i usluge u vrijednosti i količini većoj od ugovorene.

Kada su utvrđene nepravilnosti u provedbi postupaka nabave roba, radova i usluga, naloženo je postupati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- Druge nepravilnosti

Pojedina su društva davala pozajmice pravnim osobama, a sredstva nisu vraćena i nisu poduzete radnje za njihov povrat. Neka društva nisu koristila sredstva zajmova prema dinamici realizacije programa ulaganja, niti su ih iskoristila u cijelosti, što nije u skladu s investicijskim odlukama i planiranim namjenama. Predloženo je poduzeti potrebne mjere za povrat pozajmica. U cilju ekonomičnog, racionalnog i pravodobnog trošenja sredstava zajma, predloženo je prije zaduživanja detaljno razraditi i pripremiti planove ulaganja i financiranja, te uskladiti dinamiku realizacije projekata s dinamikom korištenja sredstava zajma i podmirenja obveza prema dobavljačima, kako bi se u predviđenim rokovima ostvarili planirani ciljevi ulaganja.

U nekim društvima dio obveza za poreze i doprinose nastalih u ranijim godinama nije bio plaćen do vremena obavljanja revizije. U nekim su društvima obveze prema državnom proračunu dospjele, a godinama nisu podmirene. U nekim društvima nisu podmirene obveze prema državnom proračunu za dio prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a sredstava su korištena za druge namjene. Naloženo je podmiriti dospjele obveze za poreze i doprinose. Također je naloženo propisani iznos od naplaćenih sredstava za prodaju stanova o rokovima dospijeća uplaćivati u državni proračun u skladu s odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

U nekim je društvima planirano provesti restrukturiranje i smanjiti troškove poslovanja i broj zaposlenih, zbrinuti višak zaposlenih, prodati povezana društva izvan osnovne djelatnosti, povećati produktivnost kapaciteta, te modernizirati kapacitete. Ovisna društva su donijela godišnje planove, a srednjoročni i dugoročni planovi razvoja nisu doneseni, te je predloženo nastaviti aktivnosti restrukturiranja, poduzimati radnje za postizanje veće efikasnosti sustava i donijeti srednjoročne i dugoročne planove razvoja.

Pojedina su se društva gotovo u cijelosti financirala iz državnog proračuna i nisu obavljala djelatnosti za koje su osnovana. Predloženo je, zajedno s osnivačem, donijeti program zaštite imovine i poduzeti mjere za obavljanje djelatnosti, te se financirati iz prihoda ostvarenih poslovanjem na tržištu.

8.1.4. Izražena mišljenja

U ovom izvještajnom razdoblju je revizijom obuhvaćeno 13 trgovačkih društava u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske. O financijskim izvještajima i poslovanju navedenih subjekata je izraženo:

- **13 uvjetnih mišljenja.**

8.2. Trgovačka društva u vlasništvu lokalnih jedinica

Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi) i jedinice lokalne (područne) regionalne samouprave (županije) mogu osnivati javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za lokalne jedinice. Te pravne osobe obavljaju djelatnosti u skladu s posebnim pravilima propisanim Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Zakonom o proračunu, kao općim zakonima koji uređuju sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj.

U ovom izvještajnom razdoblju revizijom je obuhvaćeno 55 subjekata u kojima lokalne jedinice imaju većinsko vlasništvo nad dionicama odnosno udjelima, od kojih je 51 organizirano kao društvo s ograničenom odgovornošću, dva su dionička društva, a dvije su javne ustanove. Spomenuta društva najvećim dijelom obavljaju komunalne djelatnosti. Poslovne knjige vode i financijske izvještaje sastavljaju u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Primarna zadaća trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave koja obavljaju komunalne djelatnosti je osiguranje redovitog pružanja komunalnih usluga. Komunalne djelatnosti su gospodarske djelatnosti koje obuhvaćaju poslove iz lokalnog djelokruga jedinica lokalne samouprave, kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana. Zakon o komunalnom gospodarstvu, između ostaloga, određuje načela, način obavljanja i financiranja komunalnog gospodarstva. U smislu spomenutoga Zakona, komunalne djelatnosti su opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, prijevoz putnika u javnom prometu, održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnice na malo, održavanje groblja i krematorija i prijevoz pokojnika, obavljanje dimnjačarskih poslova i javna rasvjeta.

Revizijom su obuhvaćeni sljedeći subjekti:

- 6. maj d.o.o., Umag,
- Albanež d.o.o., Medulin,
- Arburoža d.o.o., Novalja,
- Bjelovarski sajam d.o.o., Bjelovar,
- Boninovo d.o.o, Dubrovnik,
- Brod plin d.o.o., Slavonski Brod,
- Bršjanovac d.o.o., Kastav,
- Čistoća d.o.o., Dubrovnik,
- Čvorkovac d.o.o., Dalj,
- Daruc d.o.o., Daruvar,
- Ekom d.o.o., Čakovec,
- Gorinka d.o.o., Goričan,
- Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o., Sisak,
- GSC Runolist d.o.o., Delnice,

- Hrvatski radio Karlovac d.o.o., Karlovac,
- Hrvatski radio Vukovar d.o.o., Vukovar,
- Inovativni centar Jalžabet d.o.o., Jalžabet,
- Ivkom d.d., Ivanec,
- KD Kostrena d.o.o., Kostrena,
- Komunalac d.o.o., Koprivnica,
- Komunalac d.o.o. Županja,
- Komunalac Petrinja d.o.o., Petrinja,
- Komunalije d.o.o., Novalja,
- Komunalno - Bilje d.o.o., Bilje,
- Komunalno društvo Biskupija d.o.o., Biskupija,
- KTD Fužine d.o.o., Fužine,
- Kukavica d.o.o., Velika Pisanica,
- Libertas - Dubrovnik d.o.o., Dubrovnik,
- Lukom d.o.o., Ludbreg,
- Ljekarna Jadran, Rijeka,
- Ljekarna Krapinsko-zagorske županije d.o.o., Zabok,
- Monte Giro d.o.o., Pula,
- Novokom d.o.o., Novska,
- Novosti novinsko i radio-informativno d.o.o., Vinkovci,
- Pekom d.o.o., Krapina,
- Perušić d.o.o., Perušić,
- Plavinka d.o.o., Zabok,
- Poduzetnička zona Kneginec d.o.o., Turčin,
- Poduzetnička zona Opuzen d.o.o. za graditeljstvo i trgovinu, Opuzen,
- PRE-KOM d.o.o., Prelog,
- Radio Hrvatsko zagorje d.o.o., Krapina,
- Radio Ogulin d.o.o., Ogulin,
- Regionalna razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorske županije d.o.o., Bjelovar,
- Regionalna veletržnica Rijeka - Matulji d.d., Matulji,
- Rivina Jaruga d.o.o., Skradin,
- Rubini d.o.o., Rovinj,
- Službeni glasnik županije Krapinsko-zagorske d.o.o., Krapina,
- Toplana d.o.o., Karlovac,
- Trg d.o.o. Koprivnica,
- Tržnica Pakrac d.o.o., Pakrac,
- Urednost d.o.o., Čepin,
- Veks d.o.o., Plaški,
- Vodoopskrba d.o.o., Darda,
- Vodovod Dubrovnik d.o.o., Dubrovnik i
- Zaštitna radionica Suvenir Arbor Vitae d.o.o., Sirač.

Predmet revizije bili su financijski izvještaji i poslovanje za 2008.

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje trgovačkih društava u vlasništvu lokalnih jedinica.

Ukupni prihodi revidiranih društava u vlasništvu lokalnih jedinica su ostvareni u iznosu 800.537.383,00 kn, a ukupni rashodi u iznosu 798.431.368,00 kn.

Ukupna vrijednost imovine je koncem 2008. iznosila 2.109.792.390,00 kn. Odnosila se na vrijednost zemljišta i šuma, građevinskih objekata, postrojenja i opreme, druge materijalne imovine, financijske imovine, nematerijalne imovine, potraživanja, zaliha i novca u bankama i na računima.

Tijekom 2008. ukupna ulaganja u dugotrajnu imovinu su iznosila 475.838.225,00 kn.

Ukupna vrijednost kapitala i pričuve je koncem 2008. iznosila 763.013.073,00 kn.

Ukupna potraživanja su koncem 2008. iznosila 215.449.648,00 kn, od čega je dospjelo 150.802.824,00 kn.

Ukupne obveze su koncem 2008. iznosile 845.651.923,00 kn, od čega je dospjelo 368.579.953,00 kn.

Koncem 2008. spomenuta društva su imala 2 236 zaposlenika.

Pozitivan financijski rezultat je ostvarilo 41 društvo, a negativan 14.

8.2.1. Prihodi

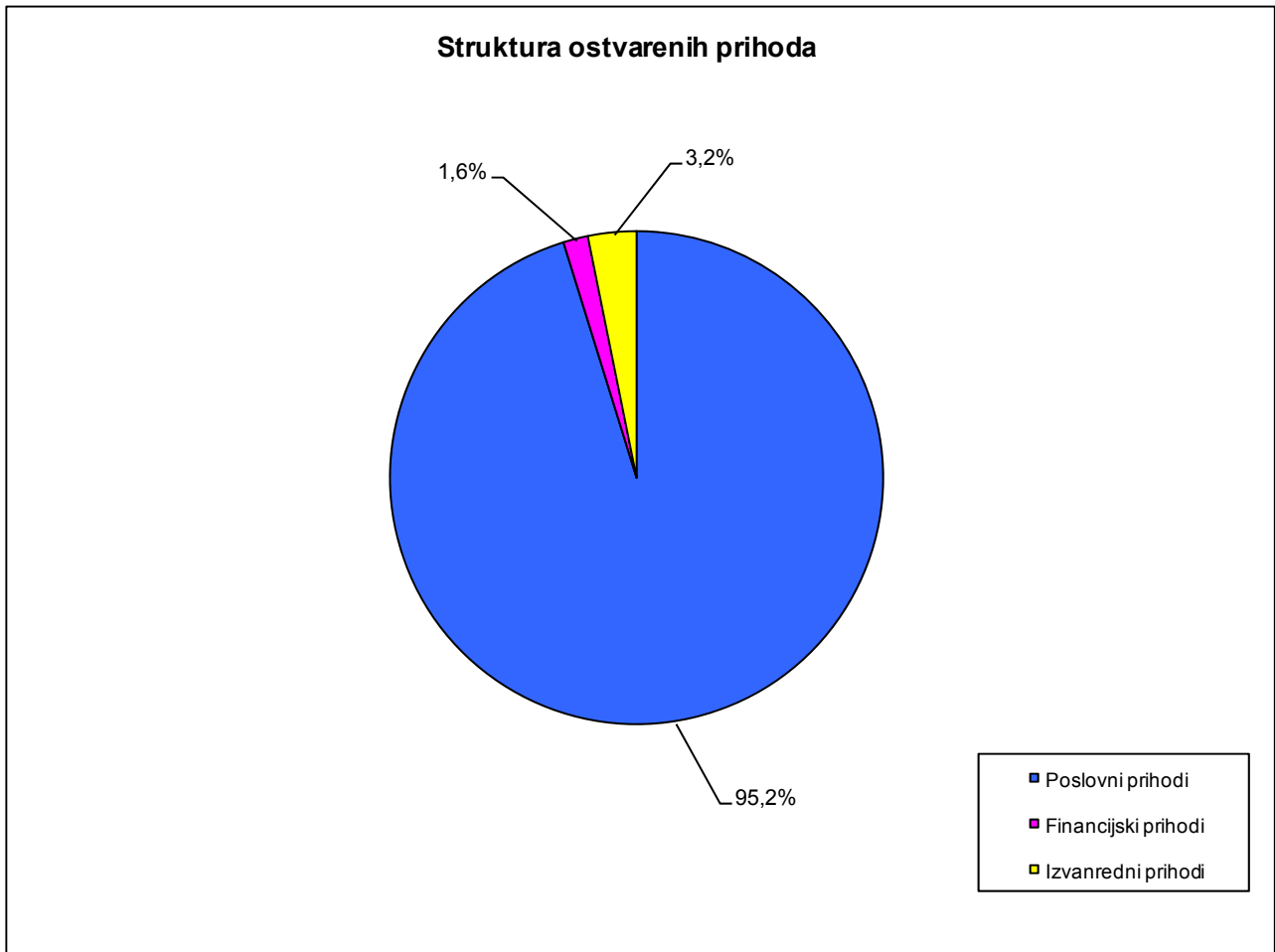
Ukupni prihodi društava obuhvaćenih revizijom su planirani u iznosu 732.889.396,00 kn, a ostvareni su u iznosu 800.537.383,00 kn, što je za 67.647.987,00 kn ili 9,2% više od planiranih. Veće prihode od planiranih je ostvarilo 17 društava, manje prihode od planiranih su ostvarila 24 društva, a 14 društava nije planiralo prihode.

Ukupni prihodi se odnose na poslovne prihode u iznosu 762.160.645,00 kn, financijske prihode u iznosu 12.983.450,00 kn, te izvanredne prihode u iznosu 25.393.288,00 kn.

U strukturi prihoda su vrijednosno najznačajniji poslovni prihodi i čine 95,2% ukupnih prihoda.

U nastavku se daje grafički prikaz strukture ostvarenih prihoda.

Grafički prikaz broj 10

8.2.2. Rashodi

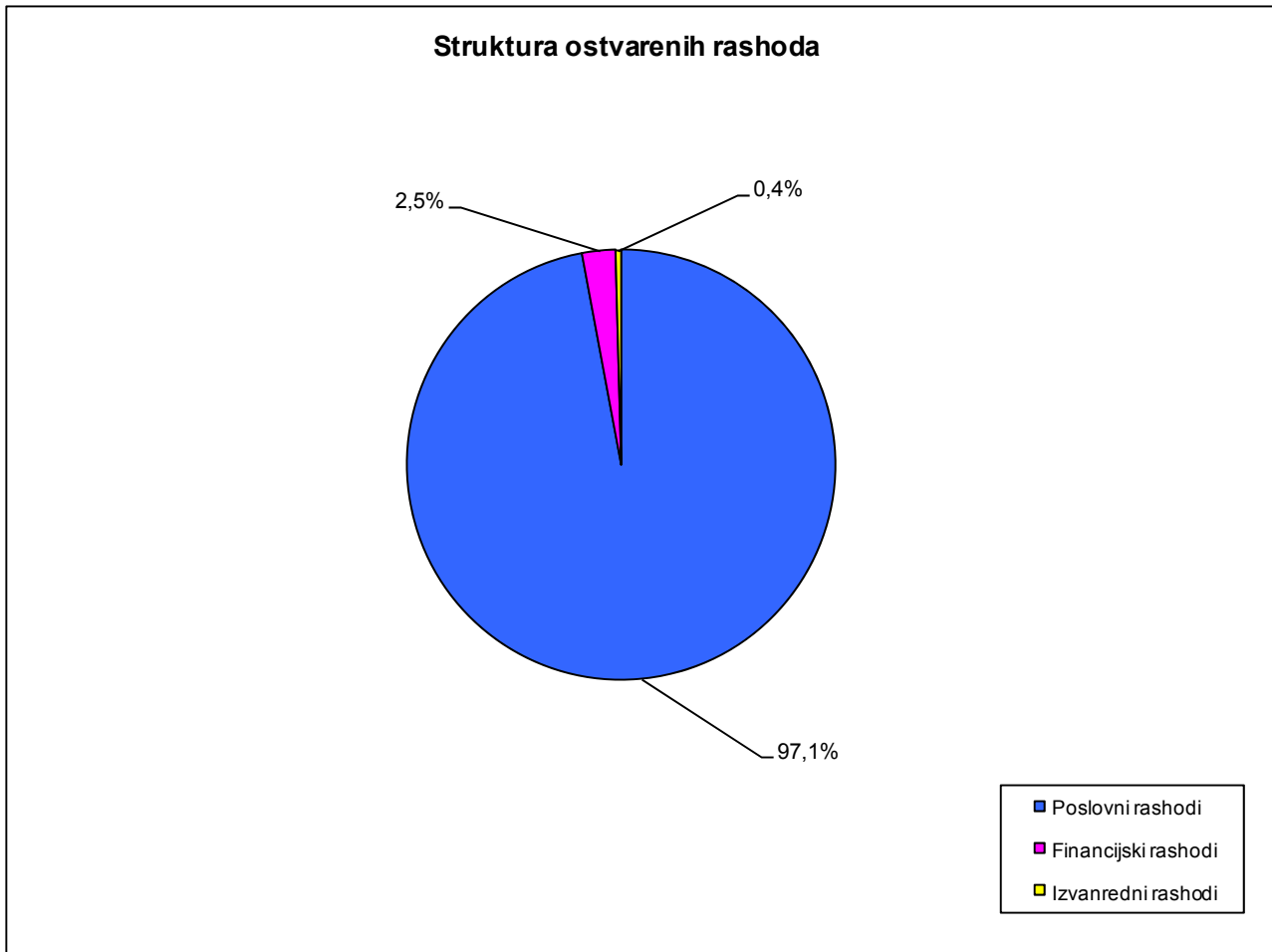
Ukupni rashodi revidiranih društava su planirani u iznosu 703.511.875,00 kn, a ostvareni su u iznosu 798.431.368,00 kn, što je za 94.919.493,00 kn ili 13,5% više od planiranih.

Ukupni rashodi se odnose na poslovne rashode u iznosu 775.087.854,00 kn, financijske rashode u iznosu 20.001.317,00 kn i izvanredne rashode u iznosu 3.342.197,00 kn.

U strukturi rashoda su vrijednosno najznačajniji poslovni rashodi i čine 97,1% ukupnih rashoda.

U nastavku se daje grafički prikaz strukture ostvarenih rashoda.

Grafički prikaz broj 11

8.2.3. Sažetak nalaza i preporuka revizije trgovačkih društava u vlasništvu lokalnih jedinica

U nastavku su opisane revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, druge nepravilnosti i postupke javne nabave.

- **Sustav unutarnjih kontrola**

U pojedinim društvima nije uspostavljen djelotvoran sustav unutarnjih kontrola ili se unutarnje kontrole ne provode. Naloženo je uspostaviti učinkoviti sustav unutarnjih kontrola, čime bi se smanjile i spriječile nepravilnosti u poslovanju.

- **Planiranje i računovodstveno poslovanje**

Revizijom planiranja i računovodstvenog poslovanja su obuhvaćeni financijski i operativni planovi, poslovne knjige, financijski izvještaji, te popis imovine i obveza.

Nepravilnosti vezane uz planiranje su se odnosile na propuste oko donošenja godišnjih programa rada, financijskih planova i planova ulaganja. Pojedina društva nisu donijela financijski plan, nisu sastavljala izvješća o radu, nisu uspoređivala planirane i ostvarene zadaće, planovi ulaganja nisu usklađeni s planiranim izvorima financiranja, za pojedine rashode nisu planirani izvori sredstava, te rashodi za obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti nisu planirani na način koji pruža uvid u praćenje poslovnih rezultata. Naloženo je donositi godišnje planove i programe poslovanja, te sastavljati izvješća o ostvarenju planova i programa rada. Također je naloženo planove ulaganja uskladiti s planiranim izvorima financiranja, ostvarenje plana pratiti prema izvorima financiranja, te planirati i osigurati praćenje rashoda prema djelatnostima kako bi se utvrdilo kakav poslovni rezultat ostvaruje pojedina komunalna djelatnost.

Prema odredbama Zakona o računovodstvu, trgovačka društva su obvezna voditi poslovne knjige prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva i sastavljati financijske izvještaje tako da u njima budu vidljivi poslovni događaji u vezi s imovinom, obvezama, kapitalom, te informacijama o uspješnosti poslovanja. U pojedinim društvima nisu ustrojene propisane poslovne knjige, podaci u poslovnim knjigama su pogrešno evidentirani, te podaci iz pomoćnih knjiga (analitičkih evidencija) i glavne knjige nisu usklađeni. Pojedina društva nisu donijela računski plan prilagođen vlastitim potrebama, a evidentiranje prihoda i rashoda u glavnoj knjizi je obavljano na način da su različite vrste prihoda, odnosno rashoda evidentirane na jednom računu, čime je onemogućeno praćenje ostvarenja prema vrstama. Neka trgovačka društva nisu ustrojila potrebne pomoćne knjige, potraživanja od kupaca nisu analitički razvrstana prema skupinama i podskupinama računa, nego u skupnom iznosu prema kupcima, te nije vidljivo kolika su potraživanja prema ispostavljenim računima za pojedine vrste naknada. U skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, propisano je prije unosa u poslovne knjige knjigovodstvene isprave kontrolirati u smislu suštinske, računске i logične kontrole. U pojedinim društvima poslovni događaji nisu evidentirani ili su evidentirani na temelju manjkave dokumentacije. Nadalje, obračunske situacije o obavljenim radovima ne sadrže ovjere odgovornih osoba, izlaznim računima za izvedene radove i obavljene usluge nije priložena dokumentacija o planiranim i stvarnim troškovima materijala i rada. U nekim društvima u knjizi materijala nisu evidentirani podaci o stanju i kretanju nabavljenog materijala za izgradnju objekata komunalne infrastrukture, te je utrošak evidentiran bez dokumentacije. Za nabavljeni materijal nisu ispostavljane primke, za isporučeni materijal nisu ispostavljane izdatnice, a za ugradnju materijala nisu ispostavljani radni nalozi. Pojedina društva nisu evidentirala sva potraživanja i obveze. Neka društva su koristila tuđu imovinu čija vrijednost nije utvrđena i nije evidentirana u izvanbilančnim evidencijama. Neka društva su blagajničke dnevnik ispravljala i sastavljala nove s drugim podacima. Sa žiro računa je isplaćivana gotovina, koja nije uplaćena ni evidentirana u blagajni, nisu ispostavljene uplatnice ni isplatnice, te nisu priloženi računi ili druga dokumentacija iz koje je vidljivo na što je novac utrošen. Za nabavu goriva i druge troškove zaposlenicima su isplaćivani predujmovi, pri čemu nisu ispostavljane blagajničke isplatnice. Obavljane su isplate za uporabu osobnog vozila u službene svrhe, cestarinu i troškove službenog puta, pri čemu nisu ispostavljani putni nalozi, a uz isplatnice nije priložena dokumentacija o troškovima. U nekim društvima nisu primijenjeni propisani postupci i metode u iskazivanju imovine. Tako je nabava dugotrajne imovine evidentirana u okviru rashoda tekuće godine, umjesto kao povećanje vrijednosti. Pojedina društva su u poslovnim knjigama iskazivala naplaćene, a ne i obračunane prihode. U poslovnim knjigama nisu zasebno iskazani prihodi i rashodi za pojedine projekte i pojedine namjene, zbog čega nije vidljivo jesu li namjenska sredstva korištena u skladu s planiranim namjenama.

Pojedina društva su nabavu zaliha evidentirala prema kupovnoj vrijednosti, pri čemu drugi troškovi nabave (carine, porezi, troškovi prijevoza, rukovanje zalihama i drugi troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju trgovačke robe, materijala i usluga) nisu uključeni u vrijednost zaliha. Posljedica propusta je manje iskazana vrijednost imovine.

Naloženo je evidentirati poslovne događaje na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, ustrojiti propisane poslovne knjige i potrebne analitičke evidencije, te uskladiti podatke analitičkih evidencija s podacima glavne knjige. Nadalje je naloženo računski plan prilagoditi potrebama društva, poslovne promjene evidentirati na odgovarajućim računima na način koji omogućuje praćenje njihova ostvarenja, u glavnoj knjizi evidentirati sva potraživanja i obveze, te ih analitički razvrstati prema skupinama i podskupinama računa. Također je naloženo u evidenciji o nabavi, utrošku i stanju zaliha materijala evidentirati nabavljeni materijal, a izlaznim računima priložiti dokumentaciju kako bi se postigla povezanost između učinjenih troškova i ostvarenih prihoda. Naloženo je utvrditi vrijednost tuđe imovine i iskazati je u izvanbilančnim evidencijama. Naloženo je općim aktima urediti upravljanje gotovim novcem i voditi blagajničko poslovanje kako bi se otklonio rizik neovlaštenog raspolaganja sredstvima. Jednako tako je naloženo ispostavljati putne naloge s propisanim podacima te ustrojiti evidencije putnih naloga, a ulaganja u dugotrajnu imovinu evidentirati kao povećanje vrijednosti dugotrajne imovine. Naloženo je priznati prihode prema načelu nastanka poslovnog događaja, te u poslovnim knjigama iskazivati prihode i rashode prema utvrđenim namjenama. Naposljetku je naloženo kod nabave zaliha evidentirati u trošak nabave sve troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju imovine.

Za dugotrajnu imovinu nabavljenu iz primljenih potpora, trgovačka društva su bila obvezna priznati prihode od potpora razmjerno visini obračunane amortizacije, što u nekim društvima nije učinjeno. Za imovinu nabavljenu iz primljenih potpora lokalnih jedinica naloženo je priznavati prihode iz primljenih potpora razmjerno visini obračunane amortizacije, a za imovinu stavljen u uporabu obračunati amortizaciju i izvršiti ispravak vrijednosti. Ulaganja u dugotrajnu imovinu je naloženo evidentirati u poslovnim knjigama kroz povećanje vrijednosti imovine.

Pojedina trgovačka društva nisu sastavila propisane financijske izvještaje ili ih nisu dostavila nadležnim tijelima. U nekim društvima podaci navedeni u financijskim izvještajima ne odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama. Neka društva nisu donijela računovodstvene politike. Naloženo je sastavljati i dostavljati nadležnim tijelima propisane financijske izvještaje koji pružaju istinit, fer, pouzdan i nepristran pregled imovine, obveza, kapitala, dobiti i gubitka. Naloženo je evidentirati i odobravati poslovne promjene na temelju knjigovodstvenih isprava koje je prethodno kontrolirala i potpisala ovlaštena osoba. Također je predloženo donijeti i dosljedno primjenjivati računovodstvene politike, kojima se utvrđuju načela, pravila i postupci za pripremu i prezentiranje financijskih izvještaja.

Prema odredbama Zakona o računovodstvu, trgovačka društva moraju na koncu poslovne godine popisati imovinu i obveze, te navesti njihove pojedinačne vrijednosti. Obvezna su najmanje jednom godišnje uskladiti knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem imovine i obveza. U pojedinim društvima popis nije obavljen ili nije bio sveobuhvatan, u popisnim listama su pojedine vrste imovine iskazane količinski, a ne i vrijednosno, te nije usklađeno knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem. Naloženo je obavljati popis cjelokupne imovine i obveza, navesti njihove pojedinačne vrijednosti u popisnim listama, te knjigovodstveno stanje uskladiti sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

- **Prihodi**

Zakon o komunalnom gospodarstvu propisuje da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon kojeg osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji, odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Iako su osnovana za obavljanje komunalnih djelatnosti, pojedina društva su obavljanje tih djelatnosti ustupala drugim izvoditeljima. Pojedina društva su propustila stvoriti preduvjete za uspješno obavljanje spomenutih djelatnosti. Za obavljene radove i usluge, odnosno nabavljeni materijal, na temelju obračunskih situacija izvoditelja radova i usluga ili računa za nabavljene i isporučene materijale, društva su dostavljala lokalnoj jedinici zahtjeve za prijenos sredstava. Naloženo je obavljati povjerene komunalne djelatnosti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, zaključiti ugovor s lokalnom jedinicom u vezi međusobnih prava i obveza, te osigurati preduvjete za obavljanje poslova zapošljavanjem djelatnika i nabavom odgovarajuće opreme.

Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalnih usluga je obavezan pri svakoj promjeni cijene svojih usluga prijaviti cjenik prema utvrđenom sadržaju i pribaviti prethodnu suglasnost poglavarstva jedinice lokalne samouprave na čijem području se isporučuje usluga. Pojedina društva nisu prijavila cjenik na propisani način i nisu pribavila suglasnost poglavarstva na cijene usluga. Neka trgovačka društva su ostvarivala prihode od lokalnih jedinica prema planu obavljanja komunalnih djelatnosti na temelju ispostavljenih mjesečnih računa u paušalnom iznosu bez specifikacije vrste, količine i cijena pruženih usluga i nabavljenog materijala, a kako nije sastavljen okončani obračun, nije vidljivo jesu li usluge obavljene prema planu rada. Pojedina društva nisu obračunavala obavljene usluge. Računi za obavljene komunalne usluge ne sadrže specifikaciju i vrijednost obavljenih usluga. U nekim društvima obračun i naplata prihoda od obavljanja komunalnih usluga nisu obavljani pravilno nego je naknada utvrđena u iznosima višim ili nižim od iznosa utvrđenih cjenikom. U nekim društvima su kupcima odobravani popusti, a cjenikom nisu utvrđeni uvjeti i način odobravanja, zbog čega su ostvareni manji prihodi. Naloženo je prijavljivati cjenike prema utvrđenom sadržaju i pribavljati prethodnu suglasnost poglavarstva jedinice lokalne samouprave na čijem se području usluga isporučuje. Također je naloženo ispostavljati račune iz kojih je vidljiva vrsta, količina i cijena ispučenih usluga. Nadalje je naloženo obračunavati usluge i odobravati popuste u skladu s cjenikom.

Prema odredbama članka 30. Zakona o komunalnom gospodarstvu, izgradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za komunalne djelatnosti opskrbe pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda financira se iz cijene komunalne usluge, naknade za priključenje, proračuna jedinice lokalne samouprave, naknade za koncesije i drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, sredstva za financiranje gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture iskazuju se posebno u računima za isporučenu komunalnu uslugu i doznačuju se u proračun jedinice lokalne samouprave. Pojedina društva su ostvarila prihode od ulaganja namjenskih sredstava u vodoopskrbu i odvodnju za obnovu ratom oštećene komunalne infrastrukture, a naplaćena namjenska sredstva nisu doznačila u proračun jedinice lokalne samouprave. Namjenska sredstva su sadržana u cijeni vode, a obračunana su na bazi ispučenih količina vode potrošačima. Naloženo je doznačiti naplaćena sredstva za financiranje obnove ratom oštećene infrastrukture u proračun jedinice lokalne samouprave.

Pojedina društva su samostalno izvodila radove, pri čemu nisu ispostavljene interne obračunske situacije. Evidentirani su troškovi materijala, energenata, te troškovi osoblja, pri čemu za vrijednost spomenutih troškova nisu iskazani prihodi od izgradnje dugotrajne imovine. Naloženo je pri samostalnoj izgradnji dugotrajne imovine evidentirati prihode od izgradnje dugotrajne imovine u visini ostvarenih troškova.

Zakonom o zakupu i prodaji poslovnih prostora (Narodne novine 91/96, 124/97 i 174/04) je propisano da se poslovni prostori u vlasništvu gradova te pravnih osoba u njihovu vlasništvu daju u zakup putem javnog natječaja. Pojedina društva su dala poslovne prostore izravnim ugovaranjem, te je naloženo davati ih u zakup putem javnog natječaja.

Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) je propisano da za jednu godinu zastarijeva tražbina naknade za isporučenu električnu i toplinsku energiju, plin, vodu, za dimnjačarske usluge i za održavanje čistoće, kada je isporuka, odnosno usluga obavljena za potrebe kućanstva. Pojedina društva nisu poduzimala potrebne mjere naplate potraživanja, te je dio potraživanja otišao u zastaru. U pojedinim društvima nisu ugovoreni rokovi plaćanja, za zakašnjela plaćanja nisu obračunane zatezne kamate, a potraživanja nisu osigurana primjerenim instrumentima osiguranja naplate. Naloženo je sustavno pratiti rokove dospelosti potraživanja, redovito poduzimati potrebne mjere naplate, te vrijednosno usklađivati potraživanja kako bi bila realno iskazana. Također je naloženo obračunavati zatezne kamate i potraživanja osigurati kvalitetnim instrumentima osiguranja naplate.

Pojedina društva su iz proračuna lokalnih jedinica ostvarila prihode od dotacija i potpora. Prema ugovorima o financiranju društva su bila obvezna izvješćivati lokalne jedinice o utrošku sredstava, što u nekim društvima nije učinjeno. Naloženo je dostavljati lokalnim jedinicama izvještaje o utrošku primljenih sredstava.

Prema odredbama članaka 3. i 20. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda je komunalna djelatnost za koju se sredstva osiguravaju iz cijene komunalne usluge. Pojedina društva nisu putem naplate kanalizacije ostvarila sredstva dovoljna za održavanje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. S obzirom da je u naseljima izgrađen veći dio kanalizacijske infrastrukture, društva su bila u obvezi priključiti što veći broj korisnika na komunalnu infrastrukturu. Stoga je naloženo za obavljanje komunalne djelatnosti odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda osigurati izvore financiranja.

- Rashodi

Pojedina društva nemaju sistematizaciju radnih mjesta ili ona nije usklađena sa stvarnim potrebama. Pojedina društva nisu obračunavala i isplaćivala naknade za prekovremeni rad, stimulaciju i minuli rad u skladu s odredbama pravilnika o radu i kolektivnog ugovora. U pojedinim društvima kriteriji i pravila za ocjenu uspješnosti odnosno isplatu stimulacija nisu doneseni, stimulacije su obračunavane i isplaćivane na temelju odluka iz kojih nije vidljiva osnova za njihovu isplatu. Plaće su obračunavane u iznosima većim od utvrđenih ugovorima o radu, a zaposlenicima nisu uručivani obračuni plaće. Pojedina društva su na isplaćene plaće obračunavala zakonom propisane obveze, ali ih pri isplati plaća nisu uplaćivala na propisane račune. Za pojedine poslove koji se obavljaju stalno tijekom godine su zaključeni ugovori o djelu, a trebalo je zaključiti ugovore o radu. Naloženo je donijeti sistematizaciju radnih mjesta s popisom i opisom poslova radnog mjesta, te potrebnim uvjetima za njihovo obavljanje i brojem zaposlenika.

Jednako tako je naloženo uskladiti sistematizaciju radnih mjesta sa stvarnim potrebama, obračunavati i isplaćivati plaće i druge rashode za zaposlene u skladu s općim aktima i kolektivnim ugovorom, podmirivati zakonske obveze vezane uz obračun i isplatu plaća te sastavljati mjesečne obračune plaća i uručivati ih zaposlenicima. Predloženo je voditi evidencije o prisutnosti na radu i zaključivati ugovore o radu za poslove koji se stalno obavljaju.

Naknade troškova prijevoza na posao i s posla zaposlenicima koji nisu u mogućnosti koristiti organizirani prijevoz nisu isplaćivane u visini stvarnih izdataka. Telefonski troškovi su u pojedinim društvima ocijenjeni neprimjereno visokima. Neka društva nisu donijela odluke o korištenju mobilnih telefona kojima bi se utvrdilo tko ima pravo na njihovo korištenje te iznos do kojega se priznaju troškovi. Naloženo je obračunavati i isplaćivati naknade troškova prijevoza na posao i s posla zaposlenika u visini stvarnih izdataka. Predloženo je donijeti odluke o uvjetima korištenja službenih mobilnih telefona radi racionalnijeg upravljanja sredstvima.

Neka društva nisu utvrdila vijek uporabe dugotrajne imovine, amortizacijske stope i metode obračuna amortizacije. Nisu obračunavala amortizaciju ili nisu obračunavala u skladu s računovodstvenim politikama, primjenjivala su niže stope amortizacije i utvrđivala duži vijek uporabe sredstava. Kao posljedica su iskazani niži troškovi amortizacije, što je utjecalo na financijski rezultat poslovanja. Naloženo je utvrditi realnu dužinu vijeka uporabe objekata i opreme, te obračunavati amortizaciju u skladu s računovodstvenim politikama.

Za obavljanje djelatnosti pojedina su društva koristila vozila i radne strojeve, pri čemu nisu ustrojila evidencije za praćenje potrošnje goriva. U pojedinim društvima za vozila i radne strojeve nisu utvrđeni tehnički normativi potrošnje goriva i nije uspoređivana stvarna potrošnja s utvrđenim normativima. Prije zaključenja ugovora o operativnom leasingu nije izrađena analiza isplativosti najma putem operativnog leasinga, kod kojeg se vozilo vraća davatelju najma nakon ugovorenog vremena najma, u odnosu na nabavu putem financijskog leasinga, kod kojeg vozilo nakon isteka ugovorenog vremena leasinga ostaje u vlasništvu primatelja leasinga, te u odnosu na kupnju vozila iz kredita. U pojedinim društvima zaposlenici su ugradili materijal za održavanje građevinskih objekata i opreme, pri čemu nisu sastavljali troškovnike potrebnog materijala ni zapisnike o preuzimanju radova i utrošku materijala. S ciljem kontrole nabave i utroška goriva naloženo je voditi evidencije o potrošnji goriva i uspoređivati potrošnju s tehničkim normativima. Predloženo je prije provođenja postupka nabave i zaključivanja ugovora o najmu vozila, izraditi analizu isplativosti najma vozila putem leasinga u odnosu na nabavu vozila iz kredita. Također je naloženo sastavljati troškovnike potrebnog materijala za održavanje građevinskih objekata i opreme, te zapisnike o preuzimanju izvedenih radova, kako bi se osigurala kontrola utrošenog materijala.

Pojedina društva su ostvarila vrijednosno značajne rashode za usluge promidžbe, konzultantske usluge, troškove sponzoriranja, donacija i potpora, pri čemu su propustila pratiti učinke spomenutih ulaganja. Predloženo je donijeti plan rada promidžbenih aktivnosti, utvrditi mogućnosti smanjenja potreba za vanjskim uslugama, te pratiti učinke ulaganja u spomenute aktivnosti. Predloženo je utvrditi u kojoj su mjeri spomenuti troškovi imali pozitivan utjecaj na ostvarivanje ciljeva poslovanja i preispitati njihovu opravdanost.

Neka društva nisu donijela pisana pravila i procedure koje bi regulirale pravo na reprezentaciju te uvjete i način korištenja kreditnih kartica. U nekim društvima uz mjesečni iskaz učinjenih troškova za reprezentaciju nisu priloženi računi prodajnog mjesta o kupljenoj robi, odnosno obavljenoj usluzi, te nije vidljivo što je nabavljeno i za koje svrhe. Ugostiteljske usluge su evidentirane na temelju računa iz kojih nije vidljiva vrsta, količina i jedinična cijena pribavljenih usluga. Predloženo je općim aktom urediti uvjete i način korištenja usluga reprezentacije.

Pojedina su društva podmirivala rashode za usluge na temelju ugovora i mjesečnih računa ispostavljenih u paušalnom iznosu, bez specifikacije vrste i količine pruženih usluga. U pojedinim društvima su plaćene neobavljene usluge. Za troškove zakupa u nekim društvima nije utvrđena cijena usluge. Pojedina društva su, osim preuzimanja objekata na korištenje, preuzela i zaposlenike koji su obavljali poslove u preuzetim objektima, pri čemu s korisnicima poslovnog prostora nije zaključen ugovor kojim bi se utvrdili način i uvjeti korištenja. Naloženo je utvrditi vrijednost obavljenih usluga i plaćati ih na temelju računa iz kojih je vidljiva vrsta, količina i cijena usluga. Naloženo je ugovoriti cijenu zakupa, te zaključivati ugovore kojima bi se utvrdili način i uvjeti upravljanja objektima i prostorima danim na upravljanje i korištenje.

- **Postupci javne nabave**

Trgovačka društva u vlasništvu lokalnih jedinica su obvezna nabavljati robe, radove i usluge u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Ukupna vrijednost roba, radova i usluga na koje se primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi je iznosila 352.016.904,00 kn, od čega se 153.305.753,00 kn odnosilo na tekuće rashode, a 198.711.151,00 kn na nabavu dugotrajne imovine (u poslovnim knjigama se evidentira kao povećanje vrijednosti imovine).

Bez primjene propisanih postupaka javne nabave je obavljena nabava u vrijednosti 25.983.474,00 kn.

Najčešće nepravilnosti se odnose na sljedeće:

- plan nabave nije donesen,
- podaci u planu nabave nisu iskazani vrijednosno, nego samo prema vrstama roba, radova i usluga,
- nabave su obavljane bez provođenja postupka javne nabave,
- provedeni su postupci ograničenog prikupljanja ponuda prema odredbama Zakona o javnoj nabavi koji je bio na snazi do konca 2007. umjesto postupaka javne nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi koji je na snazi od početka 2008.,
- ugovoreni uvjeti nabave nisu u skladu s uvjetima navedenim u odabranoj ponudi i uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje,
- postupci nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi,
- nabava nije provedena u skladu s godišnjim ugovorima, odnosno robe, radovi i usluge nisu nabavljeni od odabranih ponuditelja po najnižoj cijeni,
- tijelu nadležnom za sustav javne nabave nisu dostavljena godišnja izvješća o javnoj nabavi, te
- propisane evidencije o postupcima javne nabave nisu ustrojene ili nisu cjelovite.

Kada su utvrđene nepravilnosti u provedbi postupaka nabave roba, radova i usluga, naloženo je postupati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- Druge nepravilnosti

U nekim društvima kod ulaganja u dugotrajnu imovinu radovi nisu obavljani u ugovorenom roku, ugovori ne sadrže kaznene odredbe u slučaju kašnjenja krivnjom izvoditelja, ugovoreni radovi nisu izvedeni, nisu poduzete mjere za završetak ugovorenih radova, za slučaj neopravdanog kašnjenja nije obračunana i naplaćena kazna, izvoditelji radova nisu ispostavljali obračunske situacije, a nakon završetka radova nije sastavljen zapisnik o preuzimanju radova i konačnom obračunu. Neka su ulaganja obavljena bez prethodno donesenog investicijskog programa, bez utvrđivanja ukupne vrijednosti, roka izgradnje i izvora financiranja. Građevinski materijal je u nekim društvima nabavljan po cijenama višim od ugovorenih, a za dio radova obračunane su više jedinične cijene od ugovorenih. Obračunske situacije za radove su u nekim društvima ispostavljene i plaćene prije nego su radovi započeli. Za plaćanja putem predujma nisu ugovoreni instrumenti osiguranja povrata za slučaj neispunjenja ugovornih obveza. Pojedini izvoditelji radova nisu uredno vodili građevinski dnevnik, te nema podataka o završetku radova. Društvima je naloženo ugovoriti kaznene odredbe u slučaju kašnjenja u izvođenju radova krivnjom izvoditelja, poduzimati mjere za završetak ugovorenih radova, nakon završetka radova sastaviti zapisnik o konačnom obračunu i primopredaji, a u slučaju neopravdanog kašnjenja obračunati i naplatiti ugovorenu kaznu. Naloženo je kod nabave dugotrajne imovine prethodno donijeti plan ulaganja, te utvrditi ukupnu vrijednost investicije, rok izgradnje i izvore financiranja. Nabavu je naloženo obavljati po ugovorenim cijenama i plaćati radove u skladu ugovorenim.

Pojedina su društva radove na održavanju lokalnih voda ustupila podizvoditeljima bez prethodne suglasnosti naručitelja i zaključivanja ugovora. Navedeni način ustupanja radova nije u skladu s odredbama ugovora o održavanju lokalnih voda zaključenih s Hrvatskim vodama. Pojedina društva su pri distribuciji vode imala vrijednosno značajne gubitke vode. Naloženo je radove na održavanju lokalnih voda obavljati u skladu sa zaključenim ugovorom s Hrvatskim vodama, te istražiti uzroke gubitaka vode i poduzeti radnje za njihovo smanjivanje. Na taj način pridonijet će se smanjenju troškova opskrbe vodom.

Izgradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture financira se iz sredstava komunalnog doprinosa, cijene komunalne usluge, naknade za koncesije, drugih izvora određenih posebnim propisima, proračuna jedinica lokalne samouprave, naknade za priključenje, te ugovornog financiranja uz povrat uložених sredstava. Pravni status objekata i uređaja komunalne infrastrukture je različit s obzirom na način obavljanja komunalnih djelatnosti i korištenje komunalnih usluga. U nekim društvima je bilo propusta oko evidentiranja ulaganja u dugotrajnu imovinu, rješavanja pravnoga statusa i zaštite vlasničkog interesa uložених proračunskih sredstava. Sredstva proračuna uložena u izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture za opskrbu pitkom vodom i odvodnju otpadnih voda – ulaganja u razvoj vodnih sustava obvezno je utrošiti za planirane namjene i primjereno riješiti vlasnički status objekata i uređaja komunalne infrastrukture čija je izgradnja financirana proračunskim sredstvima. U pojedinim društvima proračunska sredstva su utrošena za tekuće poslovanje. U nekim društvima su preuzeti vodovodni objekti od komunalnih društava koja su ranije opskrbljivala stanovništvo vodom, pri čemu nije riješen vlasnički status preuzetih objekata. Također, od lokalnih jedinica preuzeta je imovina, a međusobne obveze nisu uređene ugovorom.

U pojedinim društvima nabava građevinskih objekata, sportskih dvorana i groblja je financirana iz proračuna lokalne jedinice. Sredstva su prenesena na temelju ugovora i računa. Društva su kao nositelji radova provodila postupke nabave i birala izvoditelje radova, a ulaganja su evidentirana u poslovnim knjigama društava. Navedena imovina je trebala biti iskazana u imovini lokalne jedinice jer su groblja, prema odredbi članka 2. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98), komunalni objekti u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Prema odredbi članka 65. Zakona o športu (Narodne novine 71/06), javnim športskim građevinama smatraju se građevine u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i grada Zagreba te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u športu. Naloženo je proračunska sredstva utrošiti za planirane namjene, ugovorom urediti odnose u pogledu vlasništva za prenesenu imovinu i riješiti vlasnički status imovine. Također je naloženo iz poslovnih knjiga društava isknjižiti imovinu (sportske dvorane, groblja, javne površine i objekte javne odvodnje) i prenijeti na lokalne jedinice u skladu s odredbama Zakona o športu, Zakona o grobljima i Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 146/08).

Prema odredbi članka 20. Zakona o komunalnom gospodarstvu, cijena komunalne usluge može sadržavati i iznos za financiranje gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture na području ili za potrebe jedinice lokalne samouprave na kojemu se isporučuje komunalna usluga, u skladu s programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Iznosi za financiranje gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture u računu za isporučenu komunalnu uslugu se iskazuju posebno i ta se sredstva doznaju u proračun jedinice lokalne samouprave, a mogu se upotrebljavati isključivo za te namjene. Pojedina društva su u cijeni komunalne usluge zbrinjavanja otpada prikupljala i sredstva naknade za povećani komunalni standard te sredstva za sanaciju odlagališta otpada na području jedinica lokalne samouprave. Sredstva naknade za povećani komunalni standard su zbirno evidentirana na jednom računu, te sredstva za sanaciju odlagališta otpada na drugom računu. O prikupljenim i utrošenim sredstvima nisu dostavljana izvješća jedinicama lokalne samouprave na području kojih su sredstva prikupljena. U skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu je naloženo dostavljati izvješća o prikupljenim i utrošenim sredstvima svim jedinicama lokalne samouprave na području kojih su prikupljena.

Prema odredbi članka 107. Zakona o proračunu, pravna osoba u većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu lokalne jedinice i ustanova čiji je osnivač lokalna jedinica smije se zaduživati samo uz suglasnost većinskog vlasnika, odnosno osnivača. U nekim društvima za zaduživanje nije pribavljena spomenuta suglasnost. Pojedina društva nisu donijela program podmirivanja obveza koje proizlaze iz ugovora o zaduživanju. Za dane pozajmice nisu pribavljeni instrumenti osiguranja povrata. Neka društva su se zaduživala kod poslovnih banaka i primala sredstva proračuna za podmirivanje tekućih obveza, a istodobno su davala pozajmice zaposlenicima i pravnim osobama koje ih nisu bile u mogućnosti vratiti. Naloženo je prije zaduživanja pribaviti suglasnost osnivača, odnosno većinskog vlasnika u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također je naloženo donijeti program podmirivanja obveza, te učinkovito i namjenski koristiti sredstva u funkciji obavljanja djelatnosti društva. Predloženo je preispitati opravdanost davanja zajmova zaposlenicima i pravnim osobama. Pri pozajmljivanju je naloženo ugovarati rokove povrata sredstava, pribaviti instrumente osiguranja povrata, te poduzeti potrebne mjere za povrat pozajmljenih sredstava i naplatu kamata, a slobodna financijska sredstva koristiti za unapređenje poslovanja.

U pojedinim društvima uprava nije dostavljala nadzornom odboru i skupštini financijske izvještaje te o njima nije raspravljano i nisu donesene odluke o rasporedu ostvarene dobiti i pokriću gubitka. U pojedinim društvima opterećenim gubicima i prekomjernim obvezama propušteno je donijeti program mjera za poboljšanje stanja. Naloženo je skupštini društva podnijeti financijske izvještaje, te na sastancima skupštine odlučivati o financijskim izvještajima, uporabi ostvarene dobiti i pokriću gubitka u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Predloženo je izraditi program mjera radi pravodobnog financiranja dospjelih obveza, te ostvarivanja pozitivnih financijskih rezultata.

8.2.4. Izražena mišljenja

O financijskim izvještajima i poslovanju 55 trgovačkih društava u vlasništvu lokalnih jedinica je izraženo:

- **6 bezuvjetnih i**
- **49 uvjetnih mišljenja.**

Bezuovjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju je izraženo za:

- o Ekom d.o.o., Čakovec,
- o Hrvatski radio Vukovar d.o.o., Vukovar,
- o Komunalac d.o.o. Županja,
- o Ljekarnu Krapinsko-zagorske županije d.o.o., Zabok,
- o Službeni glasnik županije Krapinsko-zagorske d.o.o., Krapina i
- o Tržnicu Pakrac d.o.o., Pakrac.

9. REVIZIJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

U ovom izvještajnom razdoblju je obuhvaćeno 18 neprofitnih organizacija, od kojih dvije obavljaju djelatnost na državnoj a 16 na lokalnoj razini.

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i izvršenje rashoda u odnosu na plan,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti način korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje neprofitnih organizacija.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju javnih ustanova. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i financijskog plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Provjerena je računska točnost, obračuna plaća i naknada za zaposlene. Obavljeni su razgovori s ravnateljima i drugim zaposlenicima neprofitnih organizacija obuhvaćenih revizijom.

9.1. Prihodi

Ukupni prihodi neprofitnih organizacija obuhvaćenih revizijom, ostvareni su u iznosu 383.656.207,41 kn. Vrijednosno značajniji prihodi u iznosu 341.723.617,00 kn ili 89,1% ukupnih prihoda odnose se na pet neprofitnih organizacija, od kojih dvije obavljaju djelatnost na državnoj razini.

U tablici u nastavku se daju podaci o ostvarenim prihodima neprofitnih organizacija obuhvaćenih revizijom, prema vrstama.

Tablica broj 77

Ostvareni prihodi prema vrstama

u kn

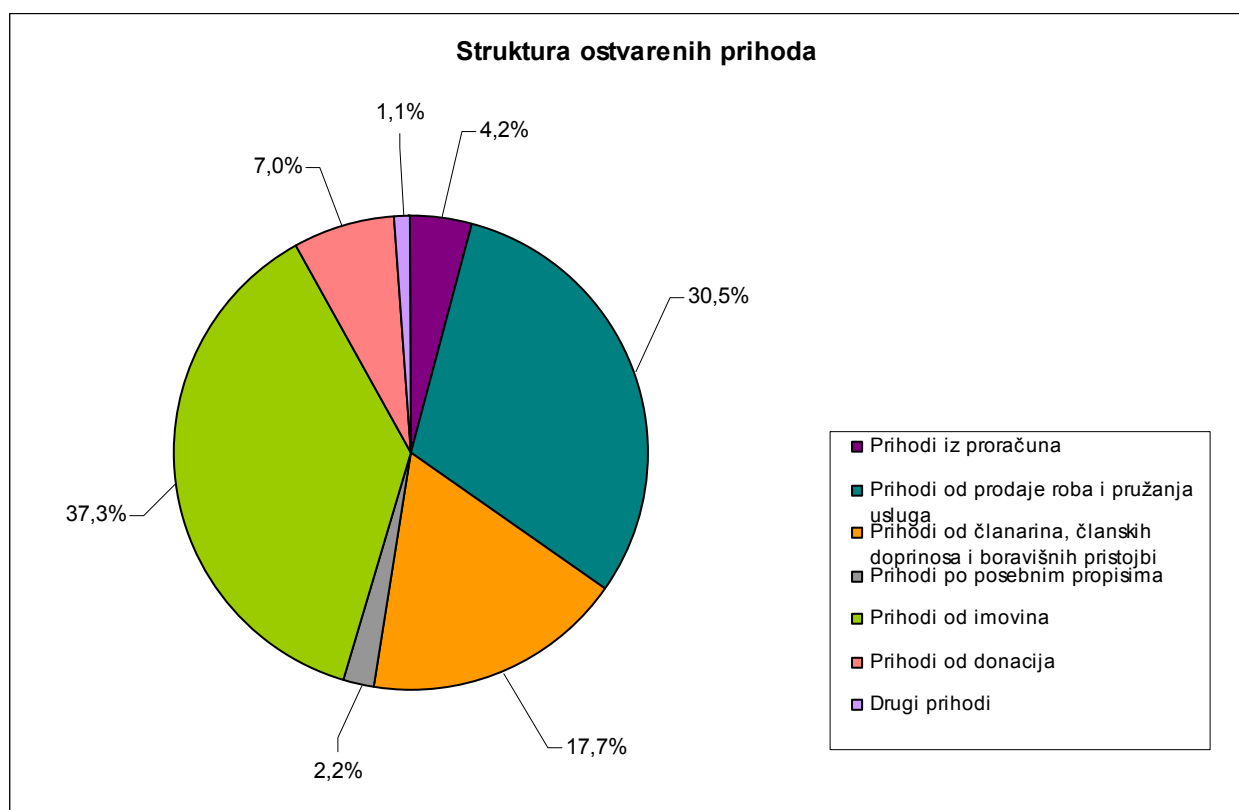
Redni broj	Subjekt revizije	Ukupni prihodi	Prihodi iz proračuna	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	Prihodi od članarina, članskih doprinosa i boravišnih pristojbi	Prihodi po posebnim propisima	Prihodi od imovine	Prihodi od donacija	Drugi prihodi
1	2	2	4	5	6	7	8	9	10
1.	Gradsko društvo Crvenog križa Virovitica	3.000.133,00	0,00	2.638.145,00	174,00	188.500,00	81.911,00	59.839,00	31.564,00
2.	Hrvatski akademski plivački klub Mladost, Zagreb	3.753.681,00	0,00	0,00	1.210.596,00	0,00	15.116,00	2.527.969,00	0,00
3.	Hrvatski fond za privatizaciju	140.391.255,00	0,00	1.053.262,00	0,00	0,00	137.943.881,00	0,00	1.394.112,00
4.	Hrvatski registar brodova	49.089.329,00	0,00	46.432.570,00	0,00	0,00	2.587.034,00	0,00	69.725,00
5.	Javna ustanova Gradski bazeni Varaždin	11.814.200,00	0,00	1.619.563,00	0,00	0,00	3.501,00	10.170.008,00	21.128,00
6.	Koncertni ured Varaždin	4.930.045,00	0,00	1.088.316,00	0,00	0,00	317,00	3.841.412,00	0,00
7.	Lučka uprava Split	46.650.557,00	0,00	34.950.697,00	0,00	0,00	2.359.296,00	9.186.077,00	154.487,00
8.	Lučka uprava Splitsko-dalmatinske županije	42.520.667,00	12.980.750,00	28.759.421,00	0,00	0,00	0,00	0,00	780.496,00
9.	Športska zajednica grada Virovitice	2.612.606,00	2.594.000,00	0,00	0,00	0,00	606,00	18.000,00	0,00
10.	Turistička zajednica grada Bjelovara	1.047.585,00	0,00	0,00	706.854,00	220.000,00	0,00	56.464,00	64.267,00
11.	Turistička zajednica grada Samobora	1.297.726,00	0,00	18.756,00	1.112.434,00	158.435,00	8.101,00	0,00	0,00
12.	Turistička zajednica grada Velika Gorica	2.994.918,00	0,00	0,00	2.316.553,00	0,00	0,00	0,00	678.365,00
13.	Turistička zajednica grada Zagreba	63.071.809,00	0,00	0,00	62.411.200,00	0,00	0,00	0,00	660.609,00
14.	Turistička zajednica Općine Velika	225.420,00	0,00	0,00	24.115,00	0,00	0,00	201.208,00	97,00
15.	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije	273.200,00	0,00	0,00	95.566,00	177.460,00	174,00	0,00	0,00
16.	Vatrogasna zajednica Karlovačke županije	1.294.178,00	724.682,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	469.496,00
17.	Vatrogasna zajednica Krapinsko-zagorske županije	1.670.093,41	0,00	0,00	0,00	1.584.734,43	358,98	85.000,00	0,00
18.	Vatrogasna zajednica Zadarske županije	7.018.805,00	0,00	247.420,00	0,00	5.939.897,00	31.488,00	800.000,00	0,00
Ukupno		383.656.207,41	16.299.432,00	116.808.150,00	67.877.492,00	8.269.026,43	143.031.783,98	27.045.977,00	4.324.346,00

Ostvareni prihodi u iznosu 383.656.207,41 kn, se odnose na prihode iz proračuna u iznosu 16.299.432,00 kn, prihode od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 116.808.150,00 kn, prihode od članarina, članskih doprinosa te boravišnih pristojbi u iznosu 67.877.492,00 kn, prihode po posebnim propisima u iznosu 8.269.025,43 kn, prihode od imovine u iznosu 143.031.783,98 kn, prihode od donacija u iznosu kn 27.045.977,00 kn, te druge prihode u iznosu 4.324.346,00 kn. Drugi prihodi se odnose na prihode od kamata, naknade od osiguravajućih društava i tečajne razlike.

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 116.808.150,00 kn, od čega se na prihode Hrvatskog registra brodova odnosi 46.432.570,00 kn ili 39,8%, a ostvareni su kao naknada za obavljene usluge redovnog pregleda i nadzora nad gradnjom i preinakama brodova, nadzora nad izradbom strojeva, uređaja, materijala i palubne opreme, te tehničkog nadzora brodova unutarnje plovidbe.

U nastavku se daje grafički prikaz strukture ostvarenih prihoda.

Grafički prikaz broj 12

9.2. Rashodi

Ukupni rashodi neprofitnih organizacija obuhvaćenih revizijom, izvršeni su u iznosu 275.454.162,92 kn. Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 234.995.458,00 kn ili 85,3% ukupnih rashoda, odnose se na pet subjekata revizije od kojih dva obavljaju djelatnost na državnoj razini.

U tablici u nastavku se daju podaci o izvršenim rashodima neprofitnih organizacija obuhvaćenih revizijom, prema vrstama.

Tablica broj 78

Izvršeni rashodi prema vrstama

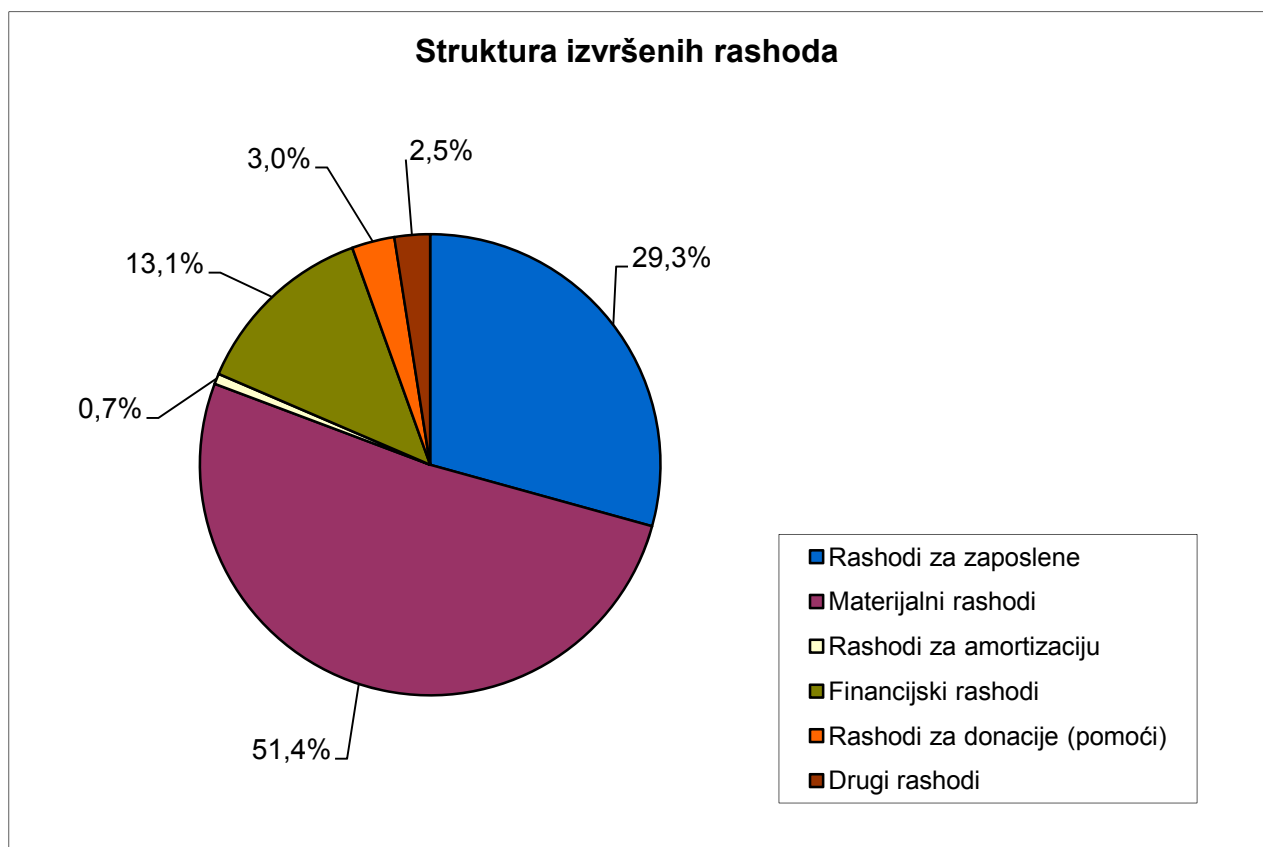
u kn

Redni broj	Subjekti revizije	Ukupni rashodi	Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi	Rashodi za amortizaciju	Financijski rashodi	Rashodi za donacije	Drugi rashodi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Gradsko društvo Crvenog križa Virovitica	2.830.404,00	1.552.672,00	1.254.440,00	388,00	16.201,00	6.703,00	0,00
2.	Hrvatski akademski plivački klub Mladost, Zagreb	3.855.502,00	1.066.392,00	2.772.020,00	0,00	17.090,00	0,00	0,00
3.	Hrvatski fond za privatizaciju	82.679.622,00	33.406.822,00	15.043.061,00	838.921,00	32.980.689,00	15.000,00	395.129,00
4.	Hrvatski registar brodova	39.737.009,00	28.902.535,00	9.159.484,00	37.872,00	1.535.962,00	101.156,00	0,00
5.	Javna ustanova Gradski bazeni Varaždin	11.187.176,00	2.776.347,00	3.863.599,00	63.038,00	1.270.358,00	0,00	3.213.834,00
6.	Koncertni ured Varaždin	4.778.908,00	341.615,00	4.391.181,00	18.949,00	27.163,00	0,00	0,00
7.	Lučka uprava Split	22.581.503,00	8.518.430,00	11.542.223,00	1.023.773,00	56.811,00	107.488,00	1.332.778,00
8.	Lučka uprava Splitsko-dalmatinske županije	42.306.373,00	2.332.025,00	38.181.061,00	13.463,00	24.536,00	141.997,00	1.613.291,00
9.	Športska zajednica grada Virovitice	2.623.575,00	220.427,00	65.271,00	1.475,00	3.319,00	2.333.083,00	0,00
10.	Turistička zajednica grada Bjelovara	1.028.778,00	294.718,00	623.437,00	10.179,00	3.204,00	62.600,00	34.640,00
11.	Turistička zajednica grada Samobora	1.175.136,00	349.438,00	744.036,00	13.446,00	2.816,00	65.400,00	0,00
12.	Turistička zajednica grada Velika Gorica	2.982.544,00	475.860,00	2.370.155,00	0,00	0,00	0,00	136.529,00
13.	Turistička zajednica grada Zagreba	47.690.951,00	0,00	47.690.951,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	Turistička zajednica Općine Velika	96.266,00	0,00	87.380,00	0,00	774,00	7.493,00	619,00
15.	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije	269.135,00	0,00	180.702,00	0,00	2.433,00	86.000,00	0,00
16.	Vatrogasna zajednica Karlovačke županije	1.238.569,00	303.060,00	415.999,00	8.360,00	3.221,00	507.929,00	0,00
17.	Vatrogasna zajednica Krapinsko-zagorske županije	1.676.118,92	0,00	1.228.848,24	1.342,11	4.089,92	296.000,00	145.838,65
18.	Vatrogasna zajednica Zadarske županije	6.716.593,00	161.550,00	2.008.587,00	0,00	5.567,00	4.540.889,00	0,00
Ukupno		275.454.162,92	80.701.891,00	141.622.435,24	2.031.206,11	35.954.233,92	8.271.738,00	6.872.658,65

Ukupno izvršeni rashodi u iznosu 275.454.162,92 kn, odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 80.701.891,00 kn, materijalne rashode u iznosu 141.622.435,24 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 2.031.206,11 kn, financijske rashode u iznosu 35.954.233,92 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 8.271.738,00 kn i druge rashode u iznosu 6.872.658,65 kn.

U nastavku se daje grafički prikaz strukture izvršenih rashoda.

Grafički prikaz broj 13

Vrijednosno značajniji rashodi su materijalni rashodi koji čine 51,4% ukupno izvršenih rashoda i rashodi za zaposlene koji čine 29,3% u ukupnim rashodima. Zatim slijede financijski rashodi s udjelom 13,1%, rashodi za donacije (pomoći) s udjelom 3,0%, drugi rashodi s udjelom 2,5%, te rashodi za amortizaciju s udjelom 0,7% u ukupnim rashodima.

U okviru materijalnih rashoda iskazanih u iznosu 141.622.435,24 kn, vrijednosno najznačajniji su rashodi turističkih zajednica izvršeni u okviru funkcionalnog i administrativnog marketinga za unapređenje proizvoda kroz poboljšanje uvjeta boravka turista, komunikacijske taktike, prodaje, promocije i distribucije, marketinške infrastrukture, edukaciju, rashodi lučkih uprava izvršeni za usluge investicijskog i tekućeg održavanja, promidžbe i informiranja, energiju, komunalne i druge usluge, te rashodi Hrvatskog fonda za privatizaciju izvršeni za usluge tekućeg i investicijskog održavanja i čuvanja imovine, odvjetničke i druge usluge.

Rashodi za zaposlene iskazani u iznosu 80.701.891,00 kn se odnose na neto plaće zaposlenika, doprinose, porez i prirez i druge rashode za zaposlene (božićnica, jubilara nagrada, otpremnine, poklon djeci, regres, pomoći).

Financijski rashodi iskazani u iznosu 35.954.233,92 kn najvećim dijelom se odnose na kamate, naknade za bankarske usluge i usluge platnog prometa, te tečajne razlike.

Rashodi za donacije (pomoći) izvršeni su u 8.271.738,00 kn, a vrijednosno značajniji rashodi se odnose na prijenos sredstava vatrogasnim društvima za nabavu vatrogasnih vozila, opreme i financiranje redovne djelatnosti, te na rashode za sufinanciranje sportaša za pripremu te domaća i međunarodna natjecanja.

Drugi rashodi izvršeni u iznosu 6.872.658,65 kn najvećim dijelom se odnose na otplatu glavnice dugoročnih kredita, te nenaplaćena potraživanja iz prethodnih godina za koja su bili pokrenuti postupci pred nadležnim tijelima.

Rashodi amortizacije iskazani u iznosu 2.031.206,11 kn se odnose na obračun ispravka vrijednosti odnosno amortizaciju dugotrajne imovine u skladu s propisima.

9.3. Sažetak nalaza i preporuka revizije neprofitnih organizacija

Revizijom utvrđene nepravilnosti se odnose na unutarnje ustrojstvo, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, te postupke javne nabave.

- Unutarnje ustrojstvo

Revizijom unutarnjeg ustrojstva utvrđene su nepravilnosti kod većeg broja neprofitnih organizacija, a odnose se na usklađenje unutarnjih akata i ustrojstva sa zakonskim propisima koji uređuju način poslovanja pojedinih neprofitnih organizacija s obzirom na njihovu posebnu djelatnost (turističke zajednice, lučke uprave), pribavljanje suglasnosti osnivača na donesene unutarnje akte, imenovanje ravnatelja odnosno direktora, provođenje nadzora te održavanje sjednica nadzornog odbora ili turističkog vijeća.

- Planiranje i računovodstveno poslovanje

U 2008. neprofitne organizacije su obvezne voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, donesene u siječnju 2008.

Revizijom je obuhvaćeno planiranje, financijski izvještaji, poslovne knjige, blagajničko poslovanje, te popis imovine i obveza.

Neprofitne organizacije su donijele financijske planove. Neprofitnim organizacijama kod kojih je revizijom utvrđeno da su rashodi planirani prema aktivnostima, a nisu planirani prema računima iz računskog plana, te da nije moguća usporedba planiranih s izvršenim rashodima iskazanim u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, Ured je predložio planiranje rashoda osim prema aktivnostima i prema računima iz računskog plana. Kod neprofitnih organizacija kod kojih je utvrđeno značajno odstupanje ostvarenih prihoda i izvršenih rashoda u odnosu na planirane, predloženo je realnije planiranje prihoda i rashoda te u slučaju značajnijih i opravdanih odstupanja, donošenje izmjene plana.

Neprofitne organizacije su obvezne sastaviti financijske izvještaje i to: bilancu, račun prihoda i rashoda, i bilješke uz financijske izvještaje za poslovnu godinu koja je izjednačena s kalendarskom godinom. Sve neprofitne organizacije su sastavile navedene financijske izvještaje. U pojedinim organizacijama bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže razradu i dopunu podatka koji su prikazani u bilanci i računu prihoda i rashoda. U nekim organizacijama podaci iskazani u financijskim izvještajima nisu istovjetni podacima iskazanim u poslovnim knjigama. Prema odredbama članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitnih organizacija. Odredbama članka 9. navedene Uredbe, propisano je da se evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama, a isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena.

U nekim organizacijama dio vrijednosti nabavljene imovine i obveza nije evidentiran u poslovnim knjigama ni iskazan u financijskim izvještajima, ili imovina i rashodi nisu evidentirana na propisanim računima iz računskog plana. U pojedinim organizacijama evidentirana je imovina, obveze i rashodi na temelju dokumentacije iz koje nije vidljivo da je poslovni događaj nastao odnosno dokumentacija ne sadrži cjelovite podatke o poslovnom događaju. Također, u nekim organizacijama nije vođena pomoćna evidencija dugotrajne imovine i evidencija o korištenju službenih vozila ili je evidencija bila nepotpuna, što je obveza propisana odredbama članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Blagajničko poslovanje neprofitnih organizacija se obavlja putem blagajne. Uplate u blagajnu se odnose na prijenos novca sa žiro računa i povrat akontacija za službena putovanja i druge materijalne rashode, a isplate iz blagajne na isplate dnevnica i putnih troškova za službena putovanja, prijevoz zaposlenika, poštanske usluge, sudačke takse, nagrade športašima, sportsku opremu i druge materijalne rashode. U pojedinim organizacijama izvršeno je gotovinsko plaćanje prema računima za materijalne troškove u iznosima većim od 5.000,00 kn po računu. Prema odredbi članka 3. Odluke o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem (Narodne novine broj 36/02), poslovni subjekt može plaćati gotovim novcem drugom poslovnom subjektu za nabavu proizvoda i usluga u iznosu do 5.000,00 kn po jednom računu. Također, utvrđeno je da su se u pojedinim organizacijama iz blagajne obavljale isplate predujma za različite materijalne rashode u vrijednosno značajnijim iznosima koji nisu pravdani u primjerenim rokovima.

Prema odredbi članka 13. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, popis imovine i obveza mora se sastaviti na koncu svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Sve neprofitne organizacije su obavile popis imovine i obveza. U nekim organizacijama popis nije cjelovit jer popisom nije obuhvaćen dio imovine i obveza, a u nekima nije usklađeno knjigovodstveno stanjem imovine i obveza sa stanjem utvrđenim popisom.

Najveći broj nepravilnosti utvrđen je kod revizije planiranja i računovodstvenog poslovanja, te je Ured dao nalog svim subjektima revizije kod kojih su utvrđene nepravilnosti da poduzmu aktivnosti kako bi se otklonile utvrđene nepravilnosti i osigurali uvjeti da se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. S obzirom da su navedene nepravilnosti djelomice posljedica nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih kontrola, navedenim subjektima je predloženo da uspostave odgovarajući sustav unutarnjih kontrola kako bi se osigurala pravilnost poslovanja.

- Prihodi

Neprofitne organizacije obuhvaćene revizijom obavljaju različite vrste djelatnosti te ostvaruju prihode iz različitih izvora. Vrijednosno značajniji prihodi se ostvaruju od prodaje robe i pružanja usluga (davanje poslovnog prostora u zakup, naknada za koncesiju, naplatu prihoda od lučkih pristojbi), od članarina, članskih doprinosa i boravišnih pristojbi te od donacija. Revizijom prihoda utvrđene su nepravilnosti kod manjeg broja neprofitnih organizacija, a odnose se na naplatu prihoda od prodaje robe i pružanja usluga, priznavanje prihoda od donacija i prihode od turističkih članarina.

Nepravilnosti vezane uz davanje poslovnog prostora u zakup se odnose na objavljivanje javnog natječaja, zaključivanje ugovora o zakupu i obračun naknade i režijskih troškova za poslovne prostore dane u zakup. Pojedini poslovni prostori dani su u zakup na temelju ugovora zaključenih nakon provedenog javnog nadmetanja, a pojedini poslovni prostori dani su u zakup bez provođenja javnog natječaja i bez zaključenja ugovora.

Kod prihoda od naknada za koncesiju za obavljanje lučkih djelatnosti i drugih gospodarskih djelatnosti nepravilnosti se odnose na obračun i naplatu navedene naknade. Ugovorena koncesijska naknada se sastoji od stalnog dijela i varijabilnog dijela. Stalni dio naknade se plaća ovisno o vrsti djelatnosti te broju dodijeljenih koncesija za istu vrstu djelatnosti. Promjenjivi dio plaća se u visini 1,0% ukupnog godišnjeg prihoda korisnika koncesije ili 1,40 kn/t pretovarenog tereta mjesečno, ovisno o vrsti djelatnosti. Koncesionari su obvezni koncem poslovne godine dostaviti podatke za obračun varijabilnog dijela koncesijske naknade te podmiriti obvezu. Podatke za obračun varijabilnog dijela koncesijske naknade nije dostavilo više korisnika koncesije, te nisu obračunani i naplaćeni ugovoreni iznosi koncesijske naknade. Naplata prihoda od lučkih pristojbi povjerena je pravnim i fizičkim osobama s kojima su ugovorene naknade za njihove usluge. Uvjeti i kriteriji za određivanje postotka ugovorenih naknada nisu utvrđeni.

Nepravilnost vezana uz prihode od turističke članarine odnosi se na namjensko korištenje navedenih sredstava. Prema propisima, turističke zajednice trebaju dio sredstava ostvarenih od turističke članarine koristiti za potrebe turističkog mjesta. U izvještaju o izvršenju programa rada turističkih zajednica, nisu navedeni financijski pokazatelji i nije vidljiv iznos sredstava utrošen za pojedine projekte, te nije vidljivo jesu li sredstva od turističke članarine utrošena u skladu s propisima. Poslove evidencije, obračuna i naplate turističke članarine od pravnih i fizičkih osoba u skladu s propisima, obavlja Ministarstvo financija, Porezna uprava. Turističke zajednice nemaju podatke o potraživanjima vezanim uz turističku članarinu te nisu poduzimane mjere za naplatu potraživanja za turističke članarine. Također, turističke zajednice ostvaruju prihode od boravišne pristojbe. Jedna turistička zajednica nije donijela program korištenja navedenih prihoda, što je potrebno učiniti radi ekonomičnijeg upravljanja sredstvima.

Pojedine neprofitne organizacije ostvaruju prihode od javnog poduzeća za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u Republici Hrvatskoj i od društava za osiguranje u skladu s propisima. Javno poduzeće za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem i društva za osiguranje nisu izvješćivali vatrogasnu zajednicu o ukupnom iznosu naplaćenih naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma odnosno premija osiguranja, niti je vatrogasna zajednica navedene podatke tražila radi utvrđivanja stvarne visine sredstava koja su joj navedene pravne osobe obvezne uplatiti. Također, revizijom su utvrđene i nepravilnosti vezane uz prihode od donacija za nabavu dugotrajne imovine.

U pojedinim organizacijama prihodi od donacija nisu raspoređeni za financiranje planiranih namjena.

Ured je dao nalog subjektima revizije kod kojih su utvrđene nepravilnosti vezane uz ostvarenje prihoda da poduzmu aktivnosti kako bi se otklonile utvrđene nepravilnosti i osigurali uvjeti da se nepravilnosti ne ponavljaju u daljnjem poslovanju.

- Rashodi

Revizijom je provjereno jesu li rashodi planirani i izvršeni u skladu s propisima te jesu li sredstva utrošena za planirane namjene i ekonomično. Utvrđeno je da je manji broj neprofitnih organizacija izvršio rashode iznad planiranih. Također je utvrđeno da u nekim organizacijama obračun i isplata plaće te obračun poreza i prireza nije obavljen u skladu s propisima i internim aktima, a u nekima sredstva nisu korištena ekonomično ni u skladu s propisima. Kod isplate naknada za umjetničko djelo fizičkim osobama nisu pribavljene potvrde od nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije iz kojih bi bilo vidljivo da se stvarno radi o umjetničkom djelu. Također je utvrđeno da su isplaćivane naknade zaposlenicima za autorsko djelo, a nisu zaključeni ugovori o autorskom djelu iz kojih bi bilo vidljivo koja vrsta autorskog djela se treba obaviti. Naknade za pojedine troškove za službena putovanja isplaćene su na temelju naloga za službeno putovanje koji ne sadrže propisane elemente, nisu priložena izvješća sa službenog puta te nisu vođene evidencije o korištenju privatnih automobila u službene svrhe. Prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu.

Ured je dao nalog subjektima revizije kod kojih su utvrđene nepravilnosti vezane uz izvršenje rashoda da poduzmu aktivnosti kako bi se otklonile utvrđene nepravilnosti i osigurali uvjeti da se nepravilnosti ne ponavljaju u daljnjem poslovanju.

- Postupci javne nabave

Pojedine neprofitne organizacije su bile obvezne nabavljati robu, radove i usluge prema odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Ukupna vrijednost nabave na koje se primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi, iznosila je 71.250.399,00 kn.

Nabava u vrijednosti 336.960,00 kn je provedena uz primjenu odredbi članka 6. Zakona o javnoj nabavi, kojima su propisana izuzeća od primjene Zakona.

Bez primjene propisanih postupaka javne nabave, obavljena je nabava u vrijednosti 19.892.848,00 kn.

Najčešće nepravilnosti se odnose na postupke javne nabave, odnosno nabava pojedinih roba, radova i usluga obavljena je postupkom izravnog ugovaranja i nisu primijenjene odredbe Zakona o javnoj nabavi.

Subjektima u kojima su utvrđene nepravilnosti u provedenim postupcima nabave roba, radova i usluga dan je nalog za postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

9.4. Izražena mišljenja

O financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je 18 mišljenja, i to:

- **tri bezuvjetna,**
- **13 uvjetnih i**
- **dva nepovoljna mišljenja.**

Bezuwjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- o Hrvatski registar brodova,
- o Turističku zajednicu grada Velika Gorica i
- o Vatrogasnu zajednicu Karlovačke županije.

Uwjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- o Hrvatski fond za privatizaciju,
- o Gradsko društvo Crvenog križa Virovitica,
- o Hrvatski akademski plivački klub Mladost, Zagreb,
- o Javnu ustanovu Gradski bazeni Varaždin,
- o Koncertni ured Varaždin,
- o Lučku upravu Split,
- o Športsku zajednicu grada Virovitice,
- o Turističku zajednicu grada Bjelovara,
- o Turističku zajednicu grada Samobora,
- o Turističku zajednicu grada Zagreba,
- o Turističku zajednicu općine Velika,
- o Turističku zajednicu Požeško-slavonske županije i
- o Vatrogasnu zajednicu Krapinsko-zagorske županije.

Nepovoljno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- o Lučku upravu Splitsko-dalmatinske županije i
- o Vatrogasnu zajednicu Zadarske županije.

10. REVIZIJA NACIONALNIH PARKOVA I PARKOVA PRIRODE

Zakonom o zaštiti prirode (Narodne novine 70/05 i 139/08), uređuje se sustav zaštite i cjelovitog očuvanja prirode i njezinih vrijednosti. Priroda je u smislu navedenog Zakona, sveukupna biološka i krajobrazna raznolikost.

Ciljevi i zadaće zaštite prirode su:

- očuvati i obnoviti postojeću biološku i krajobraznu raznolikost u stanju prirodne ravnoteže i usklađenih odnosa s ljudskim djelovanjem,
- utvrditi i pratiti stanje prirode,
- osigurati sustav zaštite prirodnih vrijednosti radi njihova trajnoga očuvanja,
- osigurati održivo korištenje prirodnih dobara bez bitnog oštećivanja dijelova prirode i uz što manje narušavanja ravnoteže njezinih sastavnica,
- pridonijeti očuvanju prirodnosti tla, očuvanju kakvoće, količine i dostupnosti vode, mora, očuvanju atmosfere i proizvodnji kisika, te očuvanju klime,
- spriječiti štetne zahvate ljudi i poremećaje u prirodi kao posljedice tehnološkog razvoja i obavljanja djelatnosti, te
- osigurati pravo građana na zdrav život, odmor i razonodu u prirodi.

Zaštita prirode provodi se očuvanjem biološke i krajobrazne raznolikosti, te zaštitom prirodnih vrijednosti. Zaštićene prirodne vrijednosti prema Zakonu su:

- zaštićena područja: strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat, park prirode, regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park-šuma, te spomenik parkovne arhitekture,
- zaštićene svojte: strogo zaštićena divlja svojta, zaštićena divlja svojta, zaštićena zavičajna udomaćena svojta, te
- zaštićeni minerali, sirovine i fosili.

Zaštićenim područjima upravljaju javne ustanove. Javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkom i parkom prirode osniva Republika Hrvatska uredbom Vlade Republike Hrvatske. Javne ustanove za upravljanje drugim zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima, osnivaju jedinice područne (regionalne) samouprave ili Grad Zagreb, odlukom županijske skupštine ili Gradske skupštine Grada Zagreba.

Osnovano je osam javnih ustanova za upravljanje nacionalnim parkovima, jedanaest javnih ustanova za upravljanje parkovima prirode, te 26 javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima (ukupno 45 javnih ustanova).

Sredstva za obavljanje djelatnosti javnih ustanova prema odredbama navedenog Zakona, osiguravaju se iz:

- državnog proračuna, proračuna županije, Grada Zagreba, grada ili općine,
- prihoda od korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti,
- prihoda od nadoknada, te
- drugih izvora utvrđenih navedenim Zakonom i drugim propisima.

U ovom izvještajnom razdoblju je obuhvaćeno 18 javnih ustanova, od kojih osam upravlja nacionalnim parkovima, osam parkovima prirode i dvije javne ustanove koje upravljaju zaštićenim prirodnim vrijednostima.

Ustanove su upisane u Registar proračunskih korisnika, od kojih 15 vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvenom sustavu, dvije vode poslovne knjige i sastavljaju financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije, a jedna javna ustanova vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za poduzetnike.

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,,
- analizirati ostvarenje prihoda i izvršenje rashoda u odnosu na plan,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti način korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje ustanove.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju javnih ustanova. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci.

Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Provjerena je računska točnost obračuna plaća i naknada za zaposlene. Obavljeni su razgovori s ravnateljima i drugim zaposlenicima ustanova.

10.1. Prihodi

Prema financijskim izvještajima za 2008., ukupni prihodi javnih ustanova obuhvaćenih revizijom ostvareni su u iznosu 380.085.162,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi u iznosu 309.773.218,00 kn ili 81,5% ukupnih prihoda, odnose se na tri javne ustanove koje upravljaju nacionalnim parkovima.

U tablici u nastavku se daju podaci o ostvarenim prihodima javnih ustanova obuhvaćenih revizijom, za 2008. prema vrstama.

Tablica broj 79

Ostvareni prihodi za 2008. prema vrstama

u kn

Redni broj	Subjekt revizije	Ukupni prihodi (4+5+6+7+8+9+10)	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države	Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi)	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	Prihodi od imovine	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	Drugi prihodi i primici
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Javna ustanova Nacionalni park Brijuni	61.625.947,00	0,00	7.430.303,00	49.970.211,00	0,00	1.589.109,00	0,00	2.636.324,00
2.	Javna ustanova Nacionalni park Kornati	6.356.949,00	3.264.424,00	0,00	3.038.657,00	0,00	53.868,00	0,00	0,00
3.	Javna ustanova Nacionalni park Krka	46.952.870,00	2.780.999,00	0,00	43.989.339,00	126.735,00	55.797,00	0,00	0,00
4.	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	10.574.236,00	2.979.384,00	142.669,00	6.662.476,00	15.260,00	4.447,00	770.000,00	0,00
5.	Javna ustanova Nacionalni park Paklenica	8.236.336,00	4.066.024,00	29.700,00	4.047.799,00	0,00	92.813,00	0,00	0,00
6.	Javna ustanova Nacionalni park Plitvička jezera	201.194.401,00	0,00	0,00	191.860.924,00	0,00	9.333.477,00	0,00	0,00
7.	Javna ustanova Nacionalni park Risnjak	5.797.911,00	3.358.815,00	0,00	1.898.147,00	0,00	6.137,00	534.812,00	0,00
8.	Javna ustanova Nacionalni park Sjeverni Velebit	3.098.118,00	2.679.070,00	22.750,00	363.251,00	0,00	1.614,00	31.433,00	0,00
9.	Javna ustanova Park prirode Biokovo	3.058.949,00	2.034.958,00	79.251,00	937.876,00	79,00	6.785,00	0,00	0,00
10.	Javna ustanova Park prirode Kopački rit	5.251.959,00	3.250.943,00	25.079,00	1.588.780,00	39.861,00	209.096,00	138.200,00	0,00
11.	Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje	4.347.969,00	2.612.245,00	40.100,00	285.092,00	238,00	4.942,00	1.405.352,00	0,00
12.	Javna ustanova Park prirode Papuk	2.792.036,00	2.380.974,00	20.000,00	282.843,00	0,00	3.219,00	105.000,00	0,00
13.	Javna ustanova Park prirode Telašćica	7.157.096,00	2.929.841,00	10.000,00	3.765.862,00	0,00	1.393,00	0,00	450.000,00
14.	Javna ustanova Park prirode Učka	2.691.408,00	2.174.500,00	32.787,00	191.520,00	23.078,00	7.519,00	262.004,00	0,00
15.	Javna ustanova Park prirode Velebit	3.344.919,00	2.513.221,00	0,00	492.341,00	23.803,00	146.554,00	0,00	169.000,00
16.	Javna ustanova Park prirode Vransko jezero	3.059.620,00	1.469.303,00	72.443,00	364.438,00	63.229,00	222,00	1.089.985,00	0,00
17.	Javna ustanova Kamenjak	2.388.129,00	0,00	256.826,00	2.109.414,00	0,00	11.817,00	0,00	10.072,00
18.	Javna ustanova Natura Histica	2.156.309,00	1.000.000,00	180.000,00	190.889,00	785.208,00	212,00	0,00	0,00
	Ukupno	380.085.162,00	39.494.701,00	8.341.908,00	312.039.859,00	1.077.491,00	11.529.021,00	4.336.786,00	3.265.396,00

Ostvareni prihodi u iznosu 380.085.162,00 kn se odnose na prihode iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 39.494.701,00 kn, donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države u iznosu 8.341.908,00 kn, prihode od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi) u iznosu 312.039.859,00 kn, od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 1.077.491,00 kn, od imovine u iznosu 11.529.021,00 kn, od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države u iznosu 4.336.786,00 kn, te druge prihode i primitke u iznosu 3.265.396,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi) ostvareni u iznosu 312.039.859,00 kn i čine 82,1% ukupno ostvarenih prihoda, od čega se na vlastite prihode Javne ustanove Nacionalni park Plitvička jezera odnosi 191.860.924,00 kn ili 61,5%. Navedeni prihodi su ostvareni od obavljanja hotelijerskih i ugostiteljskih usluga (prodaje hrane i pića), prodaje ulaznica, suvenira i druge robe, ribolovnih dozvola, usluga stručnog vodiča, te naplate parkirališnih mjesta. Također su vrijednosno značajni prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 39.494.701,00 kn, koji čine 10,4% ukupno ostvarenih prihoda i prihodi od imovine u iznosu 11.529.021,00 kn, koji čine 3,0% ukupnih prihoda.

Prihode iz proračuna ostvarila je većina javnih ustanova, a raspoređeni su za financiranje rashoda za zaposlene te nabavu dugotrajne imovine (nabava i postavljane automatskih telemetrijskih protupožarnih stanica, uređenje protupožarnih putova i nabava opreme za protupožarnu zaštitu, ulaganja u centre za posjetitelje, nabava brodica i druge opreme, provođenje godišnjeg programa zaštite, održavanja, promicanja i korištenja parkova prirode, te izradu projektne dokumentacije vezane uz planirana ulaganja).

Vrijednosno značajnije prihode od imovine ostvarile su dvije javne ustanove, koje upravljaju nacionalnim parkovima, a odnose se na prihode od najma brodova, garaža, prostora i dvorana za sastanke, kamate na oročena sredstva, pozitivne tečajne razlike, te zatezne kamate.

Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države ostvarilo je 13 javnih ustanova u ukupnom iznosu 8.341.908,00 kn, a vrijednosno najznačajnije donacije u iznosu 7.430.303,00 kn ili 89,1% se odnosi na Javnu ustanovu Nacionalni park Brijuni. Donacijama su financirani rashodi vezani uz zaštitu biljnog i životinjskog svijeta te kapitalni projekti.

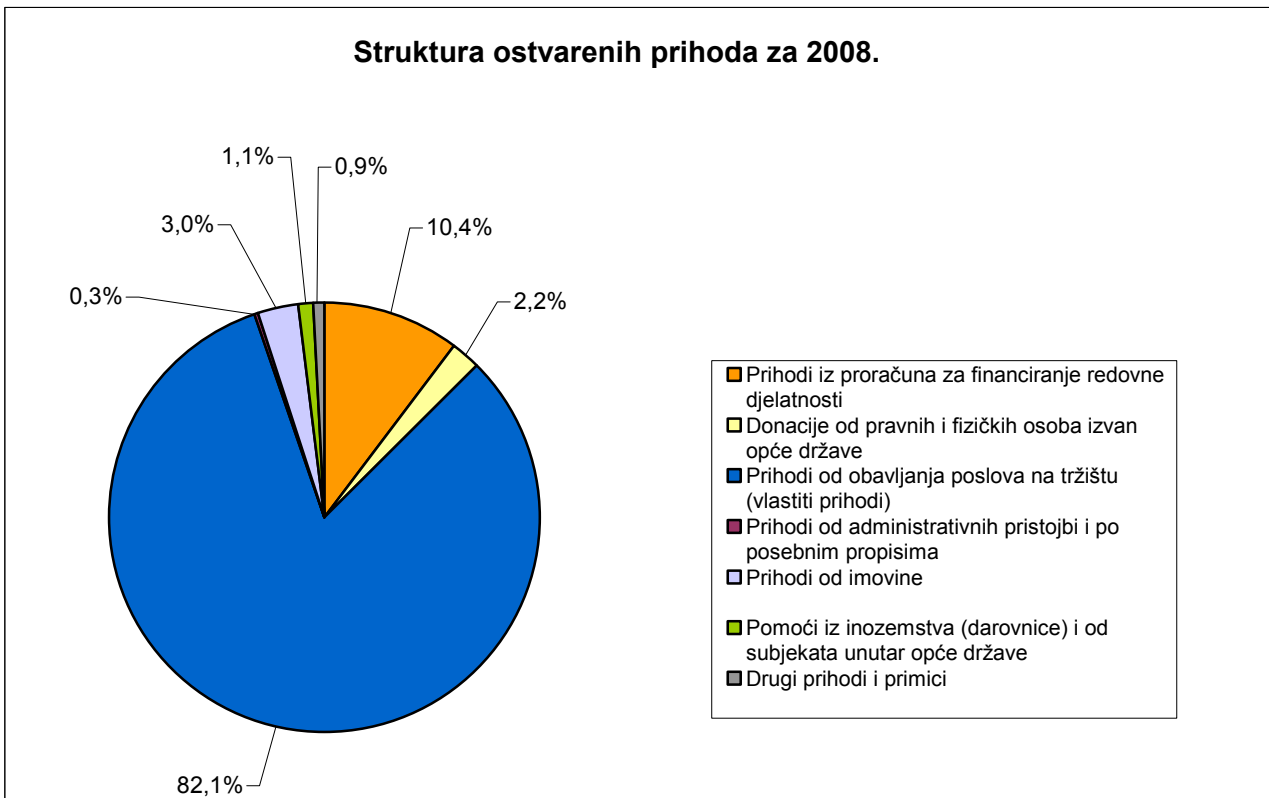
Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima ostvareni su u iznosu 1.077.491,00 kn, najvećim dijelom se odnose na prihode prema posebnim propisima ostvarene iz proračuna lokalnih jedinica za sufinanciranje kapitalnih projekata.

Prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države ostvareni u iznosu 4.336.786,00 kn, najvećim dijelom se odnose na prihode ostvarene iz državnog proračuna i iz programa pomoći Europske unije, za financiranje projekata vezanih uz istraživanja na području zaštite biljnih i životinjskih vrsta te projekata kojima je cilj unapređenje upravljanja zaštićenim područjima.

Drugi prihodi i primici ostvareni u iznosu 3.265.396,00 kn, odnose se na prihode od prodaje dugotrajne imovine, naknade štete od osiguravajućih društava, te primitke od zaduženja kod poslovnih banaka.

U nastavku se daje prikaz strukture ostvarenih prihoda javnih ustanova obuhvaćenih revizijom, koje upravljaju zaštićenim područjima.

Grafički prikaz broj 14

10.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci za 2008. izvršeni su u iznosu 368.573.325,00 kn, od čega se na rashode za zaposlene odnosi 132.210.723,00 kn, materijalne rashode 132.365.260,00 kn, rashode za amortizaciju 20.554.199,00 kn, financijske rashode 23.070.317,00 kn, rashode za donacije 477.768,00 kn, nabavu nefinancijske imovine 24.364.174,00 kn, druge rashode 21.632.818,00 kn, izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova 1.317.075,00 kn, te rezerviranja u iznosu 12.580.991,00 kn.

U tablici u nastavku se daju podaci o izvršenim rashodima i izdacima za 2008., prema vrstama.

Tablica broj 80

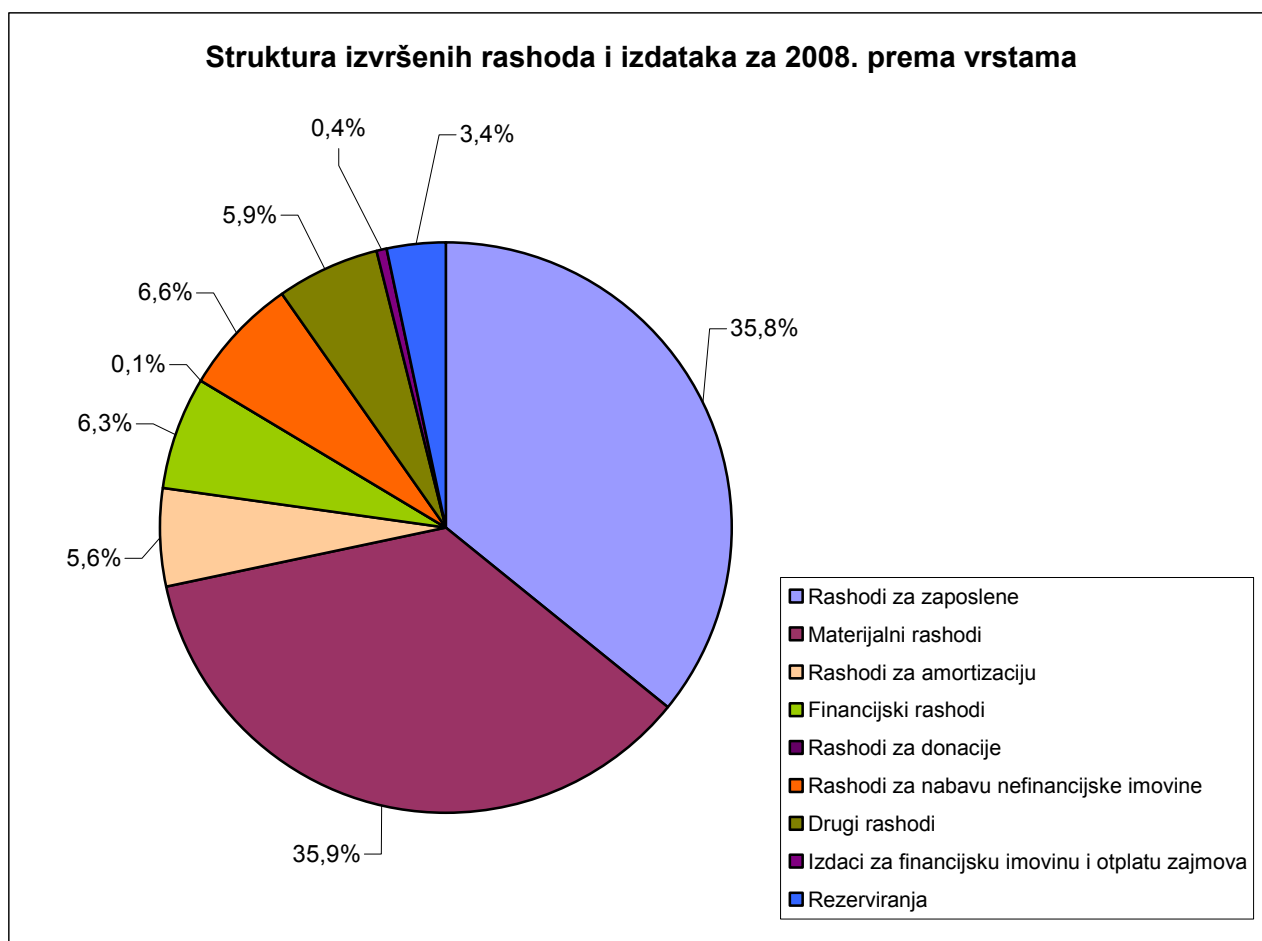
Izvršeni rashodi i izdaci za 2008. prema vrstama

u kn

Redni broj	Subjekti revizije	Ukupni rashodi (4+5+6+7+8+9+10+11+12)	Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi	Rashodi za amortizaciju	Financijski rashodi	Rashodi za donacije	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	Drugi rashodi	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	Rezerviranja
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Javna ustanova Nacionalni park Brijuni	54.967.817,00	22.241.183,00	22.608.293,00	7.567.567,00	583.290,00	88.438,00	0,00	1.879.046,00	0,00	0,00
2.	Javna ustanova Nacionalni park Kornati	6.207.474,00	2.716.887,00	2.609.962,00	0,00	32.709,00		553.183,00	82.627,00	212.106,00	0,00
3.	Javna ustanova Nacionalni park Krka	49.208.029,00	14.354.881,00	21.584.055,00	0,00	369.890,00	334.880,00	11.451.193,00	1.113.130,00	0,00	0,00
4.	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	9.569.382,00	4.747.025,00	3.364.489,00	0,00	14.669,00	21.450,00	1.231.749,00	190.000,00	0,00	0,00
5.	Javna ustanova Nacionalni park Paklenica	8.568.951,00	3.093.289,00	2.289.103,00	0,00	81.367,00	0,00	2.727.885,00	58.708,00	318.599,00	0,00
6.	Javna ustanova Nacionalni park Plitvička jezera	196.061.468,00	66.259.532,00	64.166.502,00	12.982.725,00	21.834.059,00	0,00	0,00	18.237.659,00	0,00	12.580.991,00
7.	Javna ustanova Nacionalni park Risnjak	5.820.511,00	2.413.917,00	2.318.022,00	0,00	18.291,00	0,00	1.055.550,00	6.785,00	7.946,00	0,00
8.	Javna ustanova Nacionalni park Sjeverni Velebit	2.927.017,00	1.440.144,00	961.149,00	0,00	11.354,00	0,00	462.513,00	2.000,00	49.857,00	0,00
9.	Javna ustanova Park prirode Biokovo	3.301.242,00	1.269.807,00	1.275.902,00	0,00	11.889,00	0,00	727.767,00	0,00	15.877,00	0,00
10.	Javna ustanova Park prirode Kopački rit	5.166.179,00	2.059.014,00	1.419.659,00	0,00	15.690,00	0,00	1.671.816,00	0,00	0,00	0,00
11.	Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje	4.404.641,00	1.357.455,00	2.274.812,00	0,00	8.771,00	0,00	747.103,00	16.500,00	0,00	0,00
12.	Javna ustanova Park prirode Papuk	2.526.777,00	1.341.203,00	773.462,00	0,00	2.275,00	0,00	409.837,00	0,00	0,00	0,00
13.	Javna ustanova Park prirode Telašćica	7.153.190,00	2.914.262,00	2.165.942,00	0,00	43.337,00	15.000,00	1.297.979,00	16.670,00	700.000,00	0,00
14.	Javna ustanova Park prirode Učka	2.757.831,00	1.154.157,00	1.209.173,00	0,00	6.647,00	0,00	387.854,00	0,00	0,00	0,00
15.	Javna ustanova Park prirode Velebit	3.035.741,00	1.614.651,00	1.030.495,00	0,00	8.344,00	0,00	382.251,00	0,00	0,00	0,00
16.	Javna ustanova Park prirode Vransko jezero	2.904.002,00	1.554.750,00	574.449,00	0,00	8.462,00	0,00	766.341,00	0,00	0,00	0,00
17.	Javna ustanova Kamenjak	1.904.574,00	769.152,00	1.102.968,00	3.907,00	10.547,00	18.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
18.	Javna ustanova Natura Histica	2.088.499,00	909.414,00	636.823,00	0,00	8.726,00	0,00	491.153,00	29.693,00	12.690,00	0,00
Ukupno		368.573.325,00	132.210.723,00	132.365.260,00	20.554.199,00	23.070.317,00	477.768,00	24.364.174,00	21.632.818,00	1.317.075,00	12.580.991,00

U grafičkom prikazu broj 12 se daje struktura izvršenih rashoda i izdataka za 2008. prema vrstama.

Grafički prikaz broj 15

Vrijednosno značajniji rashodi su materijalni rashodi i rashodi za zaposlene s udjelom 71,7% u ukupnim rashodima. Zatim slijede rashodi za nabavu nefinancijske imovine (6,6%), financijski rashodi (6,3%), drugi rashodi (5,9%), te rashodi za amortizaciju (5,6%). Vrijednosno manje značajni rashodi koji se odnose na rezerviranja, donacije i izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova, imaju udjel 3,9% u ukupnim rashodima.

U okviru materijalnih rashoda iskazanih u iznosu 132.365.260,00 kn, vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na hranu za životinje, uredski materijala i materijal za čišćenje, usluge telefona, održavanja putova i brodova, materijal i usluge za tekuće i investicijsko održavanja, gorivo, nabavnu vrijednost prodane trgovačke robe, nabavu električne energije, vode, usluga osiguranja imovine, nabavu radne odjeće i materijala za čišćenje.

Rashodi za zaposlene iskazani u iznosu 132.210.723,00 kn se odnose na neto plaće zaposlenika, doprinose, porez i pririz i druge rashode za zaposlene (božićnica, jubilara nagrada, otpremnine, poklon djeci, regres, pomoći).

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine iskazanih u iznosu 24.364.174,00 kn, vrijednosno najznačajniji su rashodi za ulaganja u građevinske objekte, pristaništa, računalnu opremu i programe, nabavu terenskih i kombi vozila, autobusa, uređenje pristupne staze i stubišta do objekta, nabavu plutajućih brana, uređenje protupožarnih putova, nabavu gumenih čamaca, te mjernih i drugih kontrolnih uređaja i opreme.

Financijski rashodi iskazani u iznosu 23.070.317,00 kn najvećim dijelom se odnose na kamate za otplatu zajmova i kredita, tečajne razlike i zatezne kamate za obveze prema aktiviranim jamstvima Ministarstva financija.

Rashodi za amortizaciju iskazani u iznosu 20.554.199,00 kn se odnose na dvije javne ustanove koje vode poslovne knjige i sastavljaju financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije i jednu javnu ustanovu koja vodi poslovne knjige prema računovodstvenom sustavu za poduzetnika. Obračunana amortizacija obavljena je za dugotrajnu imovinu u skladu s propisima.

Drugi rashodi izvršeni u iznosu 21.632.818,00 kn najvećim dijelom se odnose na troškove provizije, popusta i gratis domaćim i inozemnim agencijama, te grupama za hotelijersko ugostiteljske usluge, prodaju ulaznica, naknade troškova zaposlenima, naknadno utvrđene rashode iz proteklih godina, darove i sponzorstva do 2,0% ukupnog prihoda za kulturu, znanost, odgoj i obrazovanje, rashod i otpis imovine, prava korištenja on-line rezervacijskih sustava, troškove stručnog obrazovanja i usavršavanja zaposlenika, turističku članarinu, te reprezentaciju.

Rezerviranja u iznosu 12.580.991,00 kn je iskazala Javna ustanova Nacionalni park Plitvička jezera, a odnose se na rezervacije za sudske sporove koji su pokrenuti u razdoblju od 1995. do 2005.

10.3. Sažetak nalaza i preporuka revizije nacionalnih parkova i parkova prirode

Revizijom utvrđene nepravilnosti se odnose na sustave unutarnjih financijskih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode, imovinu i obveze te postupke javne nabave.

- Sustav unutarnjih financijskih kontrola

Javne ustanove obuhvaćene revizijom za 2008., kao proračunski korisnici obvezne su uspostaviti sustave unutarnjih financijskih kontrola na način propisan odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna.

Revizijom je utvrđeno da većina javnih ustanova nije uspostavila ni razvila sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s propisima, odnosno nije imenovala voditelje za financijsko upravljanje i kontrole, nije donijela plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, niti imenovala osobu zaduženu za nepravilnosti i prijave. Također je utvrđeno da dvije javne ustanove nisu uspostavile unutarnju reviziju. Odredbama članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, propisano je da su unutarnju reviziju obavezni uspostaviti proračunski korisnici koji zapošljavaju više od 50 zaposlenika, a imaju godišnje rashode i izdatke veće od 30.000.000,00 kn.

Prema odredbama članka 4. spomenutog Pravilnika, korisnici proračuna koji su obvezni ustrojiti neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju, iznimno, prema vlastitoj procjeni opravdanosti, mogu uspostaviti unutarnju reviziju kao zajedničku jedinicu više korisnika ili na temelju sporazuma o obavljanju poslova unutarnje revizije zaključenim s mjerodavnim ministarstvom. S obzirom da dvije javne ustanove zapošljavaju više od 50 zaposlenih i da imaju godišnje rashode veće od 30.000.000,00 kn, trebale su uspostaviti unutarnju reviziju u skladu s propisima.

Ured je naložio svim javnim ustanovama, koje su to obvezne učiniti, uspostavu sustava unutarnjih financijskih kontrola i unutarnje revizije na način pripisan Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim propisima.

- Planiranje i računovodstveno poslovanje

Sve javne ustanove obuhvaćene revizijom su donijele godišnje financijske planove. U nekim ustanovama godišnji financijski plan nije cjelovit i ne sadrži prihode i rashode propisane računskim planom, pojedini rashodi nisu planirani, a pojedini su izvršeni u iznosima većim od planiranih. Izmjene godišnjeg financijskog plana nisu donesene.

Javne ustanove kao proračunski korisnici obvezne su voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Revizijom je utvrđeno da je 15 javnih ustanova vodilo poslovne knjige i sastavljalo financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu, dvije su vodile poslovne knjige i sastavljale financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije, a jedna prema računovodstvenom sustavu za poduzetnike. Spomenutim javnim ustanovama je predloženo vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja prema proračunskom računovodstvu.

Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Revizijom je utvrđeno da četiri javne ustanove nisu u poslovnim knjigama evidentirale dio vrijednosti imovine (vrijednost šume, zemljišta i jedrilice, koja nije procijenjena te primljena informatička oprema putem donacije). Za pojedina zemljišta, prema obrazloženju zakonskog predstavnika, u tijeku je rješavanje imovinsko pravnih odnosa.

Prema odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prihodi i rashodi se iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja. Modificirano načelo nastanka događaja znači da se prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Revizijom je utvrđeno da poslovni događaji nisu evidentirani u poslovnim knjigama prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja. Javne ustanove obuhvaćene revizijom su sastavile propisane financijske izvještaje. Pojedini poslovni događaji koji se odnose na nabavu imovine nisu evidentirani na propisanim računima računskog plana.

Prema odredbama navedenog Pravilnika, javne ustanove obuhvaćene revizijom su obvezne koncem poslovne godine sastaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance te uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. Pojedine javne ustanove nisu popisom obuhvatile dio imovine i obveza ili nisu uskladile knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. U nekim subjektima popisom nije obuhvaćeno zemljište i građevinski objekti, oprema, dio potraživanja i obveza.

Nepravilnosti i propusti vezani uz računovodstveno poslovanje dijelom su posljedice nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih financijskih kontrola, jer se utvrđene nepravilnosti u pravilu odnose na subjekte kod kojih nije uspostavljen odgovarajući sustav unutarnjih financijskih kontrola. Vezano uz svaku pojedinu nepravilnost Ured je dao subjektu revizije odgovarajući nalog ili preporuku kako bi se utvrđene nepravilnosti otklonile i ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

- Imovina

Nepravilnosti i propusti vezani uz imovinu utvrđene su kod dvije javne ustanove, a odnose se na način upravljanja imovinom, iskazivanje vrijednosti imovine te obračun ispravka vrijednosti odnosno amortizacije. U poslovnim knjigama je u skupini materijalne imovine u pripremi evidentirana vrijednost imovine nabavljene i stavljene u upotrebu u ranijim godinama, a za navedenu imovinu nije obavljen obračun amortizacija. Također, u pojedinim ustanovama su obavljena ulaganja u udjele u investicijskim fondovima, iako je javna ustanova imala nepodmirene dospjele obveze i uzimala pozajmice od drugih subjekata, te je Ured izrazio mišljenje da je subjekt revizije trebao slobodna novčana sredstva rasporediti za podmirenje dospjelih obveza umjesto ulagati u investicijske fondove. Revizijom je utvrđeno da je jedna javna ustanova obavljala plaćanja putem predujmova bez prethodno pribavljene suglasnosti Ministarstva financija. Odredbom članka 51. Zakona o proračunu, koji se primjenjivao do 31. prosinca 2008., kao i odredbom članka 53. Zakona o proračunu, koji se primjenjuje od 1. siječnja 2009., propisano je da je plaćanje predujma moguće samo iznimno i na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva financija, odnosno bez suglasnosti do iznosa utvrđenog odredbama Zakona o izvršavanju državnog proračuna za 2008.

Ured je dao naloge i preporuke subjektima revizije kako bi se utvrđene nepravilnosti otklonile i poduzele aktivnosti koje trebaju osigurati pravilno poslovanje navedenih subjekata.

- Obveze

Nepravilnosti i propusti koji se odnose na obveze utvrđeni su pri nabavi opreme putem ugovora o financijskom najmu. Nabava je obavljena bez prethodne ocjene opravdanosti i financijske isplativosti navedenog načina financiranja u odnosu na druge izvore financiranja. Također, ustanove koje imaju vrijednosno značajne obveze prema Ministarstvu financija s osnove izdanih i aktiviranih jamstva za otplatu kredita nisu u mogućnosti u kratkom roku vratiti dospjeli dug, te su nastojale postići dogovor s Ministarstvom financija radi obročne otplate što nije ostvareno, odnosno nisu dobile odobrenje u pisanom obliku.

Ured je naložio poduzimanje daljnjih mjera za podmirenje obveza prema Ministarstvu financija, odnosno donošenje plana otplate ukupnog duga, kako ne bi došle u situaciju da zbog obveza ne mogu obavljati djelatnost zbog koje su osnovane.

- **Rashodi**

Utvrđene nepravilnosti se odnose na rashode za naknade troškova zaposlenima, usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja i na rashode za naknade članovima upravnog vijeća, te uzimanje zemljišta u zakup.

U okviru rashoda za naknade troškova zaposlenima, nepravilnosti se odnose na obračun i isplate terenskog dodatka kojeg je trebalo propisati internim aktom i utvrditi kriterije o načinu i isplati terenskog dodatka.

Odvjetničke usluge obavljao je odvjetnički ured na temelju sporazuma o pružanju usluga pravnog savjetovanja i zastupanja na sudovima. Ugovorena je mjesečna paušalna naknada za rad odvjetnika, s tim da se na troškove zastupanja u parnicama primjenjuje tarifa o naknadama za rad odvjetnika. S obzirom da sporazum o pružanju odvjetničkih usluga ne sadrži vrste poslova koje će se obavljati u visini mjesečne paušalne naknade, Ured je dao preporuku da se pri zaključivanju sporazuma o pružanju pravne pomoći uz naknadu u paušalnom iznosu, ugovori vrsta poslova te da se plaćanje mjesečne naknade obavlja na temelju ovjerenih računa iz kojih će biti vidljivo da su usluge stvarno obavljene.

Kada je revizijom utvrđeno da je isplata naknada članovima upravnog vijeća obavljana bez odluke upravnog vijeće ili da odluka nije bila usklađena s internim aktom koji određuje način isplate i iznos navedene naknade, Ured je naložio isplatu naknade članovima upravnog vijeća u skladu s internim aktima.

Utvrđene su nepravilnosti vezane uz kupnju i proizvodnju hrane za prehranu stoke. Dio namirnica za prehranu stoke dijelom je proizveden na vlastitom, a dijelom na zakupljenom poljoprivrednom zemljištu. Izračun o potrebi dodatnog pribavljanja hrane za zimsku prehranu stada, odnosno analiza i pojašnjenje potreba za zakupom privatnog poljoprivrednog zemljišta nisu sastavljeni. Također, nije donesen interni akt kojim bi se odredili kriteriji za uzimanje zemljišta u zakup. Ured je predložio analizu isplativosti vlastite proizvodnje hrane na zakupljenom zemljištu za prihranu stoke u zimskim uvjetima u odnosu na nabavu hrane na tržištu te naložio donošenje internog akta o kriterijima za uzimanje zemljišta u zakup.

- **Postupci javne nabave**

Javne ustanove obuhvaćene revizijom bile su obvezne nabavljati robu, radove i usluge prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, kojima su propisani postupci javne nabave.

Ukupni rashodi za javnu nabavu izvršeni u 2008. iznosili su 86.484.607,00 kn.

Nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 30.826.616,00 kn provedena je uz primjenu odredbi članka 6. Zakona o javnoj nabavi, kojima su propisana izuzeća od primjene navedenog Zakona.

Bez primjene propisanih postupaka javne nabave, obavljena je nabava u vrijednosti 20.907.337,00 kn.

Nepravilnosti vezane uz postupke javne nabave utvrđene su kod deset javnih ustanova, a najčešće nepravilnosti u postupcima javne nabave opisane su u nastavku.

- U većem broju subjekata obavljena je nabava, roba, radova i usluga postupkom izravnog ugovaranja bez primjene postupaka propisanih Zakonom o javnoj nabavi.
- Pojedini postupci javne nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (nije objavljena obavijest o zaključenim ugovorima, obavljena je nabava na temelju ugovora koji nije usklađen s odabranom ponudom ili nabava nije obavljena u skladu s odredbama ugovora).
- Dvije javne ustanove nisu ustrojile evidencije o zaključenim ugovorima i nabavljenoj robi, uslugama i radovima, čime je otežano praćenje izvršenja zaključenih ugovora o nabavi.

Subjektima kod kojih su utvrđene nepravilnosti u provedenim postupcima nabave roba, radova i usluga dan je nalog za postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

10.4. Izražena mišljenja

O financijskim izvještajima i poslovanju 18 javnih ustanova izraženo je:

- **sedam bezuvjetnih i**
- **jedanaest uvjetnih mišljenja.**

Bezuwjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- o Javnu ustanovu Nacionalni park Krka,
- o Javnu ustanovu Nacionalni park Paklenica,
- o Javnu ustanovu Nacionalni park Sjeverni Velebit,
- o Javnu ustanovu Park prirode Kopački rit,
- o Javnu ustanovu Park prirode Papuk,
- o Javnu ustanovu Park prirode Učka i
- o Javnu ustanovu Park prirode Velebit.

Uwjetno mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju izraženo je za:

- o Javnu ustanovu Nacionalni park Brijuni,
- o Javnu ustanovu Nacionalni park Kornati,
- o Javnu ustanovu Nacionalni park Mljet,
- o Javnu ustanovu Nacionalni park Plitvička jezera,
- o Javnu ustanovu Nacionalni park Risnjak,
- o Javnu ustanovu Park prirode Biokovo,
- o Javnu ustanovu Park prirode Lonjsko polje,
- o Javnu ustanovu Park prirode Telašćica,
- o Javnu ustanovu Park prirode Vransko jezero,
- o Javnu ustanovu Kamenjak i
- o Javnu ustanovu Natura Histica.

11. REVIZIJA PROJEKATA

U ovom izvještajnom razdoblju obavljena je revizija projekata financiranih iz programa Europske unije, Projekta Razvoj sustava odgoja i obrazovanja, Projekta Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj, te Projekta Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj - Potprojekt razvoj znanja i vještina u upravljanju projektima i gospodarenju poljoprivrednim zemljištem.

11.1. Projekti financirani iz programa Europske unije

Tijekom 2010. obavljena je revizija projekata financiranih iz programa Europske unije odnosno iz programa ISPA, CARDS i PHARE.

Nadležnost Ureda za obavljanje revizije projekata financiranih iz sredstava Europske unije određena je odredbama Zakona o državnoj reviziji i Uredbe o upravljanju programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD (Narodne novine 18/07 i 38/08). Odredbama članka 1. Zakona o državnoj reviziji, propisano je da je Ured nadležan za obavljanje revizije korištenja sredstava Europske unije i drugih međunarodnih organizacija ili institucija za financiranje javnih potreba. Odredbama članka 23. Uredbe o upravljanju programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD, propisano je da reviziju programa CARDS i PHARE, obavlja Ured u okviru redovnih godišnjih revizija ministarstava i drugih proračunskih korisnika u skladu sa svojim programom rada, a reviziju programa ISPA u skladu s Memorandumom o financiranju pojedinog projekta iz programa ISPA.

U skladu s navedenim, obavljena je revizija projekata financiranih iz programa ISPA, o čemu je sastavljeno zasebno izvješće. Također, u okviru redovnih godišnjih revizija ministarstava i drugih proračunskih korisnika, obavljene su revizije projekata financiranih iz programa CARDS i PHARE. O revizijama projekata iz navedenih programa nisu sastavljena zasebna izvješća, nego je provedba projekata opisana u izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji ministarstva ili drugog proračunskog korisnika nadležnog za pojedini projekt financiran iz programa CARDS i PHARE.

Republika Hrvatska je u razdoblju od 1996. do 2000. koristila sredstva Europske unije iz programa OBNOVA. Od 2001. koriste se sredstva iz programa CARDS. U 2004., nakon stjecanja statusa zemlje kandidata za članstvo u Europskoj uniji, Republika Hrvatska je za razdoblje 2005. - 2006. dobila mogućnost korištenja sredstava iz predpristupnih programa PHARE, ISPA i SAPARD. Za razdoblje 2007.-2013. Republici Hrvatskoj su odobrena sredstva iz programa IPA (Instrument predpristupne pomoći). Program IPA je novi program pomoći, koji zamjenjuje dosadašnje programe CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD. Nakon stjecanja statusa države članice Europske unije, Republika Hrvatska će kao i druge zemlje članice, moći koristiti sredstva iz Strukturnih i Kohezijskog fonda (instrumenti regionalne politike Europske unije koji pomažu u ostvarivanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije).

Do veljače 2006., sredstvima iz programa pomoći Europske unije upravljalo se centralizirano, odnosno provedba projekata bila je u nadležnosti Delegacije Europske komisije u Republici Hrvatskoj (tzv. centralizirani sustav provedbe).

Od veljače 2006., ovlasti za upravljanje sredstvima iz programa pomoći CARDS, PHARE i ISPA prenesene su s Europske komisije na Republiku Hrvatsku u okviru decentraliziranog sustava provedbe.

Decentralizirani sustav provedbe je sustav u kojem su upravljanje i odgovornost za provedbu projekata preneseni na Republiku Hrvatsku, a Europska komisija, putem svoje Delegacije u Republici Hrvatskoj, provodi sustavnu prethodnu kontrolu nad provođenjem postupaka nabave i ugovaranjem projekata.

S obzirom da su prema decentraliziranom sustavu provedbe, upravljanje i odgovornost za provedbu programa CARDS, PHARE i ISPA preneseni na Republiku Hrvatsku, za provedbu navedenih programa su, u skladu s kriterijima Europske unije, ustrojena i imenovana tijela te odgovorne osobe nadležne za upravljanje odnosno provedbu programa i to: Nacionalni koordinator za pomoć odnosno Nacionalni koordinator za program ISPA (NIK), Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, Nacionalni fond, Dužnosnik ovlašten za ovjeravanje programa odnosno Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata, Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje (SJFU), odnosno Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU), Voditelji programa CARDS i PHARE odnosno Sektorski koordinatori za program ISPA, te jedinice za provedbu projekata koje ustrojavaju korisnici sredstava.

11.1.1. Projekti iz programa ISPA

Program ISPA je predpristupni program pomoći Europske zajednice (dalje u tekstu: Zajednica) namijenjen financiranju infrastrukturnih projekata u području (sektoru) prometa i zaštite okoliša, te projekata tehničke pomoći koji su izravno vezani uz infrastrukturne projekte. Osnovni ciljevi programa ISPA su stjecanje iskustva i znanja o politikama Zajednice i složenim procedurama korištenja predpristupnih programa, pomoć u dostizanju standarda Zajednice u zaštiti okoliša, te povezivanje s transeuropskim prometnim mrežama.

Republici Hrvatskoj su odobrena sredstava iz programa ISPA u iznosu 59.000.000 EUR. Iz programa ISPA financira se šest projekata, od čega tri infrastrukturna (jedan iz sektora prometa i dva iz sektora zaštite okoliša), te tri projekta tehničke pomoći. Memorandume o financiranju projekata potpisali su Vlada Republike Hrvatske i Europska komisija koncem 2005. i tijekom 2006. Navedeni projekti dijelom se sufinanciraju i sredstvima Republike Hrvatske, a trebaju se završiti do konca 2011.

Podaci o projektima koji se financiraju iz programa ISPA i nacionalnih izvora, daju se u tablici u nastavku.

Tablica broj 81

Projekti financirani iz programa ISPA

u EUR

Redni broj	Projekt	Ukupno prihvatljivi izdaci projekta	Izvori financiranja			
			Program ISPA		Nacionalno sufinanciranje	
			Iznos	Udjel u %	Iznos	Udjel u %
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica	75.761.000	36.365.280	48,0*	39.395.720	52,0
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	36.000.000	22.500.000	62,5	13.500.000	37,5
3.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	8.823.601	6.000.049	68,0	2.823.552	32,0
4.	Priprema liste projekata za Instrument za predpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	1.464.100	966.306	66,0	497.794	34,0
5.	Priprema liste projekata za Instrument za predpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa	741.738	482.130	65,0	259.608	35,0
6.	Tehnička pomoć SJFU i NIK **	262.335	262.335	100	-	-
Ukupno		123.052.774	66.576.100	54,0	56.476.674	46,0

* Sredinom 2009. za projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, povećao se udjel EU u odnosu na ukupni iznos sredstava navedenog projekta s 38,0% na 48,0%

** Puni naziv projekta je Tehnička pomoć Središnjoj jedinici za financiranje i ugovaranje i Nacionalnom koordinatorskom centru za program ISPA.

U okviru projekata koji se financiraju iz programa ISPA ukupno je planirano zaključenje 24 ugovora o nabavi za provedbu svih šest projekata, od čega tri infrastrukturna projekta i tri projekta tehničke pomoći. Do konca 2009., ukupno je zaključeno 15 ugovora, od čega su dva ugovora zaključena u 2009., osam ugovora u 2008. i pet ugovora u 2007. Ukupna ugovorena vrijednost nabave iznosi 96.330.389,24 EUR. Tijekom 2009. zaključeni su ugovori za obavljanje usluga u ukupnom iznosu 1.139.740 EUR.

Do konca 2009. od ukupno planiranih šest ugovora o izvođenju radova zaključena su tri ugovora, od ukupno planiranih 15 ugovora o nabavi usluga zaključeno je 12 ugovora, a od planirana tri ugovora o nabavi opreme, ni jedan ugovor nije zaključen.

Ukupni izdaci za provedbu projekata iz programa ISPA u razdoblju od 2007. do 2009. izvršeni su u ukupnom iznosu 31.549.024,44 EUR ili 25,6% ukupno prihvatljivih izdataka projekta, od čega u 2009. u iznosu 22.138.886 EUR.

Izdaci izvršeni u 2009. odnose se na četiri plaćanja vezana uz provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica u iznosu 19.586.987,13 EUR, četiri plaćanja vezana uz provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u iznosu 1.875.000,62 EUR, dva plaćanja vezana uz provedbu projekta Priprema liste projekata za Instrument za predpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša u iznosu 382.564 EUR, jedno plaćanje za projekt Priprema liste projekata za Instrument za predpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa u iznosu 256.684 EUR, te dva plaćanja za projekt Tehnička pomoć SJFU i NIK u iznosu 37.650,25 EUR.

Provedba Program ISPA u Republici Hrvatskoj započela je koncem 2005., odnosno početkom 2006. Provodi se prema decentraliziranom sustavu, što znači da je upravljanje i odgovornost za provedbu projekata preneseno na Republiku Hrvatsku, a za provođenje pojedinih procedura u postupku nabave te zaključivanje ugovora potrebno je pribaviti prethodno (ex ante) odobrenje od Delegacije Europske komisije u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: Delegacija), koja na taj način potvrđuje pravilnost provedenih aktivnosti u postupcima nabave.

Proces provedbe projekata obuhvaća izradu natječajne dokumentacije za nabavu roba, usluga i radova, provedbu postupaka nabave i ugovaranje prema propisima i pravilima Zajednice, te provedbu ugovora odnosno implementaciju projekata.

Za provedbu programa u Republici Hrvatskoj su uspostavljeni sustavi upravljanja i kontrola u skladu s propisima i kriterijima Zajednice, čime su stvoreni temelji za učinkovito upravljanje i kontrolu provedbe projekata. Tijela nadležna za provedbu programa su: Nacionalni koordinator za program ISPA, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, Nacionalni fond, Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata, Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje, odnosno Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Sektorski koordinatori za program ISPA, nadležna ministarstva i krajnji korisnici.

Prema odredbama Memoranduma o financiranju, Republika Hrvatska nakon isteka svake kalendarske godine trajanja programa, treba provjeriti provode li se projekti u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju te pravilima i propisima Zajednice. Provjerama se obuhvaća sustav upravljanja i kontrola na temelju kojih se daje ocjena njihove učinkovitosti te izjave o izdacima u određenoj godini (na temelju uzorka, provjera najmanje 15,0% izdataka). Također, nakon završetka provedbe projekata daje se izjava o završetku projekta, kojom se potvrđuje da su projekti provedeni u skladu s uvjetima utvrđenim u Memorandumima o financiranju.

Provjeru provedbe programa ISPA u Republici Hrvatskoj, odnosno učinkovitost postojećih sustava upravljanja i kontrola i izjave o izdacima u kalendarskoj godini obavlja Ured. Također, nakon završetka pojedinog projekta, Ured daje izjavu o završetku projekta.

Revizijom projekata financiranih iz programa ISPA za 2009. obuhvaćene su aktivnosti tijela nadležnih za provedbu programa ISPA u Republici Hrvatskoj. Ciljevi revizije bili su provjeriti učinkovitost sustava upravljanja i kontrola provedbe programa te izjave o izdacima na različitim mjerodavnim razinama.

Revizijom je utvrđeno da su sustavi upravljanja i kontrola tijekom 2009. značajno poboljšani u odnosu na prethodnu godinu, ali nadalje je potrebno poduzimati odgovarajuće aktivnosti, kako bi se provedba projekata obavila u skladu s predloženim rokovima navedenim u izmjenama Memoranduma o financiranju. Sljedeće činjenice u provedbi projekata odnosno funkcioniranju sustava upravljanja i kontrola utjecale su na izražavanje mišljenja:

- Prema izvješćima o nepravilnostima za 2009. nije prijavljena niti jedna nepravilnost, iako su revizijom utvrđene dvije nepravilnosti o kojoj su nadležne osobe trebale izvijestiti osobu za nepravilnost u SAFU;

- Tijekom 2009. nisu redovito održavane ISPA koordinacije, odnosno mjesečni sastanci tijela nadležnih za provedbu programa ISPA;
- Tijekom obavljanja revizije za 2009., uočena su značajna poboljšanja (krajnji korisnici, SAFU, SDURF), koja se odnose na zapošljavanje novih djelatnika i zadržavanje djelatnika s iskustvom, a kod većine nadležnih ministarstava (Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva te Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture) te Nacionalnog fonda i nadalje je prisutan problem zapošljavanja novih djelatnika;
- Nadležna tijela za provedbu projekata financiranih iz sredstava programa ISPA osigurala su preduvjete za obavljanje unutarnje revizije. U 2009. reviziju programa ISPA obavile su službe za unutarnju reviziju Ministarstva financija, SAFU, Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, te društva HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb. Godišnjim planovima za 2010. planirano je obavljanje unutarnje revizije navedenih projekata u svim nadležnim tijelima, osim u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva;
- Tijela nadležna za provedbu programa ISPA su izradila priručnike za provedbu projekata financiranih iz programa i uspostavila sustave upravljanja rizicima. Tijekom 2009. pojedina tijela nisu redovito ažurirala priručnike i nisu uspostavila potpune sustave upravljanja rizicima;
- Sredstva posuđena iz državnog proračuna nisu vraćena u roku propisanom Priručnikom za operativne smjernice. Ostvarene su kamate na doznačena sredstva od Europske komisije u iznosu 1.426.450 EUR, a nije donesena odluka o korištenju prihoda od ostvarenih kamata;
- Sredstva u državnom proračunu za 2010. za provedbu Projekta rehabilitacija željezničke pruge Vinkovci - Tovarnik - državna granica i Projekta odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda Grada Karlovca, planirana su u omjerima koji ne odgovaraju omjerima sufinanciranja prema Memorandumima o financiranju;
- Izdaci za provedbu projekata u 2009. izvršeni su u iznosu 22.138.886 EUR. Ured je provjerio izvršene izdatke u 2009. u iznosu 21.079.860,38 EUR, što čini 95,2% ukupno izvršenih izdataka. Provjerama je utvrđeno da su plaćanja u iznosu 9.829.787,24 EUR obavljena u skladu sa zaključenim ugovorima. Dva plaćanja u iznosu 11.250.073,14 EUR obavljena su nakon ugovorenih rokova;
- Projekti se provode sa značajnim kašnjenjem u odnosu na planirane rokove. Do konca 2009. planiralo se zaključiti svih 24 ugovora o nabavi, a zaključeno je 15 ugovora, od čega su dva ugovora zaključena u 2009., osam ugovora u 2008. i pet ugovora u 2007. Ukupna ugovorena vrijednost nabave iznosi 96.330.389,24 EUR. Tijekom 2009. zaključeni su ugovori za obavljanje usluga u ukupnom iznosu 1.139.740 EUR.

11.1.2. Projekti iz programa CARDS

Sredstvima iz programa CARDS 2003 i CARDS 2004 planirano je financiranje projekata koji se odnose na: demokratsku stabilizaciju (povratak izbjeglica i raseljenih osoba, te razvoj civilnog društva), gospodarski i društveni razvoj (trgovina, ulagačka klima i socijalna kohezija, uključujući program TEMPUS), pravosuđe i unutarnje poslove (modernizacija pravosuđa, održavanje javnog reda i borba protiv organiziranog kriminala, te integrirano upravljanje granicom), izgradnju upravnih sposobnosti (reforma javne uprave, nacionalni, područni - regionalni i lokalni razvoj, javne financije), te zaštitu okoliša i prirodnih resursa.

Iz sredstava CARDS 2003, Republici Hrvatskoj je planirana pomoć Europske unije u iznosu 59.000.000 EUR (Europska komisija je smanjila iznos centraliziranih sredstava za 2.000.000 EUR). Rok za ispunjenje Sporazuma o financiranju je konac 2009. (za provedbu projekata konac 2008., a za plaćanja konac 2009.). Od navedenih sredstava, 29.633.584,95 EUR je centralizirano, a decentralizirano je 29.366.415,05 EUR. Rok za ugovaranje projekata koji se provode prema decentraliziranom sustavu u okviru programa CARDS 2003 je istekao u lipnju 2006. Europska komisija je ukupno na račun Nacionalnog fonda doznala 28.537.956,39 EUR, s dobavljačima je ugovoreno 28.685.855,95 EUR ili 97,7% planiranih decentraliziranih sredstava, a dobavljačima je (putem SAFU) konačno plaćeno 27.281.381,03 EUR ili 92,9% decentraliziranih sredstava. Na temelju zahtjeva, SAFU su ukupno bila doznana sredstva za plaćanje dobavljačima u iznosu 27.791.806,65 EUR, ali su naknadno izvršeni povrati sredstava u iznosu 510.425,62 EUR, te su konačne doznake SAFU, a koje su plaćene dobavljačima iznosile 27.281.381,03 EUR.

Prema podacima za 2009., tijekom godine nije bilo ugovaranja s dobavljačima, Nacionalni fond nije tražio niti su primljena sredstva od Europske komisije. Prema zahtjevima SAFU, Nacionalni fond je doznačio sredstva SAFU u iznosu 1.189.956,15 EUR, od čega je plaćeno dobavljačima 1.119.337,57 EUR, a obavljeni su povrati sredstava na račune Nacionalnog fonda u iznosu 70.618,58 EUR.

Prema dostavljenoj izjavi Europskoj komisiji o stanju računa (uključene su kamate) za CARDS 2003, koncem 2009. na računu programa u Nacionalnom fondu stanje sredstava iznosilo je 1.766.664,27 EUR.

Prema zaključenom Sporazumu o financiranju (studeni 2004.), iz sredstava programa CARDS 2004, Republici Hrvatskoj je planirana pomoć Europske zajednice u iznosu 77.000.000 EUR (Europska komisija je smanjila iznos centraliziranih sredstava za 4.000.000 EUR). Rok za ispunjenje Sporazuma je konac 2010. (za ugovaranje projekata konac 2007., za provedbu projekata konac 2009., a za plaćanja konac 2010.) Prema centraliziranom sustavu odobrena su sredstva u iznosu 30.426.369,88 EUR, a prema decentraliziranom u iznosu 46.573.630,12 EUR.

Europska komisija je ukupno na račun Nacionalnog fonda doznala 43.610.008,14 EUR, s dobavljačima je ugovoreno 44.065.284,94 EUR, ili 94,6% planiranih decentraliziranih sredstava, a dobavljačima je (putem SAFU) konačno plaćeno (ukupno iskorišteno) 39.987.311,52 EUR ili 85,9% decentraliziranih sredstava (odnosno 90,8% od ugovorenog iznosa). Na temelju zahtjeva, SAFU je ukupno doznano za plaćanje dobavljačima 40.131.419,51 EUR, a naknadno su izvršeni povrati u iznosu 144.107,99 EUR, te su konačne doznake SAFU odnosno plaćanja dobavljačima iznosila 39.987.311,52 EUR.

Prema podacima za 2009., tijekom godine nije bilo ugovaranja s dobavljačima, Nacionalni fond nije tražio niti su primljena sredstva od Europske komisije. Prema zahtjevima SAFU, Nacionalni fond je doznačio sredstva SAFU u iznosu 7.225.392,67 EUR, od čega je konačno plaćeno dobavljačima 7.127.112,05 EUR, a obavljeni su povrati sredstava na račune Nacionalnog fonda u iznosu 98.280,62 EUR.

Prema dostavljenoj izjavi Europskoj komisiji o stanju računa za CARDS 2004, koncem 2009. na računu programa u Nacionalnom fondu stanje sredstava iznosilo je 4.397.058,79 EUR.

Revizijom za 2009. je obuhvaćeno deset subjekata koji su bili nadležni za provođenje 20 projekata iz programa CARDS i to:

- Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva,
- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,
- Ministarstvo pravosuđa,
- Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva,
- Ministarstvo unutarnjih poslova,
- Ministarstvo uprave,
- Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva,
- Općina Gračac,
- Središnji državni ured za e-Hrvatsku,
- Ured za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, te druga državna tijela za koja Ured obavlja poslove.

Revizijom su obuhvaćeni financijski i drugi izvještaji o provedbi projekata. Većina subjekata je provodila aktivnosti u skladu s projektom. Kada pojedine aktivnosti nisu obavljene u planiranim rokovima, ili prema drugim ugovorenim uvjetima, subjekti revizije su obrazložili razloge odstupanja, te su poduzimane mjere kako bi se uočeni nedostaci otklonili. Također, postupcima revizije je ocijenjeno da su subjekti revizije u poslovnim knjigama evidentirali prihode i rashode te sastavili financijske izvještaje u skladu s propisima.

11.1.3. Projekti iz programa PHARE

Programi PHARE obuhvaćaju programe PHARE 2005 i PHARE 2006. Iz navedenih programa se financira provedba projekata odobrenih u okviru sljedećih programa:

- Nacionalni program za Hrvatsku,
- Prekogranična suradnja Hrvatske, Slovenije i Mađarske - Program za susjedstvo,
- Jadranska prekogranična suradnja Hrvatske i Italije - Jadranski program za susjedstvo, te
- Program pomoći Europske unije na području nuklearne sigurnosti u Republici Hrvatskoj.

Cilj PHARE programa je pomoći zemljama korisnicama pri provedbi reformi potrebnih za pristupanje Europskoj uniji, odnosno osposobiti ih za punu primjenu pravne stečevine Europske unije, te korištenje strukturnih fondova i Kohezijskog fonda nakon pristupanja Europskoj uniji.

Prema Sporazumima (Memorandumima) o financiranju, raspoloživa sredstva iz programa PHARE za 2005. i 2006. za Republiku Hrvatsku iznose ukupno 172.699.268 EUR, od čega se na sredstva Europske unije odnosi 146.788.972 EUR (decentralizirana sredstva u iznosu 137.288.972 EUR, te centralizirana sredstva u iznosu 9.500.000 EUR), a na sredstva iz nacionalnih izvora financiranja se odnosi 25.910.296 EUR.

Do konca 2009. ugovoreni su projekti u ukupnoj vrijednosti 118.580.349,06 EUR, od čega se na sredstva Europske unije odnosi 109.124.692,95 EUR, a nacionalna sredstva 9.455.656,11 EUR. Za provedbu projekata je do konca 2009. plaćeno ukupno 89.265.469,87 EUR ili 75,4% raspoloživih sredstava prema decentraliziranom sustavu. Od navedenog iznosa na plaćanja obavljena u 2009. se odnosi 41.863.905,57 EUR.

Sredstvima iz Nacionalnih programa PHARE za 2005. i 2006. financiraju se projekti koji se odnose na: demokraciju i vladavinu prava (jačanje pravosudnog sustava i javne uprave), ljudska prava i zaštitu manjina (podršku Romima i civilnom društvu), ekonomske kriterije (modernizaciju zemljišne uprave i pilot projekt za 324 općine u sjeverozapadnoj Slavoniji, te poboljšanje proračunskih procesa u upravljanju financijama), unutarnje tržište i trgovinu (projekti u vezi slobodnog protoka roba, tržišnog natjecanja, oporezivanja, carinske unije, intelektualnog vlasništva), sektorsku politiku (projekti vezani uz poljoprivredu, ribarstvo, promet, socijalnu politiku i zapošljavanje, srednje i malo poduzetništvo, obrazovanje i obuku - TEMPUS, statistiku i okoliš), suradnju u području pravosuđa i unutarnjih poslova (upravljanje granicama), programe podrške (jačanje sposobnosti i usluge pripreme projekata PHARE i IPA, sudjelovanje u programima Europske unije, nacionalna sredstva za jačanje institucionalne sposobnosti), te ekonomsku i socijalnu koheziju (sredstava za poslovnu infrastrukturu, podršku za konkurentnost i izvoz srednjeg i malog poduzetništva). Programski ciljevi u programu PHARE 2006 jednaki su ciljevima programa PHARE 2005.

Prema zaključenom Sporazumu o financiranju (svibanj 2006.) za Nacionalni program PHARE 2005, planirana su ukupna sredstva u iznosu 83.992.358 EUR, od čega 71.500.000 EUR iz sredstava Europske unije, a 12.492.358 EUR sufinanciranjem iz nacionalnih izvora (nacionalni, regionalni, lokalni doprinosi, financijski zajmovi javnih subjekata, sredstva javnog poduzetništva i drugo).

Rok za ugovaranje 21 projekta bio je 30. studenoga 2007., završetak provedbe projekata 30. studenoga 2009., a za izvršavanje svih plaćanja 30. studenoga 2010.

Prema stanju koncem 2009., Europska komisija je ukupno na račun Nacionalnog fonda doznala 55.099.340,19 EUR, s dobavljačima je ugovoreno 55.473.751,51 EUR, ili 88,2% planiranih decentraliziranih sredstava, a dobavljačima je (putem SAFU) konačno plaćeno, odnosno ukupno je iskorišteno 48.869.405,46 EUR ili 77,7% decentraliziranih sredstava (odnosno 88,1% od ugovorenog iznosa). Na temelju zahtjeva, do konca 2009., SAFU su ukupno bila doznana sredstva za plaćanje dobavljačima u iznosu 49.346.909,89 EUR, ali su naknadno izvršeni povrati u iznosu 477.504,43 EUR, te su konačne doznake SAFU, odnosno plaćanja dobavljačima iznosila 48.869.405,46 EUR.

Prema podacima za 2009., tijekom godine nije bilo ugovaranja s dobavljačima. Prema zahtjevima, Nacionalni fond je doznačio SAFU 17.184.396,07 EUR, od čega je dobavljačima plaćeno 16.706.892,66 EUR, a na račun Nacionalnog fonda obavljani su povrati u iznosu 477.503,41 EUR.

Prema Sporazumu o financiranju za Nacionalni program PHARE 2006, planirana su sredstva za financiranje projekata u ukupnom iznosu 69.742.910 EUR, od čega 60.998.972 EUR iz sredstava Europske unije, a 8.743.938 EUR iz nacionalnih izvora. Od sredstava Europske unije, dio u iznosu 4.500.000 EUR (Projekt TEMPUS), koji se prati izdvojeno je centraliziran, a decentralizirano je 56.498.972 EUR.

Rok za zaključivanje ugovora bio je 30. studenoga 2008., za završetak provedbe projekata 30. studenoga 2010., a za izvršavanje svih plaćanja je 30. studenoga 2011.

Prema stanju koncem 2009., Europska komisija je ukupno na račun Nacionalnog fonda doznala 35.832.656,58 EUR, s dobavljačima je ugovoreno 44.791.525,75 EUR, ili 84,8% planiranih decentraliziranih sredstava, a dobavljačima je (putem SAFU-a) konačno plaćeno, odnosno ukupno je iskorišteno 24.072.697,98 EUR ili 45,6% decentraliziranih sredstava (odnosno 53,8% od ugovorenog iznosa). Na temelju zahtjeva, do konca 2009., SAFU je doznačeno 24.132.411,14 EUR za plaćanje dobavljačima, ali su naknadno izvršeni povrati u iznosu 59.713,16 EUR, te konačne doznake SAFU iznose 24.072.697,98 EUR koliko je i plaćeno dobavljačima. Prema podacima za 2009., tijekom godine nije bilo ugovaranja s dobavljačima. Prema zahtjevima SAFU, Nacionalni fond je doznačio 23.188.211,28 EUR, od čega je konačno plaćeno dobavljačima 23.128.498,12 EUR. Obavljeni povrati na račune Nacionalnog fonda iznose 59.713,16 EUR.

Prema Sporazumima o financiranju programa za Prekograničnu suradnju Hrvatske, Slovenije i Mađarske - Program za susjedstvo, za 2005. i 2006., planirana su sredstva za financiranje projekata u ukupnom iznosu 8.000.000 EUR (4.000.000 EUR za 2005. i 4.000.000 EUR za 2006.), od čega iz sredstava Europske unije 6.000.000 EUR, a iz nacionalnih izvora 2.000.000 EUR. Do konca 2009., ugovoreni su projekti u ukupnoj vrijednosti 4.902.190,82 EUR, a do konca 2009. plaćeno je 4.408.167,02 EUR.

Prema Sporazumima o financiranju programa za Jadransku prekograničnu suradnju Hrvatske i Italije - Jadranski program za susjedstvo, za 2005. i 2006. planirana su sredstva za financiranje projekata u ukupnom iznosu 8.000.000 EUR (4.000.000 EUR za 2005. i 4.000.000 EUR za 2006.), od čega iz sredstava Europske unije 6.000.000 EUR, a iz nacionalnih izvora 2.000.000 EUR. Do konca 2009., ugovoreni su projekti u ukupnoj vrijednosti 4.811.580,15 EUR, a do konca 2009. plaćeno je 3.751.307,78 EUR.

Prema Sporazumu o financiranju za program pomoći Europske unije na području nuklearne sigurnosti u Hrvatskoj, za 2005. i 2006. planirana su sredstva za financiranje projekata u ukupnom iznosu 2.964.000 EUR (855.000 EUR za 2005. i 2.109.000 EUR za 2006.), od čega iz sredstava Europske unije 2.290.000 EUR, a iz nacionalnih izvora 674.000 EUR. Do konca 2009., ugovoreni su projekti u ukupnoj vrijednosti 1.661.382,05 EUR, a do konca 2009. plaćeno je 1.223.972,85 EUR.

Revizijom za 2009. je obuhvaćeno 15 subjekata koji su bili nadležni za provođenje 38 projekata iz programa PHARE i to:

- Carinska uprava,
- Državni proračun,
- Grad Delnice,
- Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva,
- Ministarstvo kulture,
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture,
- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,
- Ministarstvo pravosuđa,
- Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva,
- Ministarstvo unutarnjih poslova,
- Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva,
- Općina Gračac,
- Općina Vela Luka,
- Porezna uprava i
- Ured za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, te druga državna tijela za koja Ured obavlja poslove.

Revizijom su obuhvaćeni financijski i drugi izvještaji o provedbi projekata. Postupcima revizije je ocijenjeno da je većina subjekata revizije provodila aktivnosti u skladu s projektom. Kada pojedine aktivnosti nisu obavljene u planiranim rokovima ili prema drugim ugovorenim uvjetima, subjekti revizije su obrazložili razloge odstupanja, te su poduzimane mjere kako bi se uočeni nedostaci otklonili. Također, postupcima revizije je ocijenjeno da su subjekti revizije u poslovnim knjigama evidentirali prihode i rashode te sastavili financijske izvještaje u skladu s propisima.

11.2. Projekt Razvoj sustava odgoja i obrazovanja

Obavljena je revizija Projekta Razvoj sustava odgoja i obrazovanja (dalje u tekstu: Projekt), koji se sufinancira iz sredstava Međunarodne banke za obnovu i razvoj (dalje u tekstu: IBRD).

Ciljevi revizije bili su provjeriti jesu li financijski izvještaji za 2009. sastavljeni u skladu s propisima, dokumentaciju na temelju koje su sastavljeni financijski izvještaji, namjensko ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, te provjeriti postupke provedbe Projekta.

Cilj Projekta je usmjeravanje cjelokupne politike na sustav unapređivanja odgoja i obrazovanja, kao sustava koji povezuje zakonske, kadrovske, materijalne, znanstvene i stručne pretpostavke. Posebna prioritetna područja Projekta uključuju: poboljšanje poučavanja i učenja u školama, razvijanje znanja i umijeća odgojiteljskog i nastavnog osoblja te poboljšanje njihova društvenog položaja, poboljšanje uvjeta rada u školama, razvijanje navike cjeloživotnog učenja u skladu s potrebama tržišta, primjenu informatičko-komunikacijske tehnologije, poticanje raznovrsnih pomoći u učenju i izvanškolskim djelatnostima, te stvaranje ozračja koje školu čine zajednicom u kojoj se uči i grade bliski i snošljivi međuljudski odnosi, poboljšanje upravljanja u odgojno-obrazovnim ustanovama, uvođenje sustava praćenja i vrednovanja odgojno-obrazovne djelatnosti, racionalizacija i decentralizacija sustava obrazovanja, te povećanje izravne potpore regionalnom razvoju. Nadalje, cilj Projekta je povećanje uključenosti obitelji, lokalne zajednice, socijalnih i drugih partnera u unapređenje sustava, inovativne pristupe u odgojnom i obrazovnom procesu, jačanje nacionalnih i kulturnih vrednota, te jačanje svijesti o pripadnosti europskom kulturnom krugu.

Realizacija Projekta je započela 2006., a završetak je bio predviđen u 2009. IBRD je odobrila produženje roka završetka Projekta do 31. ožujka 2011. Projekt se provodi u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa (dalje u tekstu: Ministarstvo).

U ocjeni Projekta, koju je u lipnju 2005. izradila IBRD, planirana su sredstva za realizaciju Projekta u iznosu 255.000.000 USD, odnosno u kunskoj protuvrijednosti 1.546.009.410,00 kn (preračunato prema srednjem tečaju HNB na dan 30. lipnja 2005.), od čega iz zajma IBRD u iznosu 85.000.000 USD, odnosno u kunskoj protuvrijednosti 515.336.470,00 kn i iz sredstava državnog proračuna u iznosu 170.000.000 USD, odnosno u kunskoj protuvrijednosti 1.030.672.940,00 kn.

Prema godišnjem financijskom planu za 2009., rashodi Projekta planirani su u iznosu 434.226.453,00 kn, a njihovo financiranje iz sredstva državnog proračuna u iznosu 302.222.872,00 kn ili 69,6% i sredstva zajma IBRD u iznosu 132.003.581,00 kn ili 30,4%.

Rashodi Projekta u 2009. su izvršeni u iznosu 431.582.183,00 kn, što je za 2.644.270,00 kn manje od plana. Rashodi su financirani iz sredstva državnog proračuna u iznosu 301.170.028,00 kn i iz zajma IBRD u iznosu 130.412.155,00 kn.

Od ukupno izvršenih rashoda u 2009. u iznosu 431.582.183,00 kn, za obogaćivanje razrednih postupaka (prvi prioritet) izvršeni su rashodi u iznosu 278.437.074,00 kn, za poboljšanje praćenja i vrednovanja odgojno - obrazovnih postignuća i državne mature (drugi prioritet) u iznosu 29.948.244,00 kn, za jačanje sustava upravljanja i rukovođenja (treći prioritet) u iznosu 8.031.506,00 kn, te za podršku lokalnom razvoju i inovacijama (četvrti prioritet) u iznosu 115.165.359,00 kn.

Od ukupno planiranih sredstva za provedbu Projekta u iznosu 1.546.009.410,00 kn, u razdoblju od 2006. do 2009. utrošena su sredstva u iznosu 1.056.314.609,00 kn, što je 68,3% ukupno planiranih sredstava. Od ukupno utrošenih sredstava, iz zajma IBRD utrošeno je 235.379.467,00 kn, a iz sredstava državnog proračuna 820.935.142,00 kn.

Vezano uz provođenje postupaka nabave, ugovorom je određeno da se roba, radovi i usluge, osim konzultantskih usluga, nabavljaju prema odredbama Smjernica o nabavi u okviru zajmova IBRD i kredita IDA. Predviđena je nabava putem međunarodnog i nacionalnog nadmetanja, s tim da se robe, radovi i usluge u protuvrijednosti do 3.000.000 EUR mogu nabavljati prema ugovorima zaključenim po prethodno provedenim postupcima javnog nadmetanja u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nadalje, je određeno da se konzultantske usluge nabavljaju u skladu s odredbama Smjernica o izboru i zapošljavanju konzultanata i odredbama operativnog priručnika.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: planiranje i računovodstveno poslovanje, rashodi Projekta po komponentama (rashodi za obogaćivanje razrednih postupaka, rashodi za poboljšanje praćenja i vrednovanja odgojno obrazovnih postignuća i državne mature, rashodi za jačanje sustava upravljanja i rukovođenja, rashodi za podršku lokalnom razvoju), te postupci javne nabave.

Revizijom je utvrđeno da su financijski izvještaji sastavljeni u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Nabava roba, radova i usluga obavljena je u skladu s odredbama utvrđenim ugovorom o zajmu zaključenim s IBRD.

Prema mišljenju Ureda, sredstva u dijelu koji se odnosi na Projekt su namjenski utrošena, a financijski izvještaji za 2009. prikazuju u svim značajnim aspektima realno i objektivno financijsko stanje.

11.3. Projekt Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj

Obavljena je revizija financijskih izvještaja i provedbe Projekta Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: Projekt) za 2009.

Ciljevi revizije su bili provjeriti jesu li financijski izvještaji sastavljeni u skladu s propisima, dokumentaciju na temelju koje su sastavljeni financijski izvještaji, namjensko ostvarenje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, te provjeriti postupke provedbe Projekta.

Cilj Projekta je pomoći Republici Hrvatskoj u ubrzanju programa reformi za integraciju s Europskom unijom i u provedbi pravne stečevine Zajednice, te omogućiti ministarstvima i drugim tijelima državne uprave postizanje ciljeva Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji, kroz provedbu kratkoročnih projekata tehničke pomoći koji se ne mogu poduprijeti putem drugih raspoloživih programa financiranja.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija (dalje u tekstu: Ministarstvo) i Kraljevina Švedska koju je zastupala Švedska agencija za međunarodnu suradnju – Sida (dalje u tekstu: Sida), zaključili su u prosincu 2005. ugovor prema kojem se Ministarstvo obvezalo osigurati uredski prostor i materijal, ustrojiti jedinicu za provedbu projekta, pregled potprojekata, izradu natječajne dokumentacije, ocjenu ponuda, zaključivanje ugovora sa savjetnicima, praćenje i nadzor rada savjetnika, otvaranje računa u prihvatljivoj poslovnoj banci, isplatu naknada savjetnicima, izradu akcijskog i isplatnog plana, te podnošenje financijskih izvještaja. Ugovor je bio na snazi od 7. lipnja 2006. do 30. lipnja 2009., a financiranje rashoda je bilo predviđeno do konca 2008.

Ukupna sredstva za provedbu Projekta planirana su u iznosu 9.400.000 SEK, što je u protuvrijednosti približno 7.500.000,00 kn. Za financiranje Projekta Kraljevina Švedska odobrila je i doznačila 1.001.000 EUR odnosno 9.400.000 SEK.

U razdoblju do 2006. do 2009. financirani su sljedeći potprojekti:

- Izgradnja ustanove i razvijanje sposobnosti hrvatske Agencije za promicanje izvoza i ulaganja (nositelj potprojekta: Agencija za promicanje izvoza i ulaganja),
- Nacionalna strategija za sigurnost kemikalija (nositelj potprojekta: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi),
- Podrška Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji za potpunu uspostavu vjerodostojnog hrvatskog akreditacijskog sustava (nositelj potprojekta: Hrvatska akreditacijska agencija),
- Računanje i kartiranje kritičnog opterećenja zračnog zagađenja na odabranim lokacijama površinskih voda Republike Hrvatske (nositelj potprojekta: Agencija za zaštitu okoliša),
- Strategija i razvoj sposobnosti pružanja usluga usmjerenih na korisnike u domeni e-Uprave (nositelj potprojekta: Financijska agencija).
- Potpora Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo u podizanju konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika (nositelj potprojekta: Hrvatska agencija za malo gospodarstvo),
- Jačanje kapaciteta Županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima u svjetlu usklađivanja propisa sa zakonodavstvom Europske unije (nositelj potprojekta: Ministarstvo kulture),
- Podrška Uredu za ravnopravnost spolova u jačanju nacionalnih mehanizama za jednakost spolova kroz izobrazbu koordinatora/ica u tijelima državne uprave (nositelj potprojekta: Ured za ravnopravnost spolova),
- Jačanje institucionalnog kapaciteta Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (nositelj potprojekta: Državni zavod za intelektualno vlasništvo).

Do vremena završetka Projekta u lipnju 2009., od devet ugovorenih potprojekata u skladu s odredbama ugovora, završeno je osam potprojekata, nakon čega su dostavljena završna izvješća i izvršena plaćanja.

Potprojekt Podrška Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji za potpunu uspostavu vjerodostojnog hrvatskog akreditacijskog sustava nije izvršen u skladu s uvjetima iz ugovora, odnosno ugovorene aktivnosti nisu izvedene do roka završetka Projekta.

Glavni konzultant je zatražio odgodu za završetak aktivnosti, što je bilo odobreno do konca 2008. u skladu s posebnim sporazumom. S obzirom da pojedine aktivnosti nisu izvršene do konca lipnja 2009. te nije dostavljeno konačno izvješće o realiziranim i nerealiziranim aktivnostima, Ministarstvo nije podmirilo obveze po ispostavljenim računima. Od ugovorenih 149.870 EUR plaćeno je 104.593 EUR.

Prema zaključenim ugovorima o obavljanju konzultantskih usluga za devet odobrenih potprojekata, ukupni rashodi Projekta planirani su u iznosu 1.040.723 EUR. Iz sredstava koje je odobrila i doznačila Sida, za pokriće planiranih rashoda osigurana su sredstva u iznosu 1.001.000 EUR, dok za rashode u iznosu 39.723 EUR nisu bila osigurana sredstva.

Prema konačnim izvješćima, izvršeni su rashodi za financiranje potprojekata u iznosu 974.696,57 EUR, od čega se na rashode izvršene u 2009. odnosi 524.397,65 EUR. Ukupno izvršeni rashodi odnose se na konzultantske usluge u iznosu 972.774,94 kn, te za bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 1.921,63 EUR.

Prema odredbama ugovora, iz sredstava Projekta mogu se financirati sljedeće vrste troškova: naknade, putni troškovi, dnevnice (za stručnjake i savjetnike koje je uključila i odobrila Sida u proračunu projekta tehničke pomoći), prijevod materijala za obuku (do 5,0% ukupnog proračuna), putni troškovi i dnevnice lokalnih sudionika, uključujući studijska putovanja u državu članicu Europske unije, koja ima odgovarajuće iskustvo (do 10,0% ukupnog proračuna projekta tehničke pomoći). Svi dodatni upravni i poslovni troškovi kao što su bankarske provizije povezane s plaćanjima treba uključiti u proračun. Prema privremenim i završnim izvješćima o provedbi potprojekata, spomenuti troškovi su financirani u skladu s odredbama ugovora o Projektu.

Prema podacima iz završnog izvješća, Projekt je ispunio glavne očekivane i dogovorene ciljeve postavljene u bilateralnom Sporazumu između Republike Hrvatske i Kraljevine Švedske. Razvitak institucija i izgradnja sposobnosti tijela vlasti i institucija Republike Hrvatske poduprti su i poboljšani zahvaljujući potprojektima koji su financirani putem Projekta od strane Švedske vlade. Također, naglašena je važnost stjecanja iskustva upravljanja svim fazama Projekta za Ministarstvo i svih korisnika koji su sudjelovali u provedbi Projekta. Završno izvješće koje sadrži opis provedenih aktivnosti i financijske pokazatelje vezane uz provedbu Projekta, dostavljeno je Sidi i Ministarstvu financija u ugovorenome roku.

Ukupni prihodi Projekta u razdoblju od 2007. do 2009. ostvareni su u iznosu 1.004.742,96 EUR, a rashodi u iznosu 974.696,57 EUR. Više ostvarena sredstva u iznosu 30.046,39 EUR vraćena su Sidi, a devizni račun Projekta je zatvoren.

Revizijom su provjereni financijski izvještaji i dokumentacija na temelju koje su sastavljeni. Nadalje, obuhvaćeno je planiranje i računovodstveno poslovanje, rashodi Projekta, postupci javne nabave, te provedba Projekta.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani uz financijske izvještaje i provedbu Projekta, a financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja.

Ured je ocijenio da su ciljevi Projekta ostvareni osim kod jednog potprojekta, za koji nisu provedene planirane aktivnosti. Od ugovorenih 149.870 EUR utrošeno je 104.593 EUR ili 45.277 EUR manje.

11.4. Projekt Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj – potprojekt Razvoj znanja i vještina u upravljanju projektima i gospodarenju poljoprivrednim zemljištem

Obavljena je revizija projekta Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj - potprojekta Razvoj znanja i vještina u upravljanju projektima i gospodarenju poljoprivrednim zemljištem (dalje u tekstu: Potprojekt) za 2009.

Ciljevi revizije bili su provjeriti jesu li financijski izvještaji sastavljeni u skladu s propisima, provjeriti dokumentaciju na temelju koje su sastavljeni financijski izvještaji, namjensko ostvarenje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, te provjeriti postupke provedbe Potprojekta.

Vlada Republike Hrvatske i Vlada Kraljevine Švedske zaključile su u lipnju 2006. posebni ugovor o provedbi provedbene faze projekta Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta u Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Posebni ugovor), kojim je ugovoreno sudjelovanje Švedske u financiranju projekta u iznosu 17.381.000 SEK. Stranke u provođenju Posebnog ugovora bile su Švedska agencija za međunarodnu suradnju Sida (dalje u tekstu: Sida) i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva. Provedbena faza projekta je završena koncem svibnja 2009., a od ugovorenog iznosa Švedske pomoći ostalo je neutrošeno 760.500 SEK. U lipnju 2009. zaključen je Ugovor o izmjenama i dopunama Posebnog ugovora (dalje u tekstu: Ugovor), kojim je neutrošenim sredstvima Švedske pomoći u iznosu 760.500 SEK, ugovoreno financiranje Potprojekta.

Cilj Potprojekta je educirati zaposlenike Ministarstva, Agencije za poljoprivredno zemljište i jedinica lokalne samouprave za provođenje poljoprivredno zemljišne politike, stjecanje znanja iz područja upravljačkih vještina i vođenja programa, te informirati poljoprivrednike i vlasnike poljoprivrednog zemljišta o djelatnosti i nadležnostima Agencije za poljoprivredno zemljište.

U okviru Potprojekta planirano je provođenje edukacija, te mogućnost studijskih putovanja i sudjelovanja na specijaliziranim tečajevima za provoditelje poljoprivredno zemljišne politike. Financijskim planom sredstva Švedske pomoći u iznosu 530.000,00 kn, u protuvrijednosti 760.500 SEK, raspoređena su za financiranje honorara predavačima, organizacije edukacije, materijala za edukaciju, prijevoza i smještaja, najma dvorana, studijskih putovanja, te drugih rashoda.

Provedba Ugovora je završena u ugovorenom roku, u razdoblju od lipnja do konca prosinca 2009. Od planirane tri vrste edukacije, provedene su dvije odnosno edukacija o djelatnosti i nadležnosti Agencije za poljoprivredno zemljište, te edukacija o rješavanju imovinsko pravnih odnosa na poljoprivrednom zemljištu u postupcima okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta. U okviru edukacija održano je 18 jednodnevnih radionica na području devet jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sudionici edukacija bili su predstavnici navedenih lokalnih jedinica, poljoprivrednici, vlasnici poljoprivrednog zemljišta i drugi zainteresirani. Također su organizirana studijska putovanja i sudjelovanje na specijaliziranim tečajevima.

Prema podacima iz završnog izvješća, ciljevi Potprojekta su ostvareni, te su sudionici edukacija stekli osnovna znanja iz područja zemljišno knjižnog prava, kako bi pravodobno i efikasno sudjelovali u postupcima okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta, kao i osnovna znanja o djelatnosti i nadležnosti Agencije za poljoprivredno zemljište.

Završno izvješće, koje sadrži opis provedenih aktivnosti i financijske pokazatelje vezano uz provedbu Potprojekta, dostavljeno je Sidi u ugovorenom roku, koncem ožujka 2010. Prema Ugovoru, uz završno izvješće trebalo je dostaviti Izvješće o reviziji, što nije učinjeno jer revizija Potprojekta nije bila obavljena. Prema članku 4. Ugovora, revizija Potprojekta se provodi u skladu s člankom 10. Posebnog ugovora, prema kojemu reviziju provodi vanjski, neovisan i stručan revizor, a odabiranje revizora odobrava Kraljevina Švedska. Zamjenik direktora i voditelj Potprojekta trebali su pravodobno sa Sidom dogovoriti i odabrati revizora, kako bi revizija bila obavljena i izvješće revizije dostavljeno Sidi u ugovorenim roku, zajedno sa završnim izvješćem. Prema završnom izvješću, prihodi su ostvareni u iznosu 540.356,32 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 488.454,53 kn.

Revizijom su provjereni financijski izvještaji i dokumentacija na temelju koje su sastavljeni. Nadalje obuhvaćeno je planiranje i računovodstveno poslovanje, rashodi, te provedba Potprojekta.

Postupcima revizije je utvrđeno da su sredstva korištena prema namjenama za koje su odobrena, te u okvirima planiranih iznosa. Prihodi Potprojekta su ostvareni u iznosu 73.623,41 EUR, od čega se na sredstva Švedske pomoći odnosi 73.621,72 EUR (760.500 SEK), a kamate 1,69 EUR. Rashodi su izvršeni u iznosu 67.470,57 EUR, te su neutrošena sredstava na dan 31. prosinca 2009. iznosila 6.152,84 EUR, a nalazila su se na posebnom deviznom podračunu. Neutrošena sredstva treba vratiti Sidi. Planirane aktivnosti na Potprojektu su provedene, osim što su zbog kratkog roka za korištenje financijskih sredstava i provedbu aktivnosti, od tri planirane vrste edukacija, provedene dvije. U dijelu provedenih aktivnosti ciljevi projekta su ostvareni. Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti vezane za financijske izvještaje i provedbu Potprojekta, te financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja.

12. PRAĆENJE IZVRŠENJA NALOGA I PREPORUKA

Temeljni cilj obavljanja financijske revizije kod svih subjekata je provjera financijskih izvještaja, usklađenosti poslovanja, te učinkovitosti trošenja javnih sredstava.

Nepravilnosti i propusti koji se odnose na financijske izvještaje i poslovanje subjekta revizije, navode se u izvješću o obavljenoj reviziji i za njih se daju nalozi i preporuke s ciljem ispravljanja, odnosno kako se nepravilnosti ne bi ponavljale.

Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji se uručuje zakonskom predstavniku subjekta revizije na očitovanje. Rok za očitovanje je najčešće osam dana, a ovisno o veličini subjekta i broju utvrđenih nepravilnosti, može biti i duži. Subjekt revizije u očitovanju, u pisanom obliku objašnjava zbog čega su i u kojim okolnostima nastale nepravilnosti i propusti učinjeni. U ovom izvještajnom razdoblju, svi subjekti revizije su u zadanim rokovima dostavili očitovanja, kojima prihvaćaju naloge, preporuke i mišljenja Ureda.

U skladu s INTOSAI - revizijskim standardima, Ured prati izvršenje danih naloga i preporuka. Praćenje se povodi na temelju pisanog očitovanja, kojeg subjekti revizije dostavljaju u roku 60 dana od dana uručivanja izvješća o obavljenoj reviziji. U tom očitovanju subjekti revizije navode radnje koje su poduzete na otklanjanju utvrđenih nepravilnosti nakon uručivanja izvješća o obavljenoj reviziji. Često se uz očitovanje prilaže i dokumentacija kojom se potvrđuje izvršenje danih naloga i preporuka. U ovom izvještajnom razdoblju, od ukupno 444 subjekta obuhvaćenih financijskom revizijom, 28 se nije očitovalo o poduzetim radnjama.

Osim toga, praćenje izvršenja danih naloga i preporuka provodi se i na početku svake sljedeće revizije. Državni revizori provjeravaju i u izvješću o obavljenoj reviziji navode, koji su nalozi i preporuke dani u prethodnoj reviziji izvršeni, a koji su u postupku izvršenja. Ponavljanje nepravilnosti i propusta te neizvršavanje naloga i preporuka utječe na izražavanje vrste mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji se uručuje zakonskom predstavniku subjekta revizije. Kod lokalnih jedinica, izvješće se uručuje županu, gradonačelniku i načelniku, te predstavničkom tijelu (predsjedniku županijske skupštine, odnosno predsjedniku gradskog ili općinskog vijeća).

Nakon rasprave u Hrvatskom saboru o izvješćima o obavljenim revizijama se donosi zaključak o prihvaćanju izvješća. Također, donosi se zaključak da se izvješća dostave drugim institucijama na daljnje postupanje.

Revizijama koje su provedene u ovom izvještajnom razdoblju, utvrđeno je da se smanjuje broj nepravilnosti i propusta u odnosu na ranije revizije. Najveće smanjenje se odnosi na subjekte kod kojih se revizija obavlja svake godine. Ujedno, povećava se postotak izvršenja danih naloga i preporuka u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, a što je također posebno uočljivo kod subjekata kod kojih se revizija obavlja svake godine.

Smanjenju broja nepravilnosti i propusta kod subjekata revizije uvelike je pridonijelo postojanje institucije državne revizije u Republici Hrvatskoj, obavljanje revizija čiji je cilj ukazati zakonskom predstavniku subjekta revizije na nepravilnosti i propuste, te dati naloge i preporuke za njihovo otklanjanje, zatim obveza očitovanja subjekta revizije, praćenje izvršenja danih naloga i preporuka, te dostupnost izvješća cjelokupnoj javnosti (rasprava o izvješćima o obavljenoj reviziji na sjednici Hrvatskog sabora, koju često izravno prenose elektronski mediji, objavljeni članci u tiskovinama, te objava izvješća na Internet stranicama Ureda), kao i postupanje državnih institucija po izvješćima u okviru svojih nadležnosti.

U tablici u nastavku daje se broj danih naloga i preporuka u ovom izvještajnom razdoblju, prema vrstama subjekata.

Tablica broj 82

Broj danih naloga i preporuka prema vrstama subjekata

Redni broj	Vrsta Subjekta	Broj subjekata	Broj naloga i preporuka
1	2	3	4
1.	Korisnici državnog proračuna	25	72
2.	Lokalne jedinice	261	1 390
3.	Drugi korisnici proračuna	35	120
4.	Trgovačka društva u državnom vlasništvu	13	85
5.	Trgovačka društva u vlasništvu lokalnih jedinica	55	316
7.	Neprofitne organizacije	18	131
8.	Nacionalni parkovi i parkovi prirode	18	62
9.	Projekti	4	16
10.	Političke stranke	11	9
11.	Nezavisni zastupnici	4	0
UKUPNO		444	2 201

13. ZAKLJUČAK

U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, Ured je osnovan kao samostalno i neovisno tijelo koje je odgovorno Hrvatskom saboru, a nadležno je za obavljanje poslova državne revizije. Pravna i društvena uloga Ureda znatno je ojačana tijekom 2010. donošenjem Promjena Ustava Republike Hrvatske, u koje su unesene odredbe o Uredu kao najvišoj revizijskoj instituciji Republike Hrvatske. Time je ispunjena obveza iz predpristupnih pregovora za članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Poslovi državne revizije obuhvaćaju reviziju:

- državnih prihoda i rashoda,
- financijskih izvještaja i financijskih transakcija:
 - o jedinica državnog sektora,
 - o lokalnih jedinica,
 - o pravnih osoba koje se djelomice ili cijelosti financiraju iz proračuna,
 - o javnih poduzeća, društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno lokalne jedinice imaju većinsko vlasništvo nad dionicama odnosno udjelima, te
- korištenja sredstava Europske unije i drugih međunarodnih organizacija ili institucija za financiranje javnih potreba.

Revizija se obavlja jednom godišnje za:

- državni proračun,
- fondove odnosno zavode na državnoj razini,
- proračune lokalnih jedinica, te
- političke stranke i nezavisne zastupnike u opsegu koji se utvrđuje godišnjim programom rada Ureda.

Prema načinu provedbe postupaka revizije, Ured u okviru svojih ovlaštenja obavlja:

- ispitivanje dokumenata, isprava, izvješća, sustava unutarnje kontrole i unutarnje revizije, računovodstvenih i financijskih postupaka te drugih evidencije radi utvrđivanja objektivnosti i istinitosti financijskih izvještaja, financijskog položaja i rezultata financijskih aktivnosti,
- ispitivanje financijskih transakcija koje predstavljaju državne prihode i rashode u smislu zakonitog korištenja sredstava,
- davanje ocjene o djelotvornosti i ekonomičnosti obavljanja djelatnosti, te ocjene o učinkovitosti ostvarenja ciljeva iz određenih programa.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, Ured je uz Ministarstvo financija - Poreznu upravu, nadležan za provedbu nadzora nad financijskim poslovanjem političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i obavlja uvide u izvore i visinu sredstava za financiranje izbora i promidžbe kandidata za načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba.

Postupci i način obavljanja revizije odvijaju se u skladu sa Zakonom o državnoj reviziji, a prema načelima i pravilima koji su utvrđeni INTOSAI - revizijskim standardima, unutarnjim normativnim aktima i procedurama, te pravilima struke uz poštivanje Kodeksa profesionalne etike državnih revizora. Reviziju obavljaju ovlašteni državni revizori.

Izvešće o svome radu Ured podnosi Hrvatskom saboru u skladu s odredbama članka 11. Zakona o državnoj reviziji. Ovo izvješće sadrži podatke o provedbi Programa rada za 2010., kojim je utvrđen opseg obavljanja revizije propisan odredbom članka 3. stavka 4. Zakona o državnoj reviziji. Sastavni dio godišnjeg programa rada je i Plan revizija, prema vrstama i subjektima. Planom su obuhvaćeni svi subjekti za koje je Zakonom o državnoj reviziji i Zakonom o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisana obveza godišnje revizije (državni proračun, lokalne jedinice, političke stranke i nezavisni zastupnici). Osim navedenih revizija, planirane su i revizije ustanova nacionalnih parkova i parkova prirode, revizije korisnika proračuna lokalnih jedinica, kao i revizije trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska ili lokalne jedinice imaju većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima. Također, planirano je obavljanje uvida u završna izvješća o izvorima i visini sredstava utrošenih za izbornu promidžbu kandidata i zamjenika kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, te u podatke o troškovima provedbe lokalnih izbora u 2009. Sve navedene aktivnosti Ureda, predviđene godišnjim programom rada, su usklađene s Akcijskim planom uz Strategiju suzbijanja korupcije.

Program rada za 2010. je u cijelosti ostvaren.

U ovom izvještajnom razdoblju revizijom je obuhvaćeno 770 subjekata, od čega su 444 obuhvaćena financijskom revizijom (revizija financijskih izvještaja i poslovanja), 315 uvidom u proračun i financijske izvještaje lokalnih jedinica i 10 uvidom u financijske izvještaje izvanparlamentarnih političkih stranaka. Obavljena je i revizija Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu. U skladu s odredbama Zakona o proračunu, Vlada Republike Hrvatske je Hrvatskom saboru za 18. sjednicu u svibnju 2010. podnijela Prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna za 2009. godinu, u čijem je prilogu dostavljeno za raspravu i Izvešće o obavljenoj reviziji. Također, Ured je obavio i 1 763 uvida u završna izvješća o izvorima i visini sredstava utrošenih za izbornu promidžbu kandidata i zamjenika kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba.

Financijska revizija je obavljena za 25 korisnika državnog proračuna, 261 lokalnu jedinicu, 35 drugih korisnika proračuna, 68 trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države ili lokalnih jedinica, 18 neprofitnih organizacija, 18 nacionalnih parkova i parkova prirode, 4 projekta, 11 parlamentarnih političkih stranaka, te 4 nezavisna zastupnika. Revizijom su utvrđene činjenice na temelju kojih je izraženo mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju. Izraženo je 68 bezuvjetnih, 371 uvjetnih i 5 nepovoljnih mišljenja.

Prije, u tijeku i nakon provedbe revizija, Ured surađuje s drugim državnim institucijama. Suradnja obuhvaća razmjenu dokumenata i izvješća, odgovore na upite i zamolbe, davanje pojašnjenja, te sudjelovanje na organiziranim sastancima u vezi predmeta revizije. U ovom izvještajnom razdoblju razmijenjeni su dokumenti i izvješća u vezi 113 predmeta u okviru provedbe mjera iz Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije, s ciljem afirmacije pristupa "nulte tolerancije" na korupciju. Također, u ovom izvještajnom razdoblju Ured je odgovorio na upite i dostavio izvješća o obavljenim revizijama na 66 zahtjeva predstavnika medija, te 108 zahtjeva pravnih ili fizičkih osoba.

Provedenim revizijama u ovom izvještajnom razdoblju, obuhvaćena su javna sredstva u ukupnom iznosu 178.099.531.308,00 kn.

Kao i ranijih godina, najčešće utvrđene nepravilnosti se odnose na djelovanje sustava unutarnjih kontrola i unutarnje revizije, računovodstveno poslovanje i planiranje, ostvarenje prihoda, izvršenje rashoda, te na postupke javne nabave.

Za utvrđene nepravilnosti, dani su nalozi i preporuke za njihovo otklanjanje. Ured je dao i određena mišljenja i prijedloge za racionalnije korištenje i upravljanje javnim sredstvima. Također, prati se provedba danih naloga i preporuka, te traži od subjekata revizije pisano očitovanje u roku 60 dana o poduzetim radnjama.

Ukazivanjem na nepravilnosti, propuste i pogreške u poslovanju, te davanjem naloga preporuka i prijedloga za njihovo otklanjanje, Ured nastoji pridonijeti poboljšanju upravljanja javnom imovinom, učinkovitom izvršavanju obveza unutar javnog sektora, povećanju odgovornosti sudionika u procesu korištenja javnih sredstava, osiguravanju javnosti rada, kao i informiranju građana o trošenju novca poreznih obveznika.

Provedbom ranije opisanih poslova, Ured je izvršio zadaću koja mu je dodijeljena Zakonom o državnoj reviziji, Zakonom o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te Zakonom o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba. Ostvareni su ciljevi iz Programa rada za 2010. i planirani dio ciljeva iz Strateškog plana za razdoblje 2008. do 2012. Dio ciljeva je ostvaren kroz uspješnu suradnju s drugim srodnim institucijama i međunarodnim profesionalnim organizacijama. Uspješnom realizacijom postavljenih ciljeva iz Strateškog plana te provedbom plana i programa rada, Ured pridonosi borbi protiv korupcije kao i poboljšanju informiranosti Hrvatskog sabora i građana o načinu i rezultatima upravljanja proračunskim i izvanproračunskim sredstvima, te drugim sredstvima koja su subjektima revizije dana na upravljanje i raspolaganje.

Tijekom 2010. Ured je pratio dostignuća u informatičkoj tehnologiji, s ciljem poboljšanja vlastitog informacijskog sustava, i ujedno radio na razvoju programske podrške koja treba omogućiti primjenu informatičke tehnologije u svim fazama revizijskog procesa (od planiranja i provedbe do izvješćivanja o obavljenoj reviziji). Organizirana je i provedena edukacija državnih revizora na korištenju najnovijih programskih alata koji se koriste u postupcima revizije.

Stručno i znanstveno usavršavanje zaposlenika Ureda je provedeno putem dodiplomskih i poslijediplomskih studija, konferencija, savjetovanja, stručnih seminara, radionica i tečajeva organiziranih u suradnji s fakultetima, stručnim udruženjima u zemlji i inozemstvu, a posebno u okviru organizacija INTOSAI i EUROSAI i stručne suradnje s institucijama državne revizije drugih zemalja. Pojačana je i suradnja s Europskim revizorskim sudom, kako kroz misije vezane uz revizije koje Europski revizorski sud obavlja na području Republike Hrvatske, tako i putem stažiranja državnih revizora u sjedištu suda u Luksemburgu.

Sve navedene aktivnosti i sve veći broj obveza povezanih s kontrolom trošenja proračunskih i drugih sredstava postavljaju pred Ured nove izazove i potrebu za kontinuiranim usavršavanjem te korištenjem novih tehnika i alata na svim područjima rada jer se jedino na navedeni način mogu ostvariti ciljevi i zadaće Ureda te poboljšati kvaliteta njegovog rada.